

מבחר עלונים

פינחס
שנת תש"פ

ר"ת	בעלזא	מוצ"ש	ער"ש	
09:05	08:43	08:29	07:12	ירושלים
09:02	08:40	08:32	07:27	בני ברק
09:06	08:44	08:33	07:20	חיפה
09:02	08:40	08:31	07:27	אשדוד
09:03	08:41	08:30	07:11	בית שמש
09:03	08:41	08:30	07:28	קרית גת
09:06	08:44	08:31	07:23	נוף הגליל

כסףסו ושירות נפגשים...

רח' אהלי יוסף 5, ירושלים 📍 שעות פתיחה: א-ה. 19-10 רצון, יום שישי 12-10
טל. 02-5337722 | פקס. 02-5383018 ✉️ g5337722@gmail.com

מארכפוט
דפוס דיגיטלי מהיר ומקצועי

כשכואב

מתפללים
גם עבור אחרים
שכואב להם

רק אחד שבאמת כואב לו, מבין ויודע

כמה חשוב להתפלל בכדי לזכות לרפואה

וזה בעצם כל הרעיון מאחורי המיזם המיוחד

קו התפילות

ולא לחינם כבר אמרו חז"ל

כל המתפלל בעד חברו הוא נענה תחילה

הרעיון פשוט מאוד:

אתם תתפללו עבור חולה אחר והוא יתפלל עבורכם

נא האשיכו
להתפלל עבור
השק אותו הנכח
אקבלים לפחות
30 יוק!

מאוחדים
יחד למען עם ישראל

לפני החיוץ הכינו את השק לתפילה

חייגו עכשיו ל'קו התפילות' ופעלו לפי ההוראות:

02-6325070

לפניות בנוגע לפעילות מאוחדים חייגו: 054-845-8815

המתנה המצליחה ביותר לכל בית יהודי! סט "מדות טיש" - מדות והליכות לאור הפרשה

גיליון מס' 414

פרשת פינחס, י"ט בתמוז תש"פ

שבת טיש

וקראת לשבת ענג

ספורים ואגדות פנינים ופרפראות מדות והליכות

פנינים

פינחס בראלעזר בראהרו הכהן (כה, יא) - נאמר בזהר, כי פשהרג פינחס את זמרי, התקבצו כל בני שבט שמעון להרגו, מיד פרחה נשמתו של פינחס ונגנסו בו נשמות נדב ואביהוא, ולכן נאמר פינחס בראלעזר בראהרו הכהן, שהיה נחשב כמו בן אהרו הכהן עצמו, וכך פרש הרבי ר' השיל מקרקא, ורמז לזה בתבות בראהרו, נוטריקון רצו הריגתו, נגנסו בו נשמות נדב אביהוא. (איל וצבי)

את-בריתי שלום (כה, יב) - שלום ראשי תבות שומר לחיים ומתנה מתים. (שבט מוסר)

וא"ו של תבת שלום וא"ו קטיעא, וכתב בעל הטורים שפינחס זה אליהו, ונלקחה הוא"ו משמו למשכון, כי אליהו פתיב חסר ויעקוב פתיב מלא, שיעקב נטל הוא"ו מאליהו עד שיבוא לבשר על הנאלה. נמצא אפוא שהשלום חסר עד ביאת הנאלה, וכשיבוא אליהו יהיה השלום מלא, ולכן נאמר בשבת "תלמידי חכמים מרבים שלום בעולם", מפני שבשאלות של תלמידי החכמים הנותרות לעתים בתיקו, נוטריקון תשבי יתרץ קשיות ואבעיות, מתרבה העולם בתורה ואליהו יבוא לתרצו בזמן הנאלה. (פכים קטנים)

בפרשת פינחס יש 168 פסוקים, כמנין ראשי התבות פינחס בראלעזר הכהן, הוא עצמו אליהו הנביא, כמו שאמרו חז"ל. (שערי צדק)

פינחס בגימטריה 208, פאליהו פכול 4, לרמז על 400 שנה שהיה מזמן פינחס שהאריך ימים אחרי יהושע עד זמן אליהו הנביא. פינחס בראלעזר בן אהרו הכהן בגימטריה זה אליהו נביא תשבי גלעדי. (כפתור ופרח)

איש ביימות ובן אין לו (ח, ט) - גימיו של רבי חיים מברסק, היה אדם צעיר לימים, שמת בטרם ילדה אשתו תאומים, בן ובת. בצאנתו כתב להוריש שני שלישי לבנו ושליש לאשתו, ואם תלד בת תירש האם שני שלישי והבת שלישי אהד. לא ידעו כיצד לחלק את הירושה, ורבי חיים מצא עצה גאונית, לחלק את הירושה לשבעה חלקים, הבן יירש ארבעה, האם שנים והבת אחד, כך שהבן נוטל פי שנים מאמו, והאם פי שנים מבתה. (מתוקים מדבש)

ספורים בפרשה

לכן אמר הנני נתן לו את-בריתי שלום (כה, יב)

בשבת-קדש פרשת פינחס שנת תשי"ב, התקיימה בבית הגר"ז מברסק ברית מילה, לנכדו של לוחם מלחמות השם הנודע רבי עמרם בלוי, ובמקום היה גם רבי איסר זלמן ותלמידי חכמים נוספים. בהועדם יחד, אמר רבי עמרם לרבי איסר זלמן, כי מפרשת השבוע נראה כמה הועילה קנאותו של פינחס שהשיב את חמת הקב"ה מישראל. אמר לו רבי איסר זלמן: "נכון הדבר, אולם ראה נא פי השבטים התרעמו עליו, ואמרו 'דאינתם גרפוט' זה שפטם אבי-אמו עגלים לעבודה זרה והרג נשיא שבט מישראל". נענה הגר"ז ואמר: "אבל רואים אנו שהתורה מחשיבה את מעשה הקנאות של פינחס, והוסיף בשם רבי חיים מברסק שאמר: "מנהג העולם, שגבור מלחמה מקבל הצטיינות על גבורה בקרב, ואדם שמצטין בהשקנת שלום בין שונאים מקבל את פרס השלום, ואלו אצל פינחס רואים אנו שעשה מלחמה וקבל את שלום, שנאמר 'הנני נתן לו את-בריתי שלום'. והסבה היא, מפני שהשיב את-חמתי מעל בני-ישראל, והביא לשלום בין ישראל לאביהם שבשמים. יוצא אפוא שקנאותו היתה לשם עשית שלום, ולכן 'בדין הוא שיטל את-שכרו' מדה כנגד מדה".

ויקרב משה את-משפטן לפני ה' (כו, ה)

הנו"ן של תבת משפטן רבתי, לפי המסורה. אמר על-כך רבי אליהו הכהן האתמרי מאיזמיר, כי רמז יש בכך על מנהג העולם, שמריבות ומשפטים רבים נערכים בעניני נחלות, בתים ונחלות. ולכן גדולה הנו"ן של משפטן, בנחלת בנות צלפחד, לרמז על הנחלות בהן המשפטים גדולים וסבוכים...

ולא תהיה עדת ה' בצאן אשר איר-להם רעה (כו, יז)

אחד מתלמידי ה"חפץ חיים" נפל למשכב והרופאים לא מצאו לו מזור. עלה התלמיד לרבו ובקש להתברך מפיו, ובכה לפניו על נבואת הרופאים כי אפסה לו תקוה. התמלא ה"חפץ חיים" בצער על יסורי תלמידו, ובקש לתת לו עצה, אלא שהתנה עמו שלא יגלה את הדבר לאיש. הסכים התלמיד, וה"חפץ חיים" בקש ממנו לנסע לאדם נסתר שהתגורר בעיירה קטנה, ולבקש להתברך מפיו. עשה התלמיד כדבריו, ולאחר שתזר לביתו, החלים בדרך גס. עברו למעלה מעשרים שנה, וגיסתו של התלמיד חלתה באותה מחלה בה חלה בצעירותו. באו בני המשפחה והפצירו בו לגלות להם כיצד התרפא בעשנתו, אולם הוא סרב לגלות את הסוד, מפני שה"חפץ חיים" השביעו שלא יגלה את הדבר, אולם הללו לא הרפו ממנו עד שנאלץ לגלות להם את שם האיש הנסתר אליו נסע כדי להתברך. לא עברו ימים ארבים, והאיש החל לחוש שלא בטוב, והתמלא פחד וחלחלה. מיד פנה ונסע לרדיו, ונכנס אל ה"חפץ חיים" שהיה אז כבר זקן ושבוע ימים, וספר לו את דבר המארע מתחלה ועד סוף. שמע ה"חפץ חיים" את הדבר, ובקול שקט אמר: "צד לי, אך לא אוכל לעזר לך עתה להרפא ממחלתך. שפן אז, כאשר חליתי בימי עלומיך, הייתי צעיר יותר בשנים והיה בכחי לצום עליך ארבעים יום רצופים כדי שתתרפא. אולם עתה זקנתי מעשות פן". התברר, כי ה"חפץ חיים" בקש להסתיר את שעניויותו במשך ארבעים יום לזכות התלמיד, והסתיר את הדבר פאלו בזכות אותו אדם נסתר התרפא התלמיד.

לקבלת הגיליון והנחיות
5806777@gmail.com :דוא"ל

לרפואת הילדה מרים
בת חיה ברכה יהודית תחי'

זמני השבת - ירושלים
הדלה"ג 7.12 צאת השבת 8.29 רבנו תם 9.05

יפקד ה' אלמי הרוחת לכליבשר איש עליהעדה

בשנת תקפ"ו, הפתח עדת חסידי קוסוב קשות, עם הסתלקותו של רבם ורועם הנאמן, רבי מנחם מנדל הגר מקוסוב בעל "אהבת שלום", אבי שושלת קוסוב ובנו של רבי יעקב קופל חסיד מתלמידי הבעל-שם-טוב. תקפ"ו הצרות בנטילת המאורות, ורחק מנחם מצאן קדשים, וגדל המספד בישראל, שכן טרם מלאו לו "אהבת שלום" אפלו ששים שנה. בתם ימי האבל, נותרו חסידיו ומעריציו נבוכים ואובדי עצות, שכן בניו של הרבי היו עדין צעירים, ובנו בכורו רבי חיים, היה אז בגיל חסד א"ל בלבד, בן שלשים ואחת, בעוד גדולי הדור וצדיקיו היו זקנים באים בימים, ואיך יוכל לעמוד במחצתם בעודו עול ימים. בשבת הראשונה לאחר הסתלקות ה"אהבת שלום", התכנסו בקוסוב חסידים רבים, כדי לקבל את מרותו של הבן הבכור רבי חיים, שהתמנה להיות איש עליהעדה, ולא תהיה עדת ה' בצאן אשר איר-להם רעה. בין האורחים החשובים, היה רבי צבי הירש בנו של החוזה מלבלין, אשר הפליג בשבחו של הרבי החדש, שעל-אף גילו הצעיר, נעלה הוא במעלותיו, ובחיוד הפליא את כוח הגדול בעבודת התפלה. אולם עדין היו בני העיר במבוכה וחסר בהירות, שכן ה"אהבת שלום" כהן גם כרבה של העיר, ישב עלימדין והורה דבר תורה והוראה, לצד היותו מנהיג העדה פרועה נאמן, ואלו בנו רבי חיים התנהג תמיד בהצנע לכת והסתיר את דרכו מהבירות, כך שלא בלם הכירו בגדלתו ולא עמדו על שעור קומתו. החלו אפוא בני העיר לתור אחר מועמד מתאים, רב מפרסם וידועי-שם, כדי שיקבל עליו את כהנת הרבנות בעיר, בעוד רבי חיים ישב על פסא אביו מנהיג עדת החסידים, בנפרד מכהנת הרבנות בעיר.

אחד מגדולי הגאונים בדור ההוא, היה רבי אברהם דוד וורמן מבטשטש, בעל "דעת קדושים", שהיה אחד מיידי חסידיו הקרובים של ה"אהבת שלום". יחד עמו הסתופף בצל רבי צבי הירש המגיד מדברודנא, וכן אצל רבי משה ליב מסקוב, אצלו למדו שניהם סתרי תורה וקבלה מעשית. משנה רמה היתה הרבנות בעיר קוסוב המעטירה, וכשקבל רבי אברהם דוד את הצעת הרבנות, קבלה בתשואות חן ונאות להגיע לקוסוב כדי לשבות בה, ולהציג את מעמדותו בפני אנשי הקהלה. לקראת בוא האורח הדגול, נערקה לו קבלת פנים נלהבת, ורבים יצאו לקראתו בהגיעו העירה ביום חמישי בשבת. בצפייה דרוכה הכמינו בני העיר לקראת השבת הקרובה ובקא, פאשר זכנו לשמע את דרשותיו הערוכות לתלפיות של הרב, שהיה ידוע פפה מפיק מרגליות ובנאון עצום בתורה. לאחר תפלת ליל שבת, לוו המוני המתפללים את האורח הדגול אל אכסניתו, ופנו אל בתייהם לסעדת ליל השבת, אותה ערכו בוירות, כדי להספיק לשוב להיעד בצלו של האורח הדגול ולהנהיג מאור תורתו. יושב רבי אברהם דוד בראש השלחן בבית האכסניה, סמוך לו יושבים ראשי הקהלה ונשואי הנפים בעדה, ומסביב עומדים רבים מתושבי העיר, וכלם מטים את אזנם לשמע את נעם אמרי פיו. אולם, לפליאת הנוכחים, התכנס הרב הדגול בשתיקה רועמת, פאשר המבוכה ופאר הדעת נקרים על-פניו. הנוכחים חשו, כי הרב מנסה מפעם לפעם להזכר בדבר-מה, ומנסה לפתח את פי הדברי תורה, אלא שלמעשה לא אמר מאומה ונותר בשתיקתו. "ודאי עיף הוא הרב מתלאות הדבר", נסו פרנסי העיר לצדד בזכותו, "ובודאי מחר יפתח את פי וישמע את חידושי המאירים" קו וחסבו. בשבת קודש בבקר, צפו ראשי הקהלה לשמע מפי הרב, כי בדתו לשאת את דבריו לפני קריאת התורה או לאחר תפלת מוסף, אולם לפליאתם המשיך הרב בשתיקתו המפלגת. נסו הפרנסים לבקש מהרב לנקב בשעה מסוימת בשעות אחר הצהריים של השבת, בה ישא מדברותיו בבית המדרש, אולם גם להצעה זו לא השיב הרב, איר-קול ואיר-ענה ואין קשב. שתיקתו היתרה של הרב עוררה תמיהה גדולה בקרב בני העיר, אולם הם התנחמו פי בודאי בסעדה השלישית, בעת רעוא ורעיון, יפתח האורח בדברי תורה במעין הנובש, אולם גם תוחלתם זו נכזבה. היטב ראו, פי הרב מנסה לפתח בדברים ומתאמץ להזכר בדבר-מה, אך לשוא. רבי אברהם דוד כהן כל העת את מצחו בניסיון נואש להעיר את זכרונו שפגד בו בארח פלא, אולם ללא הצלחה, והעיר בלה נבוכה.

ביום ראשון בבקר, לאחר תפלת שחרית, כנס הרב מבטשטש את ראשי הקהלה ואמר: "מתנצל אני על שלא עלה בגדי לשאת מדברותי במשך כל השבת, שכן רואה אני כי מרהשמים מונעים ממני לקבל את הרבנות בעירכם. כל כחי בתורה נעלם ממני בארח פלא, וכל מאמצי להזכר במשא שהכנתי לכבודכם, עלו בתהו. אין לי אלא לשוב לביתי ולותר על הצעת הרבנות בקוסוב, שבנראה לא נועדה לי". כשהתפרסם הדבר בעיר, באו המונים ללכות את בעל "דעת קדושים" בעת יציאתו מהעיר, ובין המלוים היה גם הרבי החדש, רבי חיים מקוסוב, פשראהו הרב מבטשטש, הבין מיד כי הדבר בא עליו מן השמים כתוצאה מהקפדתו, על שבא לרשת את פסא הרבנות בעיר בלי לשאל את רשותו, ומיד נגש אליו ואמר: "הרב מקוסוב! עוזב אני את העיר ושב לביתי, אגא החזירו לי את כחי בתורה שנטל ממני". נענה לו רבי חיים, ואמר למשמשו: "זוכר אתה את העץ בחרשה, אותו קשרנו לפני שבת?" וכשהלה אשר את הדבר, מהר לשלח אותו להחזיר את האבנט מהעץ ולהשיבו אליו, ואמנם, מיד כשהתר האבנט מהעץ, חש רבי אברהם דוד כי זכרונו התרענן בבת-אחת וכל תורתו שבה אליו כבתחלה. באותה שעה עמדו כל בני העיר קוסוב על גדלתו של רבי חיים, בנו של רבם המנוח, ומאז דרך פוכבו וכלם נעשו כרוכים אחריו הרב הערצה, וענו אחריו מקדש-מקדש.

מאורות

רבי יצחק הכהן רפפורט בעל "בתי הקנה" וזל ליום ההולולא י"ז בתמוז תקט"ו

מגדולי רבני דורו והראשון לציון בירושלים. צאצא למשפחת רפפורט העתיקה והמיוחסת מזרע אהרן הכהן, שנקראה עלישם העיר פורטו במחוז ירונה שבאיטליה, אליה הגיעו אבות המשפחה ממגנצא שבאשכנז. השם רפפורט מרוב משתי מלים, רפא'פורט, על-שם העיר פורטו, ומשקעות המלה רפא היא עורב בגרמנית. כפי סמל המשפחה בו הופיע העורב, יש אומרים שהוא על-שם אבות המשפחה שהיו רופאים. אחד מצאצאי המשפחה בבלבין, רבי יהודה הכהן, עלה לירושלים, ובה נולד בנו רבי יצחק בעל "בתי הקנה". על אף היותו אשכנזי במוצאו, למד אצל גדולי התורה הספרדים בירושלים, ובראשם אצל ה"פרי חדש" בו ראה את רבו המהקק, וכל מנהיגיהם היו נהירים לו לרבות השפה הספרדית. בשנת תס"ט יצא לתרביה לטובת עניי ירושלים, ושם פרסם פרוז נגד השבתאי נחמיה חיון, בשבוב, עבר דרך העיר איזמיר, ושם הפצירו בו לקבל על עצמו את תפקיד הרבנות במקום, וכהן שם בשלשים חמש שנה והעמיד תלמידים רבים ומפרסמים. כתב חידושי תורה רבים, ותלמידו החיד"א מעיד, כי בעת שהיה עומד ומשמש לפניו בירושלים, ראה בכירה תבה מלאה מתכתי הקדש, אולם רק ספרו "בתי הקנה", בו שאלות ותשובות, באורים ודרושים, נדפס באיזמיר תצ"ו. בשנת תקס"ח חזר לירושלים והתמנה בה לראשון לציון, והיה האשכנזי היחיד שמשמש במשנה רמה זו. בין תלמידיו נמנו גדולי הדור הבא.

יוסיף דעת

כתב 'אתה' שבפסקו: "ישם אשת עמרם יוכבד בתילוי אשר ילדה אתה ללוי במצרים", מתבארת לפי פשוטו של-מקרא על יוכבד, שאשת לוי ילדה אותה ללוי, וכך משמע מרש"י, שחטרה תבת אשתו וכאילו נכתב 'אשר ילדה אותה אשתו ללוי במצרים'. אולם בדעת זקנים לבעלי התוספות מובא, ששם אשת לוי 'אתה', והפסוק מתבאר כך: יוכבד בת לוי אשר אתה, היא אשת לוי, ילדה ללוי במצרים. והודיע זאת הכתוב לגלות שיוכבד לא הייתה דודתו של עמרם מן האם שאמרה לבניה, אלא שיוכבד הייתה בתו של לוי מאשה אחרת, ולא מאתה אשה שילדה לו את קהת אבי עמרם, וכך מובא גם בסנהדרין שיוכבד נולדה מאשתו השנייה של לוי, בעניין המחלוקת בין רבי אליעזר ורבי עקיבא אם בורח מותר לשאת את אחות אביו או אמו, וכן מובא בפסיקתא וזאת שלוי נשא שתי נשים, ומהשנייה הוליד את יוכבד. ומי היתה אשתו הראשונה של לוי? במדרש מובא שהשבתים נשאו את תאומותיהם או שנשאו כנעניות, ובספר הישר מובא ששמה עדינה, ולגרסה אחרת ענת, בתי-עקב בן יעקב בן יעקב, וממנה נולדו שלושת בניו: גרשון, קהת ומררי. שילדה לו את קהת אבי עמרם, וכך מובא גם בסנהדרין שיוכבד נולדה מאשתו השנייה של לוי, בעניין המחלוקת בין רבי אליעזר ורבי עקיבא אם בורח מותר לשאת את אחות אביו או אמו, וכן מובא בפסיקתא וזאת שלוי נשא שתי נשים, ומהשנייה הוליד את יוכבד. ומי היתה אשתו הראשונה של לוי? במדרש מובא שהשבתים נשאו את תאומותיהם או שנשאו כנעניות, ובספר הישר מובא ששמה עדינה, ולגרסה אחרת ענת, בתי-עקב בן יעקב בן יעקב, וממנה נולדו שלושת בניו: גרשון, קהת ומררי. שילדה לו את קהת אבי עמרם, וכך מובא גם בסנהדרין שיוכבד נולדה מאשתו השנייה של לוי, בעניין המחלוקת בין רבי אליעזר ורבי עקיבא אם בורח מותר לשאת את אחות אביו או אמו, וכן מובא בפסיקתא וזאת שלוי נשא שתי נשים, ומהשנייה הוליד את יוכבד. ומי היתה אשתו הראשונה של לוי? במדרש מובא שהשבתים נשאו את תאומותיהם או שנשאו כנעניות, ובספר הישר מובא ששמה עדינה, ולגרסה אחרת ענת, בתי-עקב בן יעקב בן יעקב, וממנה נולדו שלושת בניו: גרשון, קהת ומררי.

ולא תהיה עדת ה' בצאן אשר איך להם רעה

מגדולי הצדיקים היה רבי מאיר הלוי מאפטא. בעל "אור לשמים", ומגדולי תלמידיו של 'החזו"ה' מלבליון. מנעורתו נכרו בפרונויותיו הברוכים ויום מעלתו. ואת תורתו קנה מרבי יצחק אברהם הכהן כ"ץ בעל "כתר פהנה" רבה של סטובניץ. ולקדים פתח רבי מאיר בעיר זו ברבנות. רבו זה העריצו יותר מכל תלמידיו, ובצאנתו בקש להעניק לו שמונה-עשר זהובים, ונפשי בשאלתי. הלא ידוע לרזם מעלתו מגדל ידיעת התורה, כל תורתו למד ממני, וברא מצפה לאבא, וכמוהו שתלמיד הגון מצפה לרבו, זכרוני שיעלה לפניו לכותב נשמתו מה דאפשר, וזה חסד של אמת. ומבטחני שימלא בקשתי". בעקבות אחיו הגדול רבי מרדכי הלוי מסטשוב, נסע ללבליון אל המאור הגדול שבה, רבי יעקב יצחק הלוי הורוויץ 'החזו"ה' מלבליון, וכשהגיע אליו לראשונה, היה זה בפרשת פינחס. בעת קריאת התורה בבית-מדרשו, עמד 'החזו"ה' מלבליון על הבימה, וכשהגיע לעלית לוי, בקש מהגבאי להזמין את רבי מאיר ב"ר שמואל הלוי, וכשבקש בעל הקריאה להפסיק במקום המסמן בשלישי, בפסוק "אלה פקודי בני ישראל", צוה עליו 'החזו"ה' להמשיך ולקרא עד אחר רביעי, ולהפסיק בפסוקים: **"יפקד ה' אלמני הרווחת לכלי-בשר איש עלי-העדה, אשר-יצא לפנייה ואשר יוציאם ואשר יביאם ולא תהיה עדת ה' בצאן אשר איך להם רעה"**. לאחר התפלה, העיד 'החזו"ה' ואמר: "רבי מאיר הוא לוי מיוחס משבט לוי, ואני עצמי זוכרהו כלוי עד זקננו לוי ברי-יעקב", שכן אף החזו"ה היה לוי מיוחס ממשפחת הורוויץ הפעטירה המיוחסת מזרע שבט לוי. כה העיד גם 'החזו"ה' באזני רבי מרדכי מסטשוב אחיו של ה"אור לשמים": "רואה אני על עצמי עד קרח מזרע לוי ברי-יעקב, ואף עליך רואה אני עד לוי ברי-יעקב", ופעם אף התבטא ואמר: "מפירך אני עוד מבית-המקדש, בעת שעמדנו שנינו יחד קרובים זה אצל זה על-הדוכן". אולם, לא מיד הגיע רבי מאיר אל הנחלה והפך לאיש עלי-העדה בכרפת רבו, כי בתחלה התיסר ביסורי עני קשים ומרים.

כמעט בכל ימות השבוע, ישב רבי מאיר בתענית ולא בא אכל אל-פיו. אולם הוא לא שת לבו אל המחסור, והמשיך בעבודתו התמה ובתורתו בהתמדה, כשהוא משיפיה מלבן את הכלי העולם וצרכי הגוף. בערב של יום אחד, לאחר תענית ממשכת וארצה, הכינה רבניו המסורה תבשיל דיקה של עניים. אותה היו נוהגים להכין בעסה המזדבקת על דפנות קערה מסביב, ובקמצע היו שופכים חלב רותח שהיה הופך למין מרק מזין. מרב עניים, אפלו קערה ראווה לשמה לא היתה בביתם. ובעל-ביתו נאלצה הרבנית לטל את הכלי בהשאלה מאחת השכנות. היום ירד, השמש שקעה זה מכבר, ואלו רבי מאיר עדין לא שב לביתו מעבודתו בקדש. המתונה אשתו לשונו, ורבניתם הגיעה השכנה ודרשה לקבל בתורה את הקערה אליה נזקקה למאכלי ביתה. הפצירה בה אשתו של רבי מאיר להמתין עד שוב בעלה, אולם כאשר באה סבלנותה של השכנה אל-מקצה, נטלה בכח את הקערה ופנתה לשוב לביתה. במר-נפשה, תפסה אף הרבנית את הקערה, שכן חסה על התבשיל שבה אותה הכינה לבעלה השרוי בתענית זה ימים מספר, ולמרה הצער נפלה הקערה בין שתיהן ארצה, וכל התבשיל שבה נגר ארצה. על רצפת האדמה לא נהזו קורות עץ או אריחי אבן, שכן עניים מרודים היו, ומכיון שגף נערס התבשיל על האדמה הבצית שבבית, עד שלא היה ראוי למאכל כלל. פרצה הרבנית בכבי מר, ובעוד היא עומדת בידים ריקות ודמעתה על-לחיה, מרה השכנה להתחמק מהבית מרב מבוכה, והנה רבי מאיר שב לביתו. מה הצטער הצדיק לראות את הרבנית שרויה בצער פעניה סערה לא נחמה, וכששמע את דבר המארה, החל לנחמה ואמר: "דעי לך שזה הנסיון האחרון שהעמידו לנו מן-השמים, ומבטחני בחסדי שמים, כי קרוב נשע ונזכה לאכל מקערה מזוהבת, ולא נחיה יותר פעניות מחפירה". ברכתו של 'החזו"ה' מלבליון החלה אז להאיר את מזלו, ולאחר זמן מעט, הגיע לביתו פתח הרבנות לעיר סטובניץ בה למד בנערותו. בחל המועד פסח שלאחר אותו מארה, הגיע נגיד מפרסם מהעיר ורשה כדי לחלות את פניו, ובידו קערת זהב כמנחה. שמח הרבי אל מראה קערת הזהב, וברב שמחה מסרה לידי הרבנית הצדקנית, ואמר לה: "ראי נא כי מן-השמים רחמו עלינו, והבטחתי כי נזכה לאכל מקערת זהב, התקיימה אל-נכון".

עברו שנים ארוכות, ושוב הגיעה שבת-קדש פרושת פינחס של שנת תקע"ה, השנה האחרונה לימי חייו של 'החזו"ה' מלבליון. הרבי היה שרוי זה מכבר בחליו הכבד, בה נחלה בשמחת תורה של שנת תקע"ה לאחר מאמציו לרזו הגאולה, ונר אלמים טרם יכבה. אותה שבת פרושת פינחס, היתה בשלישה שבועות טרם הסתלקותו של 'החזו"ה', בתשעה באב, יום האבל על חרבן בית-מקדשנו ותפארתנו, ובעת שקראו בתורה את פרושת השבוע, צוה 'החזו"ה' שוב להעלות לתורה את תלמידיו רבי מאיר מאפטא לעלית לוי, וגם הפעם שוב צוה לקורא שלא להפסיק את קריאתו בשלישי, אלא להמשיך עד אחר עלית רביעי. כשהגיע הקורא לפסוקים: **"יפקד ה' אלמני הרווחת לכלי-בשר איש עלי-העדה וגו'"**, "איש אשר-יורח בו וסמכת את-ידך עליו", הרים 'החזו"ה' את שתי ידיו והניחם על-ראשו של תלמידו זה, ונזה סמך אותו להיות ממלא מקומו בהנהגת העדה. התעלה אפוא רבי מאיר מאפטא בראשית ימיו להנהגת עדה בישראל בידי 'החזו"ה' מלבליון, בפרשת פינחס, ושוב התמנה בידיו בפרשת פינחס לשבת על-מקומו, להיות איש עלי-העדה, אשר-יצא לפנייה ואשר יביאם ואשר יוציאם ואשר יביאם, ולא תהיה עדת ה' בצאן אשר איך להם רעה. ♦

פניני אור ההיים

מדברי האור ההיים הקדוש על הפרשה

אומר לשלה. נתפון למושיע ורב הבא לנאל מנלות האחרון הנקרא שלח, ורגם שיעקב קראו שלח לא ישתנה השם הזה, וצא ולמד ממשפחות הרשומות כמה השתנות בשמות, ואולי שרמו בסמיכות מאמר לשלה עם מאמר ויהי בני יהודה, שצריך וישאל להצטרע בשבילו ולקות לישועתו וכו', וזה יהי משפחת השלני פרוש דור שבן-דוד בא, ויקראו עלי-שמו דורו של משיח: עוד ירמו כמה שונקדק אומרו השלני ואין אות הנו"ן בבניו השם ואין בו מנהגו להוסיף בשם המשפחה אות הדשה וזלת ה"א וי"ד כאמר בכל הקדמות, הנהג משפחת החנכי וגו', אכן ירמו כמה שאמרו ז"ל בפסוק והחיוקו בכנה איש יהודי וגו', יעין שם דבריהם, והוא זה שרמו מאמר השלני פרוש שהאמות בקו יאמרו לכל אחד מישאל שלו אני, ואומר ולפרץ בקו יאמרו לכל אחד מישאל שלו אומרים שהמלך פרוץ גדר לעשות לו דרך, והקנה כי בבא הבא מפרץ יהיו כל ישראל משפחת הפרצי מלכים, ועל אותו זמן הוא שאמרו ז"ל כל-ישראל בני מלכים, וכן אמר הנביא יראו וקמו וגו', גם ירמו על הפרצה הגדולה אשר יפיר באמות לאיו תכלית, ואמרו לזר משפחת הזרתי ירמו מה שאמר הכותב הנה החשך וגו' ויעלך יזרח ה' וכתוב והיה לך ה' לאור עולם, והוא אומר משפחת הזרתי אשר עלינו יזרח ה': ואמרו לישוב, ירמו שצריך להרבות בשיבה ולא דרך עראי, גם צריך להתרשב בכל פרט ופרט מהתורה עד שיעמד על קומו כמפרץ בעמק הליכה כי הוא זה עקר התורה, ובה נכללים חלק אחד מהמ"ח מעלות שהם בישוב, ומתשוב לבו בתלמודו, שואל ומשיב, המבין את שמעותו וכו', גם מה שמנו שם שמיעת האזן, עריכת שפתים, בינת הלב וכו'.

דברי הימים

חמישה דברים אירעו לאבותינו בי"ז בתמוז. השתברו בו הלוחות הראשונים בידי משה לאחר מעשה העגל, בשנת ב'תמ"ח; הועמד צלם בהיכל בידי מנשה בן חזקיה המלך שחי בשנת ג'רכ"א ומלך במשך 55 שנה יותר מכל המלכים, ויש אומרים שהצלם הועמד בידי אפוסטמוס המוזכר הלהק; הובקעה חומת ירושלים בימי בית המקדש השני בשנת ג'תתכ"ח; ובבית המקדש הראשון הובקעה החומה ב'ת בתמוז ג'של"ח כנאמר בירמיהו, אך בירושלמי מובא שגם אז הובקעה בי"ז בתמוז ומחמת הצרות שכחו וכתבו בטעות ט' בחודש; בוטל קרבן התמיד מפני המצור; ונשרף ספר תורה בפרהסיא בידי אפוסטמוס הרשע, שהיה אחד משרי יוון בזמן בית המקדש השני, ויש אומרים שהוא אנטיכוס אפינס כמובא בספר שמותנואים.

בי"ז בתמוז שנת קנ"א, נהרג עלי-קידוש השם רבנו יהודה מטבליטולה היא טולידו שבספרד, נכד הרא"ש, יחד עם בני משפחתו. היה זה במהלך גזירות השמד בספרד של שנת קנ"א. בה מסור רבים את נפשם על קידוש השם, ואחרים הפכו לנאוסים.

בי"ז בתמוז מתחילים שלוש השבועות של ימי האבל על חורבן בית המקדש הראשון והשני, שייבנה בב' א', ומכונים בכינוי "בין המצרים" על-שם הפסוק באיכה **"פלרדפיה השיגהו בין המצרים"**.

בי"ח בתמוז רח"צ, הגב ליום פורים ליהודי קנדיא היא האי היווני כרתים. היה זה במלחמת השולטן התורכי סולימאן שביקש לכבוש את האי, והודוי העיר נצטוו לטול חלק במלחמה, אלא שהעלילו עליהם כי הם מסייעים למרגלים התורכיים, ולאחר שניצלו מהעלילה קבעו את י"ח בתמוז ליום שמחה ושמחה, ונהגו הנשים שם שלא לעשות בו מלאכה.

ליקוטים וסיפורים נפלאים - פנחס

כהונת עולם, ועשייתו למלאך, כפי שאמרו חז"ל - שפנחס הוא אליהו מלאך הברית?

והרי לא רק פנחס עמד בפרץ והשיב את ישראל מעוון, אלא גם משה עמד בפרץ, כשהרגו הוא ואחיו הלויים את החוטאים בחטא העגל, ובזה הציל גם הוא את ישראל מכליה חס וחלילה, וכן אהרן בעת המגפה שלאחר חטא קרח, פעל במסירות נפש לכפר על העם, ועצר את המגפה. והנה, לא רק שמושה ואהרן לא קבלו על כך שכר כשל פנחס, אלא אף לא מוזכר בתורה שכר כלשהו שקבלו על כך.

ניתן להסביר ולומר, שהמיוחד במעשהו של פנחס היה, שנעשה בעת שעדיין לא כיהן בשום שררה ונשיאות, ואפילו עוד לא היה כהן, אלא יהודי "נסתר".

ומכיוון שכך, יכול היה פנחס לפטור את עצמו מלהתערב בנעשה, בטענה של 'אין זה מתפקידי לפעול בעניינים הצבוריים'. יפעלו משה ואהרן כהבנתם, הלא הם מנהיגי העם.

מכיוון שעם כל זאת, לא התחמק פנחס מלפעול, וקם בגבורה לגדר את פרצת העם, הרי הוכיח בזה מסירות נפש מיוחדת, ועל כך זכה לשכר המיוחד. לעומת זאת, משה ואהרן, בהיותם מנהיגי העם, היה זה מתפקידם לעמוד בפרץ בעת הצורך. ועל כן בעמדם בפרץ, רק מלאו בזה את חובתם, ולכן לא נשתבחו על כך באופן מיוחד. (אזנים לתורה)

"לכן אמר הנני נתן לו את בריתי שלום" (כה, יב)

במדרש רבה: "בדין שיטול שכרו". יש להבין למה בדין הוא שיטול שכרו, והרי כלל הוא בחז"ל ששכר מצוה בהאי עלמא ליכא (קידושין לט, ב)? מתרץ החתם סופר, שהטעם ששכר מצוה בהאי עלמא ליכא הוא מפני ש"שכר מצוה = מצוה", דהיינו שהצדיק שעובד ה' אינו מתאוה לשום שכר כלל רק מקווה מתי יזכה שתגיע שוב מצוה זו לידו.

והנה כאן שהמצווה הייתה שהרג בועל ארמית ודאי שלא בקש פנחס שיבא עוד מצוה כזו לידו שיבעל נשיא בישראל ארמית, א"כ בדין הוא שיטול שכרו דשכר מצוה מצוה לא שייך כאן. (תורת משה לחת"ס)

"לכן אמר הנני נתן לו את בריתי שלום" (כה, יב)

יש להבין - שאל הגאון רבי מאיר שמחה הכהן מדווינסק בעל "משך חכמה" - מה הסיבה שזכה פנחס דווקא לברית שלום?

אלא - אמר הגאון - צריך לומר שהמעשה שעשה פנחס - להרוג נפש כמו ידיו - היה עלול להותיר בליבו רגש של עזות, לכן ברכו ה' שלא יהיה הדבר לו למכשול, ולא יישאר בו רושם של מידת העזות, וזאת משום שכוונתו הייתה לשם שמים.

כן אנו מוצאים בעיר הנידחת שם מובטח לכל העוסק בהריגת החוטאים: "ונתן לך רחמים", אין פחד שתשתרש בליבם מידת האכזריות, זאת משום שהקב"ה נתן להם מידה נוספת של רחמים.

"לכן אמור הנני נתן לו את בריתי שלום" (כה, יב)

מדוע זכה דווקא פנחס לשכר הגדול של "בריתי שלום", ברית

"זה לא הוא - זה הוא"

אצל הרה"צ ר' אשר פריינד צוק"ל נשברה פעם נברשת בסלון הבית.

מה זה 'נשברה'? מישהו שבר אותה, כמובן...

החברים שראו את המקרה, רצו 'לסגור חשבון נוקב' עם אותו 'מישהו'... הם כעסו עליו מאוד, למה לא נזהר, למה לא נשמר!?

ורק ר' אשר נשאר רגוע...

הוא אמר: **למה אני צריך להתעצבן?** נתבונן רגע קט, הרי הנברשת הזו, האם היא שלי?! היא הרי לא שלי, היא שייכת לבורא כל העולמים!

ומי שבר אותה? האם החבר הזה שבר אותה?! הרי זה לא הוא, אלא הקב"ה בכבודו ובעצמו שבר אותה, - **זה לא הוא (בשר ודם) אלא הוא (בורא עולם)!**...

נו, אם ריבוננו של עולם שבר את הנברשת שלו עצמו, איך אני בדיוק נכנס כאן לעסק???

(נקודות של אור - ספינקא)

"לכן אמור הנני נתן לו את בריתי שלום" (כה, יב)

במדרש [רבה כא, א] בדין הוא שיטול שכרו. ונ"ל הנה מייחס הקרא פנחס בן אלעזר בן אהרן הכהן, וכבר הרגיש רש"י וכתב שהיו קוראים לו בן פוטי זה שפטם אבי אמו עגלים לע"ז, לכן יחסו הקרא שהוא בן אהרן.

לעי"נ

הרה"צ **פנחס בן ר' בנימין ביוש**
רוזנבוים צוק"ל - כ"ו בניסן

ליקוטים וסיפורים נפלאים - פנחס

הכינה אשתו את כל הנצרך לבנה למסעו וארזה לו בגדים חמים, מזון רב ושתייה לבל יחסר מאומה. מכיוון שלעתים היה הבן נחלה הכינה אימו תרופות כדי שגם הם יהיו לו בדרכו על כל צרה שלא תבוא...

בטרם יצא אל הדרך קראה לו אמו והראתה לו את אשר ארזה בעבורו בארגז גדול. ראה בני היקר - כך אמרה - כאן בפניה זו הנחתי מטעמים כאשר אהבת, וכאן מונח כד משקה. אכול בני ויערב לך. אכול והתחזק!

וכאן - הוסיפה האם ואמרה - הנחתי עבורך את צנצנת התרופות שהכנתי והלוואי שלא תזדקק להן!...

כן הוא גם הנמשל - אמר המגיד מדובנא - הקב"ה מפרסם את מעשי הצדיקים כדי שמהם יראו הכל וילמדו כיצד יש לנהוג. לעומת זאת מפרסם הקב"ה גם את מעשי הרשעים כדי שמהם ילמדו כיצד אין לנהוג, כי כשם ששכר טוב מיועד לצדיקים על מעשיהם הטובים כך עתידיהם הרשעים לקבל עונש על רוב רעתם. על כן זכרון הצדיקים הוא לברכה ושם רשעים ירקב!

"צרור את המדינים והכיתם אותם כי צררים הם לכם" (כה, יז)

מובא בשם מרן החיד"א זצ"ל כי לא בשל העבר נצטוו בני ישראל לצאת למלחמה במדינים ולא כנקמה על מעשיהם הקודמים, אלא משום "כי צוררים הם לכם", לאמר, גם עכשיו הם שונאים המבקשים את רעתכם ו"הבא להרגך השכם להרגו".

התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי סיכם את שנאת האמות לישראל במשפט: "הלכה היא, בידוע שעשו שונא ליעקב".

גם בדורנו שנראה כאלו חלק מהגויים שינו את טעמם, לשונם נפת צופים, אוסרים הם על גלויי שטנה, ומקיימים יחסים הדוקים עם ארץ היהודים, אין לנו לטעות בכוונותיהם.

לגאון רבי מאיר ורגאני הכהן זצ"ל בספרו "מאור עיניים" יש על כך משל נפלא: בני זוג חכרו מלון אורחים על אם הדרך, והציעו אכילה ושתייה, לינה ומרגוע.

אורחים רבים פקדו את המקום, וההכנסות היו נאות. אבל אליה וקוץ בה - השלום לא שרר בין בני הזוג, וכל היום הם רבו והתקוטטו, קללו וגדפו.

החליטו האורחים כי "טוב פת חרבה ושלוה בה, מבית מלא זבחי ריב" (משלי יז, א) והעדיפו ללון תחת כפת השמים ולאכל מהלחם שבכליהם, מאשר להיות עדים למחזות הריב והקטטה. ראה האכסנאי שהאורחים מדירים רגליהם מאכסנייתם ואמר לאשתו: "אם נמשיך לריב - נגיע עד פת לחם. בשל התנהגותך, נפסיד את פרנסתנו".

"אתה האשם", ירתה על אתר, והנה כמעט וקמה לה מריבה חדשה, אלמלא הבעל הסכים במפתיע ואמר "ניחא, אך לא זו השאלה. השאלה היא מה נעשה כעת...?" "יש לי הצעה", אמרה האשה, "נמשיך לריב, אך בלשון סגי נהור. כשתרצה לקללני, תהפוך את הקללה לברכה, ואני כבר אבין. אף אני אעשה כן, וכך נמשיך לריב בלשון סתרים, ולאורחים תנעם השהות באכסנייה!"

וני"ל הלא גם הם ידעו זה וגינו אותו במשפחת אמו, ומה פועל התייחסו אחר אביו.

וי"ל דהנה מדת בני אברהם שהם רחמנים, ומכ"ש בני אהרן רודפי שלום אוהבים את הבריות, ופנחס הראה כאן אכזריות גדול, שעשה מעשה ודקר איש ואשה יחד והמיתם. ולכן אמרו ראיתם בן פוטי זה וכו', שיען שהוא בן פוטי יש בו מדות אכזריות, כי מצד אביו היה לו להיות רחמן. ובאמת פנחס בוודאי אחז במידת בני אברהם וזקינו אהרן, אוהב שלום ואוהב את הבריות וזה היה בטבעו, אבל עשה נגד טבעו והתחזק לעשות כזה לכבוד ה' ותורתו לקנאות קנאת ה' צבאות. וכיוון שפנחס באמת בא מזרעו של אהרן שהיו רודפי שלום ואוהבים הבריות ביותר ומ"מ התחזק עצמו נגד טבעו לקנא קנאת ה' בדין ובראוי ששכר הרבה יטול. וזהו שאמר, פנחס בן אלעזר בן אהרן הכהן, שהוא מורגל להיות רחמן ולא אכזרי, והוא השיב את חמותי, ומי שבטבעו הוא כעסן ורגזן אין חידוש אם פעם לכבוד ה' ינקום ג"כ ויכעס על עוברי עבירה, אבל פנחס שאין זה בטבעו וקנא את קנאתי לכן אמור לו הנני נותן לו את בריתי שלום, ובדין הוא שיטול שכרו, כי היה מתאמץ ומתחזק לכבוד ה' כל כך לעשות דבר שטבעו מתנגד, כנ"ל נכון.

(כתב סופר)

"והיתה לו ולזרעו אחריו..." (כה, יג)

יהודי פלוני שחיבר ספר, הגיע פעם אל הגאון רבי אייזל חריף זצוק"ל רבה של סלונים, כדי לבקש ממנו הסכמה. ואגב כך החל לספר לרב עד כמה יחסן גדול הוא, וכי בשל כך בוודאי מדת הדין נותנת כי הרבי יעניק לו הסכמה נאה.

נענה ואמר לו רבי אייזל: בשיר השירים לא הודיע שלמה המלך כלל את יחוסו, אלא אמר בקצרה "שיר השירים אשר לשלמה", ואף על פי כן מצא הספר חן ביותר, וחז"ל הוציאו עליו הסכמה נפלאה, ואמרו (ידיים ג, ה) 'כל הכתובים קודש ושיר השירים קדש קדשים'. לעומת זאת, בקהלת מפורט כבר יחוסו של שלמה המלך: "דברי קהלת בן דוד מלך בירושלם", ואף על פי כן, בקשו חכמים לגנוז ספר קהלת (שבת ל, ב). הרי לך, כי בהסכמה על ספר אין מתחשבים כלל ביחוס, אלא במהות הספר עצמו. כאשר אדם רוצה להתהדר ולהעביר אליו את הייחוס של אבותיו, כדי שזו תעמוד לו לזכות, לו ולזרעו אחריו, אין די בזאת. צריכה להיות לו זכות בפני עצמו, ייחוס עצמי כדי להתפאר בו, ולא לתלות רק בזכות אבותיו. (חכמי ישראל)

"ושם איש ישראל המכה וגו'" (כה, יד)

במדרש רבה (פרשה כא) דרשו חז"ל על פסוק זה: כשם שהקב"ה מתעסק בשבחן של צדיקים לפרסמן בעולם, כך מתעסק בגנותן של רשעים לפרסמן בעולם, פנחס - פירסמו לשבת, וזמרי - לגנאי, עליהם נאמר (משלי י) "זכר צדיק לברכה ושם רשעים ירקב!"

משל לסוחר זקן שראה כי כוחו בל עימו כמימים ימימה לנסוע לצרכי מסחרו, החליט כי ישלח את בנו במקומו.

ליקוטים וסיפורים נפלאים - פנחס

שמעון למשפחותם", "בני גד למשפחותם", "בני יששכר למשפחותם" וכן הלאה - הרי שלפני שמות השבטים אפרים ודן נוספה גם המלה "אלה" - "אלה בני אפרים למשפחותם", "אלה בני דן למשפחותם".

ניתן להסביר ולומר שהמלה "אלה" רומזת לעבודה זרה, כמו שאמרו על עגל הזהב (שמות לב, ד) - "אלה אלהיך ישראל". ואמנם שבטי אפרים ודן חטאו בעבודה זרה יותר משאר השבטים. ירבעם בין נבט שהיה משבט אפרים, היה ראש המלכים שהחטיאו את ישראל בעבודה זרה, ואלצם לעבד לשני העגלים שבנה. את העגל האחד שם בבית א-ל, ואת השני בנחלת שבט דן (מלכים יב) - המקום שבו השכינו בני דן את פסל מיכה (שופטים יח, לא).

מסיבה זו הוסיפה התורה לשבטי אפרים ודן את המלה "אלה". (רבנו בחיי)

לאט לאט פשטה השמועה, שבני הזוג השלימו ביניהם והשלום והשלום שוררים במעונם. האורחים נהרו ובאו, נהנו מקבלת הפנים ומהשרות, מהאוכל ומהאירות, ונהנו שבעתים מהכבוד שהפגינו בעלי הבית אחד לשני.

"אין מלים בפי, אשתי היקרה", אמר האכסנאי במתק שפתים, "הנזיד שהכנת היום היה התבשיל הטעים ביותר שאכלתי מעודי, את הטבחית הטובה בעולם!"

"השבח, כל כולו מגיע לך, בעלי היקר", ענתה האשה בחיוך רחב, "הבשר שקנית היה המעולה ביותר, לא ניתן היה להשיג טוב יותר!"

"הו, זה משום שאיני חוסך בכסף, אשתי היקרה", ענה הבעל.

"ודאי", ענתה האשה, ועיניה יורות זיקים, "אינך חוסך בכסף, ביחוד בכל הנוגע לצרכי הבית. תודה לך על שהשארתי לי דמי כיס כה נדיבים!"

"כיד המלך", הסכים הבעל. "במיוחד לאור העובדה, שאת כה

מחשבת בהוצאותיך, ואינך

מבזבזת פרוטה מיותרת!"

"אשת חיל את, במלא

מובן המילה".

"ואתה בעל מתחשב כל

כך, ונענה ברצון לכל

משאלה!" השיבה האשה

בקול מלא ארס.

"כמובן", ענה הבעל

מדושן ענג. ואז...

טרררראאאח! פגע בו

המערורן שידתה בו

האשה. בוזום! פגעה בה

צלחת מטווחת מידו,

והאורחים נדהמים

למראה עיניהם, ותוהים

בפה פעור אם אזניהם

לא כזבו בהם. הכיצד,

לאחר כל התשבחות

נמשכות

ההתכתשויות?!

מהר מאד הבינו, כי עדין עומדים הם בני הזוג הרגזניים בשיא

המתח והריב, השנאה מפעפעת בהם כבעבר, אלא שמכורח

המצב הוכרחו לשנות את מטבע ההתבטאות.

הוא הדין בעניינינו. "הלכה, בידוע שעשו שונא ליעקב" - אמת

נצחית היא, ואם נאלצות האמות להסוות את שנאתן ולהצהיר

הצהרות נאות ומתחסדות, הנה בכל הזדמנות שבה נתן להן

לפעול - פועלות הן נגדנו...

נתעלם מהמלים הנאות, ונעקוב אחר המעשים. ונדע, שאין לנו

על מי להישען אלא על אבינו שבשמים! (אוצרותינו)

"בני שמעון למשפחתם" (כו, יב)

מדוע בשאר השבטים נכתבה לפני שמם רק המלה "בני" - "בני

"בני יששכר... לפיה משפחה

הפוני" (כו, כה)

לשון הפסוק נראית תמוהה, מדוע לא כתבה התורה "לפיה משפחת הפוני", אלא "הפוני"?

המלה "פוני" מלמדת שכל עם ישראל היו פונים אל שבט יששכר ללמוד מתורתם. (בעל הטורים)

"קח לך את

יהושע בן נון... ונתת מהודך

עליו" (כו, יח-כ)

בתשובה לבקשתו של משה רבנו מהקב"ה לפקוד איש על העדה, עונה לו הקב"ה "קח לך את יהושע בן נון, איש אשר רוח בו, וסמכת את ידך עליו. והעמדת אותו לפני אלעזר הכהן ולפני כל העדה וציווית אותו לעיניהם".

הציווי למנות את יהושע "לעיניהם" של כל העדה, מתפרש בדברי מפרשי התורה בכמה אנפין. אבל ביאור אחד שעל פניו נראה כפשוטו של מקרא מוזכר ברמז בדברי ה'ספורנו': "כדי שיקבלוהו וישמעו בקולו", דהיינו, מאחר שידענו שיהושע זכה להיות רועה ישראל בשל מסירותו (במדב"ר כא, יד) - "נער לא ימיש מתוך האוהל", שסידר את ספסלי בית המדרש, ייתכן שיהיה צורך למנוע פקפוק ולזות שפתיים על מינויו לאחר פטירתו של משה. לבל יאמרו שה'משמש' ירש את הרב שלא כדין. לכך "וציווית אותו לעיניהם".

~ הכל תלוי במנגינה ~

הגמרא (מגילה יד ע"ב) מספרת על יאשיהו המלך, ששלח את שאלתו לחולדה הנביאה ולא לירמיה הנביא, מפני שהנשים רחמניות הן, ואולי היא תענה לו תשובה טובה יותר...

שואל המגיד ממעזריטש: הרי יאשיהו המלך לא התכוון לשמוע את דעתה האישית של חולדה הנביאה! הוא הרי רצה לשמוע את דבר ה'! את דברי הנבואה! אם כך, מה ההבדל בין ירמיהו הנביא לחולדה הנביאה? האם תשובת ה' לירמיהו תהיה שונה מאשר לחולדה?!

ליקוטים וסיפורים נפלאים - פנחס

אלא שהתבייש מה יאמרו עליו רעיו. אולם כאשר מתברר שכולם נמנעו ממעשה טוב מחמת "אותה בוש" ומחמת "אותה כלימה" - הרי ש"אוי לה לאותה בוש", אוי לה לאותה כלימה"... (במחשבה תחילה)

"ושעיר עזים אחד לחטאת לה" (כה, טו)

רש"י: אמר הקב"ה: הביאו כפרה עלי, על שמעטתי את הירח. באר ה"משך חכמה", כי הנה אמרו חז"ל במדרש (בראשית רבה ו, א): "לא נברא להאיר אלא גלגל חמה בלבד. אם כן למה נבראת לבנה אלא מלמד שצפה הקב"ה שעתידים עובדי כוכבים לעשות אלהות, אמר הקב"ה מה אם משהם שנים מכחישים זה את זה, עובדי כוכבים עושים אותם אלהות, אלו היה אחד, על אחת כמה וכמה!". זהו שאומרים אנו בתפלת שחרית של שבת, בפיוט "א-ל אדון": "קרא לשמש ויזרח אור ראה והתקין צורת הלבנה".

מה ראה ה'?

באר הטור, שאברהם אבינו הבין בשכלו שיש לו בורא לעולם, אך עדין לא ידע מיהו, כשראה את השמש חשב שהיא הבורא, עד שהגיע הלילה והשמש שקעה ובמקומה עלתה הלבנה, הבין שהיא היא האלהים. אלא שלמחרת בבוקר שוב חזרה השמש, ואז הבין שיש מי שמולך עליהם, והחל להתפלל לבורא העולם, אך אם היה רק שמש, היינו עובדים, חלילה, עד היום רק לשמש.

זהו שאומר בעל הפיוט:

"קרא לשמש" - ה' ברא את השמש, "ויזרח אור", אבל "ראה" שאם תהיה השמש לבדה יצא מכך חורבן, שיעבדו לשמש, לכן התקין גם "צורת הלבנה", שלא יבואו אנשים לכלל טעות. ואף על פי כן, רואים אנו שאומות העולם עובדים לשמש, כפי שאומרת הגמרא (עבודה זרה ד, ב) "בשלוש שעות ראשונות בשעה שהמלכים מניחים כתריהם בראשיהם ומשתחווים לחמה, מיד כועס הקב"ה". ולכאורה, כלום אין להם דעת להבין שאם יש ירח, אזי השמש אינה מושלת בכיפה?

התשובה היא שטעותם נובעת מכך שהשמש גדולה יותר מהירח ופועלת יותר בעולם. אבל אם אור הלבנה היה שווה לאור החמה - לא היו טועים, ולא היו עובדים לחמה. לכן אומר הקב"ה: הביאו עלי כפרה על שמעטתי את הירח, ועקב כך נכשלים אומות העולם בעבודה זרה.

(לאור הנר)

על הנתנה מהודו של משה ליהושע מתבטאים חז"ל (בבא בתרא עה). "זקנים שבאותו הדור אמרו: פני משה כפני חמה פני יהושע כפני לבנה, אוי לה לאותה בוש" אוי לה לאותה כלימה". ויש להבין כפל הלשון "אוי לה לאותה בוש", אוי לה לאותה כלימה".

סיפר הרה"ג זמיר כהן: קצין בכיר בצבא לא זכה להיפקד בזרע של קיימא שנים מספר. באחד הימים שכנע אותו קרוב משפחה ללכת לאחד מצדיקי הדור שיעניק לו ברכה לזרע של קיימא. לאחר שכנועים רבים ניאות המפקד להגיע, והצדיק התנה את ברכתו בכך שהקצין יקבל על עצמו הנחת תפילין מדי יום. הקצין נבון. הוא בצבא-קבע, מטבע הדברים הוא ישן לפעמים בבסיס, חולק חדר עם קצין אחר שממש לא מראה אהדה למצוות. אם הוא יניח בבוקר תפילין הקצין השני ילעג לו, אולי אפילו הדבר יתפרסם בכל הבסיס.

הוא ביקש מהצדיק לחשוב, יצא משם ושב לביתו. הוא לא מתכוון לעשות לעצמו בושות.

שנה עברה והידיד שציפה לשמוע שהברכה פעלה, ניגש לקצין: "היית אצל הרב? קיבלת ברכה?" הקצין הודה על האמת וסיפר דברים כהווייתם. הידיד לחץ עליו: "מדובר בחיים שלך! אל תשחק כאן בקטנות. לך שוב לצדיק ותבטיח להניח תפילין".

הקצין הלך, אבל החליט שהוא לא מזכיר לצדיק את העובדה שהוא היה כאן בפעם הקודמת. הצדיק הביט בו כהרף עין, ועוד לפני שהקצין פתח את פיו, שאל אותו

הצדיק: "נו? החלטת להניח תפילין?"...

הוא חשב שהוא מתעלף. כעת הבין שאין מקום למשחקים והעסק רציני מאוד. הוא הבטיח!

מדי בוקר לבו הלם בעת שהניח בשקט תפילין. אבל יום אחד החבר שלו התעורר ו'תפס אותו על חם'. עם התפילין.

במקום לצחוק עליו, הקצין שהתעורר רק פלט בצער: "אני כל כך רוצה להניח תפילין והתביישתי ממך, אם הייתי יודע שאתה בעצמך מניח - הייתי עושה זאת מזמן"...

אפשר לבאר בדרך רמז, כי כשראו זקני ישראל שיהושע זכה לקבל מהודו פני משה - במידה כנגד מידה: כשם שסידר את ספסלי בית המדרש לעיניהם בלי לחוס על כבודו, כך נסמך לעיניהם - והם לא זכו, הצטערו על שלא עשו כמותו לכבד את בית השם ואת לומדי התורה. שכן כל אחד מבין שזכות היא לכבד את בית השם,

...אומר המגיד ממעזריטש: **בהסתכלות חיונית אפשר לשנות אפילו דברי נבואה!!!**
אפשר לקרוא מכתב בצורה נוקשה: **אנא, שלח לי כסף!** ואז להתעצבן על חוצפתו ודרך פנייתו של הבן... אולם גם אפשר לקרוא את אותו מלל בצורה מתחננת ומתרפקת: **אבא!! שלח לי כסף!!!**...
ואז לחוש את גלי הגעגוע המציפים את הלב...
הכול תלוי במנגינה...
אם תנגן את חייך בצורה טובה ומאירה, ב'טעמי מקרא' רגועים ושמחים - כך אכן יהיו חייך...

(נקודות של אור - ספינקא)

תורה למשפחה קייטן על האישור לשריג'ומש בתמונה

גליין 421
שנה ט' תש"פ

סיפורי צדיקים

י"ל לע"נ הרה"ח ר' הלל ז"ל בן ר' פינחס נחום המבורגר שיבלט"א

סיפורי חז"ל

פעם אחת שמעתי בגנות תלמידי חכמים ולא מחיתי לכן נענשתי מעשה במוכס אחד ישראל רשע שמת, ובו ביום מת אדם גדול בעיר, ובאו כל בני העיר ויתעסקו במיטתו, וקרובי אותו מוכס הוציאו גם את מיטת המוכס אחריו, קפצו עליהם אויבים והניחו המיטה וברחו, והיה שם תלמיד אחד שישב לו עם מיטת רבו. לאחר זמן חזרו גדולי העיר לקבור את החכם ונתחלפה להם מיטתו בשל מוכס, והיה התלמיד צועק ולא הואיל, וקרובי המוכס קברו את החכם, ונצטער בה אותו תלמיד מאד, מה חטא גרם שיקבר זה בבזיון כזה, ומה זכה אותו רשע להיקבר בכבוד גדול כזה, נראה לו רבו בחלום ואמר לו: אל תצטער בוא ואראך את כבודי הגדול בגן עדן, ובוא ואראך אותו האיש בגיהנום וציר של פתח גיהנום סובב באזניו, אבל פעם אחת שמעתי בגנות תלמידי חכמים ולא מחיתי, לכן נענשתי, וזה המוכס פעם אחת הכין סעודה לשר העיר ולא בא שר העיר, וחילק את הסעודה לעניים. וזה היה שכרו.

(סנהדרין מ"ד - ב' ברש"י)

פרשת השבוע

"שויתי ה' לנגדי תמיד" ב' וחטאתי נגדי תמיד".
שנים ליום עולה תמיד כ"ח - ג'
הרה"ק רבי יעקב מליסה בעל 'נתיבות המשפט' זיע"א, נודמן פעם לעיר בריסק והתאכסן בביתו של רב המקום הרה"ק רבי אריה קצנבלויגן זיע"א, שנודע כשקדן מופלג העוסק בתורה יומם ולילה, ואינו נותן דעתו לזמני אכילה קבועים ולשעות שינה נחוצות. כשנפרד הרב מליסה ממארחו, לחץ בחמימות רבה את ידו ואמר, אני מברך אותך שיקיים בכך הכתוב בפרשת פינחס "שנים ליום עולה תמיד". תמה רבי אריה לשמע הברכה המיוחדת של האורח הדגול, וביקש ממנו שיסביר לו כוונת הדברים שהשמיע זה עתה בפניו. שם הרב מליסה את שתי ידיו על כתפי מארחו והעיר בחיך, כידוע מתחיל הסעיף הראשון בשלחן ערוך בכתוב תהלים (ט"ז ח) "שויתי ה' לנגדי תמיד". והסעיף האחרון בשלחן ערוך מסתיים בכתוב במשלי (ט"ו - ט"ו) "וטוב לב משתה תמיד". משום כך ברכתי אותך ששני תמידים אלה לא יתערבו אצלך זה בזה, אלא בשעת לימוד תלמוד ובשעת סעודה תאכל.

את קרבני וגו' תשמרו להקריב לי במוערו (כ"ח - ב')
כשנסתלק לבית עולמו הרה"ק רבי יעקב משה מקומרנא זיע"א והוא בן ס"ח שנה, הספידו חתנו הרה"ק בעל ה"מנחת אלעזר" ממונקאטש זיע"א, וקרא עליו את הפסוק "את קרבני לחמי לאישי תשמרו להקריב לי במועדו", והסביר שצדיק שמת, כמוהו כקרבן עולה של דורו, שמיכאל המלאך מקריב את נשמותיהן של צדיקים על המזבח שברקיע, אבל הפסוק מזהיר את בני הדור שישמרו להקריבו רק "במועדו", ולא לפני מלאות לו שבעים שנה, אם יספה בעוון הדור, ובמהלך הספדו שפך הציבור דמעות כמים, וקרא "ויהיו נא הדמעות חשובים כנסכים לעולה וכליל לאישים".

שנים ליום עולה תמיד (כ"ח - ג')
מסופר על הרה"ק רבי ישראל מרוזין זיע"א שהיה אומר, גם בזמן הזה כשאין בית המקדש קיים, אנו צריכים לקיים את הכתוב 'שנים ליום עולה תמיד'. והכוונה היא, שבכל עת ובכל שעה יהיו לנגד עינינו שני התמידים הבאים, א'

זמני השבת

זמני יציאת השבת
ירושלים 8:31 ת"א: 8:33 ר"ת: 9:03

פרשת פינחס

זמני כניסת השבת
ירושלים: 7:13 ת"א: 7:28

(ליומא דהילולא של הרה"ק רבי שלמה מקרלין זיע"א

(כ"ב תמוז)

ביום הפטירה של הצדיק נשמתו עולה וזורחת

מעשה נורא זה התרחש באחת העיירות לפני למעלה ממאתיים שנה. ידידות מעניינת נרקמה בין המלמד לחנווני, שניהם היו נשואים שנים ארוכות, ובבתיהם שררה דממה מעיקה, חשוכי בנים היו. שניהם לעיתים שוחחו על צרתם, מנסים לעודד איש את רעהו, וכאבם המשותף קרבם זה לזה. באחד הימים סיפר המלמד לחנווני ששמע על כוח ברכתיו של הרה"ק "בעל התניא" זיע"א, הבה ניסע אליו שנינו, אולי גם אנו ניושע מברכותיו של הצדיק, הציע כשנימת תקווה בקולו. נסעו השנים לליאזנא, המתינו יחד עם יהודים רבים שגם הם המתינו לשעת הכושר להיכנס בקודש פנימה. כשהגיע הרגע הנכון וזכו להיכנס לצדיק ל"יחידות", סיפרו בכאב ובדמעה על הצרה המשותפת שלהם, וביקשו את ברכת הרבי לזש"ק. הסתכל עליהם הרבי הקדוש בעיניים רחמניות ואמר בכאב: "לא אוכל לעזור לכם, סעו אל הרה"ק רבי שלמה מקרלין זיע"א, אולי הוא יוכל להושיע אתכם".

כשהגיעו לקרלין וביקשו להיכנס אל הרבי, אמרו להם החסידים, אצלנו אין תור מסודר לכניסה ליחידות אצל הרבי, הרבי עצמו קורא לאנשים הזקוקים לישועה וברכה. שבו עימנו וחכו בסבלנות עד שתיקראו לחדרו של הרבי. ישבו השניים בקרלין וחיכו. באחד הימים החליט המלמד הסקרן להביט מקרוב בעבודת הקודש של רבי שלמה מקרלין, פנה אל הגבאי, אנא אל תסגור הלילה את דלת ביתו של הרבי ברצוני להגיע אחר חצות ולהציץ במעשי הצדיק בשעה זו. לאחר הפצרות מרובות הסכים הגבאי לבקשתו.

בשעת לילה מאוחרת הגיע המלמד אל ביתו של הרבי משך בידית וגילה שהדלת נעולה, הגבאי שכח את הבטחתו, הוא רצה לטוב על עקבותיו, כשלתע שמע את הרבי קורא לגבאי ומורה לו, פתה את הדלת, האיש הניצב על הסף רוצה לראות את עבודתנו. המלמד נרעד, מעדיף היה שהאדמה תפצה את פיה ותבלע אותו, הגבאי הכניס אותו לחדרו של הצדיק, הוא ראה שני נרות דולקים ושלולית גדולה על הארץ, אחר כך פגשו עיניו את עיני הצדיק, פניו של רבי שלמה היו רטובות מדמעות, כנראה נקוותה השלולית מבכיו של הרבי חלפה מהשבה מהירה בראשו של המלמד הרועד. ראית מה מעשינו אחרי חצות הלילה? שאל רבי שלמה כשנימת תוכחה בקולו, ומיד הוסיף "דע כי בנים לא יהיו לך".

בבוקר סיפר המלמד לרעהו החנווני את קורותיו בלילה האחרון. אם הרבי אומר שלא יהיו לי בנים אין טעם לשהייתי בקרלין,

אשוב אל ביתי נאנח. הרעים נפרדו, המלמד נסע לביתו והחנווני נותר בחצרו של רבי שלמה, ממתין בקוצר רוח ליום שבו ייקרא אל חדרו של הצדיק. באחד הימים ניגש אליו הגבאי, הצדיק קורא לך, בישר. החנווני הנרגש נכנס בגיל ורעדה אל חדרו של הרבי, סוף סוף אקבל את הברכה, חשב לעצמו. אולם הצדיק לא התייחס כלל למצוקתו, עוד ימים מספר אצא לנטיעה וברצוני שתצטרף אלי, אמר.

מרכבתו של רבי שלמה נסעה ראשונה, אחריה מרכבותיהם של חסידיו, מדי פעם עצרו המרכבות בכפרים ובעיירות, והצדיק היה פונה אל בית המדרש להתועד עם יהודי המקום. שעת לילה מאוחרת, ההתועדות הסתיימה זה מכבר, החסידים ישנים על ספסלי בית המדרש, גם החנווני העייף מנסה לחטוף תנומה קלה, ולפתע הוא שומע צעדים הקרבים לעברו, וקול הקורא בשמו, הוא פוקח את עיניו ורואה לפניו את רבי שלמה, בוא לחדרי אומר הצדיק, החנווני קם בזריזות, נוטל את ידיו וצועד בעקבות הרבי.

הם נכנסים לחדר קטן, רבי שלמה מתיישב והחנווני נותר לעמוד ביראת כבוד. זקוק הינך לברכה, פותח הצדיק, החנווני מהנהן בראשו כשליבו הולם בהתרגשות. אם תיתן לי שלוש מאות רובל, יהיו לך בנים, אומר הצדיק בקול חרישי. שלוש מאות רובל? תמה החנווני, זהו הון עתק, איני גביר וגם לא בן גבירים, אולי אוכל לקבל הנחה? שאל, הרבי מנענע בראשו לשלילה, ואומר: "שלוש מאות רובל, לא פחות ולא יותר" החנווני מנסה להתמקח, אך כשהוא מבחין בנחרצות הצדיק הוא מבין כי אין הנחות, אם רצונו להיפקד ולהיוושע, עליו לשקול לידי הרבי את הסכום הענק בשלמותו. שלוש מאות רובל טבין ותקילין. אתייעץ עם רעייתי הוא מפטיר, ועם שחר עזב את העיירה כשפניו מועדות אל ביתו. כשסיפר לאשתו את כל השתלשלות העניינים, הגיבה בתדהמה: סירבת, איך יכולת? שנים רבות כל כך התיישרנו וחיכינו, אני מוכנה לוותר על כל אשר לנו, העיקר שנזכה להכניס אור ושמחה אל ביתנו, עולל קטן ומתוק שווה בעיני יותר מכל אוצרות תבל.

אל תדאגי עדיין לא מאוחר, אני יודע היכן שוהה הצדיק, ואם אודרו אשיג אותו ואתן לו את הכסף, השיב הבעל ויצא מיד לדרך. לשמחתו של החנווני, רבי שלמה וחסידיו לא עזבו עדיין את העיירה. החנווני ניגש אל הצדיק והושיט לו צרור, הנה הכסף רבי שלוש מאות רובל לא פחות ולא יותר. לתימהונו סירב הצדיק לקחת את הצרור מידינו, כבר איחרת את המועד נאנח, איחרתי? נדהם החנווני, וכי שטר חוב הוא זה? מדוע יום אחד משמעוטי כל כך. הצדיק לא השיב מאומה. מאוכזב שב החנווני אל ביתו, הצדיקים הללו לא יכולים להבין את כאבי, רטן לעצמו, והחליט לא לנסוע עוד, לא לקרלין ולא לליאזנא. חלפה תקופה ארוכה, עסקיו של החנווני לא הצליחו כבעבר, בלית ברירה נסע לליאזנא לבקש את ברכתו של "בעל התניא".

משל ונמשל

תרופה בדוקה

יש בני אדם שלאמתו של דבר לא נתרחקו עדיין הרבה מדרך התורה, עמוק בלבם עדיין מהבהב הויק היהודי וכשהם לעצמם אפשר שהיו נוהגים מנהג של יהודים כשרים, אך כשהם רואים מעשיהם של אחרים מופקרים פורקי עול מתאוים לעשות כמוהם והם שוקעים לגמרי בתהום החטא.

משל למה הדבר דומה לעיירה שפרצה בה לא עליו מגיפה, וכמעט כל יושבי העיירה חלו באותה מחלה אנושה, וכל רופאי העיירה לא ידעו לה כל תרופה. אחד מתושבי העיירה שנפל אף הוא למשכב באותה מחלה אנושה, שמע כי באחת העיירות הסמוכות יש רופא גדול ומפורסם שהוא מומחה במיוחד לאותה מחלה, וכבר ריפא ממנה אלפי אנשים והציל ממש את חייהם. שלח החולה לקרוא לאחד מידידיו הטובים ואמר לו, מבקש אני ממך: סע מהר לאותה עיירה והבא הנה את הרופא ההוא בכל מחיר, כי אין אני רוצה למות. אמר לו ידידו מה לך כי תיחפו יותר מכל שאר יושבי העיירה, וכי אתה בלבד חלית במחלה זו, הרי כמעט כל התושבים חלו במחלה, מדוע לא תחכה עד אשר תבוא בדברים עם חולים אחרים, וביחד תזמינו אותו רופא שיבוא לכאן כדי שירפא את כולכם, מלבד זאת מניין אתה בטוח כי אמנם ידע הרופא ההוא להעלות ארוכה למחלה אנושה זו? ואם כן כלום כדאי לך הדבר? נתכעס החולה כעס גדול וגער בידידו בנויפה: איך אתה עומד כאן ומרבה להג בדברים שאין להם שחר, כל חיי תלויים בשערה, אף רופא אחד מאלה המצויים כאן אינו יודע תרופה למחלתי, עכשיו רצונך שאעמוד ואחכה עד שאחרים יימלכו בדעתם להזמין אותו רופא מפורסם, וכי מה איכפת לי מה יעשו הם? בעת שחיי בסכנה אני חייב לעשות הכל כדי להציל את חיי, ומה שאמרת שאיני יכול להיות בטוח כי אמנם יעלה אותו רופא ארוכה למחלתי, אף זה דבר של שטות הוא, כי במקום שיש סכנת נפשות, חייב אדם לעשות כל מה שבידו כדי להציל את חייו, ואפילו אין תקווה רבה לדבר.

הנמשל: כן הדבר עם אותם בני אדם שהזכרנו, אילו יודעים היו מה אנושה מחלתם ודאי שלא היו שמים לבם כלל למה שעושים אחרים, אלא היו מועיקים מיד אותו רופא מומחה, היו מקבלים אותה תרופה בדוקה ששמה **תשובה**, והיו מעלים ארוכה למחלתם בלי להיגרר אחרי אותם חולים מסוכנים שאינם מרגישים ואינם שמים על לב. ועכשיו בואו והגיעו בעצמכם, שאם בחולי הגוף שאינו אלא דבר שבארעי עושה אדם נבון כל מה שבידו כדי להציל את עצמו, אפילו אינו בטוח שיש ממש ברפואה זו, בעניינים שבנפש שהוא דבר הקיים בזה ובבא, על אחת כמה וכמה שחייב אדם לעשות הכל כדי להינצל מהבלי החטא, בלי לשים לב כלל למה שעושים אחרים.

(הגה"ק ה"חפץ חיים" זיע"א)

כשנכנס ליחידות, שאל אותו הרבי, היית אצל רבי שלמה מקרלין? הייתי וחבל שהייתי, נאנח החנווני, שבועות ארוכים חיכיתי עד שיקרא לי הצדיק ויברך אותי, כשסוף סוף קרא לי הצדיק אליו, דרש הוון עתק תמורת הברכה, כשהבנתי שאין טעם להתמקח אמרתי לו שאשאל את אשתי. אשתי הסכימה מיד לתת שלוש מאות רובל, ושבתי אל הצדיק והכסף בידי, אך למרבה תימהוני ואכזבתי, סירב רבי שלמה לקבל את הכסף וטען שאיחרתי את המועד. וכי בעניינים כאלו אפשר לאחר את המועד? שאל בתמיהה

הרבי "בעל התניא" הביט בו בעצב ואמר: דע לך כי נענשת על שביזית תלמיד חכם, על פי הדין המבוזה תלמידי חכמים מתחייב בתשלום קנס של ליטרת זהב, ערכה של ליטרת זהב בימינו שווה לשלוש מאות רובל, הפוסקים נחלקו האם המשלם את הסכום הזה, פטור רק בדיני אדם או שהוא נפטר גם מעונש בדיני שמים. רבי שלמה רצה לעזור לך והוא המתין ליום פטירתו של הפוסק, שלדעתו תשלום הקנס פוטר ומנקה כליל את החוטא. ביום הפטירה של הצדיק נשמתו עולה וזורחת, ובבית דין של מעלה נפסקת ההלכה כמותו, לו היית שומע בקולו של רבי שלמה ונותן מיד באותו יום שלוש מאות רובל, היו מוחלים לך בשמים על עוונך, והיית זוכה לזרע של קיימא, אך אתה איחרת את המועד.

מעולם לא ביזיתי תלמיד חכם, טען החנווני האיש, היחיד שאולי פגעתי בכבודו היה יששכר דב מקבילניק, אך הוא היה יהודי פשוט. ר' יששכר דב היה תלמיד חכם אמיתי ובעל רוח הקודש, ואף זכיתי ללמוד תורה מפיו, השיב הרבי, בגלל שהוא היה מורי ורבי, לא יכולתי אני למחול על כבודו ולכפר ולנקות את עוונך, זו הסיבה ששלחתי אותך אל רבי שלמה מקרלין, הוא לא היה תלמידו ולכן יכול למחול על כבודו. החנווני פרץ בבכי, הרבי הביט בו בחמלה והשתתף בצערו על ההודמנות שהוחמצה.

הזדמנות אחרונה

היות ואנו קרובים לסיים חיבור מקיף על חייו ופועלו של אבינו רועינו כ"ק מרן אדמו"ר הרה"ק **רבי חזקיה משה מקרעטשניף** זצוק"ל, ובפרט כעת שאנו מתקרבם ליומא דהילולא דיליה החל בט"ו תמוז, אנו יוצאים בואת בקריאה לכל מי שיועד על עובדות והנהגות מחייו ופועלו, או שבידו תמונת, מכתבים ומסמכים ממנו, וכן על הקשר בינו ובין צדיקי דורו ויע"א, שיצור עמנו קשר ויביא את הברכה לבתי ישראל.

הרבים ליצירת קשר:

הרה"ג ר' אברהם מרדכי בלינדל - 058-3228148

אימייל - 3133033@gmail.com

וזכותו של אותו צדיק תעמוד לכל התורמים והמסייעים לעניין נשגב זה, לאורך ימים ושנים בבני חיי ומוזוני רוויחי.

צ'ין אדם לחברו

עבור שלום בית

הגאון רבי משה רוזין זצ"ל היה רבה של העיר כוידאן, בה התגורר הגה"ק ה"חזון איש" זיע"א לאחר נישואיו, פעם סיפר: שה"חזון איש" נכנס אליו כשהוא עדיין היה אברך צעיר שאף אדם לא ידע על גדלותו, והתחיל לדבר עמו בדברי תורה. הוא הציע לי ללמוד עמי בחברותא, בתנאי שאף אחד לא ידע על כך, הסכמתי לתנאי זה ולמדנו, ומאז נעשיתי אני לתלמידו של האברך הצעיר. באחת הפעמים סיפר לי הרב קרליץ על יעקב הפחח שחולה הוא, והוא מבקש שאצטרף אליו לביקור חולים. אמרתי לו שהרב אינו נוהג ללכת אל בתי האנשים. בעודי משתאה מאיפא יודע האברך הצנוע הזה על שלומו של אדם פשוט כיעקב הפחח? גברה פליאתי עוד יותר כשמעתי את נימוקו לבקשתו זו, וכך אמר לי: יראה כבודו, אשתו של הפחח מזוללת בבעלה ומתוך כך נוצר מצב שבו החל ה"שלוש בית" להתערר אצלם, ואני חושש שזה עלול להתדרדר עוד. לכן בהודמנות זו שיעקב הפחח חולה, אם נעלה לבקרו, הרי יוצר רעש בעיר מביקורו הנדיר של הרב, ויהיה לה מזה כבוד גדול, שהכל לכבוד בעלה, ואז היא תדע להעריך את בעלה כראוי וה"שלוש בית" ישוב על כנו. ואכן כך היה, לאחר הביקור שלנו בביתו, לא חדלה אשתו להתפאר על הזכיה הגדולה שנפלה בחלקה מביקורו של רב העיר אצל בעלה, ומאז שרר שם שלום בית.

בקנאו את קנאתי ולימוד זכות

מסופר: פעם ביקרו אצל רבה של ירושלים הגה"ק רבי יוסף חיים זוננפלד זיע"א אורחים נכבדים מן התפוצות. שאל אחד מהם את רבנו, מדוע מוכיח בלא הפוגה רבים מאחינו בני ישראל? והלא דרכם של צדיקים היא להמליץ טוב על ישראל וללמד עליהם זכות כלפי אלוקים ואדם. נעץ רבי יוסף חיים את שתי עיניו החכמות בפני השואל ואמר: האמינו לי מורי ורבותי, שבכל יום אני אומר תהילים, ומתחנן לפני השם יתברך בעד כל בני ישראל, אפילו הגרועים שבהם שהתרחקו מסיבות שונות מדרך אבות. אך כל זאת אינו אלא ביני לבין הקדוש ברוך הוא, אבל כשהנני פונה לבני אדם חוטאים ופושעים, חייב אני להוכיחם ולייסרם בדברים קשים וחרifiים, כדי שיחזרו למוטב בעוד מועד, ולפחות ימנעו מלהפיל ברשתם הפרושה יהודים אחרים. רבי יוסף חיים הפסיק לרגע קט את דבריו הנמרצים, ואחרי כן סיים ואמר: דרך זו שאני נוקט כל ימי חיי היא לעניות דעתי דרך החסידות הצרופה, תביעה נמרצת מן האדם להיטיב דרכו, ולימוד זכות עליו לפני השם יתברך.

אהבת ישראל

מסופר על הרה"ק ה"סבא" משפולא זיע"א שפעל בשמים, שיהיו לו בנים פשוטים, כדי שיהיה לו פתחון פה להמליץ על בני ישראל עם קדושים לפני השם יתברך ולהוכיח לו, שאף על פי שבני הם פשוטים אוהב אני אותם כנפשי.

תילולא דצדקיא

שבת קודש י"ט תמוז

הרה"ק רבי אהרן שמואל ב"ר ישראל (תפארת שמואל על הרא"ש (תל"ט)
הרה"ק רבי מאיר תאומים ב"ר יוסף (אבי הפרמ"ג - תקל"ג)
יום ראשון כ' תמוז
הרה"ק רבי נתן נטע האנווער הי"ד ב"ר משה (שערי ציון - תפילות - (תמ"ג)
יום שני ב"א תמוז
רבי אליהו ב"ר משה לואנץ (בע"ש מווארמס - שצ"ו)
יום שלישי כ"ב תמוז
הרה"ק רבי שלמה מקארלין ב"ר מאיר הלוי (תקנ"ב)
הרה"ק רבי אורי פיבל מקריסניפולי ב"ר אהרן (אור החכמה - תקע"א)
יום רביעי כ"ג תמוז
רבינו משה קורדיבירו ב"ר יעקב (רמ"ק - ש"ל)
הרה"ק רבי אריה יהודה לייב סג"ל מוואליטישק ב"ר שלום (תקע"ג)
הגה"צ רבי אברהם יצחק העלר מצפת ב"ר שמואל (תרס"ט)
יום שישי כ"ה תמוז
רבי אהרן ברכיה ב"ר משה (מעבר יבק - שצ"ט)
הגה"ק רבי אריה לייב ב"ר אשר (שאגת אריה - תקס"ה)
הרה"ק רבי מאיר מאפטא ב"ר שמואל (אור לשמים - תקצ"א)

זכותם תגן עלינו ועל כל ישראל אמן

צ'אונה הלכות

מאת הרה"ג נמליאל הכהן רביטבין שליט"א
מח"ס "גם אני אודך" רפרום יוסף הרו"ם על המענים.

קביעות מקום בתפילה (י"א)

א) הקובע מקום לתפילתו, יכול להעלות את תפילתו עד מקום שירצה למעלה. (שער הכוונות דרוש ב' מדרושי כוונת העמידה, דף כ"ט ע"ב)
ב) כל הקובע מקום לתפילתו, זוכה שלא יגלה ממקומו, ויהיה תמיד שוכן במקומו. (כף החיים, סימן צ', ס"ק קי"ז)
ג) המתפלל במקום קבוע שחרית, ולמנחה יש לו מקום קבוע אחר, יכול לפעמים לבוא להתפלל מנחה במקום שרגיל להתפלל שחרית, דכיון שהוא מקומו הקבוע לשחרית, נחשב קבוע גם לגבי מנחה. (אוסרי לגפן, חלק י"ג (א) עמוד תק"ל, סימן ס"א)
ד) הקובע מקום לתפילתו, השכינה שורה באותו מקום. (ספר דרך משה, ליום ט')

בחסות "דודי קאר"

הסוכן החרדי שלך להשכרת רכב
מכל החברות 052-7655-222

קרית קרעטשניף רחובות

טל': 052-7144471 מייל: sipureitzadikim@gmail.com

בחסות רשת חנויות

גל פז

גליון

338

פרשת פינחס תש"פ

שם מישהו, אולי הלה יוכל לסייע להם לצאת מכאן לכיוון פתח תקווה...

הם הולכים ועולים לכיוון מקור האור, ואז הם מגלים כי מדובר באדם בגיל העמידה המסתובב על הגבעה ופנס בידו, בעזרתו הוא סוקר את הגבעה, בוחן את אדמתה. הם התקרבו עוד, והופתעו לראות כי האיש הוא לא אחר מהגאון רבי יוסף שלמה כהנמן זצ"ל - הרב מפוניבז' שעלה ארצה, והוא זה שעומד על גבעה נטושה באישון ליל, פנס בידו, והוא מביט לכל עבר...

"נאבד לרב משהו?" - שאלו אותו הבחורים בראת כבוד, "ראינו שהרב עסוק בלחפש אחר משהו, בוחן את האדמה, מביט לכל עבר, כבר שעה ארוכה. אנו יכולים להצטרף ולסייע בחיפושים!" - הציעו מיד...

"אני לא מחפש, אני פשוט רואה..." - השיב הרב מפוניבז' קצרות, 'האם גם אתם רואים את אשר אני רואה'.

"איננו רואים דבר" - השיבו הבחורים במשיכת כתפיים, "מה יש לראות כאן? רגבי אדמה, עוד ועוד ועוד, בגבהים משתנים לפי מבנה הגבעה. מה יש לראות כאן?"

התחייך הרב מפוניבז': "רגבי אדמה? אוי, נו, האינכם רואים כי כאן יש חלקת אדמה מישורית - זה המקום המתאים לבנות היכל גדול ומפואר, שיכול לאכלס כמה אלפי תלמידים?" - אמר, והצביע על חלקת אדמה אחת.

"ומאיךך" - הוסיף מיד והצביע על מורד הגבעה, "כאן ניתן לבנות חדרי פנימיה, כאן יישנו התלמידים. שאלתם אם אני מחפש משהו? בהחלט, עודי מחפש היכן יוקם חדר האוכל, הרי לא שייך לבקש מאלפי (!) הבחורים לחפש משפחות שיארחו אותם..."

הביטו שני הבחורים זה בזה, ומפני הכבוד - לא הגיבו מילה, כשבתוך תוכם גוברת התמיהה. יש כאן גבעת טרשים. עומד עליה יהודי באמצע הלילה, וטווה לו חלום: בית מדרש, אלפי תלמידים, חדרי פנימיה, יש לו בעיה היכן ימוקם חדר האוכל... הם ביקשו לצבוט את עצמם לוודא שאינם הוזים, אכן כן, יהודי של צורה עומד ומפרט חזון דמיוני נטול כל סיכוי והגיון, וגם טורח לבזבז עליו את שעות הלילה היקרות... הם נפרדו ממנו בלי מילים, לא ידעו איך להגיב למחזה המוזר בו נתקלו...

בְּקִנְאוֹ אֶת קִנְאָתִי בְּתוֹכְכֶם (כה, יא)

במדרש מבואר ש-12 ניסים נעשו לפינחס באותה שעה, ובלעדיהם לא היה מצליח לקנא לכבוד ה'. ולכאורה אם היה צורך לעשות לו 12 ניסים, א"כ מה כבר עשה פינחס?! על מה מגיע לו שכר כה רב - הרי בקושי עשה צעד אחד?!

מבאר ה'אלשיך' הקדוש: פינחס זכה בשכרו על הצעד הראשון! הרי כל מה שיהודי עושה - ה' עושה עבורו. כל מה שאנו זוכים בו - אנו מקבלים במתנה. א"כ מה נדרש מאיתנו? - הצעד הראשון, הקפיצה למים, ההתחלה. ואת זה פינחס עשה - ועל כך הוא זכאי לשכר, על הצעד הראשון שבסוף הוביל למהפך... כי הצלחה, בכל תחום, אצל כל אדם, מתחילה בצעד אחד, לפעמים הוא כ"כ קטן שהוא כמעט לא מורגש, אולם בפועל זה הצעד המכריע ביותר, הדרמטי, שבכוחו לשנות את העולם. כל מה שצריך לעשות - זה את הצעד הראשון, בכל הכוח, בכל העוצמה, בלי לחשוש, בלי לפחד. תעשה את הצעד הראשון - וה' יסייע בידך להגיע ליעד ולהגשים את שאיפותיך.

* * *

הם היו שני בחורים, שלמדו בישיבה קטנה 'אור ישראל' בפתח תקווה, וחשקה נפשם להיכנס אל ה'חזון איש', לקבל את הדרכתו ועצתו בנושאים שונים. הם יצאו לבני ברק לעת ערב, ועד שנכנסו אל ה'חזון איש', התייעצו עמו ויצאו מלפניו, כבר היתה השעה מאוחרת יחסית, התחבורה הציבורית לכיוון פתח תקווה כבר לא פעלה... יצאו השניים לרחובה של עיר, מחפשים אחר 'טרמפ' לכיוון פתח תקווה.

בני ברק של אז היתה כמה שכונות קטנות, כשביניהן שרועים פרדסים אותם עיבדו חקלאי בני ברק והסביבה. החלו הבחורים לתור אחר רכב שיוביל אותם לפתח תקווה. הם שוטטו וטיילו בשבילים שבין הפרדסים, ולפתע הבחינו באור פנסים מהבהב ממרחק...

'נפלא', הרהרו, 'עתה נמצא טרמפ', הלא הפנסים הללו הם כנראה פנסים של רכב שנמצא על הגבעה. הבה נתקרב אליו' - אמרו זה לזה, ועלו במעלה הגבעה, לכיוון האור המנצנץ. אולם ככל שהתקרבו הבחינו כי ככל הנראה לא מדובר בפנסי רכב... ובכל זאת, אם יש שם אור - משמע יש

חלפו שנים רבות, ואחד מאותם הבחורים שב ונקלע אל הגבעה. הפעם, ישיבת פוניבז' כבר היתה בנויה לתפארת, ההיכל המה אלפי תלמידים, חדרי הפנימיה היו צפופים, ומצאו מקום גם לחדר האוכל שהיה צפוף עד אפס מקום...

הוא ניגש אל ראש הישיבה, וסיפר כמתנצל כי באותו לילה הוא וחברו תמחו בליבם על ראש הישיבה, והנה - הוא ניצח אותם, חזונו הגדול קם והיה, חלומו התגשם, הישיבה עומדת וגם ניצבת, אלפי תלמידים לומדים בה!

ראש הישיבה נזכר, חייר, והשיב: "האמת היא, שהגיונית - אתם צדקתם. הרי אני אדם זקן וחולה, עברתי את מאורעות השואה הנוראה, אני חלוש וחסר כוחות. כל האימפריה הזו - לא יתכן שאני בניתי אותה, הרי אין בי את הכוחות לכך. רק טיפש יאמין שאני עשיתי את כל זה... כל מה שאני עשיתי - זה רק להתחיל. אני חלמתי. מדדתי את השטח. הסתובבתי על הגבעה עם פנס. שרטטתי. ביקשתי. בכל פעם עשיתי את הצעד הקטן שנדרש ממני, וזהו. את כל היתר - בורא עולם עשה לבד, אבא שבשמים בנה את הגבעה כולה. אני עשיתי רק צעד אחד קטן, ולפעמים עוד אחד..."

סיפור זה, כפי שסיפר הרה"ג רבי משה יוסף שיינערמאן שליט"א ומופיע בספרו 'אוהל משה', מטלטל את הלב, מסעיר את החשיבה. גם אימפריה תורנית ענקית - נבנית מצעד אחד קטן. כל הצלחה עוצמתית וכבירה - מתחילה מצעד אחד קטן. כל יעד שיהודי רוצה להגיע אליו, כל שאיפה שהוא מבקש להגשים - הכל מתחיל מצעד אחד קטן, מהאדם נדרש רק הצעד הקטן הזה!

הבה נעזוב את הסיכויים והסיכונים, נתעלם משיקולי ההגיון, פשוט נעשה מעשה... צעד אחד קטן, צעד שיחולל שינוי, צעד שיחולל מהפכות. הצעד הקטן שלנו - זה מה שנדרש מאיתנו. את השאר יעשה הבורא, הוא ישלים את המשימה לתפארת! [מתוך 'פניני פרשת השבוע']

הַנְּנִי נִתֵן לְךָ אֶת בְּרִיתִי שְׁלֹמֹם (כה, יב)

אם נבוא חשבון נגלה, כי חלק גדול מהבעיות בהן נתקלים בני האדם בחיי היום יום - נובע מהתנהלות בין-אישית לקויה. אנשים שאינם יודעים את חוקי היסוד מחויבי המציאות בהתנהלות בין אדם לחברו - עלולים להתמודד עם קשיים רבים ומיותרים, אותם ניתן היה למנוע בקלות יתירה...

כך למשל, מספר אחד מתלמידיו של רבינו מרן הגרא"מ שך זצוק"ל, אשר התמנה למנהל בתלמוד תורה בתל-אביב, כי התייעץ עם רבינו מיד לאחר קבלת התפקיד - בדבר בעיה מהותית שהטרידה אותו: חלק מהמלמדים היו תלמידי חכמים, ואף ידידים אישיים שלו משכבר הימים, כך

שאפשרויותיו להטיל את מרותו ולכפות אותם לדעתו - היו מצומצמות ביותר...

"כיצד אוכל לנהל מוסד בצורה שכזו?" - שאל, ורבינו השיב בפשטות: "אני מכיר רק שיטה אחת שיכולה לעזור בכל מקרה, ובוודאי שיכולה היא להועיל במקרה דנן. מפעם לפעם, לעיתים קרובות ככל שניתן - עליך להרעיף עליהם שקים של כבוד [דארפסט גיסן אויף זיי זעקלאך פון כבוד]... זה הכל! אם תאמץ את השיטה הזו - תיווכח לדעת כי בעיות רבות אינן צצות כלל ועיקר, ואילו אותן בעיות שצצות - נפתרות כלאחר יד מבלי כל קושי!".

כלום מבינים אנו איזו חכמה עצומה טמונה במשפטים אלו? הרי זו תמצית ההנהגה! אם יאמץ כל אחד מאתנו את השיטה הנפלאה הזו במשאו ובמתנו עם הבריות, בין אם מדובר בעמיתים לעבודה, בין אם מדובר בשכנים לבניין או לתפילה בבית הכנסת, ואפילו אם מדובר על בעל כלפי אשתו ולהיפך - הרי שבכך יוכל לחסוך מעצמו התמודדויות רבות מספור, ולזכות לחיים שלווים ורגועים בהרבה.

כמו כן חשוב להזכיר, כי בעיות רבות יכולות להיפתר על ידי 'יתור'... לפעמים, אדם מכניס את עצמו למריבות ולסכסוכים, לוויכוחים ולדיונים, בו בזמן שיכול הוא פשוט לוותר, תוך ידיעה ברורה כי מוויתור - לא מפסידים לעולם! על נקודה זו - היה רבינו עומד בהזדמנויות רבות מספור. תמיד היה מעודד את דורשי עצתו לוותר, להתפשר, לא למצות את הדין, כאשר הוא מבהיר כי כל נזק לא יגרם להם כתוצאה מכך. "גם אם לעיתים נראה בטווח הקצר כי הפסדתם כתוצאה מהוויתור - דעו לכם כי במקומות אחרים הרווחתם פי אלף, מבלי שתהיו כלל מודעים לכך!" - היה רבינו מבהיר. ואמנם, מספר אחד מקרוביו של רבינו, כי פעם היה לו סכסוך גדול עם כמה שכנים בבניין סביב נושא מסוים. לא היה ספק בכך שהצדק עמו, אולם למרות זאת - יעץ לו רבינו לוותר...

"מהוויתור רק תרוויח! בודאי לא תפסיד!" - הבטיח לו רבינו, ודבריו התקיימו בדיוק... באותה תקופה - זקוק היה אותו מקורב לישועה בכמה עניינים, והנה ראה זה פלא: מאז ויתר במקום בו הצדק היה עמו - הוא זכה לראות סייעתא דשמיא מיוחדת מעל לגדר הטבע, וישועה גדולה בכל העניינים! הוא אשר אמרנו: גם אם לעת עתה נראה שכביכול כרוך הוויתור בהפסד כזה או אחר - יש לזכור ולדעת כי מוויתור לא מפסידים לעולם, ומנגד מובטח לו לאדם שיזכה בשפע רב מן השמים, לאין ערוך יותר מהוויתור שוויתר...

יתר על כן. רבינו היה מדגיש, כי הוויתור מעניק לבעליו תחושת סיפוק רבה כל כך - עד שעולה היא בערכה על תחושת הסיפוק שיכול להעניק לו הניצחון... כך, בהזדמנות, כאשר נודע לו על מחלוקת שהתגלעה בין שני אנשים

חשובים – הגיב והתבטא: "חבל שאינם יודעים את מתיקות הוויתור!..."

כי אכן, לדידו, הוויתור לא כרוך היה ב'הקרבה' - אלא להיפך: היה בו כדי להעניק את האושר הרב ביותר... ואכן, בהזדמנויות רבות שמעו מפי רבינו את המשפט הבא: "עבר עלי הרבה בחיים, אולם דבר זה אני יודע בבירור: אף אחד אינו סובל כתוצאה מוויתור! מ'נצחון' - אף פעם לא מרוויחים... תמיד טוב יותר שהשני ינצח - ולא אני!".

וכמובן, רבינו לא היה רק נאה דורש... הוא היה בראש ובראשונה 'נאה מקיים' - וכפי שיכולים אנו ללמוד מהמעשה הבא, אותו סיפר הגאון רבי **חזקיהו מישקובסקי** שליט"א, וכך סיפר: "כאשר שכבה הרבנית בבית החולים, התקיימה תורנות בין הבחורים אשר התנדבו לשהות לצד מיטתה, בכדי להקל מעט מהעול הכבד שרבינו על כתפיו של רבינו. באותם ימים - סיפרה הרבנית לאחד הבחורים את המעשה הבא: "בזמן שהיא ורבינו דיברו ביניהם לקראת נישואיהם, אודות האופן בו יבנו את ביתם המשותף - סיכם עמה רבינו כי בכל נושא שיעלה לדיון ביניהם יוותר האחד מהם על פי הסדר: פעם אחת יוותר הוא - ולאחר מכן תוותר היא, וחוזר חלילה. אכן הוסיפה הרבנית ואמרה: "למעשה, מעולם לא ויתרתי אני... עוד בטרם הספקתי לחשוב לוויתור - היה רבינו מוותר ומסכים לדעתי!..." נורא נוראות! במשך עשרות שנים של חיים משותפים, חרף כל הקשיים, המשברים והטלטלות שעברה המשפחה - מעולם לא הזדמן לרבנית לוויתור! תמיד היה רבינו בצד המוותר, וזאת עוד בטרם הספיק הצד השני לעשות זאת!".

נביא עוד מעשה בענין מעלת הוויתור והתועלת הכרוכה בו למוותר: באחד מבתי הכנסיות שבבני ברק, נשא יהודי יקר ותלמיד חכם בתפקיד שליח הציבור בימים הנוראים במשך שנים רבות. דא עקא, שבשלב מסוים - הותקנו מזגנים בבית הכנסת, ובעקבות כך - טענו המתפללים כי קולו אינו חזק דיו בכדי שיוכל להישמע חרף הרעש שמקימים המזגנים, ועל כן הם מבקשים להחליפו באחר. שליח הציבור מצידו - סירב כמובן, וטען כי אין זה ראוי ואין זה הוגן להעבירו מתפקידו רק בכדי לאפשר את פעולתם של המזגנים... ניתן לכבותם בשעת חזרת הש"ץ, או לחילופין להשקיע מעט יותר במזגנים שקטים יותר, וכך ישמע קולו היטב כמימים ימימה. מאחר ושני הצדדים התבצרו בעמדתם, כאשר הן הציבור והן שליח הציבור לא היו מוכנים לוויתור, הוחלט להעלות את השאלה על שולחנו של רבינו, לבקש את הכרעתו, אשר תהיה מקובלת על דעת הכל בלי עוררין. ואכן, השאלה הוצגה, אולם רבינו סירב להכריע.

"איני יודע לפסוק בכגון דא, אולם דבר אחד יכול אני לומר בבירור ובלי ספק: מוויתור - רק מרוויחים!..."

כאשר שמע שליח הציבור את דבריו של רבינו - מיהר להכריז על נכונותו לוויתור ולפנות את מקומו לחזן אחר שיוכל

לגבור בקולו על רעש מנועי המזגנים, וראה זה פלא: באותה שנה נולד בן לבנו של אותו שליח ציבור, לאחר שנים רבות בהן המתין בני הזוג לפרי בטן! גם בתו של החזן, אשר סבלה ממום מסוים שעייב את שידוכיה - באה בברית האירוסין באותה שנה, כאשר ניכר בחוש ממש כי זכות הוויתור עמדה לכל משפחתו להיוושע בכל מילי דמיטב! זהו כוחו של הוויתור!

[מתוך 'אורחות החיים']

תּוֹת אֲשֶׁר קָנָא לְאַלְקָיו (כה, יג)

'קנאי' אמיתי זה אותו אחד שבמקביל 'אהבת ישראל' אמיתית בוערת בקרבו... הנה, כשפינחס ראה מה שראה, חם לבו בקרבו, לקח את הרומח ופגע במי שהיה צריך לפגוע. אבל 'קנאי' שאינו אמיתי - מסתובב כל היום עם רומח בידו, ומחפש את מי הוא יכול לדקור...

* * *

כידוע, אחד מהקנאים המפורסמים ביותר היה הרה"צ רבי **עמרם בלוי** זצ"ל. הרה"ח המפורסם רבי שלמה פפנהיים זצ"ל מראשי העדה החרדית בירושלים עיה"ק, שישב עמו בשולחן אחד למעלה מארבעים שנה - סיפר עליו: "אמנם ר' עמרם היה קנאי גדול - אך מעולם לא ראיתי 'אוהב ישראל' כמוהו... כל הארחי פרחי של ירושלים הסתובבו בביתו... הוא הכניס לביתו אנשים שאחרים לא רצו לעמוד בתוך ד' אמותיהם, והם היו אצלו כבן בית - הם אכלו וישנו אצלו והוא התמסר אליהם ב'אהבת ישראל' מיוחדת ממש. הנה הוא היה 'קנאי אמיתי', שגם היה 'אוהב ישראל' גדול, וזו לא סתירה, אלא אדרבה, שכיון שהיה אוהב ישראל כזה גדול, לכן כשראה אחד שעושה איזה דבר שאינו כראוי לדעתו - היה לוקח את הדברים לליבו ומוכיחו".

סח הגאון רבי **שלמה זלמן פרידמן** שליט"א אב"ד סאנטוב ליקווד: סיפר לי מו"ח שליט"א, שאחד הקנאים המפורסמים ביותר אמר לו, שהוא אינו מרשה בשום פנים ואופן לבניו שיעסקו בקנאות, למרות שהוא עצמו הולך ולוחם מלחמות ה' במחאות גדולות. והלה הסביר לו, שהנה אצל עצמו, הוא יודע שהוא מתכוין במחאותיו כל כולו לשם שמים, אבל אצל בניו, הגם שתשעים ושבע אחוז הם מתכוונים לשם שמים, אבל יתכן ששלוש אחוז יש בזה משום שנאה, ולכן הוא מוותר על רוב כוונה של לשם שמים, עקב השמץ של 'שנאת ישראל' שמתערבב שם... כי קנאות אמיתית - היינו בדווקא שיש שם 'אהבת ישראל' גדולה בלא שמץ של 'שנאת ישראל'.

הרה"ק רבי **שלמה מקארלין** זי"ע אמר פעם, שקנאות אמיתית היא כמו 'מחט', שהיא דוקרת ויש לה ראש... שמהצד האחד יש חלק שדוקר ובצד השני יש ראש!!! שדווקא אז הוא דבר טוב, אבל אם זה בלא ראש, הרי זה דוקר משני הצדדים, ואז זה יכול לדקור את אותו 'קנאי' בעצמו... ויצא שכרו בהפסדו... [מתוך 'נועם שיח']

קחו לך את יהושע בן נון (כו, יז)

קח לך - קחנו בדברים: "אשריך שזכית להנהיג בניו של מקום" (רש"י)

לומר לך איזה מקום עדיף לך, כי שני המקומות מצוינים. אבל, אתה הרי יודע שאין לנו כסף לשכור עבורך מקום לישון, ויהיה עליך לישון בלילות על גבי ספסלי בית המדרש. וכיון שהספסלים בישיבת מיר רחבים מעט יותר מהספסלים בישיבת וולוז'ין. עדיף אפוא שתלך לישיבת מיר, שם תוכל להניח את גופך לשינת הלילה על ספסל רחב מעט יותר. כך תוכל לצבור יותר כוחות לקראת יום הלימוד שלמחרת".

"בסופו של דבר יצא", המשיך ר' איסר זלמן, "שלא יכולתי ללכת לישיבת מיר, והלכתי לוולוז'ין. בהגיעי לשם בראש חודש אלול, בית המדרש היה מלא וגדוש בלומדים. הבחנתי שכל הבחורים לבושים בצורה נורמלית ומכובדת, ואילו אני לבוש במכנסיים מטולאים, חליפתי דהויה, על ראשי כובע מקומט, ולרגלי נעלים קרועות. התביישתי שיצחקו עלי. כל אותו היום וגם בלילה ישבתי בישיבה ולמדתי, וחיכיתי ליום המחרת שיגיע. עם שחר נטלתי את המזוודה, שאפילו לא פתחתי אותה מרוב בושה, וצעדתי לכיוון תחנת הסוסים והעגלות, כשכוונתי היתה לחזור הביתה. לא הייתי מסוגל ללמוד במקום שכולם מסתכלים עלי כעל מישהו לא נורמלי! בעודי ממתין בתחנה, ניגש אלי בחור ושאל אותי: 'קוראים לך, אולי, איסר זלמן?'. השבתי בחיוב. אותו בחור שניגש אלי אמר לי: 'דע לך שראש הישיבה, הנצי"ב, אינו מתפעל כל כך מהר מבחור. אתמול בלילה הוא עבר במשך הלילה משולחן לשולחן בין משמרות הלומדים ושאל קושיה, ואף אחד לא הצליח לענות לו עליה תירוץ שהניח את דעתו. רק אחד הצליח, כך סיפר ראש הישיבה. הוא סיפר לכולם כי הגיע היום בחור חדש צעיר לימים, בשם איסר זלמן, שענה לו תירוץ ישר והגיוני. ראש הישיבה הוסיף ואמר, כי ככל הנראה בחור זה יגדל ויהיה גדול בישראל!'"

המשיך ר' איסר זלמן כשדמעות בעיניו: "אני, שהיה בדעתי לעזוב את הישיבה ולחזור הביתה, שאבתי עידוד גדול מהדברים. כהרף עין נטלתי את המזוודה וחזרתי לישיבה. אמרתי לעצמי: 'וכי מה אכפת לי מה יאמרו על החליפה שלי, על הכובע שלי, העיקר שהנצי"ב שיבח את התירוץ שלי, ותולה בי תקוות להיות גדול בישראל. הכל בזכות אותו בחור, שמילות העידוד שלו נפלו על אוזני כטל תחיה".

"שמו של אותו בחור" - סיים רבי איסר זלמן את דבריו - "הוא זליג ראובן בנגיס! הוא אשר אמרתי בראשית דברי: כל מה שזכיתי להגיע אליו הוא בזכותכם! מי יכול לדעת מה היה יוצא ממני אם הייתי חוזר הביתה..."

צאו וראו מה רב כוחה של מילה טובה, מחמאה, הארת פנים! הגיע בחור חדש צעיר לישיבה, וכבר ביום הראשון ניגש אליו בחור המבוגר ממנו בתשע שנים, שאינו מכיר אותו, ואומר לו מילה טובה, ובזכותה זכה עם ישראל לרבי איסר זלמן!... לומר לזולת כמה מילים טובות, זה לא עולה כסף, זה גם לא לוקח זמן. לעיתים מילים אלו הן עבורו טל תחיה, המעוררות אותו לחיים. [מתוך 'כבודם של ישראל']

יש כאן ציווי מיוחד שנצטווה משה להחמיא לתלמידו יהושע בן נון ולחזק את רוחו. כי אין לך אדם, גדול כקטן, שאינו נהנה ושואב כוח ממחמאה, ממילה טובה, מדברי הערכה. זהו טבעו של אדם, כך הטביע בו הבורא! למילה טובה יש כוח לדחוף את האדם לגבהים, לתת לו את הכוח להתמודד עם משימות הנראות בלתי אפשריות, ולחזק את רוחו להחזיק מעמד בכל מצב.

* * *

סיפר הגה"צ רבי אהרון טויסיג שליט"א: לפני מספר שנים ציטטתי בפני האדמו"ר מוילניץ בעל ה'ישועות משה' זצ"ל, דברי הערכה ששמעתי מפי הגאון הצדיק רבי בנימין זילבר זצ"ל, מגדולי הציבור הליטאי, אודות כמה תקנות שהוא תיקן בקריה [קרית וילניץ בבני ברק].

לשמע דברי קם הרבי מכיסאו ואמר: "בני יקירי! דע לך, אין לך מושג עד כמה גרמת לי הנאה, הבט וראה כמה צרות ועוגמת נפש מונחים בחדרי, אין אדם המחשב פעמיים טרם מתנה את צרותיו באוזני, אבל א גוט ווארט [-מילה טובה] או דברי עידוד והערכה - מתקשים רוב בני האדם להשמיע".

הוסיף האדמו"ר ואמר: "אהרון! כסבור הנך, שאדמו"ר אינו רוצה לשמוע א גוט ווארט, אך אומר אני לך שמילים טובות מעודדות אותי ומסייעות לי שאוכל להמשיך לשאת במשא הקשה של הנהגת העדה, להכיל את צרות הכלל". לאחר דבריו אלו בירך אותי הרבי בברכות עד בלי די.

* * *

כשהגאון רבי איסר זלמן מלצר זצ"ל הגיע לירושלים, המקום הראשון אליו הלך היה ל'בתי נייטין'. ישבו שם גדולי ירושלים, שכל התורה היתה פרושה לפניהם כשמלה. ביניהם ישב גם רבה של ירושלים, הראב"ד של העדה החרדית, הגאון רבי זליג ראובן בנגיס זצ"ל, בעל ה'לפלות ראובן'. בראשונה שם רבי איסר זלמן את פעמיו אליו. בהגיעו לפניו, עוד בטרם החלו לשוחח בדברי תורה, פרץ רבי איסר זלמן בבכיות נוראות. הוא פשט את שתי ידיו כלפי הרב בנגיס ואמר בקול בוכים, עד שבקושי ניתן היה להבין את דבריו: "כל מה שזכיתי להגיע אליו, הוא בזכותכם!".

הרב בנגיס התפלא ושאל: "ר' איסר זלמן! מה הפשט?".

ור' איסר זלמן פתח את פיו וסיפר לרב בנגיס, כשכל גדולי ירושלים שישבו שם מאזינים לדבריו: "הורי היו עניים מרודים. בהגיעי לגיל בו עלתה השאלה להיכן אלך ללמוד בוולוז'ין או במיר, אמר לי אבי: "איסר זלמןק'ה, אינני יכול

פניני עין חמד

יוצא לאור ע"י בית הכנסת שכונת "עין חמד" - מכללת ציון

פרשת פינחס - בין המצרים

"הנני נתן לו את בריתי שלום" (במדבר כה, יב)

את החורבן הגדול, את האסון הכואב ביותר? התשובה מחרידה, וכך עונה בורא עולם: "כלום יש שלום בעולם?!"- **הואיל ואין שלום בעולם- אין כלום.**

מזעזע: ה' מסכים עם מלאכי השרת שהגלות היא גזירה קשה מדי, שאיננו צריכים לסבול כל כך הרבה, שאנחנו בעצם ראויים להיגאל בכל רגע. אבל אין שלום בעולם, יש כל כך הרבה מחלוקות, כל כך הרבה שנאת חינום, כל כך הרבה פירוד לבבות! איך תבוא הגאולה, איך תשרה הברכה, ואיך אפשר להעניק לנו קרבת אלוקים כשאין שלום בעולם!?

השלום הוא תנאי הכרחי ונדרש לגאולת עם ישראל. כל עוד אין שלום, כל עוד יהודים מסוכסכים זה עם זה, וכל עוד יש שנאה בין איש לרעהו- הגאולה לא יכולה לבוא, זה מעכב אותה בכוח!

אבא שבשמיים רוצה לגאול אותנו, הוא רק מבקש שנרבה בשלום, שנוותר, שנכבד, שלא נעמוד על שלנו, שנהיה נחמדים לטובבים אותנו וכשנרבה שלום בעולם, חיש מהר הוא יבוא לגאול אותנו. הלוואי ונפנים את העניין ונזכה לגאולה במהרה בימינו. אמן.

בברכת שבת שלום

הרב אליהו חיים פנחסי שליט"א
חבר הרבנות המקומית מבשרת ציון

צפני לבת

ע"פ	כניסת לבת	צאת לבת	היוון תפ
י"ג	19: 12	20: 24	21: 19
ת"א	19: 30	20: 22	21: 16
מ"ט	19: 33	20: 25	21: 20
כ"ב	19: 30	20: 22	21: 16

שנה נוספת חלפה עברה, ועדיין דבר לא קרה. בית המקדש עדיין שמם וחרב, שועלים הולכים בו. רומסים את כל הקדוש והיקר לעם ישראל. עוד לא זכינו לתקיעת השופר המיוחלת, עדיין עם ישראל בצרה וישראל נתונים למשיסה.

הגלות הארוכה ממשיכה להעיק על ליבנו, יהודים מתמודדים עם קשיים שונים ומשונים. בתי הרפואה מלאים ועמוסים, ומייסר לראות מה שמתרחש בהם.

יהודים מתמודדים עם קשיי גידול וחינוך ילדיהם, כל אחד וסאת צרותיו. הפרנסה היא אתגר, הרוגע והשלווה מאיתנו והלאה. הגלות החשוכה עדיין נמשכת, ואין לנו אלא אמונה תמימה שמשיוח יכול לבוא כל רגע, אפילו עכשיו, אך עדיין לא זכינו.

שוב אנו מציינים את שלושת השבועות, בהם ממעטים בשמחה. אין לשמוע קול זמר, כולנו הולכים ומתכנסים אל הכאב והאבל שבחיסרון הגדול. הצפיה והכמיהה ממלאות לבבות, כולנו שואלים מתי נזכה לראות בשוב ה' לציון, מתי עינינו תראינה את מלכותו יתברך.

חז"ל גילו לנו, כי בית המקדש לא נחרב פעם אחת בלבד, אלא הוא נחרב כל יום מחדש. למעשה "כל דור שלא נבנה בית המקדש בימיו"- ולצערנו נכון לשעה זו- **"כאילו נחרב בימיו"**, כאילו עכשיו ממש האש משתוללת בהר הבית.

והשאלה נוקבת, למה? מדוע עדיין לא זכינו? האם לא סבלנו די, וכי עם ישראל לא עבר מספיק? למה אנו נדרשים שוב ושוב לבכות

הצלחה בגור"ר

יצחק אריאל בן טובה חגי חיים וב"ב שמואל אימן בן אסתר זרי שגית בת רותי מאיר ישראל בן רחל ברכה- יראת שמים ליאור יהושע סומך וב"ב גלית בת מסודי יהודה אריה בן רחל ברכה ארז בן שושנה רונן אברהם וב"ב קסירר אפרים וב"ב רחל ברכה בת פדילה דליה משפ' שטרית נעם יצחק בן רחל ברכה רינה בת סימי וב"ב יוסף ליאור בן דליה אפרת- הצלחה בכל העניינים שלמה ודנה דוד וב"ב אריה ושרה לוי וב"ב י.מ.ש כדורי אקבלי יוסף חיים בן נסכה שולמית ומרדכי חיים דויטש וב"ב עמית בן אהרון וב"ב

זיווג הגון וכשר במהרה

אורן חיים בן אלן אסתר רותי בת סימי תרצה בתיה בת ימנה נינט יוסף בן רוחמה אילן בן ג'וליאט יפית שרה בת ג'ינה דרור בן סופיה דוד עומרי בן יהודית מיטל בת מלכה מאיר בן שרית ואליהו טליה עדן אסתר בת שולמית שירי ימנה בת שולמית שמעון בן שולמית אנאל חביבה בת שולמית אורן בן נעמי שושנה שירה בת סילביה מיטל בת שושנה סיון רבקה בת אלן אסתר עמית בת טובה אברהם גורג'י בן דליה אפרת

זרע קודש בר קיימא

גלית בת מסודי אליהו זרי בן ימנה אילנה בת רוחמה שמואל אימן בן אסתר זרי סיון בת אסתר רחל מרים בת יהודית נועה בת מזל טוב משה מנחם בן רחל דניאל בת שרה אושרית בת נעמה נעמה בת יפה דגנית בת שושנה אסף בן סופיה נתנאל בן ג'ינה

רפואה שלמה

מאיר ישראל בן רחל ברכה יצחק בן עזרא ימנה ניזרי בת סטה- בריאות ואריכות ימים מרדכי ניזרי בן פרחיה- בריאות ואריכות ימים מאיה בת עדי דליה אפרת בת נעמה סימי בת סוליקה שלו בן מזל פחימה אורן בן אסתר דינה בת מזל נעם יצחק בן רחל ברכה נעמי בת רחל שירה שילת בת אורלי אפרים בן שרה לביא ישראל בן תמר חיה אסתר בת סוליקה מוריה בת רחל ברכה נחום בן כיריה יהודה אריה בן רחל ברכה ישראל בן חווה יפה בת שרה-הצלחה ורפואה רחל בת זוהרה שאול בן סילביה משה בן נזימה עינת בת רחל ברכה בנימין בן יקוט רפאל משה בן רחל יצחק בן פנינה רחל ברכה בת פדילה דליה יצחק בן רבקה רותי בת סבריה קסנב בת דגטו יצחק בן חנון רפאל אבידן בן תקווה אליהו בן רחל מיכאל יהודה בן מרים בנימין בן ברכה אלן אסתר בת שרלוט יהודה לייב בן אסתר מלכה נעמה בת שרה יהודית אסתר פראדל בת חיה- בריאות ואריכות ימים

העלון מוקדש לעילוי נשמת משה בן גורג'יה ז"ל

לרפואה שלמה לנוריאל בן אסתר

לרפואה שלמה לאיידה חיה בת אסתר וליילד אלחנן רפאל בן איריס וליילד אורי חיים בן שלי

זש"ק, פרנסה טובה ובריאות איתנה לאליהו ניזרי בן ימנה וגלית בת מסודי
הצלחת ולרפואת אברהם גורג'י בן דליה אפרת וב"ב והצלחת יוסף ליאור בן דליה אפרת וב"ב
לע"נ הצדיק ר' חיים אבישלום כהן פרחיה בן בלנקה זצ"ל

שואל ומשיב בהלכה - פת גויים - חלק י"א

אלו בעיות כשרות עלולות להיווצר בימינו בפת פלטר?

שאלה: **שאלה**

תשובה: **תשובה**

להלן סיכום ההלכה מפי הרב אליהו חיים פנחס, רבנות מקומית מבשרת ציון מספרו 'הכשרות למעשה':
אף שמקילים בפת פלטר ובפרט כשאין פת ישראל מצויה, מכל מקום בזמן הזה אין להתיר לאוכלה ללא השגחה מוסמכת.
מכיוון שעלולות להיווצר בעיות כשרות ובפרט בדברים כדלהלן:
א. ניפוי הקמח.

ב. עירוב חומרים אסורים כגון: שמן מרגרינה, או שמן צמחי. **הערה:** אף שבש"ת 'שערי עזרא- בצרי' ח"ב (סימן סב) כתב לגבי מרגרינה מצויה של נוכרים שאכן נודע, שיש בה תערובת גליצרין המיוצר משומן מן החי, והעלה להקל מדין ביטול בשישים במרגרינה. ע"ש. למרות שהיום מייצרים את הגליצרין משומן מן הצומח, עיין בש"ת 'יצחק ירנן'- שחיבר (סימן עו) שהעלה, שגם במרגרינה 'צמחית' יש לחוש לתערובת שמן דג טמא, ומה גם שמייצרים מרגרינה צמחית בכלים של מרגרינה בלתי צמחית. ע"ש. ולענין שמן מוקשה המכונה שמן צמחי-הידרוגני הבעיה בו, שאותו ציוד, שמתמשים בו לייצור שומן חזיר משתמשים בו גם לייצור שמן צמחי. והעירני ידי"נ הרב נסים סבאג הי"ו שנושא זה כיום מסובך יותר, מכיוון שעל פי החוק לא צריך להופיע ברשימת הרכיבים כל רכיב שהוא פחות מ 5%. היה מעשה במפעל במרוקו שעירבו במרגרינה שומן מן החי באחוז קטן.

חלב או אבקה של נוכרי. **הערה:** ראה מה שהאריך בזה ידי"נ הגר"א בוחבוט בספרו 'ללקוט שושנים' ח"ה (עמוד ד) והביא עדות לגבי פת פלטר האפויה בחוץ לארץ נילושה בחמאה חלבית. ועיין בש"ת 'בצל החכמה' ח"ה (סימן פג אות א) שבזמן הזה פת פלטר אסור, אפילו אין שם פת ישראל היות ומערבים בו חלב. וכ"כ בש"ת 'שרגא המאיר' ח"ו (סימן קנה אות ג) שכתב שיש להצריך בדיקה במאפיה, שאין שם תערובת חלב או שומן טריפה. וע"ע שו"ת 'באר שרים' ח"ג (סימן מט). וכן בספר 'אורחות הבית- שטרנבוך' (פ"ח ס"א) אסר בלא בירור תערובת החומרים. וכן הביא בספרו שו"ת 'תשובות והנהגות' ח"ה (סימן רמט אות ג).

שמרים, משפרי אפיה ויטמינים שונים, הטעונים כשרות מוסמכת. **הערה:** בפרט בויטמין D, שלעיתים הוא מופק מדגנים או בעלי חיים טמאים. בנוגע לשמרים, יכולות להתערור בעיות רציניות. שמרים יכולים להגיע טריים או יבשים. במהלך הייצור של שמרים טריים משתמשים בחומרים מונעי הקצפה וחומרים אלו עשויים או משמן או משומן, כך שיש צורך לברר את כשרותם.

ג. התבניות מיוחדות לאפיית לחם, ולא אפו בהם לחם עם שומן אסור או תערובת בשר וחלב. **מקורות:** ראה להראש"ל בספרו הליכות עולם ח"ז (עמוד צד) לענין בצק שנילוש במים שאינם מסוננים מתולעים.

ויש לציין, כי במקומות האלו [בפרט באירופה] התבניות נמרחות בשמן מן החי. וכל שכן בעוגות, שאין להתיר ללא כשרות, מכיוון שנעשות בתערובת חומרים שונים, שיש בהם חשש איסור.

התמכרות לזולת

הרה"ק רבי יששכר דב מבעלז זצ"ל סיפר לקהל חסידיו, עד היכן צריכה להיות הדאגה והמסירות לזולת: "מעשה באדם שלמד במשך שנים את מקצוע הרפואה ועשה חיל בלימודיו, ולאחר שסיים את שנות לימודיו, היה צריך לקבל תעודת הסמכה מאת רופא גדול ומפורסם.

הגיע אותו אדם לרופא המפורסם. שאל הרופא הבוחן: "מה התרופה לאדם שנפצע ודמו קולח?"- השיב הנבחן: "לוקחים תרופה פלונית והיא עוצרת את הדם". המשיך להקשות הבוחן: "וכשאל תרופה זו נמצאת, מה צריך לעשות?"- השיב הנבחן: "אפשר לקחת תרופה אלמונית והיא תעצור את הדם".

שאל שוב הבוחן: "ואם גם תרופה זו אינה נמצאת?"- השיב הנבחן: "לוקחים חתיכת בד מבגד ושורפים אותה ומניחים את האפר על הפצע וכך נעצר הדם". שוב שאל הבוחן: "ואם אין גם חתיכת בד, מה צריך לעשות?" נשאר הנבחן ללא תשובה ומענה. פסל הרופא את הנבחן ולא נתן לו את התעודה המיוחלת.

הנבחן לא ידע מה לעשות מרוב צער. כיצד יתכן, שכל מה שלמד במשך שנים והתמחה במקצוע הרפואה הכל ירד לטמיון בגלל שלא ידע להשיב על מקרה כזה? הוא פנה לבוחן ושאל: "מה על הרופא לעשות במקרה כזה, הרי אין חתיכת בד, ואם כן כיצד ניתן לסייע לחולה?"

השיב לו הרופא הבוחן: "בשעה שאין בד ובגד לשרוף בכדי לעצור את הדם, אז החובה עליך לקרוע בד מבגדיך שלך ולחסום את קילוח הדם, אינך ראוי לשמש בתפקיד רופא אם אין מצב החולי נוגע לליבך, עד כדי שתקרע בד מבגדיך, כך צריכה להיות ההרגשה כלפי הזולת, ולכן פסלתי את בחינתך!".

עושה אירוע שמחה באולם שמחות וברצונך להפוך אותו לכשרות "מהדרין-גלאט?"

צוות משגיחים תלמידי חכמים ידאגו לכך בכל איזור בארץ. ההשגחה החל מזמן אספקת הבשר ועד למנה האחרונה.

בפיקוחו של הרב אליהו חיים פנחס שליט"א 052-6329144 (הנייד באישור ועדה רוחנית)

מינויים

לקבלת העלון חיינם במייל מדי שבוע, יש לשלוח בקשה למייל

PnineEH@gmail.com

הקדשת העלון

ניתן להקדיש את העלון לעילוי נשמה, רפואה שלמה, הצלחה, זיווג הגון, חזרה בתשובה וכו'

נא לפנות לליאור בטל' 052-7652084

כתובת המערכת: עבור ליאור עצמון, רח' הבושם 26 ת.ד. 83375. מבשרת ציון. מיקוד 9076926

לשאלות בהלכה

נא לפנות לרב אליהו פנחס בטל' 052-6329144

(הנייד באישור ועדה רוחנית)

אם ראשונים כמלאכים - המקבל הרב רפאל משה אלבז זצ"ל

המקובל הרב רפאל משה אלבז זצ"ל- נולד בשנת התקפ"ג (1823) בעיר צפרו שבמרוקו. משפחתו מצאצאי יהושע בן-נון. בן למשפחת רבנים ומלומדים חשובה ממגורשי ספרד. עוד בצעירותו ניכר שנועד לגדולות, אביו השתדל להשגיח עליו שינצל את כל זמנו ללימודים. בסביבתו ובמשפחתו היו רבנים גדולים ענקי הרוח וקדושי עליון, ועיר מולדתו היתה סמוכה לערים הגדולות פאס ומקנאס אשר מהם יצאה תורה לישראל, כל זאת עזרו לרבינו לעלות ולהתעלות. כשהיה כבן עשרים התייתם מאביו ונכנס ללמוד בבית המדרש של דודו, הרב עמרם אלבז ושקד על לימוד התורה.

בשנת ה'תרי"א (1851) הוסמך ע"י הרבנים עמור אביטבול ועמרם אלבז לדון ולהורות. בהמשך מונה לרב ודיין של העיר צפרו. רבינו היה ממונה על נכסי ההקדש ומפקח עליהם והוא בעצמו היה בעל צדקות ולב רחמן. הירבה לבקר חולים, הכניס אורחים לביתו, וגייש בין אדם לחבירו ובין איש לאשתו. מילא תפקידים רבים: מורה, רב העיר, אב בית דין, מוהל, משורר.

למרות כל זאת היה ענוותן מופלא וצנוע. גאון בנגלה ובנסתר. אביר הרועים. סיני ועוקר הרים. מחבר ספרים רבים. בעל מתק שפתיים. דרשותיו משכו אחריו רבים. רבינו לא זכה לילדים והוא גידל יתומה בביתו ודאג להשיא אותה ולממן אותה ואף בסוף ימיו הוריש לה את נכסיו. על שמו בית כנסת 'הרמ"א' בלוד, ורחוב 'הרב אלבז' בשכונת עמישב בפתח תקוה. נפטר ביום שישי, כ"ב תמוז ה'תרנ"ו (1896). חי כ-73 שנים.

סבו (מצד האב): ר' יהודה (מח"ס 'ישבות יהודה' וכן שימש כרב העיר).
אביו: ר' שמואל (ממריצי התורה ומשורר). **נשותיו:** מרת חוה (זיווג ראשון- בת ר' אברהם מאמן), מרת מזל-טוב (זיווג רביעי). **מרבותיו:** הגאונים אביו, ר' שמואל. דודו, ר' עמרם אלבז, ר' עמור אביטבול. **מתלמידיו:** הגאונים ר' שלום אזולאי, ר' אברהם בן שטרית, בן דודו ר' אבא אלבז. **מספריו:** כיסא המלכים- סקירת הממלכות שהתקיימו. **עדן מקדם-** מונחים ביהדות. **מיני מתיקה-** ביאורים וחיידושים. **עטרת פז-** חכמת הנסתר. **ארבעה שומרים-** דיני מוסר על תיקון פגם הבריות, שבת, תפילין ותיקון המידות. **שיר חדש-** שירים. **הלכה למשה-** שו"ת על ארבעת חלקי שו"ע. **ציון במשפט-** דיני חושן משפט. **ספר כריתות-** דיני גירושין. **חצר משכן. תורבץ החצר-** מראה מקומות לשו"ת בחושן משפט. **פותר מים-** פירוש על 'מים עמוקים' של ר' יהודה ברדוגו. **זבחי צדק-** הלכות שחיטה. **חולת אהבה-** מליצות. **דרש משה-** דרושים. **פרשת הכסף-** מוסר ומשלים. **כוח מעשי-** חוכמת העיבור. **באר שבע-** על שבע חוכמות. **שקל החודש, חוכמת ההיגיון, המספר והתשבורת, התכונה והטבע, חוכמת הניגון, חוכמת האלוקות. קול בוכים-** קינות. פיוטים ושירים רבים בנושאי גלות וגאולה, על מעלת הארץ, שבח התורה, קבלה, מוסר ותוכחה.

יפר הגה"ק ר' שלמה אבן דנאן זיע"א ששמע מפי רבינו: פעם אחת הלך רבינו בחודשי הקיץ לאחת משכונות הגויים בחברת יהודי וגוי. כשהלכו בדרך, הגוי דיבר עם היהודי ואמר לו, **שהוא רואה מרחוק נחש גדול צפעוני (הנקרא בערבי אסאד)** בין האילנות, ונראה כמו אילן מרוב עוביו. הציפורים עמדו על ראשו כי נדמה להם כאילן, והנחש בלע אותם. הגוי אמר ליהודי: "הנחש מביט לכיוון השני ועדיין לא ראה אותנו, ואם יראה אותנו- נהיה בסכנה גדולה". הגוי שהיה בידו רובה אמר ליהודי, שהוא רוצה לירות ולפגוע בראש הנחש.

אם יצליח לפגוע בו בראש הנחש, אז הוא ימות והם ימלטו מידו, ואם חלילה יחטיא ולא ימות הנחש, יבוא הנחש אליהם במהירות ובכעס רב והם יהיו בסכנה גדולה. ולא ידע הגוי מה לעשות. רבינו אמר לגוי להמתין עד שיתפלל. הצדיק התפלל בכוונה גדולה ועשה תשובה ואז הירשה לגוי לירות בנחש. הגוי ירה ברובה ופגע בראש הנחש שמת מיד. הגוי התקרב לנחש, הפשיט את עורו וקרע את בטנו ומצאו בו ציפורים שעדיין היו חיות. הגוי אמר לרבינו: "הנחש הזה פוחדים ממנו כל הפלשתים הגרים במדבר הזה, וכעת מסר אותה הקדוש ברוך שאצליח לפגוע בו ולהורגו רק בזכות תפילתך". כמובן מסיפור זה נעשה קידוש השם גדול. (מעובד מתוך 'מלכי רבנן')

עם אחת בעת עצירת גשמים, פנו המוסלמים אל רבינו שירבה בתפילה ובתחנונים לפני בורא עולם שיפתח את אוצרו הטוב וימטיר גשמים. באותם הימים עצירת גשמים היתה משמעותה מוות כפשוטו, שכן אי אפשר לגדל שום דבר ללא מים והבעיה הגדולה יותר היא שאין מה לשתות. ואם המצב ימשיך, לא מן הנמנע שבזמן הקרוב הבצורת תיתן את אותותיה ורבים יחלו וימותו. רבינו שמע את הדברים וערך תפילה גדולה ב'בית החיים' (בית העלמין, כדי לעורר את רחמי הנפטרים שיבקשו על החיים) וביקש לכנס שמה את היהודים.

בדרשה ארוכה עורר את לב הקהל לאביהם שבשמיים וביקש שכל אחד יעשה חשבון נפש ויתקן את מעשיו. דבריו חדרו ללב האנשים ותפילתם מהרה התקבלה ברצון, וכשהיו בדרך חזרה אל המלאח, נפתחו ארובות השמיים והתחילו לרדת גשמי ברכה. באותם רגעים נעשה קידוש ה' גדול. כל המוסלמים יצאו לקראת רבינו בתופים ובמחולות, ושר העיר גזר על כל החקלאים המוסלמים לתת לרבינו באותה שנה חלק מתבואות השדה, מכיוון שרבינו היה מקובל עליהם כמלאך ה'.

על אף העובדה שרבינו היה נשוי לארבע נשים, לא זכה לזרע קודש בר קיימא. רבינו זכה להיפגש עם המקובל האלוקי ר' יעקב אביחצירא בצפרו ופנה אליו וביקש שיעתיר בעדו תפילה כדי שיזכה לילדים. **אולם ר' יעקב אביחצירא השיב כי בשמיים הכריזו, שספריו הם בניו אשר יעשו לו שם טוב מבנים ובנות ועל כן אין לו להצטער ולהתאמץ בדבר.**

מעשה והשלכות לדורות

לעיתים, אין אנו מבינים, כי אנו עשויים או עלולים במעשה אחד להשפיע לדורות. ללא המעשה של פינחס, אין אנו יכולים לתאר ולשער, מה היה המצב של עם ישראל.

להלן סיפור מופלא המעובד מתוך 'אוצרותיהם אמלא' שסיפר הרה"ג אליעזר טורק: מעשה נפלא, ששמעתי מהגאון רבי צבי אליאך שליט"א, ת"ח מופלג בירושלים ומראשי מפעל ההצלה הגדול 'לב לאחים', מעשה שלו היה עד בשנות עלומיו.

ראש הישיבה, מרן הגאון ר' אליעזר יהודה פינקל זצ"ל, בלהט אהבת התורה, שבערה בעצמותיו, אהב אהבה עזה את תלמידי החכמים הצעירים שהיו דבוקים ושקועים בכל ישותם בתורה. ביניהם חיבב במיוחד את הבחור החדש, הת"ח הצעיר, שבא זה עתה לישיבה, ושם את עינו עליו לגדלו, לטפחו ולרוממו.

הסיפור טומן בחובו מוסר השכל עצום ומלמד על כוח ההשפעה של אישה גדולה וצדקת, אשר על ידי שיחה אחת שקיימה, זכתה להיות הגורמת המרכזית לתקומה של ממלכת התורה המפוארת, ישיבת מיר המעטירה.

יום אחד, הגיע לישיבה בחור משיקגו, נכדו של הגאון ר' אברהם שמואל פינקל זצ"ל (אחיו של ראש הישיבה). הבחור עשה רושם של בחור כשרוני ושאפתן, אך היה רחוק מההווי הישיבתי.

רבי צבי למד בצעירותו בישיבה הקטנה המפורסמת 'תפארת צבי'. בחור בשם חיים למד איתו בישיבה. מצב העניות בבית הוריו של חיים והעובדה שלא נודע כת"ח גרמו לכך שאימו הגיעה למסקנה, שעדיף שבנה יעבוד ויסייע בנטל הפרנסה.

רבי אליעזר יהודה שניחן בעיניים חדות, זיהה בקרובו הצעיר משיקגו פוטנציאל מיוחד, ויכולת לגדול בתורה. הוא ביקש מהבחור חיים, שילמד עם אותו בחור בחברותא, וכך יקרין עליו מאישיותו המרוממת ומגדלתו ושקידתו בתורה.

האם יצאה לכיוון הישיבה, להודיע לבנה על ההחלטה. בדרך, פגשה ברבנית שפירא ע"ה, אשת הגאון ר' שמחה זיסל שפירא. כשהתעניינה הרבנית, מה מעשיה ולהיכן היא הולכת, סיפרה האם כי היא כעת בדרך להוציא את בנה מהישיבה.

בנוסף, ביקש ממנו, שילמד אותו את שפת לשון הקודש ואידיש, מכיוון שרוב תלמידי הישיבה היו בני הישוב הישן בירושלים. חיים השקיע את מיטב מרצו בקידום הבחור החדש. הלימוד המשותף לא הצטמצם לסדרי הישיבה הקבועים. הם למדו ללא הרף, בימים ובלילות, בימי שישי ושבת, בחוה"מ ובבין הזמנים.

הרבנית, שידעה היטב, מהו ערכו של בן תורה, ומה עתיד לצאת מבחור ישיבה, נחרדה לשמוע על התוכנית. במשך שעה ארוכה ניסתה לדבר על ליבה בדברי שיכנוע ותחנונים, שתחזור בה. היא דיברה על ליבה עד כמה אסור להתיימש מעתידו של כל בן תורה בכל מצב שהוא.

מי היו שני הבחורים האלו? **הבחור חיים הוא הגאון רבי חיים קמיל זצ"ל**. שקדן עצום וגאון מופלא. במשך כחצי יובל השנים האחרונות לחייו שימש כראש ישיבת אופקים, כעמוד התורה ומקים עולה של תשובה בדרום.

וכן עצם השהיה בישיבה מהווה את הערובה היחידה שישאר יהודי ירא שמים המקיים תורה ומצוות כהלכתן, דבר שסיכוייו פחותים אם חלילה יטוש את עולם התורה. הדברים היוצאים מן הלב נגעו לליבה של האם, והיא חזרה בה מן העניין.

מספרים שרבו, ר' אליעזר יהודה, כינה אותו 'פאר הגידולים של ישיבת מיר', והתבטא, שכל יגיעתו בהקמת ישיבת מיר בארץ היתה כדאית ומשתלמת, ולו רק כדי להעמיד תלמיד מושלם כמותו!

חיים נשאר בישיבה. כעבור תקופה קצרה חלה תפנית מופלאה במצב שקידתו. חשקו ומרצו להגות בתורה גברו עשרת מונים. לאחר חודשים ספורים נמנה חיים בין הבחורים הטובים והמשקיעים של הישיבה.

הבחור שעלה משיקגו, הוא **הגאון רבי נתן צבי פינקל זצ"ל**, שמאז אותה תקופה היה כרוך אחרי ר' חיים קמיל עד סוף ימיו. הוא ראה בו את רבו המובהק בתורה, בהנהגה ובעיצה. כשהגיע לפירקו, נשא את נכדתו של רבי אליעזר יהודה, בת בנו של ראש הישיבה, הגאון רבי בינימין בינוש זצ"ל, ובפטירת חותנו, הוכתר על פי צוואתו לממלא מקומו בראשות ישיבת מיר.

רבי צבי ציין באוזניו, כי מרוב שקידה של שעות על גבי שעות, צבע הספסל עליו ישב חיים נדבק למכנסיו... כעבור שלוש שנות לימוד בישיבת 'תפארת צבי', כאשר התעתד חיים לעבור לישיבת סלבודקה בבני ברק, כתב אודותיו ראש הישיבה דברי שבח מפליגים:

בימי הנהגתו של ר' נתן צבי, התעצמה הישיבה ללא היכר. הוא הפך אותה למעצמת ענק של עולם התורה והישיבות כשאלפי אברכים ובני תורה גדלים בה וחוסים בצילה. הוא הנהיג בכוחות עילאיים את הישיבה מתוך יסורי גוף קשים ומרים ובמסירות נפש, במשך כשני עשורים.

"הבחור הנזכר נהיה למתמיד מפורסם, המפליא כל רואיו בשקדנותו המיוחדת, הוא יכול ללמוד חמש שעות ברציפות בעיון רב כשלא יודע ממה שנעשה סביבו, וקנה לו שם טוב בעיר ובישיבה, ויש לו ידיעה הגונה בג' מסכתות עם מפרשים ראשונים ואחרונים, ואי"ה יהיה למאור ולתפארת בישראל, גם במידותיו התרומיות העוברות כל גבול".

הבה נתבונן בגודל הזכות הנזקפת לאישה הצדקנית, הרבנית שפירא, ששכנעה את אימו של ר' חיים לא להוציא את בנה מהישיבה. ננסה לתאר לעצמנו, כיצד היתה נראית ממלכת התורה של ישיבות מיר כיום ללא אותה שיחה?

לע"נ	הרב יצחק בן תפאחה כדורי זצ"ל הרב מנחם בן ויקטוריה בצרי זצ"ל אביבה בת איירון ע"ה אברהם בן יונה ז"ל יצחק בן חביבה ז"ל אהרון (אורי) בן רבקה ז"ל דב בן יצחק ז"ל סוליקה בת עישה ע"ה סלים בן פרחת ז"ל יעקב בן סלימה ז"ל ספירנס תקווה בת נעימה ע"ה מישא אסתר בת זהרה ע"ה אברהם בן טובה ז"ל	הרב שבתי בן אסטריא טאון זצ"ל מאיר מורד בן שושנה ז"ל זהבה בת שושנה רייזל ע"ה עמירם בן דבורה ז"ל נעמי בת כותן ע"ה מזל בת שמעון ע"ה יוסף בן מרים נוסרת ז"ל יעקב בן אסתר ז"ל רחל רפאת בת השמת ע"ה לטיף בן פרחת ז"ל דניאל רפאל בן חגית ז"ל יהודה בן סעידה ז"ל עפאת בת השמת ע"ה	הרב עובדיה יוסף בן גורג'ה זצ"ל הרב מרדכי צמח בן מזל אליהו זצ"ל חיים משה גרשון בן שלמה יחזקאל ז"ל ר' עוליאל ישועה בן סטה מקנין זצ"ל דרור יהושע בן ארץ מיוחס ז"ל צדיק חכם בן חזלה ז"ל דוד בר חסיבה ז"ל חווה בת יעקב צבי ע"ה יצחק יצקן בן רחל ז"ל ברכה בת מרדכי ע"ה יעקב בן נעמה ז"ל שרה בת מורברי רחל ע"ה אלון בן סעדה ז"ל	הרב שמואל בן שמחה דרזי זצ"ל הרב יעקב בן מרגלית זצ"ל שמואל בן רבקה ז"ל רפאל בן אסתר ז"ל אביחי בן אסתר ז"ל נעימה בת גורג'ה ע"ה חי זיזי בן קלרה ז"ל ר' יצחק בן מסעודה קדוש ז"ל אסתר בת נעמי ע"ה ר' דב בן בנימין אלטר ז"ל אורה בת נעימה ע"ה דוד יצחק בן פרחת ז"ל גורג'ה בת נעימה ע"ה
-------------	---	---	--	--

נא לשמור על קדושת העלון
אין לקרוא בשעת התפילה.
מומלץ לקרוא בשולחן שבת!

בס"ד גיליון: 919

הדלקת הנר: 19:27 צאת השבת: 20:32 רבינו תם: 21:15 (לפי אפיק ת"א),
הפטרת השבוע: דברי ירמיהו (ירמיה א).

או צרות הפרשה

פרשת "פנחס"

"פנחס בן אלעזר..." [כה, יא].

במדרש: אמר הקב"ה, בדין הוא שיטול שכרו "לכן אמור הנני נותן לו את בריתי שלום".

מעשה באבי נערה מצוינת וכלילת המעלות, שפנה אל שדכן וביקש שיחפש לבתו בחור מעולה, בן עלייה ובעל מידות נעלות. השדכן השיבו לאלתר: "שמע ידי היקר, יש לי בשבילכם בחור מצויין, מופלג בתורה ויראת שמים, מוכתר בכל מידה נכונה, עדין לגאון ולתפארת...". האב התלהב מאוד לשמע מעלותיו של הבחור, ונקבעה פגישה.

הבחורה המתינה בציפייה לפגישה עם הבחור המהולל. אך למרבה האכזבה, גילתה שהבחור הינו 'בעל בשר' בצורה חריגה, ועובדה זו הועלמה ממשפחתה... מחוסר ברירה, כדי לא להעליב את המשודך, ישבה לשוחח עמו למספר דקות. היא אכן התרשמה שמדובר בבחור מקסים, פיקח ונבון, ובעל מידות יוצאות מן הכלל. אולם בתום הפגישה הודיעה לאביה כי השידוך יורד מיד מן הפרק, כי לא שייך שתינשא לאדם כל כך שמן.

חלפה כשנה מאז אותה פגישה. ערב אחד, אבי הנערה השתתף בשמחת נישואין של אחד ממכריו, ולפתע פונה אליו בחור ב'שלום עליכם' חם ולבבי. האב השיב לו שלום אך מהבעת פניו היה ניכר שאינו מצליח לזהות את העומד לפניו... הבחור שאל בבת-צחוק: "האם הינך זוכר את הבחור יענקליה, שהוצע לכם כשידוך לפי כשנה?". האב חשב לרגע, ניכר, והשיב בחיוב. "איך בדיוק אתה קשור אל יענקליה?", שאל את הבחור. והלה השיב: "אני הוא יענקליה!..."

פניו של האב לבשו ארשת השתוממות; הוא מרים את גבות עיניו בתמיהה ורואה לפניו בחור נאה ודי רזה...

הלה הבחין בפליאתו, והסביר: "ראה נא, במשך השנה האחרונה, הצרתי את היקפיי באופן משמעותי, על ידי ניתוח הצרת קיבה...". כעבור מספר דקות נוספות של שיחה, הציע האב: "מה דעתך, בתי היקרה נמצאת כאן בעזרת הנשים, אולי תנסו לערוך כאן ועכשיו פגישה נוספת?...".

סוף הסיפור היה, שלא חלפו ימים רבים, והשניים באו בשעה טובה ומוצלחת בברית האירוסין...

ומי מופיע עכשיו? - מיודענו השדכן! מיד כששמע את הבשורה המרנינה, בא ותבע את שני הצדדים: "השידוך שלי הצליח בס"ד, ולכן אבקש לבוא על שכרי!".

המחותנים טענו כנגדו: "השידוך שלך נפל כבר מהרגע הראשון, והשידוך שנסגר כעת הינו שידוך חדש לחלוטין...!". עם מי הדין?

היה נראה לומר, שהשדכן אינו זכאי לדמי שדכנות, מכיון שהוא העלים פרט מרכזי זה, שהבחור הינו בעל בשר בצורה חריגה, שזהו דבר שדרך בני אדם להקפיד עליו, וכפי שאכן בפועל ירד השידוך לאלתר, נמצא אפוא, שהניתוח שעבר הבחור, אשר הכשיר אותו לשידוך, אינו מונח בפועלתו הראשונית של השדכן, ואכן פנים חדשות באו לכאן (כך שזהו לא הבחור שהשדכן שידך). ובכל זאת, נראה שיש לפשר וליתן לשדכן מעט מדמי השדכנות, מכיון שסוף סוף הצעתו היא זו שסייבה את גמר השידוך, דהיינו, פעולתו הכשירה את הקרקע לרצון המשותף של שני הצדדים להתרצות להגיע לידי גמר, לאחר סילוק המום בניתוח שעבר הבחור להצרת קיבתו, וזאת על ידי שנפגשו הצדדים בתחילה (מחמת הצעת השדכן) והתרשמו לטובה זה מזו, וזו מזה. ומכיון שסוף סוף מצוי הוא שעושים ניתוחים להצרת מעיים או קיבה, ובסופו של דבר רק מחמת הצעת השדכן חזר השידוך ונסגר, לכן יש ליתן לו חלק מסויים מדמי השדכנות.

ברם, כאשר הצענו את הדברים לפני מו"ר הגאון רבי יצחק זילברשטיין שליט"א, נענה רבינו והורה כי יש לשלם לשדכן את מלוא דמי השדכנות, ונימק דבריו כדלהלן: לא מתחנתים עם מראה חיצוני, אלא עם אישיות פנימית!

וכתב הרלב"ג (בפירושו על מלכים א' פ"ב): "מעלת האדם אינה לקוחה מהיופי (החיצוני), ואין לו בו רושם כלל, ולזה תראה, כי אף על פי שהיה אדוניה טוב תואר מאוד, לא בחר בו ה' יתברך, כמו שלא בחר באבשלום אחיו, ולזה אמר הקב"ה לשמואל (על אליאב): אל תבט אל מראהו ואל גובה קומתו כי מאסתיו". כי עיקר מעלת ומהות האדם, היא מידותיו ויראת השמים שלו. וגם בשאלתנו, השדכן שידך עבור אבי הנערה בחור מצויין, וכפי שראינו, הנערה הוקסמה מאישיותו, והתרשמה שהוא פיקח נבון ובעל מידות יוצאות מן הכלל. וזהו עיקרו של שידוך. ומצוי ששידוך שיש בו בעיה כלשהי של מראה חיצוני חריג, לבסוף מגיע לידי גמר, מפני שהצד השני מעוניין בשידוך, בשל מידותיו ואישיותו של המשודך. ואין חסרון מהותי בעובדת היותו בעל בשר, אלא זו בעיה שולית וחיצונית שניתן לתקנה. ובפרט שמצוי כיום שהסובלים מעודף משקל עושים ניתוח להצרת קיבה. לסיכום: יש לשלם לשדכן דמי שדכנות מלאים (ופריו מתוק).

"ויכפר על בני ישראל" [כה, יג]. שכר מסירות הנפש.

מעשהו של זמרי בן סלוא, נשיא בית אב לשמעוני, גרם למגפה שבה מתו כ"ד אלף איש. כאשר רצה פינחס לנקום בזמרי, באותה שעה עמדו מחוץ לאוהל אלפי בני שבט שמעון ורצו להורגו ומרוב פחד פרחו נשמתו, והקב"ה שלח באותה שעה את שתי הנשמות של נדב ואביהוא שנכנסו בגופו. אין ספק כי מעשהו של פינחס היה ראוי לשבח. הרי הוא מסר נפשו למיתה ומאחר שמסר נפשו על המצווה סיינו לו מן השמים כפי שמפרש "העמק דבר".

כן בכל מצווה, כיוון שהתחיל אדם, אע"פ שהוא עניין קשה, מסייעין לו מן השמים לגומרה. על מעשה זה, שגרם להטיל שלום בין ישראל ובין הקב"ה, זכה פינחס - שהוא עתיד להיות אליהו הנביא ולשים שלום בין אבינו שבשמים לבני ישראל. ולא רק זאת, אלא על זאת שביזו אותו השבטים וקראו לו בן פוטי, זה שפיטם עגלים לעגל, על כך יזכה שיהיה הראשון לשובלת כהנים גדולים.

מכל האמור לעיל אנו רואים מה שכרו של אדם העושה מצווה במסירות נפש, לכל מצווה יש את השכר והגמול שלה אך השכר שונה כאשר התנאים לקיום המצווה הם שונים. ומכאן אנו נסיק לעצמנו כי יש פעמים בהם אנו רוצים לקיים מצווה מסויימת אך ישנם כל מיני קשיים המפריעים לקיימה, ורצון היצר הוא דווקא הרתיעה ממנה או דחייתה למועד אחר ובכך הוא גורם לביטולה. דווקא כאן נבחנת מידת מסירות נפשו של האדם למען קיומה, ופינחס מלמדנו מה הזכות והשכר שמקבלים על מעשה,

כמ"ש "והייתה לו ולזרעו אחריו ברית כהונת עולם". השכר הוא לא רק לפינחס, אלא בעיקר לזרעו אחריו. הקב"ה מבטיח שכר על מסירות נפש ומי שמוסר נפשו על המצווה יזכה לראות ברכה בבניו אחריו, ומי מאתנו יותר נקל על הבטחה מעין זו. כמה תפילות אנו מתפללים על הבנים, כמה בכיות שופכת אם על בניה שיצאו תלמידי – חכמים, איזה ייסורים עוברת כל משפחה בצער גידול בנים. והנה לפנינו סגולה נפלאה להצלחה בזרעו אחריו: מסירות נפש. דוגמא נפלאה לכך נוכל ללמוד מהמעשה שלפנינו, המעשה מסופר מפי בעלת המעשה ומובא מתוך הספר "אנשים מספרים על עצמם" לרב חיים ולדר שליט"א:

לפני כחמש-עשרה שנה ראתה אמי מודעה בעיתון חרדי: "בקשו רחמים בעבור אישה שנמצאת במצב קשה". היא רשמה את השם בפנקס והחלה להזכיר את השם בתפילותיה. מאז, בכל פעם שראתה שם בעיתון, בלוח מודעות ברחוב או סתם שמעה מחברותיה, הייתה כותבת בפנקס ומזכירה בתפילותיה. תוך מספר שנים מנה הפנקס הזה מאות שמות, שאותם הייתה קוראת בכל תפילה, מה שהיה מאריך את זמן התפילה באופן משמעותי ביותר. אבא שלי נהג להתבדח על המנהג הזה, אף שטען כי בגללו הוא כמעט אינו מוצא זמן לדבר איתה, כי היא עסוקה ב"פנקס בית החולים" שלה. כך הוא כינה את הפנקס עמוס השמות שממנו הייתה קוראת בכל יום. עם זאת, אבי היה הספק הראשי של השמות, שכן המקור היחיד שלה היה העיתון היומי שלו הם מנויים, ואבי השיג מודעות "בקשו רחמים" מעיתונים אחרים ומלוחות מודעות בבתי הכנסת. כזה הוא אבי, יכול לקטר כמה שהוא רוצה, אבל כשאמי רוצה משהו, הוא ירוץ בשבילה עד קצה העולם. באחת מסעודות השבת אמר לפתע אבי, שישנו סיכוי רב כי חלק ניכר מהאנשים הכתובים בפנקס כבר אינם בין החיים. אמי הזדעקה אמרה: "איך אתה מדבר?"

ברגע הראשון הוא השתק, והישיבים סביב השולחן עיכלו את הדברים. לפתע אמרנו כולנו: "הוא צודק, הרי כתובים שם אנשים שלפני חמש-עשרה שנה היו קנים, חלק מהם ודאי כבר נפטרו, והיא עדיין אומרת תהילים לרפואתם..." עיניה של אמי התמימה והמקסימה התמלאו דמעות, והיא אמרה: "ככה אתם אומרים... ייתכן שהם נפטרו...?" זה היה רגע כל כך נוגע ללב. אמי, שבעצמה אינה אישה צעירה, הורידה דמעות. היא לא העלתה בדעתה שהאנשים שלשלומם היא מתפללת, נמצאים כבר עשר שנים בעולם שכולו טוב... "אבל מה בכך", הוסיפה אמא אחרי דקות אחדות של שתקה, "איני חושבת שזיוק להם אם אתפלל עליהם, גם בשמים יהיה טוב לנשמתם אם אתפלל לרפואתם". כולנו פרצנו בצחוק, כאילו היא השמיעה בדיחה. היא כמעט נעלבה, אבל אנחנו חיבקנו ונישקנו אותה באהבה אין קץ. תודו שאינכם יכולים שלא לאהוב אישה מתוקה ותמימה שכזו. אבל מאותו היום כולנו נרתמנו לגיוס שמות לפנקס בית החולים, שכעת כונה על ידי אבי "פנקס חולים ויזכור" לקול מחאותיה הקלושות של אמי. אבי פשוט נהנה להתבדח ולעשות חשבונות האם יש בפנקס יותר חולים או יותר נפטרים. האמת שגם מחאותיה של אמי לא היו ממש אמיתיות, בסך הכל גם היא נהנתה מכך שהפנקס שלה נמצא בראש ובלב של סביבתה. ערב אחד קיבלה אמי אירוע מוחי. היא הובהלה לבית החולים, והרופאים הודיעו שסיכוייה לחיות – אפסיים. הידיעה התפשטה במהירות בקרב כל בני המשפחה, אחדים רצו לבית חולים ואחרים רצו לבתיהם של רבנים לבקש ברכה. התקשרנו כמובן לעיתון לפרסם מודעות "בקשו רחמים", ואגב כך, נזכרנו שלמחרת לא יהיה מי שיתפלל עבור החולים והנפטרים בפנקס של אמי. החלטנו לעשות זאת במקומה, שיעמוד הדבר לזכותה.

אבי היה אומלל ביותר. כמה שהוא נמרץ ושמח בדרך כלל, קומתו שחה לנוכח מצב אמי, אליה הוא קשור בלב ובנפש. תמיד אמר, שבלעדיה אינו יכול להחזיק רגע, והדבר ניכר היטב. הוא לא תפקד והסתובב הלום צער. למחרת החמיר המצב, וכמה מאחייני הנשואים החליטו לערוך ערב תפילה לרפואתה. הם תלו מודעות בשכונה וקבעו מקום בבית הכנסת המרכזי. עצרת התפילה נועדה לשמונה בערב.

באותו יום ישבנו כל האחיות בבית החולים מחוץ למחלקת טיפול נמרץ והתפללו. נוכחנו לדעת, שמשמית קריאת שמות החולים והנפטרים גדולה משחשבנו. היינו צריכות לחלק בין שלושתנו את הפנקס, וגם כך תפילתנו ארכה שעה ארוכה מכפי שאנו רגילות. בשעה שמונה וחמש דקות יצאו הרופאים והודיעו לנו שאמנו גוססת. הם אפשרו לנו להיכנס. ראינו את מכשירי הנשמה, כמעט לא ניתן היה לראות אותה, רק את קו הדופק שהלך והתעמעם עד שנעשה ישר לחלוטין. אמי השיבה את נשמתה לבוראה. בכינו בכי תמרורים במשך כעשר דקות, ואז אמרה אחותי: "צריך להודיע לאנשים שכבר אין על מה להתפלל". היא לקחה את הטלפון הסלולארי וחיגה לבנה, שארגן את העצרת. לפני שסיימה לחייג לקחתי את הנייד וסגרתי אותו. "מדוע את עושה זאת?" שאלה. "שיתפללו", אמרתי. "מגיע לאימא שיתפללו עליה אחרי פטירתה, כפי שעשתה לכל אלפי האנשים הרשומים בפנקס שלה". אחותי התנגדה, אך האחיות השלישית, השתקנית בדרך כלל, הכריעה את הכף לטובתי. "היא צודקת, אם מישהו בעולם שמגיע לו שהציבור יתפלל עליו גם אחרי פטירתו – זו אימא שהתפללה על ציבור שלם מדי יום ביומו בלי לדעת אם הם חיים או לא". כעבור רבע שעה צלצל הסלולארי. על הצג הופיע מספר הטלפון של אחייני. תלשתי מידיה של אחותי את הטלפון ועניתי לשיחה. הוא שאל מה קורה. "לא קורה כלום", אמרתי, מה שהיה נכון במקצת. "יש כאן ציבור גדול שמתפלל על סבתא, אני מקווה שזה יעזור", אמר. "מצויץ", אמרתי, "שיתפללו, מגיע לה".

"אני רוצה להשמיע לכם את התפילה", אמר. העברתי את הטלפון למצב רמקול. הוא נכנס לבית הכנסת, ואנחנו שמענו את הזעקות הגדולות: "אל נא רפא נא לה", ושלושתנו התפרצנו בכי נורא, שלא יכולנו להפסיקו. ידענו היטב שאמנו האהובה אינה בין החיים. בשלב זה התחלתי להרגיש קצת נקיפות מצפון. איני יודעת אם גם אחיותי חשו כך, אבל הרגשתי שאולי אנחנו משקרות לציבור שלם. החלטתי להמתין שהוא ישוב לדבר ולומר לו שהוא יכול להפסיק את התפילה, כי סבתו כבר אינה בין החיים. אבל אחייני היה שקוע בתפילה והמכשיר הסלולארי היה מונח לו על הסטנדר. שמענו אותו זועק בקול יחד עם מאות מתפללים אחרים: "משכיל לדוד בהיותו... קולי אל השם אזעק... אשפוך לפניו... צרתי לפניו אגיד".

קול התהילים פשוט הרקיע שחקים וחשבתי לנתק ולהתקשר שוב. ובדיוק אז אנחנו רואים תכונה סביבנו, רופאים ואחיות עם ציוד החייאה רצים לחדר של אמא. נכנסתי פנימה וראינו שמיטתה מוקפת רופאים. הבטתי במסך ובאורח פלא ראיתי שם תנועה. אמנם קלושה, אבל תנועה. הם החלו בהחייאה, ואנחנו הורחקנו מהמקום. הצטרפנו לציבור בתפילותיו, בכינו וזעקנו לקב"ה, לא היה איכפת לנו מה קורה סביבנו. לאחר דקות ארוכות יצא הרופא, אותו רופא שהודיעה על מצבה הנורא של אימא, והודיע לנו שלאמנו קרה נס, אחת האחיות חשה בתזוזה, אמא שבה לגלות סימני חיים. "כעת ייצבנו את מצבה. היא אמנם במצב לא קל, אבל יצאה מכלל סכנה".

לא נכביר במילים. אימא שרדה את האירוע המוחי, חזרה הביתה, ולאחר שיקום מסיבי שארך חודשים היא הולכת, מדברת ומתפקדת באופן המתאים לגילה. היא אמנם נוטלת תרופות מתאימות, אבל מלבד זאת הכל כשורה. ושוב איננו צוחקים על פנקס החולים והנפטרים. אנו יודעים היטב שכל אלפי האנשים שלרפואתם התפללה אחרי פטירתם, באו לכיסא הכבוד ונשאו תחינה לבורא העולם שישאיר את האישה הזו בחיים. אליהם הצטרפו יושבי הארץ, שנשארו תפילה להחלמתה. כמותה, הם לא ידעו שהיה זה אחרי מותה.

זה הסיפור ואין צורך להסביר את מוסר השכל שלו. רק דבר אחד אוסיף: אמי אינה היחידה שמחזיקה פנקס חולים ונפטרים. כל בנותיה הולכות בעקבותיה, ואולי אחרי קריאת הסיפור הזה – כל בית ישראל. הרי לך עשיית מצווה במסירות נפש (אור דניאל, אנשים מספרים על עצמם).

זכות הלימוד בעלון זה תהיה לעילוי נשמות: ר' נוריאל חזני בן מרים ויעקב ז"ל, לע"נ מרת מונירה חזני בת כורשיד ז"ל, לע"נ מרת פארי בת מונירה ז"ל, לע"נ ר' עיזולה בן שרה ז"ל, לע"נ מרת מנסורה בת כשוור ז"ל, לע"נ שמעון שי בן שולמית ז"ל, לע"נ אליהו בן שלום ז"ל, לע"נ אור בת יפה ז"ל, לע"נ ניסן בן ננה ז"ל, לע"נ מרים מורטזה בן שרה ז"ל, לע"נ זינט בת מרים ז"ל, לע"נ יהודה בן מרים ז"ל, לע"נ אליהו בן בתיה ז"ל, לע"נ אליהו בן כשוור ז"ל, לע"נ דוד בן מרים ז"ל, לע"נ משה בן כורשיד ז"ל, לע"נ לידיה בת רחל ז"ל, לע"נ אברהם בן סולטנה ז"ל, לע"נ יונה בן אסתר ז"ל, לע"נ חיים בן לונה ז"ל, לע"נ תמר בת רחל ז"ל, לע"נ רעיה (רחל) בת מיכל ז"ל, ולע"נ כל נפטרי עם ישראל.

בשורה משמחת: קו 'אור השבת' פתוח כעת גם לקומה הכשרה | פרטים בעמ' 4

אור השבת

העלון מופץ ברכבות עותקים בארץ ובעולם מוקדש לע"נ מור אבי רבי משה אלפסי בן עישה ז"ל

הגילון מקדש לרמא"ש רחל בת קלוזין וזו"ו

לרמא"ש: הנה בת עישה הדי'

מעשיות בפרשה

"בקנאו את קנאתי בתוכם"

יש להבין - שאל הצדיק רבי יצחק מווארקא - מהו שהוסיף הכתוב ואמר "בתוכם"? אלא - השיב הרבי - אף על פי שפינחס קינא קנאת ה' צבא-ות ככל זאת לא גבה ליבו ממעשהו זה ולא החשיב עצמו משום כך ל"אדם גדול" אלא נשאר "בתוכם" כסחם יהודי בתוך כלל ישראל.

"ומרי בן סלוא נשיא בית אב לשמעוני"

פעם אחת שמעו תלמידיו של ה"חזוה מלובלין" את רבם הנערץ כשהוא מהלך בחדרו ומוכיח את עצמו וכך אמר: מה אני עושה בעולם הזה?! ומה בכלל זכותי להתקיים?! האם בגלל שאני בעל תוכחה? הרי כבר אמר רבי ישראל בעל שם טוב "גדולה ענווה שלא לשמה מתוכחות לשמה! ואם משום שאני "נשיא" גם זמרי בן סלוא היה נשיא... "יפקוד ה' אלוקי הרוחות לכל בשר איש על העדה" העולם הושבים - אמר הצדיק רבי יצחק מאיר מגור בעל חידושי הרי"ם - שמפני שהדרות מתמעטים ניתן כיום להסתפק במנהיגים יותר קטנים... לאמתו של דבר צריך להיות כדיוק הדין! ככל שהדור קטן יותר כך צריך המנהיג להיות גדול יותר. הרב דומה לחולה - אמר הרבי - ככל שמתגברת מחלתו כך זקוק הוא לרופא גדול יותר.

"ובעשור להודש השביעי הזה מקרא קודש יהיה לכם וענתם את נפשתיכם כל מראכה לא תעשו"

בעיצומו של היום הקדוש בבית מדרשו של הצדיק רבי לוי יצחק מברדיצ'ב עלה הצדיק על הכימה וזכה בחזוקה. הם השלך בקהל.

יודעים אתם - פתח הצדיק ואמר - את מאמר חז"ל במשנה (מסכת אבות פרק ו'): "כל האומר דבר בשם אומרו מביא גאולה לעולם ואנו משתוקקים לגאולה השלימה על כן נאמר נא כולנו כאחד דבר בשם אומרו ונצטק בקול: "ויאמר ה' סלחתי כדברך".

תשובות למוקד בתן לשלוח
עד יום שלישי בשבוע
לפקס: 08-9941870
או למייל:
7665190@gmail.com

אור התורה
לע"נ בנימין בן רחל

אנשי בשורה אנו: עקב המצב ולבקשת רבים בשלב זה ניתן לענות תשובות גם במענה אנושי במסגרת טלפון - 077-410-39-00 (תשובות קצרות בלבד, ימים א'-ג' בין השעות: 20:00 - 21:00) מניין שזה טלפון ביתי. אין להתקשר לפני או אחרי כלל וכלל. בברכת "יגדיל תורה ויאדיר".

חידה: איזה סוג בריה יש ביבשה ואין בים?
חידה של שבוע שעבר: איזה מן חיה מתעברת לאחר שבועים שנה?
פתרון לחידה משבוע שעבר: אפעה (בכורות ח ע"א).

האחודש אי"ה יוגלו הפרסים כדלהלן:

נגן (MP3) כשר עם שיחות של גדולי הדרשנים	מנחה וערבית עם פירוש "מתוך מדבש" (2 זוכים)	כתיבת אותיות בס"ת (5 זוכים!) כולל תעודה
---	--	---

העלון להצלחת מר תומר סגרון ורעייתו תחילתן להצטרף לרשימת התפוצה במייל. שלחו מילת "הצטרפות" ל- keremyosef@okmail.co.il
לתגובות תרומות הארות והערות: 052-7148454
ניתן לשלוח גם בפקס: 08-9941870

זמני כניסת וציאת השבת

כניסת השבת: 19:28
שקיעה: 19:50
ציאת השבת: 20:30
דבנו תם: 21:03

הגיליון יו"ל בעיה"ק נתיבות

האלון נרכש לפני נשיות: מורה בת נשיות - לקח לי וסמחה בת נשיות - אמת כחן וכן לפני נשיות מקראל בן אלו ונספחת

דיון הלכתי בשולחן-השבת

שאלות ותשובות אקטואליות שהועלו על שולחנם של גדולי ישראל שליט"א

נפק"מ הלכתית:

האם הקורונה גחשבת לחולי בעלמא או לדבר

הקורונה אינה דבר אלא חולי, ההגדרה של דבר כמבואר בגמרא בתענית (יט.) ברמב"ם (פ"ב מה"ל תעניות) ובשו"ע (סי' תקעו ס"ב) הוא שלושה מתים בשלושה ימים לכל 500 איש, כלומר כאשר 0.6% מהאוכלוסיה מתים בתוך שלושה ימים זה דבר, בפחות מכך זה חולי.

אם מדינת ישראל כוללת כשמונה מליון איש, בערך 50,000 מתים חלילה וחס בשלושה ימים זה דבר. אנחנו ב"ה רחוקים מאוד מהמצב הזה, גם בסין ובאיטליה זה לא בכיוון.

וכן ציטט הגאון רבי אופיר מלכא שליט"א. ויש לזה כמה נפק"מ להלכה, לכן הוצרכתי לכתוב זאת.

אך הגאון רבי אברהם הכהן שליט"א כתב בזה הלשון "בלי לפתוח פה אך לצערי אלו התחזיות המדאיות לעוד שנתיים בחורף, והשאלה אם אין דבר שיעצור על פי דרך הטבע, האם הדבר לא מוגדר כבר מעכשיו כדבר, משום שזהו כוחה של ההתפשטות הטמונה במחלה, אף על פי שכרגע אינה בשיעור זה.

דהיינו האם המודד של השיעור צריך שיקרה בפועל רק בכדי שנדע את טיב הדבר, אך ההגדרה היא אותה הגדרה, או שמא רק אחרי שקרה בפועל קיבל הדבר את הגדרתו.

ולמשל אם ישנו דבר ההורג בשיעור של 100 אלף ליום האם כבר בדקה הראשונה של היום אנחנו נמצאים בדבר, או רק לאחר שקרה ופשיטא שכמד הראשון. כמו כן יש לדון כאן, שכיוון ההתפשטות היא באופן גיאומטרי דהיינו של הכפלות, שמא יש לדון את טיב המחלה כדבר מעכשיו. אלא שודאי שאנחנו בטוחים ברחמי יתברך שתימצא ישועה, אך עדיין יש להתייחס כעל פי דרך הטבע, וסוף הישועה לבא במהרה". עכ"ל.

אמנם כפי האמור בהגדרה ההלכתית, נגיף הקורונה אינו דבר אלא חולי.

לעילוי נשמת התרנגול

ניסה הרב להעמיד אותה על טעותה, באומרו: ההורים שלך הדליקו נרות, משום שבזמנם עדיין לא הייתה תאורה טובה, אולם כיום, כאשר ישנו אור מהחשמל, אין צורך בהדלקת נרות או, נענתה האשה ואמרה באנחה, כבוד הרב, 'הנרות הללו שאנו מדליקים', זה לא בשביל אור... הנרות האלה הם לעילוי נשמת התרנגולת... ■ סיפור מדהים ומשמח המתאים במיוחד לתקופה

סיפר אחד מן הרבנים העוסקים בקירוב לבבות בעיר תל אביב.

הייתה משפחה שקצת קשה היה להגדיר את בניה בשומרי תורה ומצוות. בני המשפחה לא שמרו תרי"ג מצוות במלואם, אולם הם שמרו על מסורת היהדות באופן מסויים. היו מצוות שהם היו מקפידים בהם מאוד, ואחת מהם הוא הכשרת העוף לפני בישולו. לא היה זה בימים בהם, כבזמנינו אנו, קונים עופות כשרים, 'גלאט כשר' התום בהכשר ה'בד'ן, כשהוא מוכן כבר לאכילה. אלא בימים עברו, כאשר היה צריך לקחת את העוף מן השוחט ולהכשירו. וכך היו עושים בני המשפחה ההיא, ונהגים בכך באדיקות רבה. אם המשפחה הייתה שופכת מלח בכמות גדולה, ואחר כך היא הייתה מדיחה את העוף כדת וכדין. ולפעמים, הייתה האמא מזמינה גם את אותו הרב, בעל המעשה, שיבוא ויראה האם היא מכשירה את העוף כראוי. הרב היה מגיע ומכריע אם הוא נעשה כהוגן.

הרב היה מקפיד להגיע אליהם בכל עת שקראו לו לשם כך, לאור תקוותו שהם יחזרו בתשובה. לשמור את קיום כל המצוות, ולהקפיד על קלה בכחמורה, והוא חשב, שמצוה זו של אכילת מאכלים כשרים, בכוחה להביא אותם לחיי תורה ומצוות מלאים.

אחרי כמה פעמים שהרב הגיע לבית המשפחה, הוא שם לב שמשום מה בכל פעם כאשר מכשירים את העוף בביתם, בפניה על השיש דולקים שתי נרות. הרב מעולם לא שמע על מנהג שכזה, והוא שאל את האמא: מה פשרם של הנרות האלו בעת הכשרת העוף? על מה זה ועל מה זה? והיא השיבה לו: רב נכבד, אני לא זזה מן המסורת המשפחתית כהוא זה. כפי שאמי הייתה מכשירה את העופות וגם אני מכשירה, כך, כמו שהיא הדליקה נרות בזמן שהיא מכשירה את העופות, גם אני מדליקה נרות בזמן ההכשרה!

ניסה הרב להעמיד אותה על טעותה, באומרו: ההורים שלך הדליקו נרות, משום שבזמנם עדיין לא הייתה תאורה טובה, אולם כיום, כאשר ישנו אור מהחשמל, אין צורך בהדלקת נרות.

אוי, נענתה האשה ואמרה באנחה, כבוד הרב, 'הנרות הללו שאנו מדליקים', זה לא בשביל אור... הנרות האלה הם לעילוי נשמת התרנגולת...

מי יודע כמה נרות הייתה האשה הזו מדליקה כשהיא הייתה מכשירה בשר בקר... אבל זה לא ממש מצחיק, כאשר נסתכל אל תוך עצמנו, איך שאנו נוהגים לפעמים. לפעמים זה רק עונה למה שאומרים חז"ל (ירושלמי שבת א, ב) 'כל הפטור מדבר ועושהו' – נקרא הדייט', הוא מדליק נרות לעילוי נשמת התרנגולת, וכי מה בכך, אבל לפעמים זה חמור ביותר, מקרים בהם אדם חושב שהוא מקיים מצוה ולמעשה הוא עושה עבירה. לפעמים הוא משוכנע שהוא ממש צדיק, בעוד שהוא פשוט חוטא.

וכמו שרבינו האור החיים הק' מבאר את דברי המשנה (אבות ב, ה) "לא עם הארץ חסיד", בענין הזה, "שאסור לעם הארץ להתנהג בחסידות, שיעשה חומרות וגדרים כמנהג החסידים, כי לפעמים יעשה חומרא בדבר שהוא אדרבה עבריין". לכן חז"ל אומרים לו, ראשית כל, תלמד, ורק אחרי זה תדע איך להתנהג.

אספורה

סיפור לשבת

מגוון/קובאי אור השבת!

פרב אטאצו רב

גלגל ההצלה של הדור

הישיבה בקומה עליונה נמצאת אשה. וזה הפריע לו מעוצם קדושתו. וסיפר הרב גרוסמן שליט"א שפעם נסע עמו במטוס, ושעות ארוכות לא הרים הרב את עיניו.

ופעם בהיותו בשדה התעופה והגיע עת הבקורת ובקשה האשה שם שיסיר המסוה ואמרו לה שהרב לא מסתכל ושלא מסתכלים עליו והניחי לו. ומיאנה. והזהירה שזה מסוכן בשבילה, והיא לא

שעתה לדבריהם והסתכלה בו להשוות לתעודת הזהות, ויהי כאשר עבר הלאה פתאום צעקה שאינה רואה בעיניה. עד שבקשה סליחתו.

פעם שאל הגאון רבי מרדכי אליהו זצ"ל את בבא סאלי זיע"א איך זכיתם לכה הזה שברכותיכם מתקיימות, ענהו הבבא סאלי בעונה: זכות אבות. אמר לו הגר"מ: גם לנו יש זכות אבות (אביו היה הגר"ר סלמן אליהו בעל "כרם שלמה" על עץ חיים). אמר לו הבבא סאלי: קדושת הפה וקדושת העינים.

וכבר דבר זה כתוב בספרו של אבי שולשלת הקודש רבנו יעקב אבוחצירא זיע"א בספר "פיתוחי חותם" (פרשת אמור) עה"פ ענף עץ עבות, שההדס רומז לשמירת

העינים ונרמז זה בשלשלת התיבות, וז"ל: וענף עץ עבות הוא ההדס הדומה לעינים שצריך לשמור עיניו מראות ברע, משום דעינא ולבא סרסורי דעביה נינהו, ואם לא עשה להם שמירה כראוי כל הגוף נגרר אחריהם. ומה שקראתם התורה 'ענף עץ עבות' לפי שהקב"ה עשה הגבינים על העינים, לפי שכשרואה האדם בעיניו דבר שאסור לראות יסתום עיניו מיד. לפיכך אמר וענף עץ עבות - דהיינו הענפים שהם הגבינים שעשה הקב"ה לעינים ששומרים ומגינים עליהם כמו הענפים השומרים את האילן כך אלו עבותים ומגינים על העינים, אם תראה שום דבר רע מיד סתום אותם. והנה ענף גימט' עיניכם, ועץ גימט' עיניך, עב"ת קרי ביה בת עין. לרמז העינים בכל התיבות דהם הענף והם העץ והם העבות "דכל עיקר הגוף בהם תלוי". עכ"ל. הרי שהכל תלוי בשמירת העינים.

וכזה היה רבנו זצ"ל, שהיה שומר עיניו בתכלית, ולא הריסם החוצה. וכך זכה שברכותיו ותפלותיו עשו פירות, והיו מתקבלות, ונתקיים בו: "ותגזר אומר ויקם לך", שהיה אומר דבר נגד המציאות והיה נעשה כדבריו. ופעם לפני כעשרים שנה אמרו לאחותי תחי' כי העובר שלה בלי ראש רח"ל ורצו שתפיל חלילה, בצר להם הלכו אצל רבנו זצ"ל, ואמר להם יש לה ראש ולא תשמעו לרופאים, ובי"ה ילדה בת בריאה ויש לה ראש, וכבר התחנתה ב"ה.

זה קרה בשנת תשע"א, בתאריך כ"ז בתמוז. קבלת הקהל מחוץ לביתו של רבי אלעזר אבוחצירא זצ"ל המתה אנשים כבכל יום. אנשים באים להיוועץ ולקבל הדרכה עיזה ותושיה לחיים. אבל אותו הלילה הוחלט במרומים אחרת. נשמתו של הרב זצ"ל נלקחה ונחטפה בדמי ימיה. שוחרי פתחו וסועדי פתו לא עקלו את המקרה וכנראה שעד היום ממאנים לעקל זאת.

לקראת יום השנה התשיעי קבלנו דברים מתלמידו ומקורבו הרה"ג רבי אלעזר זאב רז שליט"א, רבה של תל ציון אשר במשך שנים רבות הסתופף בציל:

נדבר מעט בשבחו של צדיק - רבנו אלעזר אבוחצירא זצ"ל, להספיד איננו ראויים, כי היה ענק ועצום משרפי מעלה. מה גם שבשבת אין להספיד, רק נדבר מהנהגותיו, ונראה מה נוכל ללמוד ממנו. בברית המילה שלו רצה אביו לקראו בשם מסויים, והקדים סבו הבבא סאלי זיע"א ואמר: "אלעזר". אמר לו רבי מאיר רציתי שם אחר, ענהו הבבא סאלי: וכי אינך רואה את רבי אלעזר בן רשב"י עומד כאן. מורנו ורבנו רבי אלעזר זיע"א

היה קדוש עליון, ונהג בפרישות יתירה ובקדושה עצומה. לא אכל בשר שנים רבות, אבל לאחרים היה אומר שכן יאכלו בשר. היה מתענה כל ארבעים יום של אלול ועשרת ימי תשובה, ובכל זאת מקבל קהל כרגיל. ובמשך היום היה עטור בטלית ותפילין. וגם במשך השנה לא היה ישן יותר משעה וחצי.

ועם זאת היה גאון עצום בתורה. חבריו מספרים שעוד בימי בחרותו היה מגיע לישיבה ושוקד על תלמודו במשך שש שעות רצופות בלי לזוז ממקומו. וכך במשך כל השנים תמיד היה מתמיד בשקידה עצומה. ומידי ליל שבת אחר הסעודה, כשדרך העולם להתעיף וללכת לישון, היה הוא לומד כל המדרש רבה על פרשת השבוע. כשהייתי יושב עמו היה מדבר אתי בדברי תורה, והיה מגלגל את כל התורה כולה, גמרא מפה, רמב"ם מפה, ש"ע מפה, ראשונים ואחרונים הלכה ואגדה, בגאונות עצומה. אבל היה מסתיר את הכל והיה בעיקר ידוע בקדושתו. סיפר לי מישהו שפעם אמר לו רבנו: אם תשב ותלמד אז תתקדש. גם אמר: שזה סוד כל ההצלחות.

מעל הכל היה נודע ב"קדושת העינים" שלו. שהיתה להפליא, כנודע. וזה עוד מצעירותו ממש, כשלמד בפורת יוסף בצעירותו, ואני למדתי כמה כיתות מתחתיו שם, היה מגיע מבית אביו באשדוד לישיבה ברכב עם חלונות מכוסים בכדי שלא יראה מה יש בחוץ. ופעם היה יושב ולומד ופתאום צעק: אשה, אשה. בדקו ולא מצאו עד שראו שבבנין

"תכתוב על פתק את המילים הבאות: אני ארוויח השנה פי 2 יותר משנה שעברה". גם אם אתה לא מאמין בזה תכתוב כדי שתוכל להאמין בכך.

באפשרותכם
לזכות את הרבים!
ללא כל מאמץ!
אם אירע אתכם
או מכירים
סיפור מחזק
שלחו אלינו בית
'אור השבת'
רח' חזני 4 1133 נתיבות
ולציין עבור 'אור
השבת'
או במקט:
08-9941870

אספרה

סיפור לשבת

“וידבר ה' וכן פנחס בן אלעזר בן אהרון הכהן השיב את חמתי מעל בני ישראל בקנאו את קנאתי בתוכם ולא כליתי את בני ישראל בקנאתי לכן אמור הנני נתן לו את בריתי שלום”

השכר בעולם הזה

מרוך הסטייפלער זצ"ל בספרו "ברכת פרוץ" עומד על כך מדוע פרט כאן הכתוב רק את זכות זה שע"י קנאתו השיב חמה מישראל ולא כליתי וכו' הרי זה וודאי שגם אילו לא הייתה במעשה פנחס שום הצלה לישראל [כגון אילו לא הייתה מגיפה כלל]. מ"מ עצם מעשה פנחס היה קידוש ה' גדול בקנאו את קנאת ה', שהרי באותו מעשה זמרי היה חילול ה' נורא ואיום שנשיא מישראל יעשה הנבילה הזאת בפרהסיא לעיני משה ולעיני כל ישראל. [עיין בגמ' סנהדרין דף פב] א"כ מדוע פרט הכתוב כאן דווקא העניין של השיב את חמתי ולא כליתי וכו', שע"י הוא אומר הנני נתן לו את בריתי שלום.

ובאר הרב זצ"ל, עפ"י המבואר בגמ' קידושין (דף ג) בהא דתנן אלו דברים שאדם אוכל פירותיהם בעולם הזה והקרן קיימת לו לעולם הבא וילפינן התם כולו מקראי דכתיב בהו ברכה של חיים, ופרוץ אי הכי שלוח הקן נמי הכתיב לעמן ייטב לך והארכת ימים וכו' אמר רבא ר"א אסברה לי כתיב "אמרו צדיק כי טוב כי פרי מעלליהם יאכלו" וכו', ומתבאר שם בגמ', דמצווה דאית בה גס' טוב לשמים וגם' טוב לבריות, יש בה גס' פירותיהן בעוה"ז, רק מצוות שלוח הקן אינה אלא מצווה שטוב לשמים אבל אין לבריות הנאה מזה, ובמצווה שטוב לשמים בלבד אין לה פירות, עי"ש ביתר ביאור.

ומעתה במעשה פנחס לכאורה לא היה אלא 'טוב לשמים' - כי קנאת השר"ת וקידוש ש"ש [ועשה במסירות נפש, כי מה שניצל היה בכמה ניסים כמבואר בסנהדרין עיין בפרש"י שם], אבל מ"מ טובה לבריות לא עשה, ואדרבה הרג נשיא שבט, ואעפ"י שעשה זכות גדול ונורא מאוד ושכרו הרבה מאוד בעוה"ב מ"מ בעולם הזה לא היה לו פירות. וא"כ לא היה בדין שתנתן לו בעוה"ז "ברית כהונת עולם" כי כל שכרו מזומן לעוה"ב ופירות אין לו.

אבל מכיוון שע"י קנאה זו הציל את כלל ישראל, א"כ אין לך טוב לבריות גדול מזה שהטיב לכלל ישראל להצילן מכליון ושפיר מגיע לו פירות בעוה"ז, והוה שכתוב: "פנחס בן אלעזר בן אהרון הכהן השיב את חמתי" והוה ליה 'טוב לבריות', ולכן אמור לו' פי', דמשום כך זוכה לשכר כבר בעוה"ז והיינו מדין הפריות.

ועפ"י הדברים האלה מבאר רבנו זצ"ל את דברות רבותינו ז"ל ב'מדרש רבה' - על הכתוב "פנחס בן אלעזר בן אהרון הכהן השיב את חמתי" - אמר הקב"ה בדין הוא שיטול את שכרו.

ולכאורה אינו מובן הלא לכל מצווה יש שכר טוב? ועפ"י הנתבאר לעיל יש לומר דהכי קאמר בדין הוא שיטול שכרו "מיד בעוה"ז", שבכל מצווה שטוב לשמים בלבד אין נותנין פירות בעוה"ז, ורק מכיוון ש"השיב את חמתי", והיה בזה משום 'טוב לבריות' בדין הוא שינתן שכרו מיד מדין 'פירות' כי עיקר שכרו וודאי נשאר לו לעולם הבא.

קוראים יקרים, לצורך השתתפות במדור זה פתחנו מייל במיוחד עבורכם בו תוכלו לשאול שאלות, תהיות, מסקנות, הערות והארות לגבי המדור החדש של עולם הישיבות
חשוב לנו לשמוע כיצד המדור החדש אכן סייע לכם
mador7148454@gmail.com

גלגל ההצלה של הדור

ולבחורים מכח "גלישה" למקומות לא טובים חלילה, ואברך שאי אפשר לו בלי פלאפון, שיחזיק רק פלאפון כשר" אבל בחורים ונערות למה צריכים פלאפון בחינם אפילו כשר. וגם להזהר מרעת האינטרנט, אשר רבים וטובים חללים הפילה, וגם אלו שבאמת כוונתם לצורך עבודה אבל בסוף חלילה יכולים ליפול ולגלוש לבלי קום, ח"ו.

הנה להיות כהגה"ק רבי אלעזר אבוחצירא זצ"ל לא נוכל בקלות, אבל לפחות לא ללכת חלילה למקומות שמתקלקלת הראיה, ולא להסתכל בכלים ומכשירים כאלו שבכחם לקלקל המח והמחשבה. ומה גם הורסים את צביון הבית ואת שלום הבית ח"ו, ועוד כהנה מחדלים. ולא כדאי שבשביל הנאה של רבע שעה לאבד חיי עולם חלילה וחס. גם בהליכה ברחוב, לא להביט אנה ואנה, כי חלילה יכול להכשל במראות נגעים, ומו"ר רבי יהודה צדקה זצ"ל טרם צאתו לרחוב, היה נוגע באצבעותיו בעדשות המשקפיים בכדי לטשטש את הראיה. וממנו נלמד חובת

ואחד מהתושבים הנמצאים כאן, סיפר לי כי היה לאשתו בעיה רפואית לפני כמה שנים ואמרו הרופאים שצריכים לנתחה, והוא רגיל ללכת לרבנו, והלך אליו, אמר לו הרב תגיד לרופאים שהיא לא צריכה ניתוח ורק שיתנו לה אנטיביוטיקה, חזר לאשתו ואמר לה שתאמר כך לרופאים, והרופאה שלה אמרה: מה יודע הרב מברר שבע מה שאנחנו רואים פה שיש בעיה קשה. בכל זאת הסכימו לעשות לה צילום נוסף, ובאמת ראו שאין זה כמו הצילום הקודם, וחלף הכל. יכול להיות שהיה משהו, אבל הדיבור שלו היה משפיע על הטבע כי צדיק גוזר והקב"ה מקיים.

ולפני כמה שנים אמרו לאמי תחי' כי אצבעותיה ישתתקו ח"ו, והלך גיסי שליט"א אצל רבנו: ואמר לו: דברים בטלים. וכן היה. ועלה בדעתי שזה רמוז בשמו של רבנו, דהנה תיבת עי"ן עולה בגימ' ק"ל, ופעמיים עי"ן גימ' ר"ס, עם תיבת "מח" עולה ש"ח כמנין "אלעזר". ששני עיניו ומוחו היו כל הזמן בקדושה. מורי ורבותי! הרבה יותר ממה שאמרת לפניכם יש על לוח לבי,

בכל זאת הסכימו לעשות לה צילום נוסף, ובאמת ראו שאין זה כמו הצילום הקודם, וחלף הכל. יכול להיות שהיה משהו, אבל הדיבור שלו היה משפיע על הטבע כי צדיק גוזר והקב"ה מקיים.

הזהירות בזה. ונסיים בסיפור מיוחד לקוראים שגם כן יוכיח על עצמותו וקדושתו של המושג צדיק גוזר והקב"ה מקיים אחת לאחת אצל רבי אלעזר זיע"א.

היה זה ערב פסח, אחד מבעלי מאפיות המצות טרח והכין כמות גדולה של מצות לחג הפסח שהיא בכשרות ידועה מאוד, בשווי 2 מיליון שקלים.

כשהגיע זמן השיווק, הופתע בעל המאפייה לראות ברחובה של עיר מודעות גדולות על כך שהוא זייף את כשרותו ואין המצות כשרות.

הוא רץ לביתו של רב של אותה הכשרות כדי שיוציא מכתב הבהרה על כך שהמצות אכן בכשרותו. לפני שפרסם את המודעה בחוצות הוא פנה לרבי אלעזר וסיפר לו את הסיפור ואף הראה בפניו את מכתב הבהרה של רב הכשרות. רבי אלעזר לקח את המכתב קרע אותו לגזרים והשליך אותם לפח.

לאחר מכן פנה אליו ואמר לו: "תכתוב על פתק את המילים הבאות: "אני ארוויח השנה פי 2 יותר משנה שעברה". גם אם אתה לא מאמין בזה תכתוב כדי שתוכל להאמין בכך. בעל המאפייה רשם את דברי הרב ויצא לדרוכו. מאוחר יותר, לאחר שבדק התברר כי בשנה שלפני כן הרוויח 140 אלף שקל ובשנת "המשבר" הרוויח בדיוק פי 2 - סכום העומד על 280 אלף שקל.

אבל מקוצר הזמן לא נארץ עוד רק נראה מה אנחנו נוכל לקחת לעצמנו מהנהגותיו ודרכיו של רבנו, להיות כמוהו ממש איננו יכולים אבל לפחות כ"א יקח דבר אחד מדרכיו.

רבנו זצ"ל נהר מאוד בשמירת העיניים, ולכן היו עיניו רואות למרחוק, בפעם האחרונה שהייתי אצלו (ב"ג תמוז בשנה שנפטרה) הבאתי לו מכתב שרשומים בו כמה דברים, והרב לא פתח את המכתב אלא הניחו על השולחן לפניו כשהוא סגור, וענה לי על הדברים הכתובים בו לפי הסדר, על ראשון ראשון ועל אחרון אחרון. עיני ראו. וכך היה יודע להדריך אנשים בדברים שלא ראה מעולם, ובמקומות שלא דרך אף פעם. והכל מכח קדושת עיניו.

[ואגב, בסיום הפגישה אמר לי לבא אליו שוב, ובעוה"ר לא זכיתי לראותו שוב. אבל היה בדעתי ללכת אליו לצינון הקדוש ביום ששי, ובליל ששי באשמורת ראיתי בחלומי, ניגש אלי ומושיט את ידו אלי, בדיוק בצורה שנהג בחייו, ואומר לי "שלום עליכם". ואיקץ. ויהי לפלא. הנה כי הצדיק יודע גם אחר פטירתו הכל, וידע שבדעתי לבא אצלו, ומאת ה' היתה שאחר תפלת שחרית בא אחד מהקהל ולקחני ברכבו לצינון הקדוש הלך ושוב].

בדורנו הגיעו הניסיונות עד לכיסו של האדם, כי יש בעוה"ר פלאפונים שאפשר ליפול מהם לשאול תחיתות. ואני יודע על מקרים קשים ונוראים, ועל נפילות רוחניים שאירעו לאנשים

מדור תפילות וקושיות

אשכול יוסף

הרה"ג רבי יוסף די סימן טוב שליט"א

"ובני קרז לא מתו" (כ"ו י"א)

כיון שבני קרז הרהרו תשובה בליבם למה נתבצר להם מקום

בניהגום ולא נשאר בהיים או יכנסו לכן ערן?

יש להקשות כיון שפירש רש"י שבני קרז היו בעצה תחילה ובשעת המחלוקת הרהרו תשובה בליבם לפיכך נתבצר להם מקום גבוה בניהגום וישבו שם, ואם כן כיון שעשו תשובה למה בכלל נבלעו באדמה ונתבצר להם מקום בניהגום, ולא ניצלו או יכנסו לכן ערן שהרי עשו תשובה, וכמו שמצינו במסכת קידושין (מט:): שאדם האומר לאשה הרי את מקודשת לי בתנאי שאני צדיק, אף על פי שהוא רשע גמור מקודשת שמה הרהר תשובה בליבו, וכן פסקו הראשונים והשו"ע (אבה"ע סי' ל"ח סק"י) שהרי היא ספק מקודשת. אך מדברי המאירי שם משמע דמקודשת ודאי. ומבואר שמכח הרהור תשובה אפילו רשע גמור נהפך לצדיק, וכיון שבני קרז הרהרו בתשובה למה בכלל נקבע גורלם ומקומם בניהגום, הלא היו צריכים להינצל לגמרי או על כל פנים שיקבע מקומם כגן עדן?

ישוב א'

הרהרו תשובה רק בליבם אך לעיני העם נראו כשוחטים מלאים במוהרקה

בספר בית אב (הביאו בטללי אורות בפרשתינו) פירש שכיון שבני קרז רק הרהרו תשובה בליבם, אך לעיני כל העם נראו כשוחטים מלאים בעדת קרז, לכן בשעת מעשה לא היה אפשר להפך בזכותם ולחוס עליהם, כי היו מחוברים מקשה אחת עם עדת קרז, על אף שבמחשבתם ובליבם נפרדו מהם, ולכן נבלעו יחד עם כל עדת קרז באדמה. ומכל מקום אחרי כן בפרשתינו שעוסקת בייחוסם של ישראל, מזכיר הכתוב אותם לשבח כי באמת חזרו בתשובה והיו צדיקים. ועל פי זה מיושב הטעם שמתחילה נבלעו באדמה ונתבצר להם מקום בניהגום.

ישוב ב'

כיון שהיו בעצת תחילה לא זכו לעשות תשובה גמורה שלא יחו בן ערן ותלמידיהם בניהגום

הכתב סופר מתרץ שכיון שאמרו חז"ל (יומא פז.) שהמחטיא את הרבים אין מספיקין בידו לעשות תשובה, כדי שלא יהיה הוא בן ערן ותלמידו בניהגום. על כן כיון שבני קרז היו בעצה תחילה, לא הועילו הרהורי התשובה לחלצם מגיהנום, שהרי הם היו מחטיאי הרבים, ולא הספיקו בידם לעשות תשובה גמורה, כדי שלא יהיו הם בן ערן ותלמידיהם בניהגום. וביאר שזו כוונת רש"י "הרהרו תשובה בליבם" כלומר שרק ביקשו לעשות תשובה אך לא הספיקו בידם. ומכל מקום הועילו להם הרהורי תשובה, שלא ירדו לשאול תחתית, אלא - נתבצר להם מקום גבוה בניהגום וישבו שם. וכן כתב המהר"ל בגור אריה שלא עשו תשובה גמורה, ולכן כיון שעשו תשובה לא מתו, ומכל מקום כיון שלא עשו תשובה גמורה גם לא חיו.

היחזיק

סיפורי אהליק

מסופר על הגאון החסיד רבי אליהו יוסף ריבלין מפלוצק [לפני כ-200 שנה], שחלה בחולי קשה, עד שהרופאים אמרו נושח לחייו, וקבעו שאין תרופה לחוליו. והנה אילו אירע חולי כזה בבהמה, לדעת מרן הבית יוסף הבהמה כשרה, אבל לדעת הרמ"א הבהמה טריפה [טריפה היא בהמה שאינה יכולה לחיות עוד 12 חודשים]. ואמר רבי אליהו, מצאתי לי תקנה מן התורה, אסע לארץ ישראל שמרן הבית יוסף הוא המרא דאתרא, ושם נפסקה הלכה כמותו שחולי זה אינו טריפה, ואחיה. וכן עשה, ויעתיקו הוא ובני ביתו את מקום מגוריהם לארץ ישראל, וחי שם לאחר מכן יותר מעשרים שנה.

מסופר על שני בחורים שבאו מארצות הברית ללמוד בישיבת מיר בליטא וחלו במחלה נדירה. קצרה יד הרופאים המקומיים מלהושיע, ולכן שלח אותם הגאון רבי ירוחם צ"ל משיגה הישיבה, אל אחד מגדולי הדור שישאלוהו אודות רופא הנמצא באזור מגוריו. לפני שיצאו לדרך הזהירם רבי ירוחם שיתיעצו עם הרב ההוא בכל פרט ולא ימרו פיו חלילה. השניים יצאו לדרך, וכשהגיעו אל מקום מגורי הרב פנו אל בית הרב, וקבלו ממנו הוראה מפורשת שאם ירצו הרופאים לנתחם אל יסכימו בשום אופן שיתבצע הניתוח אלא על ידי רופא פלוני. אחד מהם ציית להוראות והתעקש לקבל את הטיפול אך ורק על ידי הרופא שאמר לו הרב, ולאחר זמן הבריא. אבל חברו - כשבא לקבל את הטיפול במחלתו, נעדר הרופא ההוא מהמקום, אי לכך אמר שהוא רוצה להמתין עד שיחזור. השפיעו עליו הרופאים שיפנה אל רופא אחר שכן לא כדאי לדחות את הטיפול, מה גם שהרופא השני אף הוא רופא מצוין. הדברים השפיעו עליו ולמרות אזהרת הרב הסכים שהניתוח יתבצע על ידי הרופא השני. אחרי שלושה ימים נפטרה החבורה. מספרים תלמידי ישיבת מיר שבמשך חצי שנה בסיסמה של כל שיחה שאמר רבי ירוחם בפני בחורי הישיבה, היה מזכיר את השניים שנסעו להירפא, והיה מסיים בזה הלשון: זה ציית וזה לא!

מסופר על הגאון רב איצלה בלאזער ז"ל, שבא אליו ידידו הגאון רב נפתלי אמשטרדם ז"ל בחלום לאחר פטירתו, ושאל אותו רב איצלה - מה נעשה בדיןך? וענהו הגר"נ ז"ל כי ברוך השם גוף המשפט עבר בשלום, אבל בענין הדיבור ראה שהם מקפידים ומדקדקים במאד מאד. והיה הדבר לפלא בעיני רב איצלה ז"ל כי היה ידוע שהגר"נ ז"ל שמר מאד מאד את כל מוצא פיו, ובאלול לא היה מדבר כלל בדברים בטלים, וגם כשילדה אשתו ובא לבקרה אמר לה רק כמה מילים ספורים (מזל טוב ועוד). ומכל מקום אמר שבענין הדיבור מדקדקים מאד. ומזה הבין איך הדיבור חשוב מאד בשמים, ואינו ענין פשוט כלל.

מסופר על אדם אחד, שבא לפני הבעל שם טוב הקדוש, ובכה לפניו על בנו, שהתרחק מן התורה, ויצא לתרבות רעה. יעץ לו הבעש"ט, עצה בדוקה ומנוסה: תשתדל להגדיל את אהבתך כלפי בנך, וללמד עליו זכות, שרק מתוך השפעת החברה - הגיע למה שהגיע, ובתוך תוכו - הוא באמת יהודי טוב עם נשמה טהורה, וכי וכו'. אם תעשה כך - דבר זה ישדר "אוטומט" רגשי אהבה אל בנך, ומסילא גם הוא יחוש אהבה גדולה אליך, שכן כך לימד אותנו שלמה המלך (בספרו משלי, כ"ז-י"ט) "כי כמים הפנים לפנים - כן לב האדם לאדם!" ליבו של חברך יהיה "הדד" אליך, בדיוק לפי מה שאתה תחשוב עליו...

מרן המשגיח ר' יחזקאל לוינשטיין צ"ל מסופר, שפעם, לעת זקנותו, נעמד על הבימה בישיבת פוניבז' ואמר כך: "רבותי, נער הייתי וגם זקנתי [הוא היה קרוב לשנתו התשעים], אני כבר מדבר עשרות שנים על ענין האמונה, ואני מרגיש שאם אני מסיח את עצמי כמה דקות מהאמונה, אני נופל ממדרגתי!" מעשה ב"חזון איש" שנסע לירושלים להשתתף בבית מילה של נכד אחותו. לכבודו נקהלו הרבה אורחים. והנה באמצע ההכנות לבית כשהקהל עומד וממתין, קם יהודי זקן שהחזיק עצמו לדרשן, נעמד על גבי ספסל והתחיל לדרוש ברבים. הנוכחים במקום לא הקשיבו לדבריו והמשיכו לשוחח בינם. התייחסו אל הדרשן כאל טרדן בלתי קרוא. רק איש אחד היה, שישב למולו והסתכל ישר בפניו, הקשיב לכל מילה שיצאה מפיו ונענע לו בראשו כדי לכבדו ולגרום לו קורת רוח - היה זה החזון איש. וכשסיים דרשתו ענה אחריו "אמן" בדביקות.

שלושה 8
ירושם
לתפוצה

שלושה 5
אלפי סיפורי אמונה
ותודה - קול תודה

שלושה 1
שיעורים ושיחות
בשידור ישיר מכלל
הישיבות הקדושות

שלושה 7
חיבור ישיר לקול
הלשון מאגר של
מאות אלפי שיעורים!!

שלושה 2
הקלטת תגובות
וסיפורים למערכת

שלושה 3
קו ההשגחה
פרטית העולמי

קו אור השבת
להתחזק כל יום. כל היום.

079-590-47-30

אלפי מאיינים כל יום. הצטרף גם אתה לנתיב המדרש הגדול ביותר בעולם!

אשכול יוסף

מאוצרותיו דרבי יוסף זלי סימן טוב שליט"א
מזכר הספרים "כרם יוסף" וש"א ס' פניה"ק ירושלים תוכב"א

**פִּינְחָס בֶּן אֱלֶעָזָר בֶּן-אֶהֱרֹן הִפְחֵן הַשֵּׁיב אֶת חֲמַתִּי מֵעַל בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל
בְּקִנְאוֹ אֶת קִנְאָתִי בְּתוֹכְכֶם וְלֹא כָלִיתִי אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּקִנְאָתִי:
בְּמָה נִעֲנַשׁ אֲלֵיהֶוּ שִׁיעֲטָרְךָ לְהַשְׁתַּתֵּף בְּכָל בְּרִית מִיֵּלָה?**

הַצִּיּוּזִי לְאֵלֵיהֶוּ שִׁיחִידָה בְּכָל בְּרִית הָאֵם נִדְרַשׁ לְגַנְאֵי אוֹ לְשִׁבְחָה?

אמרו חז"ל פנחס זה אליהו, וכך מצינו בפרקי דרבי אליעזר (פרק כ"ח) "נגלה לו הקב"ה אמר לו, מה לך פה אליהו, אמר לו "קנא קנאתי". אמר לו, לעולם אתה מקנא?! קנאת בשמים על גילוי עריות, שנא "פנחס בן אלעזר בן אהרן הכהן!" וכאן קנאת! היך שאין עושין ברית מילה עד שאתה רואה בעיניך. מכאן התקינו חכמים לעשות כסא מכובד למלאך הברית, שנקרא אליהו ז"ל מלאך הברית.

הנה היו שדרשו זאת כשכר לפנחס הוא אליהו, שזוכה להיות נוכח במעמד כל ברית מילה בתורת שכר על קנאותו. אולם הפרישה (יו"ד רס"ה אות כ"ה) הביא שיש דורשים לגנאי.

וצ"ב מה עונשו של אליהו שצריך להשתתף בכל ברית מילה?

וביאר מרן החיד"א בספרו מראית העין בשם מהר"י צמח, שהעונש הוא משום שבזמן שאליהו שולח ניצוץ שלו בכל ברית מילה שיש בישראל, אינו יכול להיות במתיבתא דרקיעא, ומאבד באותו זמן את החידושים הנאמרים במתיבתא דרקיעא.

והנני להרחיב בזה הדיבור בעניין עסק התורה בפמליא של מעלה, כדלהלן. במסכת מכות (יא:) וב"ק (צב.) איתא, אמר רבי שמואל בר נחמני אמר ר' יונתן, מאי דכתיב (דברים ל"ג) "יחי ראובן ואל ימות וגו' וזאת ליהודה", כל אותן ארבעים שנה שהיו ישראל במדבר עצמותיו של יהודה היו מגולגלין בארון, עד שעמד משה ובקש עליו רחמים, אמר לפניו רבש"ע, מי גרם לראובן שיודה, יהודה, וזאת ליהודה שמע ה' קול יהודה, ונכנסו עצמותיו של יהודה למקום חיבורם. ועדיין לא היו מכניסים את יהודה לשיבה של מעלה, מפני שקיבל על עצמו נידוי גם לעולם הבא, המשיך משה והתפלל עליו "ואל עמו תביאנו", והכניסוהו לשיבה של מעלה. ועדיין לא היה יודע לישא וליתן בהלכה עם שאר החכמים, המשיך משה והתפלל "ידיו רב לו", כלומר יהי בו כח לריב ריב במלחמתה של תורה נגד חביריו, ונענה גם בתפילה זו. ועדיין לא היה יודע לתרץ קושיות שהיו מקשים עליו החכמים, הוסיף משה והתפלל "ועזר מצריו תהיה", שיהיה לו עזר מן השמים ליישב קושייתם.

ומצינו עוד בברכות (יז.) שבעולם הבא עונג ההנאה מזוי השכינה בשיבה של מעלה היא

מעשה שרה

מעשה שהרבנית אשת הגה"צ ר' משה אב"ד סלאוויטא נתקשתה בלידתה, וראה בעלה בעוניה והלך אצל אביו הרה"ק ר' פנחס מקאריץ זצ"ל וביקש ממנו שיתפלל עבורה שתלד בנקל. השיבו אביו "דע לך אשתך מקשה ללדת בגלל שהולד הוא נשמה גדולה ואינו רוצה לרדת לעולם שפל זה. אבל עכשיו הרי הוא נכנס להיכל הנגינה ובגלל זה התרצה לצאת לאויר העולם ולצד היותו גדול בתורה עתיד להיות בעל מנגן גדול", ולאחר כמה דקות אמר לו אביו "מזל טוב, בני", וכך היה, שבאותה שעה בדיוק ילדה, ואותו תינוק נודע לימים הרה"ק ר' שמואל אברהם מסלאוויטא זצ"ל.

בזה יש לבאר הטעם שהתינוק נימול רק לשמונה, ואין ממהרים למולו ביום לידתו או אחר כמה ימים ללידתו, דאזתם שבעה ימים ראשונים ללדתו, דומים לתינוק כשבעת ימי אבלות כביכול, על ירדת הנשמה מעולם האמת לעולם השפל, כי בהיות נשמתו בעולם האמת נכספת ומתענגת מזוי השכינה, ומטעם זה כל שבעה ימים הראשונים עדיין אין בו את הכח הנפשי לקיום מצות המילה, ואיננו מוכשר ומסוגל לכך.

וכעין זה שאמרו רבותינו במסכת נדה דף ל"א ע"ב, מפני מה אמרה תורה מילה לשמונה, שלא יהיו כולם שמחים, ואביו ואמו עצבים. ופירש רש"י שאוכלין ושותין בסעודה, ואביו ואמו עצובים שאסורין בתשמיש. ופירושו צ"ע דאטו בשביל טעם זה תעכב התורה מילה לשמיני, ברם לאור האמור י"ל שלא יהיו אביו ואמו עצבים בעצב ואבלות בנם התינוק, וכאמור. וכיו"ב ביאר הדרישה (יו"ד ס"ו רס"ד) טעם המנהג לבקר בשבת אצל התינוק הנולד, לפי שהוא אבל על תורתו שלמד במעי אמו ששכח.

מתוך הספר "מעדני יוסף" ברית מילה, וראה שם עוד 10 ביאורים בטעם שהתינוק נימול דוקא ליום השמיני.

תחת האכילה והשתיה שבעולם הזה, באומרם "העוה"ב אין בו לא אכילה ולא שתיה ולא פריה ורביה ולא משא ומתן ולא קנאה ולא שנאה ולא תחרות, אלא צדיקים יושבין ועטרותיהם בראשיהם ונהנים מזיו השכינה".

ובמדרש תנחומא (פרשת ויגש סימן י"ב) עה"פ (בראשית י"ח) "כי ידעתי למען אשר יצוה" וגו', אמרו, אמרו לו הקב"ה לאברהם אבינו ע"ה אתה למדת את בניך תורה בעולם הזה, ולעולם הבא אני בכבודי אלמד את התורה, שנאמר (ישעיה נ"ד י"ג) "וכל בניך לימודי ה' ורב שלום בניך". ובילקוט שמעוני (ישעיהו רמז תכ"ט) איתא, עתיד הקב"ה להיות יושב בגן עדן ודורש, וכל הצדיקים יושבים לפניו וכל פמליא של מעלה עומדים על הגליהם, וחמה ומזלות מימינו של הקב"ה ולבנה וכוכבים משמאלו, והקב"ה יושב ודורש תורה חדשה שעתידי ליתן על ידי משיח, וכיון שמסיים ההגדה, עומד זרובבל בן שאלתיאל על רגליו ואומר יתגדל ויתקדש, וקולו הולך מסוף העולם ועד סופו, וכל באי עולם כולם עונים אמן.

ואיתא עוד במדרש רבה (פרשת שמות אות ב) עה"פ "וירא ה' כי סר לראות ויקרא אליו אלהים מתוך הסנה ויאמר משה משה", תניא רבי שמעון בר יוחאי, מהו "משה משה"? אלא משה הוא שלימד תורה בעולם הזה, והוא שעתידי ללמד בעולם הבא.

והכי איתא בסנהדרין דף צ"ב ע"א, אמר רב ששת כל המלמד תורה בעולם הזה זוכה ומלמדה לעולם הבא, שנאמר (משלי י"א) "ומרוה גם הוא יורה".

ונראה שזה כוונת רב חייא בר אשי בשם רב בסוף מסכת מועד קטן (כט ע"א, וכן הוא במסכת ברכות דף ס"ד ע"א, ועיין שם במהרש"א) תלמידי חכמים אין להם מנוחה אפילו לעולם הבא, שנאמר "ילכו מחיל אל חיל יראה אל אלהים בציון". ופירש רש"י ילכו מחיל אל חיל, שילכו מבית המדרש לבית הכנסת, ומבית הכנסת לבית המדרש אחר יראה אל אלהים בציון. וזה לבד הפשט הפשוט המפורסם שזוכין לעלות ממדרגה למדרגה בעולם הבא, כגמול ושכר טוב על מעשיהם בעולם הזה, ופירי פירותיהם של מעשיהם הטובים. וכעין מה שפירש שם הריטב"א, וזה לשונו: ת"ח אין להם מנוחה בעולם הבא, פירוש שהולכין מגן עדן לכסא הכבוד ומטיילין בכל מתיבות עליונות ותחתונות ליהנות מזיו השכינה כהולך מבית הכנסת לבית המדרש, ועליהם הכתוב אומר "ילכו מחיל אל חיל".

וכן מצאתי בזה בס"ד מרגלית בתוספות הרא"ש שם שכתב בזה"ל: אין להם מנוחה לא בעולם הזה ולא בעולם הבא. שכמו שהם עמלים בתורה בעולם הזה כך הם עמלים בתורה בעולם הבא לפני השכינה כדאמרינן במעשה דיהודה דלא הוה ידע למישקל ומיטר בהדי רבנן בשמעתתא. והיינו "ילכו מחיל אל חיל יראה אל אלהים בציון" מחיל של העולם הזה אל חיל של העולם הבא, כאשר יראה אל אלהים בציון. וזהו בשעת פטירתן שנהנין מזיו השכינה. וציון זהו ציון של מעלה שהוא כנגד ציון של מטה כדכתיב "ירושלם הבנויה כעיר שחבורה לה יחדו". והדברים נפלאים מתוקים מדבש ונופת צופים.

ובמסכת יבמות (צו:) איתא, אמר רב יהודה אמר רב מאי דכתיב (תהלים ס"א) "אגורה באהלך עולמים" וכי אפשר לו לאדם לגור בשני עולמים, אלא

אמר דוד לפני הקב"ה רבש"ע יה"ר שיאמרו דבר שמועה מפי בעוה"ז דאמר רבי יוחנן משום רשב"י כל ת"ח שאומרים דבר שמועה מפיו בעולם הזה שפתותיו דובכות בקבר. ובסנהדרין (צ:): איתא, אמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יהוצדק "כל מי" שנאמרה הלכה בשמו בעולם הזה שפתותיו דובכות בקבר שנאמר "דובב שפתי ישנים". ופירש רבינו גרשום (בבכורות לא:): אלא זה שאמרו דובכות כלומר שאמר הלכה בשמו דובכות בעולם הזה ושפתיו דובכות בעולם הבא. וכן פירש התוספות יום טוב (בהקדמתו לסדר טהרות), שעי" שאומרים הלכה בשמו בעולם הזה, שפתותיו דובכין ורוחשין בשיבה של מעלה בין הלומדין והדורשין. וכתבו לבאר המפרשים שמסתבר שבישיבה של מעלה יש סדר לדורשים, ועל ידי שמוכרים הלכה בשמו בעוה"ז ניתנת לו הזכות לדורש אף שלא הגיע זמנו.

ובגמרא בבא מציעא (פו.) איתא שנחלקו במתיבתא דרקיעא אם בהרת קודמת לשער לבן טמא, ואם שער לבן קודם לבהרת טהור. ספק, הקב"ה אומר טהור, וכולהו מתיבתא דרקיעא אמרי טמא. (ועיין שם מ"ש גבי רבה בר נחמני. ועיין גיטין ו ע"ב דא"ל עסיק הקב"ה בפילגש בגבעה, ועיין עוד בגיטין סח ע"א שאפילו אשמדאי מלך השדים עולה למתיבתא דרקיעא ללמוד תורה, ואח"כ יורד ולומד מתיבתא דארעא).

ובמדרש משלי (פרשה י') מובא שלעתיד לבא הקב"ה שואל לת"ח האם עסקת בכל חלקי תורה"ק, מקרא משנה, הלכות, אגדה, ומעשה מרכבה, ואם משיב שעסק, בוחנים אותו על מה שלמד. והגר"א ב"אבן שלמה" (פ"י אות כ"ח) כתב: הצדיקים מצפים על החכם בעוה"ב שיגיד להם חידושי תורה, וכשבא הצדיק לגן עדן נותנין לו מאה וחמישים (ויש גורסים ק"פ) ימים לדרוש ברבים התורה שלמד בעולם הזה.

ובספר "מנוורת המאור" (פ"ה ערך תלמוד תורה) כתב בשם אליהו זוטא יסתכל אדם בעצמו שמשולין דברי תורה בלחם ובמים. בלחם שנאמר "לכו לחמו בלחמי". ובמים שנא' "הוי כל צמא לכו למים". ללמדך שכשם שאי אפשר לאדם לעמוד בלא לחם ומים בעולם הזה, כך אי אפשר לו לעמוד בעולם הבא בלא תורה שלמד בעוה"ז, שנאמר "לא ימוש ספר התורה הזה מפיך והגית בו יומם ולילה".

וכך שנינו באבות (פ"ו משנה ד') כך היא דרכה של תורה פת במלח תאכל ומים כמשורה תשתה ועל הארץ תישן וחיי צער תחיה ובתורה אתה עמל ואם אתה עושה כן אשריך וטוב לך אשריך בעוה"ז וטוב לך לעוה"ב. והיינו כאמור שעי"כ ירגיש ויחוש בהנאת הלימוד והעסק בתורה בעוה"ז ובעוה"ב.

ומעתה עולה על נס פירוש של המראית העין שהעונש של אליהו הנביא הוא שבזמן שמופיע כברית אינו יכול להיות במתיבתא דרקיעא, ומאבד באותו עת את החידושים הנאמרים במתיבתא דרקיעא. ואולם אפשר שעיקר ההפסד הוא מה שאינו זוכה לשמוע מפי הגבורה את החידושים וסודות התורה, אבל עיקר החידושים אפשר שרואה ברוח הקודש או ששומע אחר כך מבני החבורה בפמליא של מעלה.

מתוך הספר "מעדני יוסף" ברית מילה

ורכב מאמינים

עלון שבועי מבית בני אמונים

מאוצרות אמונים

פניני אמן ותפלה בפרשה

סגלת התפלה קימת לדורי דורות

"ויכפר על בני ישראל" (כה יא)

בספר תהלים נאמר בשבחו של פינחס (קו ל-לא): "וישמע פינחס ויפלו ותעצר המגפה; ותחשב לו לצדקה לדר ודר עד עולם". ויש להבין במה גדול מעשהו של פינחס עד שנחשב לו לצדקה לעולמי עד, יותר ממעשהו של אהרן שאף הוא עצר את המגפה באמצעות הקטרת, כנאמר לעיל (יז יא): "וישמע בין המתים ובין החיים ותעצר המגפה?"

באר התפארת שלמה:

אהרן עצר את המגפה באמצעות מעשה המועיל רק לדורות שהיו בזמן המקדש, בזמן שנתן היה להקטיר קטרת. לעמדת זאת פינחס הנחיל לישראל אפשרות לעצור מגפה בכל הדורות, בכך שעצר את המגפה בכת התפלה הנוהגת בכל דור ודור. לפיכך החשיב לו זאת הכתוב: "לצדקה לדר ודר עד עולם".

תפארת שלמה תהלים

מצוה שלמה מחיבת תפלה

"ונני נתן לו את בריתי שלום" (כה יב)

מפסוק זה דרשו חכמים (קדושין טו ב) שכהן בעל מום שיעבד במקדש עבודתו פסולה, אפלו אם עשה זאת בשגגה, כגון שלא ידע שיש בו מום. חכמים דרשו זאת מן שהאות וא"ו במלה 'שלום' נכתבת בספר תורה קטועה - כפיכך נאמר 'שלום', ומכאן ש'ברית' העבודה שנתנה לדורו של פינחס תלויה בשלמות הגוף.

רבי יעקב מטינא מחוסט הוסיף ודרש על פי זאת:

הן אמרו חכמים (מגלה טז א): "מאן דהיה - בעל מום הוא". ויש לומר שכאן רמז הקדוש ברוך הוא לפינחס שלא יחשב שהמצוה הגדולה שעשה תגרום לו להרהורי גאון ובכך יחשב 'בעל מום', אלא אף לאחריה הוא ישאר 'שלום' - בלא מום הגאון.

מכאן עלינו ללמד שמי שאוכה לקים מצוה בשלמות, חוב לשאת מיד תפלה שלא תזוה תועתו שאם לא נן עלול שכרו לצאת בהפסדו, פי הגאון מתלקלת את המעשה. וכפי שהובא בחובת הלבבות (שער עבודת האלקים סוף פ"ד) שחכם אחד אמר לתלמידיו: "אלו לא היו בכם חטאים, הייתי חושש פן תקטלו בחטא הגאון, שהוא גרוע מן העוונות".

ברכתם החדשה של בני קרח

"ובני קרח לא מתו" (כו יא)

"ובני קרח לא מתו" - הם היו בצעה תחלה, ובשעת המחלוקת הרהרו תשובה בלבם, לפיכך נתבאר להם מקום גבוה בגיהנום וישבו שם" (רש"י, "פ סנהדרין קי א).

פינחס - מלאך - אמן

"פינחס בן אלעזר בן אהרן הכהן השיב את חמתי מעל בני ישראל" (כה יא)
במעשהו חבר פינחס 'חסד' ו'דין'; שבכך שהשתמש במדת הדין 'במנא את קנאת', 'השיב את חמתי' - עורר חסד ורחמים בעולם.
זוהי גם מעלתה של עניית אמן, המשחפת (בגימטריה) את שם הוי"ה המסמל רחמים, עם שם אדנות המסמל דין. על פן אמרו חכמים (ברכות נג ב): "גדול העונה אמן יותר מן המברך", שכן המברך מזכיר רק שם אדנות בברכתו (בעל הטורים דברים כד ב).

רמז לטיב פעלתו של פינחס נתן לדרש מן שראשי התבות: "פינחס בן אלעזר בן אהרן הכהן" הם בגימטריה צ"א בגימטריה של 'אמן', לפי שפעלתו היתה כפעלתה של אמן העניית בכונה.

לפיכך זכה פינחס באחרית ימיו להתעלות ולהיות מלאך ה', כפי שאמרו בזוהר (פי תשא קצ א): "פינחס זה אליהו". לפי שעסק ביחוד שמות הוי"ה ואדנות שהם בגימטריה 'מלאך'.

לב אריה [לראי' האשקי בבוסק] אות ה; תורת יחיאל אות יד; בתוך הוולף [לראי' סגיל מישל מטון קא] אות יא

אומר את הפסוק הראשון של קריאת שמע. ב. בשעה שהוא כורע ב'מודים'. ג. בשעה שהוא אומר 'קדשה'. עשיתי כדברי רבי, ומיד חלפו הפאבים כלא היו.

תפלה בדרך ציור ומשל

"לפחד ה'... איש על העדה; ולא תהיה עדת ה' כצאן אשר אין להם רעה" (כו טז-יז)

הפליאה עצומה: וכי זקוק הקדוש ברוך הוא להסביר או למשל כדי 'להבין' מדוע עליו 'לפחד' איש על העדה; מפני מה הוסיף משה: "ולא תהיה עדת ה' כצאן אשר אין להם רעה?"

ה'אמרי אמת' פרש כי משה לא כן להסביר את בקשתו, אלא שהוסיף בכך לבקש בקשה נוספת: שאף אם חליה הפלתו לא התקבל ובני ישראל לא יזכו למנהיג, כל יהיו חליה 'כצאן אשר אין להם רעה', אלא הקדוש ברוך הוא בעצמו ינהיגם. ככתוב (תהלים כג א): "ה' רעי לא אחסר".

באפן נוסף באר המשגיח רבי אליהו לופיאן: משה לא כן משלו כלפי הקדוש ברוך הוא, כי אם כלפי עצמו - כדי לתת להפלתו ציור חי ומוחשי עד כמה היה מצבו של כלל ישראל קשה ללא מנהיג, כדי שפך תהיה זו תפלה היוצאת מעמק הלב.

לב שמחה תשמ"ד; 'שלמי שמחה' ח"א עמ' רכט

תפלה בזמנה כצויה

"את קרבני לחמי לאשי... תשמרו להקריב לי במועדו" (כה כ)

דרש האדמו"ר רבי יחיאל מאיר מגוסטינין:

אמרו חכמים (ברכות כו א): "תפלות כנגד תמידיו תקנום". ולפי זה יש לפרש שכביכול עומד הקדוש ברוך הוא ומבקש מישראל: "את קרבני... תשמרו להקריב לי במועדו" - הקפידו והתירו להתפלל כל תפלה בזמנה. שהלא אף אני דואג לתת לכם את כל צרכיכם בעת הראויה לכם, ככתוב (תהלים קמה טו): "ואתה נתת להם את אכלם בעתו".

מי הים' אות מט

קרבן התמיד נותר לתמיד

"עלת תמיד העשיה בהר סיני" (כה ו)

אמר האמרי אמת:

קרבן התמיד מונה כף לא רק מחמת העבדה שבזמן בשבית המקדש היה קים היו מקריבים אותו מדי יום בשחרית ובין הערבים, אלא אף מפני שנותר לתמיד - אף לאחר החורבן, באמצעות התפלות שתקנו כנגד קרבן התמיד (ברכות כו ב).

אמרי אמת תרס"ה

"צו את בני ישראל ואמרת אליהם את קרבני לחמי לאשי ריח ניחחי תשמרו להקריב לי במועדו" (כה ב)

"מרו הגרש"ז אויערפאך זצ"ל היה מקפיד להקדים לבוא לפחות עשר דקות לפני התפלה. הוא היה מורה כף אף לאחרים בהסבירו: פאשר באים לפנישה עם מלך לא מגיעים ברגע האחרון, ובנדאי לא מאחרים..."

(שלמי שמחה' ח"א עמ' רכא).

בני אמונים - משכימים לברכות השחר.

"הנני נתן לו את בריתי שלום" (כה, יב)

ביצע זה נתן ה' לפנחס את שכרו מיד כּאן בעולם הזה? והרי אמרו חז"ל (קדושין ט:): "שכר מצוה בהאי עלמא ליכא - שאין שכר על המצוות בעולם הזה, אלא רק בעולם הבא שכולו רוחני."

הטעם מדוע אין מקבלים את שכר המצוות בעולם הזה, מסביר הרמ"ע מפאנו, (בספרו עשרה מאמרות): מפנין שמצוה היא דבר נצחי, הרי שגם השכר צריך להיות נצחי. והנה אם יקבל האדם את שכרו כּאן בעולם הזה, לא ישאר לו שכרו לנצח, שהרי ביום מן הימים ימות. מפנין שפך, נשמר לאדם שכרו לעולם הבא, ושם ישאר עמו לנצח.

אמנם הסבר זה מתייחס לאדם רגיל, שסופו למות. ואולם פנחס היה שונה בזה משאר בני האדם, שכן אמרו חז"ל (פרקי דרבי אליעזר מו), שפנחס הוא אליהו הנביא. וכידוע אליהו לא מת, אלא חי לנצח, ועל כן גם השכר שנתן לו בעולם הזה, הוא שכר נצחי.

(חנפת התורה)

"וּשְׁם הָאִשָּׁה הַמְּכָה הַמְּדִינִית כּוֹזֵבִי בַת צוּר" (כה, טו, לא, ח)

צור זהו בלק, ומבאר רש"י: להודיע שנאתן של מדגנים שהפקיר בת מלך כדי להחטיא את ישראל

"צור" - אחד מחמשת מלכי מדן, והוא היה החשוב מכלם, שנאמר "ראש אמות", ולפי שנהג בזיון בעצמו להפקיר בתו, מנאו הכתוב שלישי.

מעשה בר' איזיל חריף אשר פעם הגיע לעיר אחת, והתפלל שחרית בבית הכנסת במקום. לפליאת המתפללים, לא כבד הגבאי את הגאון בעלית "שלישי", כמקבל, אלא נתן עליה חשובה זו לעשיר אחד מבין המתפללים.

לאחר התפלה נגש הגבאי לר' איזיל, והתנצל בפניו: "יבין כבוד הרב, הייתי חייב לתת עליה זו לעשיר. בתו היא אחת הדמיות המקרבות לשלטון, ולכן הייתי מכרח לכבד את אביה. אם יכעס האב - עלולה בתו להזיק לנו."

נענה ר' איזיל ואמר בחינה: "אכן, טוב עשית". והוא אף נגש לעשיר ואמר לו: "אין ספק שהיה עליך לקבל "שלישי". אפלו רש"י אומר זאת!"

"מה פרוש?" התבלבל העשיר, ור' איזיל באר את פונתו: "רש"י מסביר שהתורה מנתה את צור - בלק בשלישי ולא כראשון מבין מלכי מדן, ומדוע? מפנין שהפקיר את בתו! סים ר' איזיל ואמר: "אכן, מי שהפקיר את בתו ולא חנף אותה כראוי, עד שהתקרבה לשלטונות, מגיע" לו לקבל "שלישי".

(דברי תורה)

"יפקד ה' אלהי הרוחת" (כו, טז)

מדוע בקש משה להעמיד במקומו איש אחר על העדה, כפר בחייו?

משה ידע שמצד הדין, היו צריכים בניו לרשת את מלכותו. ואולם ידע גם שלטובת עם ישראל, ראוי למנות עליהם מנהיג, שישכיל להבין ולסבל את הלך רוחו של כל אחד ואחד מהם. ומאחר וידע משה שבניו אינם כה, חשש שמא אם ימנו אחד מהם, יזיק הדבר לישראל. מאידך גיסא, גם לא רצה משה לשנות מדין התורה, של ירשת המלך.

העצה שמצא משה, כדי להמנע משני החששות האלו, הייתה לסלק את עצמו ממלכותו עוד בחייו, ולבקש מה' יתברך למנות מנהיג אחר, עוד בטרם ימות. באופן כזה התבטל דין ירשת המלך, שהרי במותו כבר איננו מלך, ועל כן ממילא אין המלכות צריכה לעבר לבניו. מפנין שפך, גם אין כפר מניעה מלבחר מנהיג אחר, ראוי ומתאים לתפקיד.

(תורת משה)

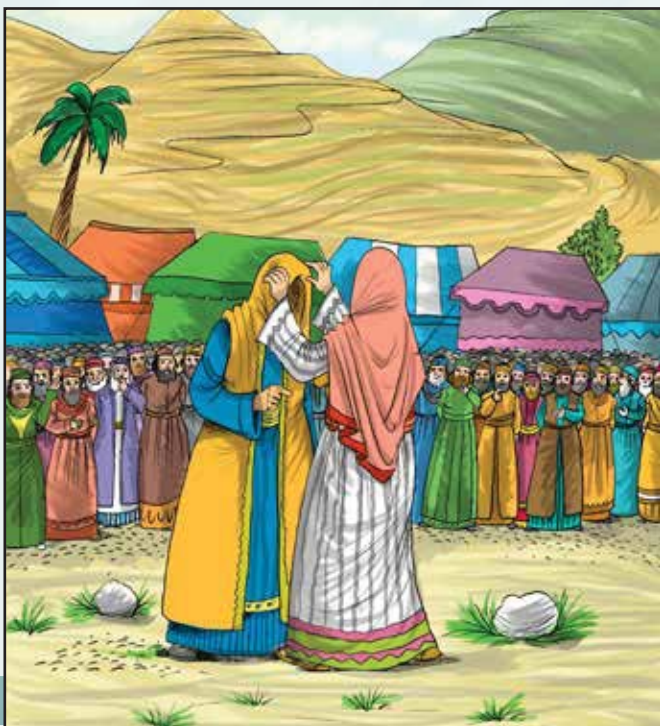
"וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה קַח לְךָ אֶת יְהוֹשֻׁעַ... וְסַמַּכְתָּ אֶת יָדְךָ עָלָיו, וְהִעַמְדַתְּ אֹתוֹ לְפָנַי אֶלְעֶזֶר הַכֹּהֵן וּלְפָנַי כָּל הָעֵדָה" (כו, יח-יט)

משה נצטנה כּאן לסמוך את ידיו על יהושע, ורק אחר כך להעמידו לפני אלעזר. אם כן, מדוע הפך משה את סדר הדברים, כנאמר (להלן פסוקים כב-כג): "ויקח את יהושע ויעמדהו לפני אלעזר הכהן ולפני כל העדה. ויסמוך את ידיו עליו" - קודם העמיד את יהושע לפני אלעזר וכל העדה, ורק אחר כך סמוך ידיו עליו?

הסבה היא, שבננותנותו הגדולה סבר משה שעקר קדשתו לא בא לו מכח עצמו, אלא מכח כלל ישראל. מפנין שפך, חשב שראוי להקדים להעמיד את יהושע לפני כלל ישראל, ורק לאחר מכן יבוא הוא לסמוך עליו את ידיו - להראות בזה שישאל הם העקר והוא טפל להם.

ואולם הקדוש ברוך הוא לא סבר כסברתו של משה. מהעבדה שצנה עליו להקדים את עצמו לישראל, ובזה הוכיח לו שבזכות עצמו זכה לקדשתו, ועל כן קודם הוא לישראל.

(מהרי"ד)

הלולא דצדיקיא | חיים הופקוביץ

רבי בן ציון ב"ר אליהו אבא שאול

< ש"ק יט תמוז (תשנ"ח)

חסדים שאין כמוה, מצנה שאינה חוזרת!

ומי רואה אותו יוצא ואינו יוצא. תכף ומיד הצטרפו אליו הצדיקים עד שהתמלא הרכב הגדול עד אפס מקום. פעת הורה חכם בן ציון לנהג: "סע חזרה לרחוב פולנסקי."

בזה אחר זה עלו הצדיקים לבית, וברכו במאור פנים את הנער הצעיר שלא ידע את נפשו מרב אשר. לאחר מכן הסבו לסעודת המצנה ברוב ששון ושמחה, ושוחחו בדברי תורה ואגדה עד השעות הקטנות של הליל.

גדול בתורה היה חכם בן ציון. הופך בה והופך בה וכלו בה. גם כאשר סביבו יהום הסער, שקוע הצדיק בלמודו כאלו לא ארע דבר. פה ארע בזמן מלחמת ששת הימים,

כאשר הכל ישבו במקלטים מאימת ההפגזות הירדניות. חכם בן ציון שהיה במקלט ברחוב אלקנה עם החברותא מרן הגר"ע יוסף ז"ע, ובין הפגזה להפגזה חדשו חידושים עמקים במסכת יבמות.

מדי שנה לאחר בדיקת חמץ הסתגר חכם בן ציון בבית הפנסת "צופיף" והחל בלמוד מסכת פסחים, וכשהאיר הבקר הרי הוא כבר מסימה.

שעות ארפות ישב חכם בן ציון בחדר ספרי הקדש ב"צופיף" ונמא בצמא ספר אחר ספר. וכבר העיד אחיו ששמש כגבאי בית הפנסת: "פעמים רבות בקש ממני למצוא לו ספרים שאינם ידועים כדי ללמד בהם, שלא יהא לאותם מחברי ספרים צער על פה שאין מי שילמד מדבריהם."

חכם בן ציון עמד בראשות ישיבת פורת יוסף במשך שנים ארפות, ובנוסף לכה מסר שעורי תורה והלכה בבית הפנסת "אהל רחל".

בשנותיו האחרונות לקה בארוע מחי, וידע סבל רב ומכאוב, אך למרות זאת שמר על שגרת יומו ככל הניתן, והמשיך את סדר למודו בפעמים ימיה, ואת שעוריו קים כסדרן.

באחד הפעמים ארע ומסר את שעורו מתוך חלשה גדולה במיוחד, וכאשר סים בקש מתלמידיו הרבים שהקיפוהו: "מחילה, אל תשאלו אותי שאלות על השעור, לא נותרה בי טפת כוח לענות."

אחד מהנוכחים לא ותר: "רבינו, אין לי קשה. מבקש אני רק ברכה"

"האמן לי", השיב חכם בן ציון חלושות, "כי גם לברה אין לי כח" אך התלמיד לא הרפה, ובקש ספק ברצינות ספק בבדיחות הדעת: "ברכני כבודו שברכותי יתקבלו בשמים כפי שברכותיו מתקבלות. וכה אברה את התלמידים במקומו כדי שלא יתעורר" פניו של חכם בן ציון הרצינו: "אם תאהב כל יהודי בכל לבכה ובכל נפשך, גם אתה תוכל לברה, וברכותיה יתקיימו"

רחובות ירושלים מכסים במעטה שלג. כה גבוה הוא הלכן הזה עד שזקני העיר חוככים בדעתם מזה כמה ימים, האם ארע פה אי פעם, פתיתי שלג כה ממשכים וכה רצופים אשר השבינו את שגרת החיים בעיר פמעט לחלוטין.

בבית קטן ברחוב פולנסקי ישב לו נער צעיר ופניו מוכרמות.

בערב קר וקפוא זה חוגג הוא את פניסתו לעול תורה ומצוות האורות בבית דולקים, השלחנות ערוכים, וניחוח ערב של מאכלים טעימים נשא בחלל. אף אורחים ומזמנים אין. הוריו ישבו לידו, וניסו לעודדו ולשמחו, אך לשוא. וכי צורה יש לחגיגה שכזו?

לפתע נשמעו נקישות קלות בדלת. בפתח הבית עמד חכם בן ציון אבא שאול, פניו מחיכות.

נכון ששלג כבד מכסה את הדרכים, נכון שהקר חודר לעצמות, ונכון שאף בקשי שרה החכם את רגליו הנה, אך כשאחד מתלמידיו שומעי לקחו חוגג בר מצנה לבנו, לא יותר לבוא ולהשתתף בשמחה רבי בן ציון הביט כה וכה, והנה הוא רואה פי מלבד החתן והוריו, אין איש בבית. עד מהרה הבין פי שמחת בר המצנה לא תתקיים בצורה כזו.

הוא פנה לחתן ואמר: "נא המתן קירי, עוד שעה קלה אחזור." ועוד בטרום הספיק הנער הצעיר לפצות את פיו, כבר נסב החכם על עקבותיו, יחד לרחוב הקפוא, ופלס את דרכו לעבר הטלפון הצבורי.

בידים רועדות מקור חגי לאחד מתלמידיו אשר בבעלותו רכב גדול המסוגל לנוע בפכישים המשלגים. פעבר שעה קלה כבר המתין התלמיד בכניסה לרחוב, ישוב ברכבו.

"סע לביתו של ראש הישיבה רבי עזרא עטיה", הורה חכם בן ציון קצרות, "ולאחר מכן לביתו של המקבל חכם אפרים הפכה, וילעד כמה צדיקים כפי שאומר לה."

בכל כתבת אליה הגיע חכם בן ציון קרא בהתלהבות: "אנא הצטרפו אלי חברי החכמים לשמח חתן בר מצנה, גמילות

השנה הספרות לי בין המצרים

מה קרה ב-3 השבועות לפני 2000 שנה בשפה קלה, מענינת ומושכת את הלב.

נתן לקבל גם באידיש וגם באנגלית בהגיות הספרים ובמספר הנ"ל

ליילאי 4 ומעלה

למענינו מיים

ידיעות נפלאות בפרשת השבוע * פרשת פנחס

איננה בדרגה גבוהה. אולם בא הכתוב ויחסו אחר אהרן - לומר לך שפעלתו הייתה מכחו של אהרן הפהן, מכח של אהבת ישראל, שכן זמרי בן סלוא היה סכנה גדולה לכל כלל ישראל ועלול היה להמיט אסון נורא על הכלל. על כן, מעשהו של פנחס לא היה רק מעשה של פעם ונקמה בעוברי עברה, אלא מעשה של אהבה לכלל ישראל.

לפי כל הבאורים מוכן, כי פנחס זכה להתברך בברכת השלום

מהי קנאות לשם שמים?

פרשתנו פותחת בברכה שנתנה לפנחס על מעשהו (כה י-יג):
 וידבר ה' אל משה לאמר: פנחס בן אלעזר בן אהרן הפהן השיב את חמתי מעל בני ישראל בקנאו את קנאתי בתוכם ולא כליתי את בני ישראל בקנאתי: לכן אמר הנני נתן לו את בריתי שלום: והיתה לו וילזרעו אחריו ברית קהנת עולם תחת אשר קנא לא-להיו ויכפר על בני ישראל."

ומביא רש"י הקדוש: "פנחס בן אלעזר בן אהרן הפהן - לפי שהיו השבטים מבזים אותו, הראיתם בן פוטי זה שפיטם אבי אמו עגלים לעבודה זרה והרג נשיא שבט מישראל? לפיכך בא הכתוב ויחסו אחר אהרן: בקנאו את קנאתי - בנקמו את נקמתי בקצפו את הקצף שהיה לי לקצוף..."

והשאלה ידועה: וכי השבטים לא היו יודעים שהוא מיחס גם לאהרן הפהן? ועוד, וכי יחסו אחר אהרן מבטל את יחסו אחר יתרו?

יחסו אחר אהרן מעיד על דרגתו

וידוע הבאור בשם רבים מבעלי המוסר, כי זהו עמק הבאור כמה שהיו השבטים מבזים אותו, ובמה שבא הכתוב ויחסו אחר אהרן: השבטים בזו אותו כי טענו שאדם כמותו איננו בדרגה לפעל לשם שמים בשלמותו, ועל כן לא היתה לו הזכות להרוג נשיא שבט מישראל. ובא הכתוב ויחסו אחר אהרן לומר שמקורו קדוש ונעלה והוא אכן בדרגה זו של קנאות לשם שמים.

וברוח זו מצינו בדברי המת"ל בספרו גור ארנה. וזו לשונו: "...אמרנין (קדושין ע.) הנושא אשה שאינה הוגנת לו פוסל את זרעו... ולפיכך היו השבטים מבזין אותו שפנחס מיתרו שפטם עגלים לעבודה זרה, ומסתמא הוא נמשך אחרי אבי אמו. ולפיכך בא הכתוב ומיחס אותו אחר אהרן הפהן, כלומר שפנחס זה - הפל אחר אהרן, כל כך היה יחוס אהרן גדול, שבטל אצלו יחוס יתרו, ואין בו שמץ פסול מיתרו שפטם עגלים לעבודה זרה."

ובאפן דומה באר בספר "אפריון", כי השבטים אמרו "כי מעשה זו שהרג את הנפש, בא לו מצד שהוא בא מצד אמו מעוברי עבודת אלילים אשר נקל להם לשפוף דם, ולכן יחסו אחר אהרן, כי מצד שהוא קנאי בן קנאי עשה מעשה זו".

ועוד שמענו בזה תוספת נפלאה: השבטים טענו כי מעשהו של פנחס נובע אף ורק מתיעוב לעבודה זרה, וזאת בהיותו מצאצאי יתרו אשר פטם עגלים לעבודה זרה. קנאות הבאה מתוך פעם ושנאה,

ובכהנת עולם - פיון שמעשהו העלה אותו לדרגה של מכפר על כלל ישראל.

פנחס קנא אך ורק לשם שמים

ובנותן טעם להוסיף פאן מדבריו של בעל האור החיים הקדוש: "...שהיתה הקנאה בשביל לבד לא לאמצעות שום דבר זולתו, וזו היא מצוה שלימה אשר יתקצה ה' בה יותר מכל אשר יעשה האדם, והוא אומר את קנאתי בקניני להמדבר ברוך הוא".

כלומר, בקך שנאמר בקנאו את "קנאתי" בתוכם - למדים אנו שפנחס לא קנא לשם עצמו, ואף לא לשם הצבור, אלא קנאה למען כבוד שמים וטו'.

מדוע משה רבנו לא קנא?

ובדומה לזה מצינו בדבריו של החתם סופר, הכותב בתוך דבריו: "בקנאו את קנאתי בתוכם וגו'... והנה דרך רשעים לקנאות ברעה ותולה עצמו שעושה לשם שמים לקנא קנאת ה' צבאות... וחושב אני כי גם אז היו רבים מישאאל אומרים לכו ונהרגוהו לזמרי לקנא קנאת ה' צבאות ולכם הנה רק לקנאת עצמן כנ"ל... אמנם פנחס... והוא ה' פנחתו לש"ש באמת".

באפן דומה הוא מבאר בהמשך דבריו, כי משה רבינו לא יצא לקנא פיון שקשש בענותנותו שמה אינו שלם בקנאת השם יתברך. ועל זה בוזו השבטים את פנחס שאינו שלם בקנאת השם פיון שאבי אמו פטם עגלים לעבודה זרה, ובא הכתוב והעיד עליו שהוא שלם לגמרי.

"כי לא היה במעשה זה מערב פונה אחרת"

ועוד ברוח זו מצינו שכתב בנו, בספר "כתב סופר", וזה לשונו: "בקנאו את קנאתי בתוכם וכו'. נראה לי דהרבותא שלכאורה היה לו לקצף על זמרי משני טעמים, חדא שעשה רע והעזי נגד ה' אלקי ישראל, ועוד כי העזי פניו נגדו ונגד כל ישראל בכלל שעשה דבר מכוער כזה. אבל פנחס לא חס על כבודו ולא קצף משום זה כלל רק בקנאת ה'. וזה כתב בקנאו את קנאתי דוקא, לכן אמור לו הנני נתן לו את בריתי שלום, כי לא היה במעשה זה מערב פונה אחרת שישקלל הדבר שלא יהיה שחרו שלום, כי עשה הכל לקנא את קנאתי, ואתי שפיר".

לקח חשוב לכל המוכיחים

על פי הדברים, ממשיך ה"כתב סופר" ונותן לקח חשוב לכל אלו המתוכיחים ומוכיחים את האפיקורסים. וכך הוא כותב בלשונו הדוב:

"ויקצין זה ישבתי דברי הש"ס בשבת [ל:]: שהקשה סתירת תרי קראי אהדדי דכתיב אל תען כסיל פאולתו פן תשנה לו גם אתה, וכתיב בתריה ענה כסיל פאולתו פן יהיה חכם בעיניו, ומשני הא במילי דארעא הא במילי דשמאי. כי תלמיד חכם המוכיח בדברים ומתופח עם האפיקורסים המלעיגים על דברי חז"ל ועל העוסקים בהם, ומסביר להם בפנים מסבירות שגדולים דברי חכמינו ז"ל, והפל עשו בהשפלה ורבעת ובחכמה נפלאה מאד, יוכל להיות שללכבוד עצמו הוא דורש, שאם יהיו חכמינו ז"ל חשוכים וגדולים בעיניו ממילא לא יבזה גם את העוסקים בו ואל יתלוצץ עליו, אבל עקר התוכחה לא תהיה בשביל שמתלוצץ עליו, אלא לקנאות קנאת ה' צבאות כמו פנחס, ולהוכיח את הלץ שלא יפול לבאר שחת ואל ידח ממנו נדח, ובנדאי דברי

תוכחתו יעשו רשם ויערוף כמטר לקחו ותול פטל אמרתו. וזהו שכתוב אל תען כסיל פאולתו פן תשנה לו גם אתה, שאל תשנה לו גם אתה פאחד הריקים והפוחזים להוכיחו רק לכבודך. ענה כסיל פאולתו פן יהיה חכם בעיניו, ויפל לבאר שחת ח"ו, ויהיו כל מעשיך לשם שמים. והן הן דברי הש"ס, הא במילי דארעא כמ"ש לכבוד עצמו, והא במילי דשמאי לכבוד השם וכמ"ש, וק"ל".

"פנחס גרם לישראל אורח ימים"

ונחתום את הדברים במלותיו הנפלאות של רבנו בחיי:

"פנחס בן אלעזר בן אהרן הכהן וגו', השיב את חמתו. פרושו קצת המפרשים הניח, מלשון בשובה ונחת (ישעיה ל, טו). כי בקנאתו הניח למדת הדין, קענן והניחותי לך (שמות לג, יד). אף המוכן ממלת השיב שהחמימה היתה ראוייה ללכת על ישראל אלא שפנחס השיבה לגמרי ולא הלכה. ויש לדקדק ואיך לא הלכה, ומתו מישאאל ארבעה ועשרים אלה, אבל זה ראיה שכלן היו משבט שמעון ולא נפקד אחד מישאאל משאר השבטים, וזהו השבת החמימה משאר ישראל, וזהו ביאור השיב את חמתו מעל בני ישראל, שלא חלה מדת הדין חוץ מן השבט, וזהו ולא כליתי את בני ישראל בקנאתי, ולא כליתי אחד מישאאל. נמצאת למד שהשבת החמימה גרמה קיומן של ישראל שאלמלא פן היו פליו, ואם פן פנחס גרם לישראל אורח ימים ושנות חיים מאותו זמן עד סוף העולם, ואותן השנים אין להם סוף ותכלית, ולכך זכה לחיות לאין תכלית, מדה פנגד מדה, כי פנחס זה אליהו, קענן שאמר הנביא (מלאכי ב, ה) בריתי היתה אתו החיים והשלום, ונאמר פאן את בריתי שלום".

איך נדע מתי עלינו לעמוד בפריץ?

הלקח הנוכח מפרשה זו נוגע לכל אחד ואחד מאתנו. כלנו נצבים לעתים במקום שבו נדרשת פעולה אקטיבית נגד חוטאים. לעתים זה בחוץ, ברחוב או במוסד צבור כלשהו, ולעתים זה גולש אל תוך המשפחה המרחבת.

יש ואנו נבוכים: האם אנו בדרגה הנכונה? וכלשון הטענה העתיקה: "מי שמך לאיש שר ושפט עלינו"? לעתים איננו יודעים האם לא עדיף לותר ולסלח, במקום להעמיד את הדין על תלו. לעתים ישנו גם שקול לטובת כלל הצבור.

ברור שיש צריך להמליך בדעת תורה בכל מקום ומקום. אולם פרשתנו מלמדת אותנו יסוד ברור: קנאות אמיתית היא פזו הנובעת לשם שמים, ואם היא פזו הרי היא משפיעה טובה וברכה לכל (ואפילו למי שנפגע בעצמו מן הקנאות הזו), וסופו של המקנא שיקבל את שחרו 'משלם', ואף האנשים זכירו במעשהו הטוב ויברכו אותו על כך.

נביט לעבר גדולי ישראל, ונראה את דמותם של אותם צדיקים וקדושים אשר היו מקנאים קנאת ה' ולוחמים נגד הנסיונות לעקירת התורה. מהם נוכל ללמד וללכת בדרךם, והלואי ונזכה להעמיד הדת על תלה. אף אל נתן לשקולים צרים ואינטרסנטיים להתחפש בלבוש של "קנאות". אוי היה לו לפנחס אלו השבטים היו צודקים בתשדם נגדו. אשריו שבא הקדוש ברוך והעיד עליו שכל פלו היה זך וטהור, וכל מעשהו לשם שמים.

העלון מוקדש לעילוי נשמותיהם של:

אבינו ר' משה (אליהו) בן ר' חיים ובת שבע ע"ה
ואמנו מרת אילנה בת רחל ע"ה

הולך בתים

עלון לילדי ישראל

בריכות פתיונות

יהושע בן נון מאוד דומה לקרבן התמיד - וכמו שהפסוק אומר "יהושע בן נון... לא ימיש מתוך האהל" - הוא היה מאוד עקבי ותמיד;

בסיום השבוע פרשת בלק, קראנו בתורה על המעשה של פינחס, ובתחלת פרשתנו ה' משבח אותו ונותן לו מתנה.

לעמיתו יש את פינחס שקם כשהיה משהו חריג ולא שגרת - לא שמים אליו לב כל הזמן.

בהמשך אנו לומדים על הצווי של הקב"ה למשה רבינו שייכין את יהושע בן נון לתפקיד המנהיג של עם ישראל אחרי פטירתו.

יש כלל חשוב של הבעל שם טוב שצריכים להיות במצב של "זריזות במתינות" - מצד אחד להיות זריזים וחדים כמו פינחס, אך מצד שני צריך להיות כל הזמן במתינות ובשקול הדעת.

למה ה' בקש למנות את יהושע למנהיג אחרי משה רבינו, ולא חשב שפינחס הוא זה שצריך להיות המנהיג, הרי הוא כל כך שבח אותו בתחלת הפרשה?

מנהיג אמתי, כמו המשיח - וכל אחד מאתנו משיח - צריך להתנהג כך בהתנהגות היום-יומית שלו.

שְׁנֵי צְרִיזוֹת בְּאֵתְנוֹתָא
צְרִיזוֹת בְּאֵתְנוֹתָא

עֲבַדְתָּ אֱלֹהִים וְנִהְיִיתָ!

בחסידות מספר שיש הבדל גדול בין יהושע בן נון לבין פינחס הכהן. הבדל זה מאוד דומה וקשור להבדל בין סוגי הקרבנות שהיו בבית המקדש: היה את קרבן התמיד, כל בקר וערב; והיה את קרבנות המוספים, אותם היו מקריבים רק בזמנים מיוחדים.

עֲבַדְתָּ פְּרִשְׁתָּ פִּנְחָס // עֲלִינוּ אֶסְפֵּר דָּד

העלון יו"ל ע"י ישיבת 'תם ודעת' בראשות הרב יצחק גינזבורג // holechbetom@gmail.com

ר' פסח ממלסטובקה

ספור חסידי עסק

- המצב היה שהראש שלו למטה, והרגלים שלו היו למעלה.

כך עבר עליו? זמן מה, עד שהקוזקים הגיעו למקום בו התחבא. הם חפשו וחפשו ולא מצאו, עד שבחמת זעמו של אחד מהם - הוא דפק על החבית בה שָׁהָה ר' פסח בחזקה. ר' פסח קבל מכה חזקה מאוד בראשו, אבל שתק ולא הוציא הגה.

סימו הקוזקים את חפושיהם, ויצא ר' פסח מהחבית. לפתע הוא שם לב שאבד את כח הזכרון - הוא שכח הכל מעצמת המכה!

תכף שם פעמיו לבית רבו, ה"צמח צדק", ובכה מאוד - הרי מה הוא שוה בלא ראש? ה"צמח צדק" מאוד הזדהה איתו ובכה גם

לפני שנים רבות היה חסיד של הרבי ה"צמח צדק" בשם ר' פסח ממלסטובקה. אחד מהדברים המיוחדים אצלו היה שהיו לו ממדי גוף מאד גדולים, הוא גם היה חזק מאוד - כמו שיהודי צריך להיות.

פעם אחת, היתה זו שעת מלחמה, ראה ר' פסח שני קוזקים רשעים, שונאי ישראל, שמציקים לאשה יהודיה. ר' פסח, שכאמור היה חזק מאד, התנפל על הקוזקים הרשעים, והרביץ להם מכות חזקות מאד עד שעזבו את האשה וברחו כל עוד נפשם בם.

ר' פסח ידע שהקוזקים הרשעים ירצו לנקם בו, לכן הוא ברח והתחבא בתוך חבית הפוכה

חידה!

יש לי ארבע אצבעות ואגודל, אך אינני יצור חי. מי אני?

את התשובות יש לשלוח בהודעה למספר 1868-770-058 או למייל של העלון. בעזרת ה', כל חודש תתקיים הגרלה (כל שבוע צוברים נקטס נוסף) על דיסק ניגונים חסידיים, בין הפותרים נכונה.

הזוכה מחודש סיון: יעל רומנו

פתרון החידה משבוע שעבר: פעמון

זמן הדלקת נרות:

בירושלים - 19:13

בכפר תב"צ - 19:30

בניו יורק - 20:10

תקציר: הָיָה יְהוּדֵי שְׂרָצָה לְהַמִּיר
אֶת דָּתוֹ ח"ו, הוּא כָּבֵר הֶלֶךְ לְבֵית
הַכֹּמֶר, אֲךָ לִפְתָּע...

נַסְוֵן הַאֲכִילָה

פִּירֵק ז'

ה"אוהב ישראל" שהם יכולים להחזיר אותו לביתו, אבל שלא יתנו לו שום דבר לאכל - גם אם הוא ממש לא מרגיש טוב.

שמעו זאת הילדים ולמרות שלא כל כך הבינו מה הולך כאן, עשו כדברי הצדיק.

החזירו אותו לביתו, אך אחרי כמה שעות של רעב הוא התחיל לזעק שהוא רעב. הוא היה נראה ממש לא טוב וכמעט שהתעלף...

המשך יבוא אי"ה...

תפסו אותו בניו בכל כוחם ולא נתנו לו להכניס לביתו של הכמר - הרי הוא לא יודע מה קורה אתו.

החזירו אותו בחזרה לביתם, ושמרו עליו טוב טוב עד מוצאי שבת. מיד במוצאי שבת הם לקחו כרכרה, ונסעו כלם ל"אוהב ישראל" מאפטא.

הם ספרו לו את כל הספור וכשסימו אמרו "רבי, עזר לנו, מה נוכל לעשות?" השיב להם

הוא - ובאמת, ברוך ה', חזר אליו כח הזכרון.

עברו כמה שנים, ולפתע חש ר' פסח בכאב חד מאוד בראשו - מיד הוא הבין שה"צמח צדק" נפטר. הרי כל כח הזכרון שלו היה בזכות ה"צמח צדק".

מכיון שהוא איבד את כשר הזכרון לפעמים היה קורה שבאותו יום הוא היה מתפלל פעמים את אותה תפלה - הוא שכח שכבר התפלל, ולכן התפלל שוב.

*אִסְפּוּר זָךְ אֲנַחְנוּ אֲוֹמְרִים עָאָם יֵי
מִזְכֵּה בּוֹ אֵל טוֹב אִיהוּבֵי, אָפֵל בְּגִשְׁמֵיזוֹת
אִסוּר אֲנוּ אִישְׁתֵּךְ - אֲנַחְנוּ חִיבִים אֲעֲשׂוֹת
מִעֲשֵׂה (כִּמּוֹ פִּינְחָס עֲשָׂה אֶת הַנְּשִׂיא
וְהַמִּצְוִינִית) - אָפֵל אִם הַמְּחִיר עֲשֵׂאָם
יִהְיֶה יִקָּר מְאוּבֵי.*

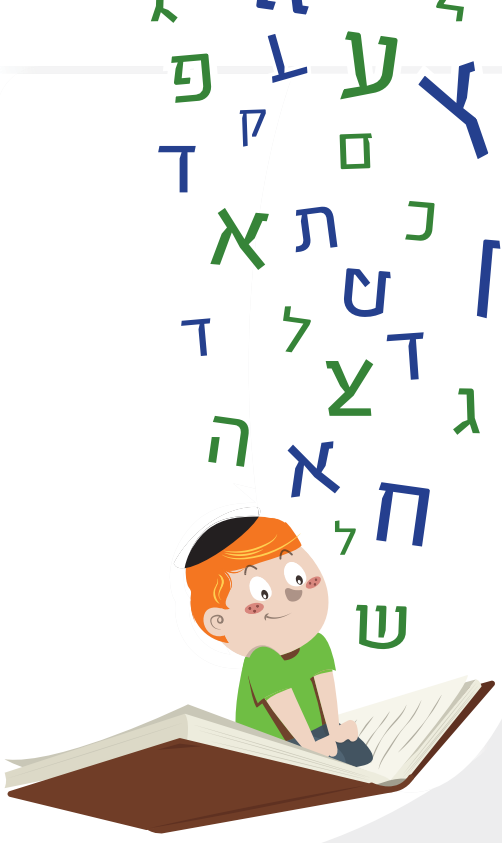
מוֹעֵט וּמְרֵבָה

אֲנִי נֶחְנוּ וְנִפְרָדִים מֵהָאוֹת הַמִּיחָדָת שֶׁלָּנוּ, שְׁלֹפֵי כָּל מָה שֶׁלְּמִדְנוּ עָלֶיהָ הִיא בְּעֵצָם עֲנֻקִית וְקִטְנָה. בְּחִסְדוֹת זֶה נִקְרָא "מוֹעֵט הַמִּחְזֵיק אֶת הַמְרֵבָה": דָּבָר קָטָן, הָאוֹת הַכִּי קִטְנָה, שֶׁכּוֹלֵל מְלֵא מְלֵא דְבָרִים גְּדוֹלִים.

הַשְּׁבוּעַ וְנִטְפֵס ל"שְׁפִיץ". מָה הַכּוֹנֵה? בְּמֵהֶלֶךְ הַשָּׁנָה יֵשׁ לָנוּ הַרְבֵּה יָמִים מִיחָדִים, אֲפֹלוּ הַשְּׁבוּעַ הָיוּ לָנוּ כַּמָּה כְּאֵלוּ. אֲבָל יֵשׁ אֶת הַיּוֹם הַכִּי מִיחָד בְּשָׁנָה – יוֹם כְּפוֹר.

אֵיךְ הַיּוֹם הַזֶּה קָשׁוּר לָאוֹת שֶׁלָּנוּ? קֵדָם כָּל כְּדָאִי שֶׁנִּזְכֹּר שֶׁהוּא פְּשוּט הַיּוֹם הָעֲשִׂירִי מִתְחַלֵּת חֹדֶשׁ תְּשִׁירִי, וּבְעֵצָם מִתְחַלֵּת הַשָּׁנָה;

חוּץ מִזֶּה, בְּעִבּוּדָתוֹ שֶׁל הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל זֶהוּ הַיּוֹם הַיְחִיד בּוֹ הוּא מְזָכִיר אֶת שֵׁם הַיְחִיד! כַּמָּה

פְּעָמִים הוּא מְזָכִיר אוֹתוֹ?
כַּמוֹכֵן שֶׁעֲשׂוֹר.

מָה הָיוּ עוֹשִׂים הָעַם כְּשֶׁהָיוּ שׁוֹמְעִים אֶת הַשֵּׁם הַמְּפֹרָשׁ? הָיוּ כּוֹרְעִים וּמִשְׁתַּחֲוִים. לְמִרוֹת כָּל הָעַמָּס שֶׁהָיָה בְּמִקְדָּשׁ – בְּשַׁעַת הַהִשְׁתַּחֲוָאָה הָיָה מְלֵא מְקוֹם פְּנוּי. מֵאַרְעֵי זֶה מְאֹד דוֹמָה לָאוֹת שֶׁלָּנוּ – הַגִּעְנוּ לְמַצֵּב בּוֹ "מוֹעֵט מִחְזֵיק אֶת הַמְרֵבָה".

בְּדִיחַת קוֹרֵשׁ

- ← בַּמָּה הָיָה שׁוֹנֵה פִּינְחָס מִיְהוֹשֻׁעַ?
- ← מָה הָיְתָה עֲצַת הַ"אוֹהֵב יִשְׂרָאֵל"?
- ← כִּי־צַד קָשׁוּר יוֹם כְּפוֹר לָאוֹת שֶׁלָּנוּ?

מָה עוֹשִׂים
עִם שְׁמִפוֹ
בְּהִדּוֹ?

מִנְקִיִּם אֶת
הָרֵאשׁ...
?

אֶת הַתְּשׁוּבוֹת יֵשׁ לְשִׁלּוּחַ בְּהוֹדָעָה לְמִסְפָּר 058-770-1868, אוֹ לְמִייל שֶׁל הָעֵלּוֹן. בְּעִזְרַת ה', כָּל חֹדֶשׁ תִּתְקַיֵּם הַגְּרָלָה (כָּל שְׁבוּעַ צוֹבְרִים כְּרִטִּיס נוֹסֵף) עַל מִשְׁחֵק קוֹפְסָה, בֵּין הַפּוֹתְרִים נִכְוֵנָה.

הַזִּכָּה מִחֹדֶשׁ סִיּוֹן: חֲיִים דָּב בְּעוֹר מִיָּמִין

נאה דורש

פנינים על פרשת שבוע מספרי הרב יעקב פוזן

שֶׁכֶר עַל עַצֵּם הָרָצוֹן

בין מתנות הכהונה שמקבלים הכהנים ישנן זרוע, לחיים וקבה. חז"ל אומרים, שמתנות אלו נתנות לכהנים בזכות פינחס. משום - "ויקח את הרמח בידו" זכו לזרוע. משום שהתפלל בפיו, זכו לחיים. ומשום - "והכה את האשה אל קבתה" זכו לקבה. "ויקח את הרמח" זו לקיחה בעלמא, כְּאֲשֶׁר עָדִין לֹא עָשָׂה פִּינְחָס שוֹם מַעֲשֶׂה. אִם כֵּן, מִדּוּעַ יֵשׁ שֶׁכֶר עַל לְקִיחָה זֹאת?
יש לומר, שהשֶׁכֶר הוּא עַל עַצֵּם הָרָצוֹן.

מעשה מענין, שְׁנִרְאָה בּוֹ בְּרִיר שֶׁכֶר עַל הָרָצוֹן, הַתְּרַחֵשׁ בְּאַרְצוֹת הַבְּרִית: אָדָם קָשִׁישׁ, שְׁשָׂמוֹ ר', אֲלִימֶלֶךְ, אֶבֶד אֶת הַתְּאָבוֹן. לֹא הָיָה מְסֻגָּל לֵאכֹל שׁוֹם דָּבָר. בְּתַחֲלָה לֹא חָשְׁבוּ שְׁמִדְבָר בִּבְעִיָּה שֶׁל מַמֵּשׁ. אֲשֶׁתּוֹ הִכִּינָה לוֹ סוּגִיּוֹם שׁוֹנִים שֶׁל מְאָכְלִים שְׂאֵהָ, אֲבָל הוּא לֹא הִצְלִיחַ לֵאכֹל כְּלוּם. כְּאֲשֶׁר כִּבַּר הַצְּלִיחַ לְהַכְנִיס מַעַט מְזוֹן לְפִיו, מִתּוֹךְ מְאֻמְצִים מְרָבִים, הִקְיָא אֶת הַכֹּל תּוֹךְ זְמַן קָצֵר.

הַמַּצֵּב הַלֵּךְ וְהַדְרָדָה. הוּא כִּבַּר אֲשֶׁפּוֹ בְּבֵית חוֹלִים וְהוֹן בְּאֶפֶן מְלֻאכּוּתִי. בְּנֵי הַמַּשְׁפָּחָה לֹא הִתִּיאֲשׁוּ. עָדִין נֶסּוּ שׁוּב וְשׁוּב לְהִבְיָא לוֹ מְאָכְלִים מְשֻׁבָּחִים, אֲבָל הוּא לֹא הָיָה יָכוֹל אֲפִלּוֹ לְהִסְתַּבֵּל עֲלֵיהֶם. הַבְּנִים הַתְּחַנְּנוּ: "אָבֶא תְאֻכְלוּ!" וְהַנְּכָדִים הַפְּצִירוּ "סָבֵא תְאֻכְלוּ!" - אֲבָל הוּא פָּשׁוּט לֹא הָיָה מְסֻגָּל.

רוֹפְאִים מְמַחִים הוֹבֵאוּ אֵלָיו, הוּא עֵבֶר בְּדִיקוֹת שׁוֹנוֹת וּמְשׁוֹנוֹת, אֲבָל לֹא נִמְצְאָה סָבָה לְבַעֲיָה, וְלֹא נִמְצָא פִתְרוֹן.
עָרַב אֶחָד, בְּמוֹצְאֵי שַׁבָּת, הַזְּהִירוּ הַרוֹפְאִים שֶׁהַמַּצֵּב לֹא יוֹכַל לְהַמְשִׁיךְ. כֵּן, אִם הַהַדְרָדוֹת תִּמְשָׁךְ, הֵבֵן אָדָם עָלוּל לְלֻכְתָּ' תּוֹךְ יָמִים סְפוּרִים.

מַה יְהִיֶּה?? אֶחָד מְנַכְדֵּיו שֶׁל ר', אֲלִימֶלֶךְ נֶסֶה לְטַכֵּס עֶצֶה. "מַה עוֹשִׂים, רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם? מַה אֲפִשֶׁר לְעֵשׂוֹת לְרַפּוּאָתוֹ שֶׁל סָבֵא?? הַכֹּל כִּבַּר נִסְיָנוּ - אֶת הַרוֹפְאִים הַטּוֹבִים בְּיוֹתֵר לְקַחֵנוּ, שְׁקוּיִים מְזִינִים וּמְחַקִּים כִּבַּר הַשְּׁקִינוּ אוֹתוֹ. אֲבָל דִּבְרַר אֶחָד לֹא עָשִׂינוּ - תִּהְלִים! בּוֹאוּ נַחֲלַק אֶת כָּל פְּרָקֵי סֵפֶר הַתְּהִלִּים בֵּין בְּנֵי הַמַּשְׁפָּחָה, וְנֹאמַר אוֹתָם לְרַפּוּאָתוֹ!"

הַנְּכָד הָיָה הַתְּקַשֶּׁר לְכָל הַבְּנִים וְהַנְּכָדִים, בְּזֶה אַחַר זֶה, אָמַר לְכָל אֶחָד מֵהֶם אֶלּוֹ פְּרָקֵי תְהִלִּים עָלָיו לוֹמַר, וְכֹלָם הָיוּ אֲמוּרִים לוֹמַר אֶת הַתְּהִלִּים לְמַחְרָת בְּבִקְרָה לְרַפּוּאָת הַסָּבֵא.

בְּשַׁעֲרָה אַחַת-עֶשְׂרֵה בְּלִילָה הוּא סִים אֶת הַסָּבֵב שֶׁל הַטְּלַפּוֹנוֹם. בְּשַׁעֲרָה שְׁתַּיִם-עֶשְׂרֵה בְּלִילָה סָבֵתָא שְׁלוֹ הַתְּקַשֶּׁרָה, וּבְקוֹל חֲנוּק מֵהַתְּרַגְּשׁוֹת בְּשַׁרְה: "סָבֵא קָם וּבִקֵּשׁ אֲכָל! וְהוּא אָכַל, וְלֹא הִקְיָאוּ" "בְּאִיזוֹ שַׁעֲרָה סָבֵא בִקֵּשׁ אֶת הָאֲכָל?" שְׂאַל הַנְּכָד.

"בְּשַׁעֲרָה אַחַת עֶשְׂרֵה".
הֵם אָמְנָם לֹא אָמְרוּ, עָדִין, אֲפִלּוֹ פִּרְקֵי אֶחָד שֶׁל תְּהִלִּים, אֲבָל בְּשַׁעֲרָה אַחַת עֶשְׂרֵה כְּלָם קָבְלוּ עַל עַצְמָם לוֹמַר תְּהִלִּים, וּבְדִיּוֹק בְּשַׁעֲרָה זֹאת קָם הַסָּבֵא וּבְלֵי שׁוֹם הַשְּׁתַדְלִיּוֹת בִּקֵּשׁ אֲכָל וְאָכַל!
עַצֵּם הָרָצוֹן לְעֵשׂוֹת אֶת הַטּוֹב, כִּבַּר הִבְיָא אֶת הַיְשׁוּעָה.

(רבי גואל אלקריף שליט"א - דורש טוב ימים נוראים)

שֶׁכֶר מִלְּהָ בַּעֲלֻם הָיָה

בספר "אמרי פי" מביא רבי יונה פרידמן שליט"א דברים ששמע מפי כ"ק האדמו"ר מפאפא [בורו-פארק] בשמחת

ברית מילה, שבאר מדוע השֶׁכֶר על מצוה זו גדול כל כך: בספר "ויגד יעקב" כתב, כי לאחר מעשה הקנאות של פינחס, נאמר בתורה (במדבר כה, יב): "לכן אמר הנני נתן לו את בריתי שלום", ומוכא במדרש (במדבר רבה כא, א): "אמר הקב"ה: בדין הוא שיטל שכרו". לכאורה קשה, הרי חז"ל (קדושין לט ע"ב) אמרו: "שֶׁכֶר מְצוּהָ בְּהַאי עֲלָמָא לִיכָא", לא מקבלים בעולם הזה שכר על המצוות. מדוע קבל פינחס שכר על המצוה שקיים?

בְּאֵמַת כִּבַּר עָמְדוּ הַמְּפָרְשִׁים עַל הַשְּׂאֵלָה, מִדּוּעַ אִין הַקַּבְ"הּ מַשְׁלֵם שֶׁכֶר מְצוּוֹת בַּעֲלֻם הָיָה, הָרִי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה אוֹמֶרֶת (ויקרא יט, ג): "לֹא תֵלִין פְּעֻלַּת שִׁכִּיר". אִם כֵּן מִדּוּעַ לֹא יִשְׁלַם הַשִּׁי"ת שֶׁכֶר לְאָדָם עַל הַמְצוּהָ שְׁקִים כִּבַּר בַּעֲלֻם הָיָה?

בְּאֵרוֹ, שִׁבְפָּרְקֵי אַבוֹת (ה' ב) נֹאמְרוּ: "שֶׁכֶר מְצוּהָ מְצוּהָ", נִמְצָא כִּי בְּכָל פַּעַם שְׂאָדָם מְקִים מְצוּהָ, שִׁכְרוּ הוּא לְקִים שׁוּב אֶת אוֹתָהּ מְצוּהָ. הָרִי שֶׁהַמְצוּהָ עָדִין לֹא נִשְׁלְמָה, כִּי מִיָּד הוּא מְקַבֵּל שֶׁכֶר לְקִים שׁוּב אֶת הַמְצוּהָ, לְכֵן אִין הַקַּבְ"הּ כְּבִיכּוֹל עוֹבֵר עַל 'לֹא תֵלִין', כִּי שִׁכִּירוֹת אֵינָה מִשְׁתַּלְמֶת אֲלָא לְבִסּוּף (בבא קמא צט ע"א), וְכֹל עוֹד לֹא סִים אֶת קִיּוֹם הַמְצוּהָ לֹא מְגִיעַ לוֹ שֶׁכֶר. רַק עִם מוֹתוֹ, כְּאֲשֶׁר יִשְׁלַם קִיּוֹם הַמְצוּהָ, יִקָּבֵל שִׁכְרוֹ.

אֲבָל כָּל זֶה נֹאמַר בַּמְצוּוֹת שְׂאֲפִשֶׁר לְקִימָן שׁוּב וְשׁוּב, אֲבָל אוֹתָהּ מְצוּהָ שְׁקִים פִּינְחָס, קְנָאוֹת לְדַבֵּר ה' בְּעֵקֶבּוֹת חֶטָּא בַּעַל פְּעוֹר - בְּוִדָּאֵי הוּא לֹא הַשְׁתַּוָּקַק לְהִגְיעַ לְמַצֵּב בּוֹ יִצְטַרֵּךְ לְקִים שׁוּב מְצוּהָ זֹאת, שֶׁהָרִי הָיָה הִיָּתֵה בְּעֵקֶבּוֹת חֶטָּא חֲמוּר. לְכֵן אִין לְמְצוּהָ זֹאת הַמְשָׁךְ בְּעוֹד מְצוּהָ. אִם כֵּן מוֹבֵן שְׂמִגִיעַ לוֹ שֶׁכְרוּ לְאֲלַתָּהּ. זֶהוּ שְׂאֲמַרוּ חז"ל "בְּדִין שְׂיִטַּל שִׁכְרוֹ", כִּיּוֹן שִׁנְגַמְרָה עֲשִׂית הַמְצוּהָ בְּפַעַם אַחַת.

מַעֲתָה מוֹבֵן, הַמְשִׁיךְ הָאֲדַמּו"ר מְפָאָפָא וְאַמַּר, שֶׁמְצוּוֹת כְּמוֹ בְּרִית מִלְּהָ וּפְדִיּוֹן הַבֵּן, שְׁלֵא נָתַן לְקִימָן כִּי אִם פַּעַם אַחַת וְיַחֲדָה בְּחַיִּים, עַל מְצוּוֹת אֵלּוֹ לֹא נֹאמַר 'שֶׁכֶר מְצוּהָ מְצוּהָ'. מְגִיעַ עֲלֵיהֶן שֶׁכֶר כִּבַּר בַּעֲלֻם הָיָה.

מַטְעַם זֶה מְגִיעַ אֲלֵיהֶוּ הַנְּבִיא לְכָל בְּרִית מִלְּהָ וְלְכָל פְּדִיּוֹן הַבֵּן, לְתַת לְעוֹשֵׂה הַמְצוּהָ שִׁכְרוּ מְשָׁלֵם. שֶׁהָרִי אָמְרוּ חז"ל כִּי 'פִּינְחָס זֶה אֲלֵיהֶו'. כָּשֶׁם שֶׁפִּינְחָס קָבֵל אֶת שִׁכְרוֹ בְּאֶפֶן מִיָּד, כִּיּוֹן שֶׁהַמְצוּהָ שְׁקִים נִגְמְרָה, כִּךְ בְּמְצוּת מִלְּהָ וּפְדִיּוֹן הַבֵּן, שִׁנְגַמְרָה הַמְצוּהָ וְאִין אֲפִשְׁרוֹת לְקִימָה שׁוּב, מְגִיעַ שֶׁכֶר מִיָּד.

חז"ל (קדושין סו ע"ב) אמרו, שהאות ו' במלה 'שלום' מהפסוק: "הנני נתן לו את בריתי שלום", כְּתוּבָה קְטוּעָה, וְכֵאלוֹ נִכְתַּב 'שְׁלֹם'. בְּמִלָּה זֹאת מְרַמְזִים שְׁלִשֶׁת הַזְּמַנִּים בְּהֶם מְגִיעַ אֲלֵיהֶו: בְּרִית מִלְּהָ, פְּדִיּוֹן הַבֵּן וְקִרְיַת שֵׁם לְבַת: ש - שֵׁם לְבַת, ל - פְּדִיּוֹן הַבֵּן בַּיּוֹם הַל', מ - מִלְּהָ.

(רבי שלמה לוונשטיין שליט"א - מתוך האור ברית מילה)

בְּנוֹת צַלְפָּחֵד חֲבָבוּ אֶת הָאָרֶץ

וַתִּתְרַבְּנָה בְּנוֹת צַלְפָּחֵד בְּן חַפְרָי... בְּן מְנַשֶּׁה לְמִשְׁפַּחַת מְנַשֶּׁה בֶן יוֹסֵף (כו, א)

רש"י הקדוש שואל מדוע הזכיר ביוחסין של בנות צלפחד: "למשפחת מְנַשֶּׁה בֶן יוֹסֵף", וְהָרִי כִּבַּר נֹאמַר כִּי צַלְפָּחֵד הָיָה "בֶּן מְנַשֶּׁה", וְיודֵעִים אָנוּ כִּי מְנַשֶּׁה הָיָה בֶן יוֹסֵף. מִתְרַץ רש"י: "אֲלָא לוֹמַר לָךְ יוֹסֵף חֲבָב אֶת הָאָרֶץ, שְׂנֵאמַר: 'וְהִעֲלַתָּם אֶת עַצְמוֹתַי, וּבְנוֹתַי חֲבָבוּ אֶת הָאָרֶץ, שְׂנֵאמַר: 'תְּנֶה לָנוּ אַחֲזָה'".

יְרֻשָּׁה נָא לִי לִשְׁאֵל שְׁאֵלָה: אֲנִי מִבְּקֵשׁ לְקַבֵּל מִגֵּרֶשׁ גָּדוֹל בְּצִפּוֹן תַּל-אֲבִיב. מִגֵּרֶשׁ שֶׁשׁוּה מִיְלִיּוּנֵי שְׁקָלִים. שׁוֹאֲלִים אוֹתוֹ: מִדּוּעַ אַתָּה רוֹצֵה אֶת הַמִּגְרֵשׁ הַזֶּה? וְאֲנִי מְשִׁיב: אֲנִי אוֹהֵב אֶת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, לְכֵן אֲנִי רוֹצֵה מִגֵּרֶשׁ. בְּוֹדָאֵי כָּלֵם יִצְחָקוּ עָלַי, וְכִי בְגִלְלֵי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל אֲנִי רוֹצֵה אֶת הַמִּגְרֵשׁ? אֲנִי רוֹצֵה מִיְלִיּוּנִים...

כִּי־צַד אֶפְשֶׁר, אִם כֵּן, לְהוֹכִיחַ כִּי בְּנֹת צֶלְפַחַד חָבְבוּ אֶת הָאֶרֶץ מִבְּקֻשְׁתּוֹ: "תִּנְהַגְנוּ אֲחֵנֶה". הֵיכֵן פְּתוּב כָּאֵן שֶׁהֵן מִחֻבְבוֹת אֶת הָאֶרֶץ, אוֹלַי הֵן רָצוּ נִחְלָה, כְּדִי שִׁיְהִיָּה לָהֶן רְכוּשׁ מְמוּנִי? אִמֵּר לָכֵם תְּרוּץ, פְּלָאֵי פְּלָאִים. הֲרִי לְמַנְשָׁה יֵשׁ שְׁנֵי חֻלְקִים בִּירֻשַׁת הָאֶרֶץ, חֵלֶק אֶחָד בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְחֵלֶק נוֹסֵף בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן, אוֹלָם בְּנֹת צֶלְפַחַד בְּקִשּׁוֹ בְּדוּקָא לְקַבֵּל אֶת חֵלְקוֹן בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וּמִכָּאֵן שֶׁהֵן חָבְבוּ אֶת הָאֶרֶץ.

תְּרוּץ נוֹסֵף לִשְׁאֵלָה הַזֹּאת, אוֹמֵר ה'אִמְרֵי אֶמֶת". הִיָּה זֶה כְּאִשֶּׁר אָמוּ, הַרְבַּעְעֵצֵן שֶׁל ה'שְׁפַת אֶמֶת" נִסְעָה לְהַבְרָאָה, וְעַמָּה נִסְעָה בְּנֵה ה'אִמְרֵי אֶמֶת". בְּדֶרֶךְ הַיָּמָה שְׁמַעְהָ אוֹתוֹ לומֵד פְּרָשָׁה זוֹ עִם רַש"י, וְהִיא שְׁאֵלָה אוֹתוֹ אֶת מַה שֶׁשְּׁאֵלְנוּ: הֵיכֵן יֵשׁ רְאִיָּה מִבְּקֻשְׁתּוֹ לְקַבֵּל נִחְלָה, שֶׁהֵן מִחֻבְבוֹת אֶת הָאֶרֶץ.

הַשִּׁיב לָהּ ה'אִמְרֵי אֶמֶת" תְּרוּץ מִתוֹק מְדַבֵּשׁ: מִי הִיָּה צֶלְפַחַד? לְדַעָה אַחַת הִיָּה זֶה הַמְקוּשֵׁשׁ. מִתִּי הַתְּרַחֲשָׁה פְּרֻשַׁת הַמְקוּשֵׁשׁ? בְּשַׁבַּת הַשְּׁנִיָּה לְצֹאת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם, הֵינּוּ בְּשַׁנָּה הֶרְאִשׁוּנָה לְאַחַר שִׁיִּצְאוּ מִמִּצְרַיִם. וּמִתִּי בְּקִשּׁוֹ בְּנֹת צֶלְפַחַד לְקַבֵּל נִחְלָה? בְּשַׁנָּה הָאַרְבַּעִים לַפְּנִי כְּנִיסַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְאֶרֶץ. מִדּוּעַ שֶׁתְּקוּ בְּנֹת צֶלְפַחַד כָּל הַשְּׁנִים הַלְלוּ? וְכִי לְאֲבִיהֶן לֹא הִיָּתְה יְרֻשָׁה מְמוּנִית, אוֹתָהּ הֵן בְּקִשּׁוֹ לְרֻשַׁתָּ? אִם, אַכֵּן, בְּנֹת צֶלְפַחַד רוֹצוֹת כֶּסֶף, הֵן הִיוּ צְרִיכוֹת לְבוא לְמַשָּׁה רְבִנּוּ מִיָּד לְאַחַר מוֹת אֲבִיהֶן, וּלְבַקֵּשׁ לְרֻשַׁת אֶת כֶּסֶף.

הַעֲבָדָה שֶׁהֵן הַמְתִּינִי אַרְבַּעִים שָׁנָה, מַעֲדִידָה שֶׁלֹּא תִצְאוּ הַמָּמוֹן הַיָּתֵה חֶפְצָן וְלֹא לְרֻשַׁת אֶת מָמוֹן אֲבִיהֶן הֵן בְּקִשּׁוֹ, אֶלָּא רְצוֹנָן הִיָּה לְקַבֵּל נִחְלָה בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, מִכִּיּוֹן שֶׁהֵן חָבְבוּ אֶת הָאֶרֶץ.

(רבי ראובן סרנלנשטיין זצ"ל - יחי ראובן)

מְשֻׁלוֹ שֶׁל מִשָּׁה - עֵבֹר עֲצָמוֹ

וְלֹא תִהְיֶה עֵדַת ה' כִּצְאוּ אִשֶּׁר אֵין לָהֶם רַעָה (כו, טו-י)

שְׁמַעְתִּי שְׁמַבִּיאִים שְׁאֵלָה בְּשֵׁם רַבִּי אֶלֶּה לּוֹפְיָאן זצ"ל. אָמַנְם בְּ"לֵב אֶלְיָהוּ" זֶה לֹא מוֹפִיעַ, אֶךְ כִּךְ שְׁמַעְתִּי שְׁמַבִּיאִים מְשֻׁמוּ, וְנִקְדָּים בְּסַפּוֹר שֶׁסָפַר לִי הַרֵב הוֹפְמֵן מִפְּתַח תַּקְוָה:

פַּעַם הוּא הָיָה אֶצְל ה'חֲזוֹן אִישׁ" זצ"ל בְּכַוּנָה, וְהִגִּיעַ אֶל ה'חֲזוֹן אִישׁ" בְּחוֹר עִם גִּמְרָא בְּיַד. הוּא פָּתַח אֶת הַדֶּף הֶרְאִשׁוֹן, הֲרִיק, וְאָמַר לְחֲזוֹן אִישׁ: "רַבִּיָּה, אֲנִי לֹא מִבִּין אֶת הַפְּשָׁט פּה..."

ה'חֲזוֹן אִישׁ" הַתְּפַעֵל וְאָמַר בְּבַת שְׁחוֹק: "זֶה הֲרִי כֵל כֵּךְ חֻלְק, מִה יֵשׁ כָּאֵן לְהִבִּינְךָ?"...

כְּאִשֶּׁר מְדַבְּרִים עִם אָדָם פְּשוּט, קִשְׁה הַבְּנָה, לַעֲתִים יֵשׁ צֶרֶךְ לְהַסְבִּיר לּוֹ דְבַר בְּאֶמְצָנוֹת "מְשָׁל", וְזֹאת לְמַעַן יִיטִיב לְהִבִּין אֶת כְּנֻגַת הַדְּבָרִים. אֲבָל כָּאֵן מִשָּׁה מְדַבֵּר עִם הַקַּב"ה! לְשֵׁם מַה הוּא צָרִיךְ לְהַמְשִׁיל עֵדָה בְּלִי מִנְהִיג ל"צֹאן בְּלִי רוּעָה"? וְכִי הַקַּב"ה צָרִיךְ, חֲלִילָה, הַמְחָשָׁה כְּדִי לְהִבִּין וּלְדַעַת כִּי־צַד נִרְאִית עֵדָה בְּלִי מִנְהִיג?

מְבָאֵר ר' אֶלְיָה: מִשָּׁה רְבִנּוּ לֹא מִסְבִּיר לְקַב"ה, הוּא מִסְבִּיר לַעֲצָמוֹ!

כְּדִי שֶׁתִּפְלְתוּ עֵבֹר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תִּהְיֶה מַעֲמֵקָא דְלָבָא, הוּא מִמְחִישׁ לַעֲצָמוֹ אֶת גְּדֵל הַצֶּרֶךְ וְהַחֲשִׁיבוֹת שִׂישׁ בְּמִנְהִיג מִנְהִיג

עַל עֵדַת יִשְׂרָאֵל!

לַעֲתִים זָקוּק אָדָם לְחַזֵּק אֶת עֲצָמוֹ עַל מְנַת שֶׁתִּפְלְתוּ

תִּהְיֶה מִתוֹךְ כְּנֻגָה שְׁלֵמָה וְאֶמְתִּית. הוּא יְכוֹל לַעֲשׂוֹת זֹאת עַל יַדִּי שֶׁהוּא מִמְחִישׁ לַעֲצָמוֹ, בְּאֶמְצָעִים שׁוֹנִים, אֶת מְשֻׁמוֹתָהּ הַעֲמָקָה וְחֲשִׁיבוֹתָהּ הָעֲלִיוֹנָה שֶׁל הַבְּקֻשָּׁה שְׁאוֹתָהּ הוּא מְבַקֵּשׁ.

מִשָּׁה, כְּאָמוּר, הַשְׁתַּמֵּשׁ בַּמְשָׁל כְּדִי לְחַדֵּד לַעֲצָמוֹ אֶת גְּדֵל הַבְּקֻשָּׁה, וְעַל יַדִּי כִּךְ תִּקְבַּל תִּפְלְתוֹ מִשָּׁנָה כְּבָד רֹאשׁ וְכֻנְתָּ לֵב.

נִפְלָא מְאֹד.

(רבי ראובן סרנלנשטיין זצ"ל - יחי ראובן)

מִשָּׁה בְּקִשׁ שְׁאִישׁ אֶחָד בְּלֵבָד יְנַהִיגִם

יִפְקֹד ה' אֶלְקֵי הַרְוּחַת לְכָל בְּשָׂר אִישׁ עַל הָעֵדָה (כו, טו-י)

יְדוּעַ הַמַּעֲשָׂה בְּרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לׁוֹי, אֲשֶׁר פָּגַשׁ אֶת אֶלְיָהוּ הַנְּבִיא, וּבִקֵּשׁ מִמֶּנּוּ לְלַכַּת עִמּוֹ, לְרֹאוֹת אֶת מַעֲשָׂיו בְּעוֹלָם, וְלִלְמַד מִחֻכְמָתוֹ.

אָמַר לוֹ אֶלְיָהוּ הַנְּבִיא: יַדַּע לָךְ כִּי לֹא תוּכַל לְהִבִּין אֶת פֶּשֶׁר מַעֲשָׂי. עַל כֵּן מִתְנַהֵג אֲנִי עִמָּךְ מֵרֵאשִׁית, שֶׁלֹּא תִשְׁאֵל אוֹתִי כָּל שְׁאֵלָה וְלֹא תִבְקֹשֶׁנִי לְבְּאֵר בְּפִיָּךְ אֶת פֶּשֶׁר הַנְּהַגוֹתִי. וְאִם בְּכָל אֶפְסוֹ תַעֲוִיר אוֹ תִשְׁאֵל עַל פְּעוּלוֹתִי, לֹא תִתְלַוְה אֵלַי עוֹד!

רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לׁוֹי קִבֵּל עַל עֲצָמוֹ לְקַיִם אֶת תְּנָאוֹ שֶׁל אֶלְיָהוּ הַנְּבִיא, וְהַחֵל לְהִתְלוֹוֹת אֵלָיו. וְאַכֵּן, בְּמַהֲלַךְ הַיַּרְדֵּן, נִרְאוּ לְעֵינָיו הַנְּהַגוֹת מִפְּלָאוֹת וּבִלְתִּי מוּבְנֹת.

לַעֲת עֲרַב הִגִּיעוּ אֶלְיָהוּ הַנְּבִיא וְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לׁוֹי לְבֵית כְּנֻסַת גְּדוֹל, שְׁהָיוּ בוֹ סְפָסְלֵי כֶּסֶף וְזָהָב, וְכָל אֶחָד וְאֶחָד יָשַׁב עַל כֶּסֶאוֹ, אִישׁ כְּפִי כְבוֹדוֹ וּיְקָרוֹ. בְּנֵי הַקְּהֵלָה הִבִּיטוּ בְּאֶלְיָהוּ הַנְּבִיא וְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לׁוֹי, שֶׁנִּרְאוּ כְּשֵׁנֵי עַיִינִים, וְשָׂאלוּ אִישׁ אֶת רַעְיוֹ לֵאמֹר: 'מִי יֵאָכֵל אֶת הָעַיִנִים הַלְלוֹ?'

אוֹלָם אִישׁ לֹא טָרַח לְהַזְמִינָם לְאָכֵל, וְתַחַת זֹאת אָמְרוּ הָאָנָּשִׁים זֶה לְזֶה כִּי דִי לְעַיִינֵים בְּלָחֵם וּבִמֵּים שֶׁהִבִּיאוּ עִמָּם. הָיוֹת וְאִישׁ לֹא הַזְמִינָם לְבֵיתוֹ, יָשְׁבוּ אֶלְיָהוּ הַנְּבִיא וְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לׁוֹי בְּמִקוּמָם כָּל הַלַּיְלָה. הַשָּׁכָם בְּבִקְרָה, בְּטָרֶם עֲזָבוּ אֶת הָעִיר, פָּנָה אֶלְיָהוּ הַנְּבִיא לְבִנְיָ הַמְּקוּם וְאָמַר לָהֶם: 'יִשְׁמַכְכֶם אֱלֹקִים כְּלָכֶם רֵאשִׁים!'

רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לׁוֹי שָׁמַע אֶת דְּבָרָיו הַמְּפַלְאִים שֶׁל אֶלְיָהוּ הַנְּבִיא, אֶךְ מֵאַחַר שֶׁהִבְטִיחַ שֶׁלֹּא לִשְׁאֵל וְלֹא לְהַעֲוִיר דְּבַר, נִצַּר אֶת לְשׁוֹנוֹ וְלֹא דִבֵּר מְאוּמָה.

בְּעֵרַב הַבָּא הִגִּיעוּ אֶלְיָהוּ הַנְּבִיא וְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לׁוֹי לְעִיר נוֹסְפָת, אֲשֶׁר תוֹשְׁבֶיהָ יִצְאוּ לְקִרְאוֹתָם בְּלֵב טוֹב וּבִשְׂמֵחָה גְּדוֹלָה, קִבְּלוּ אוֹתָם בְּסֹבֵר פָּנִים יְפוֹת וְאַרְחוֹ אוֹתָם בְּכֹבֵד גְּדוֹל. לְמַחְרַת בְּבִקְרָה קָם אֶלְיָהוּ הַנְּבִיא וְהִכְרִיז בְּפִיָּה בְּנֵי הַמְּקוּם: "לֹא יִתֵּן בְּכֶם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כִּי אִם רֹאשׁ אֶחָד!"

כְּאִשֶּׁר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לׁוֹי שָׁמַע זֹאת, הוּא לֹא יְכוֹל עוֹד לְהִתְאַפֵּק וּלְהַחֲרִישׁ עַל כָּל הַמַּעֲשִׂים הַמְּפַלְאִים שֶׁנִּגְלוּ לְעֵינָיו, וְתַכְךָ קָרָא אֶל אֶלְיָהוּ בְּפִלְיָאָה: "אֲנָא בְּאֵר לִי אֶת פֶּשֶׁר הַנְּהַגְתָּהּ הַתְּמוּהָה!" "עַתָּה שִׂישׁ בְּלִבְךָ לְהַפְרֵד מִמֶּנִּי", נַעֲנֶה אֶלְיָהוּ הַנְּבִיא, "אִפְרָשׁ לָךְ הַכֵּל, וְאוֹדִיעֶךָ אֶת סוֹד הַדְּבָרִים וְעַקְר הַמַּעֲשִׂים שְׂרָאִית. עַל אָנְשֵׁי הָעִיר הֶרְאִשׁוּנָה הַתִּפְלְלוֹתֵי שְׂזִיכּוֹ לְרַב שְׁרִים וְלְרַב רֵאשִׁים, לְפִי שְׂרָעָה הִיא, וְכָל מְקוּם שֶׁבּוּ רֵאשִׁים הַרְבֵּה נִשְׁחַת וְנִחְרַב. וְאִלוּ אֶת אָנְשֵׁי הָעִיר הַשְּׁנִיָּה בְּרַכְתִּי שְׂזִיכּוֹ לְרֹאשׁ אֶחָד, כְּדִי שִׁיתְאַחַדוּ מַעֲשִׂיהֶם וְעַצְתָּם תִּתְקַיֵּם בְּרוּחַ אַחַת, וְלֹא תִבּוֹא כָּל מַחְלַקַּת בִּינֵיהֶם!"

זֶהוּ מִה שֶׁבְּקִשׁ מִשָּׁה רְבִנּוּ וְאָמַר: 'יִפְקֹד ה' אֶלְקֵי הַרְוּחַת לְכָל בְּשָׂר אִישׁ עַל הָעֵדָה', כְּלוֹמַר שֶׁזִּיכּוֹ שְׁאִישׁ אֶחָד בְּלֵבָד יְנַהִיגִם וְכֵךְ לֹא תִפְרָץ בִּינֵיהֶם כָּל מַחְלַקַּת וּמִרְיָבָה.

(הרב בן ציון מוצפי שלישיא - דורש ציון)

מאוצרות הפרשה

שיפסוק במשפט זה. (אהל תורה, שם)

ויאמר ה' אל משה קח לך את יהושע בן נון (כו, יח)

מאיזה ישיבה הגיע יהושע בן נון??

בפרשה אנחנו קוראים על זה שהקב"ה מינה את יהושע בן נון להיות איש על העדה לאחר משה רבינו ...

ושמעתי מת"ח אחד שליט"א שהקשה: יהושע בן נון הרי היה אחד מהמרגלים... והנה בתחילת פרשת שלח התורה אמרה על "המרגלים שראשי בני ישראל המה..." אומר בעל הטורים: המה גימטריא חמישים!! מכאן שהמרגלים היו שרי חמישים... זאת אומרת: שיהושע בן נון היה בסך הכל שר חמישים!!! לא פחות... אבל גם לא יותר.

זאת אומרת: מעל יהושע בן נון היו שרי מאות... שמעליהם היו שרי אלפים... כלומר: כשליהושע בן נון הייתה שאלה הלכתית... לא היה לו אפילו את הזכות לגשת למשה... הוא נאלץ ללכת לשר המאות... ש... ששר המאות הלך לשאול את שר האלפים... ו... ושר האלפים שאל את משה... ויהושע בן נון הוא זה שנהיה מלך על ישראל???

וכי איך שר החמישים נהפך להיות שר על שר האלפים??

בא רק נמחיש את זה: תתאר לעצמך: במחנה ישראל יש הרבה בתי כנסיות... יש בית כנסת של אלף איש בראשות הגאון הגדול הרב שליט"א... יש בית כנסת של כמה מאות איש בראשות הגאון הרב... שליט"א... ו... ו... שם בקצה של השכונה יש חידר... שבשבת פותחים שתי כיתות ויש בו מקום רק לחמישים אנשים (ש שהקרוואן הזה באמצע השבוע שייך לחידר... והרב שם זה הרב הגאון ר' יהושע בן נון... והנה ביום אחד בהיר... אותו הרב הגאון ר' יהושע נהיה גדול הדור... הרב של הרבנים של שרי אלפים???

את זה? איך הוא הגיע רחוק כ"כ? התשובה היא כך: יהושע בן נון באמת היה רק שר חמישים!!! לא יותר!!! היו לו כוחות וכישורים כמו שיש לשר חמישים לא יותר!! אבל הוא מיצה את השר חמישים שבו עד תום!! הוא עשה את כל מה שבן תמותה יכול לעשות בכוחות וכישורים של שר חמישים... שר חמישים שממצה את כל החמישים שבו!!! שווה יותר משר אלפים שממצה 999 מהאלף שבו!!! רגע... ומה אתה חושב?? שיהושע נשאר שר חמישים... פשוט שלא!!! יהושע עלה והתעלה עד יותר משר אלפים... ללמדך: שמי שממצה את שר החמישים שבו!! מובטח לו שהקב"ה ירומם אותו למעלה למעלה יותר משר אלפים...

בחור יקר: אל תזלזל בכוחות שיש לך!!! כי מה שיש לך זה מה שהקב"ה רוצה... אם אתה מצידך תמצה את כוחותך עד הסוף... "הקב"ה יתן לך צ'אנס למצות כוחות הרבה יותר גדולים... אבל גם עד אז... כעת!! בכוחות שלך אם רק תנצל אותם עד הסוף אתה מבחר המין האנושי. בהצלחה. (אז נדברו)

ואמרת להם זה האשה אשר תקריבו לה' וכו' עולת תמיד (כג, כז)
הגמרא בסנהדרין (כג): אומרת, המגרש את אשתו, אפילו מזבח מוריד עליו דמעות. בספר "עוללות אפרים" הביא רמז לכך. בכל פרשת התמידים אין אותיות ג' ו-ט', לרמז שהגט אינו רצוי למזבח. וכשח"ו יש מקרה שאדם מגרש את אשתו, אז המזבח מוריד דמעות.

לכן אמר הנני נתן לו את בריתי שלום (כה, יא)

רבי יואל מסאטמר זי"ע אמר פעם, בתורה, מובא מעשה הקנאות של פנחס בסוף פרשת בלק. ואילו השכר שפנחס קיבל מובא בתחילת פרשת פנחס. מדוע? ביאר רבי יואל: לפני שנותנים שכר על מעשה קנאות, ממתנינים במשך שבוע כדי לבדוק שזה אכן נעשה לשם שמים.

חנוך משפחת החנכי לפלוא משפחת הפלאי (כו, ה)

הוסיפה התורה לשמותיהם של כל ראשי משפחות השבטים את האות ה"א בתחלתן, ואת האות יו"ד בסופם: **החנכי, הפלאי**, שהן אותיות שמו, מלפניהם ומאחוריהם, לומר בזה שה' מעיד על כשרות יחוסם. אמנם בשמות אבות השבטים לא נוספו ה"א ויו"ד: "אלה משפחות בני גד", "אלה משפחת יהודה", "אלה משפחת יששכר", וכו'. אלא ששלשה שבטים יצאו מכלל זה, וגם לשמות אבותיהם נוספו האותיות ה"א ויו"ד: ראובן – "אלה משפחות הראובני", שמעון – "אלה משפחות השמעוני", וזבולון – "אלה משפחת הזבולני". הסיבה שלשבטים ראובן ושמעון נוספו אותיות שם ה', היא כדי לפים את דעתם מפני שהיו נזופים – ראובן נזף על מעשה בלהה, ושמעון נזף על מעשה זמרי. והסיבה שלזבולון נוספו אותיות שם ה', היא כדי להוסיף לו שמירה. מאחר וזבולון היה מפליג ביום, שהוא מקום סכנת מות, כמו שנאמר (שופטים ה, יח): "זבולון עם חרף נפשו למות" – הוסיף לו הקב"ה את אותיות שמו, לשמירה. (חוקני)

בני שמעון למשפחתם (כו, יב)

מדוע בשאר השבטים נכתבה לפני שמם רק המילה "בני" – "בני שמעון למשפחתם", "בני גד למשפחתם", "בני יששכר למשפחתם" וכן הלאה – הרי שלפני שמות השבטים אפרים ודן נוספה גם המילה "אלה" – אלה בני אפרים למשפחתם, "אלה בני דן למשפחתם".

ניתן להסביר ולומר שהמילה "אלה" רומזת לעבודה זרה, כמו שאמרו על עגל הזהב, (שמות לב, ד) – "אלה אלהיך ישראל". ואמנם בשבטי אפרים ודן חטאו בעבודה זרה יותר מכל שאר השבטים. ירבעם בן נבט שהיה מושבט אפרים, היה ראש המלכים שהחטיאו את ישראל בעבודה זרה, ואיצם לעבוד לשני העגלים שבנה. את העגל האחד שם בבית א-ל, ואת השני בבית שבת דן (מל"א יב) – המקום שבו השכינו בני דן את פסל מיכה (שופטים יח, לא). מסיבה זו הוסיפה התורה לשבטי אפרים ודן את המילה "אלה". (רבנו בחיי, הובא בעלון נפת צופים)

ויקרב משה את משפטן לפני ה' (כו, ה)

נשאלת השאלה: מדוע לא הכריע משה במשפטן של בנות צלפחד? והרי לכאורה דבר פשוט הוא, שאם אין בן, אזי הבת יורשת, ואף השכל הישר מורה כן. ומדוע רצה משה שהקב"ה יפוט בדין? ניתן להסביר זאת על פי מה שאמרו חז"ל (שבת קי"ט): "לא חרבה ירושלים אלא בשביל שחללו בה את השבת", ומכאן שירושת הארץ תלויה בשמירת שבת. ומאחר וצלפחד חילל שבת, לכאורה לא מגיע לו חלק ונחלה בארץ. אמנם למעשה כן הגיע לו חלק בארץ, מפני שעשה את מעשהו לשם שמים, כדברי חז"ל במדרש, שלא קוּשש צלפחד בשבת, אלא כדי להראות לישראל את ענשו של מחלל שבת, למען יראו וייראו. ומכיוון ורק הבורא יתברך יכול היה לדעת מה היה בלבו של צלפחד, אם נתכון לשם שמים או לא, רצה משה שדוקא הבורא יתברך, הוא

כוחם של מעשים קטנים!

יפקד ה' אלהי הרוחות לכל בשר איש על העדה (כ"ז, ט"ז)

ופרש"י: "יפקד ה' - כיון ששמע משה שא"ל המקום תן נחלת צלפחד לבנותיו, אמר: הגיע שעה שאתבע צרכי שיירשו בני את גדולתי. א"ל הקב"ה: לא כך עלתה במחשבה לפני. כדאי הוא יהושע ליטול שכר שמושו שלא מש מתוך האהל. וזהו שאמר שלמה: נוצר תאנה יאכל פריה". לכאורה יש להבין: מה הדמיון בין 'נוצר תאנה' אשר מן הראוי שיאכל את פריה אחר שעמל עליו, ובין יהושע אשר קיבל את הזכות להנהיג את ישראל משום שסידר את הספסלים בבית המדרש? בניגוד לנוצר התאנה, אשר מגיע לו להנות מפרי עמלו ולאכול את פריה - אצל יהושע לכאורה אין אנו רואים כל שייכות בין המעשה שעשה ובין הפרי שקיבל, בדמות הנהגת העדה! את התשובה נבין על פי המעשה הבא:

מנהגו של הגאון רבי זעליג ראובן בענגיס זצ"ל, היה לסיים את הש"ס אחת לשנה. משום כך, מה רבתה הפתעתם של בני הבית, כאשר ביום מן הימים, חמשה חודשים בלבד אחרי הסיום הקודם - הודיע כי הינו מבקש לערוך סעודה מיוחדת לרגל סיום הש"ס. ההפתעה רק התעצמה, כאשר הפעם, הזמין רבי ראובן לסיום זה כמה וכמה מגדולי ישראל - בהם הגאון רבי שלמה זלמן אויערבך והגאון רבי יוסף שלום אלישיב, תוך שעל פניו ניכר כי מדובר מבחינתו בשמחה יוצאת דופן, החורגת מגדר הרגיל.

את תהיותיהם של בני הבית, פיזר רבי זעליג ראובן עצמו, בעת סעודת המצוה. או אז, בעודו מסב עם ידידיו סביב השולחן הערוך, פתח בעל הבית וסיפר: "כפי שבודאי יודעים אתם, שאיפתי היתה להתרחק מעול הרבנות. לאחר נישואי, ישבתי בבית חותני שמונה שנים, בהן שקדתי על תלמודי בלא מפריע. גם לאחר מכן, כשנאלצתי לקבל על עצמי את עול הרבנות, חיפשתי משרות בעיירות קטנות - בהן הטרדות היו מועטות, כך שהתאפשר לי להמשיך וללמוד במשך מרבית שעות היממה. כאשר הגיעו אלי הצעות מערים גדולות יותר, בהם טרדות הרבנות גדולות אף הן - דחיתי אותן בלא היסוס.

משהגעתי לירושלים, וקיבלתי על עצמי את עול רבנותה - התברר לי עד כמה צדקתי. כעת, כמעט אני לא מוצא זמן ללמוד. פה יש חתונה, שם ל"ע לווייה, היום סידור קידושין, ומחר טרדה אחרת, וכן הלאה. אולם כאילו לא די בכך, הרי שישנה בעיה נוספת: לא פעם, כשאני מגיע לאירוע כזה או אחר - אני נאלץ להמתין במשך דקות ארוכות, לעיתים אפילו עשר דקות ויותר...

ובכן, החלטתי, כי אם אינני יכול לחסוך מעצמי את עול הטרדות, הרי שלפחות אני יכול לנצל את זמן ההמתנה לבל יצא לבטלה... קבעתי אפוא לעצמי סדר לימוד לאותן דקות של המתנה, ובמסגרת הסדר הזה - זכיתי כעת לסיים את הש"ס כולו! כלום מבינים אתם מדוע כה מיוחד סיום זה בעיני, מעבר לכל שאר הסיומים שערכתי בחיי?"

הרי לנו, כי אנשים גדולים - אינם מזלזלים אפילו ברגעים קטנים... הם יודעים, כי הגדלות צומחת לאו דוקא מתוך המעשים הגדולים, אלא גם, ואולי אפילו בעיקר - מתוך המעשים הקטנים והיומיומיים, שבסופו של דבר מצטרפים לחשבון גדול! ומכאן, מבאר הרב בלור, תשובה לשאלתנו:

שכן הנה, במשך שנים, יהושע בן נון הקדיש מכוחו ומזמנו בכדי לסדר את הספסלים בבית מדרשו של משה. אלו היו אמנם מעשים 'קטנים' של יום יום, אולם דוקא מתוך המעשים הקטנים הללו - צמחה גדלות נפלאה!

בבחינה זו, דמה יהושע לנוצר התאנה. האדם שנטוע עץ תאנים, עושה מעשה קטן: הוא טומן ייחור של תאנה באדמה... לכאורה - המעשה קטן וחסר חשיבות, והייחור הקטן הינו חסר משמעות... אולם נוצר התאנה יודע כי הייחור הזה יצמיח עץ רב פירות, מפירותיו יאכל במשך שנים רבות!

וכך גם באשר ליהושע... מאחר והוא לא זלזל במעשים הקטנים, אלא ידע שסופם להצמיח גדלות רבתי - על כן הוא אמנם גדל והעפיל מעלה מעלה, ומשכך - היה ראוי להנהיג את העדה, בזכות ולא בחסד! (מתוך הספר "ללמדך" במדבר שעתידי לצאת א"ה)

פינת ההלכה

הכסף שביטוח לאומי מעביר לתוכנית חסכון, למי זה שייך לאבא או לבן?

שאלה: בשנים האחרונות ביטוח לאומי מכניס לכל ילד 50 ש"ח בחודש בתוכנית חסכון, וזה במקום קצבת הילדים שהיה נהוג לתת להורים עבור הילדים, וכשהילד מגיע לגיל 18 אפשר להוציא את הכסף. מבידור אצל ביטוח לאומי הם אמרו, שגם כשהילד מגיע לגיל 18 ההורים אינם יכולים להעביר את הכסף לחשבונם, אלא לאחר שהילד מגיע לגיל 18, הבן יכול לבקש להעביר את הכסף לחשבון הבנק שלו, אבל צריך את הסכמת ההורים, ומגיל 21 הבן יכול לבקש להוציא את הכסף גם ללא הסכמת ההורים, והכסף יועבר לחשבון הבן בבנק ע"פ בקשתו. בני הגיע לגיל 19 ואני מגלגל חובות רבים, ורציתי לשאול על פי ההלכה למי הכסף שייך, לבן או להורים, כי בעיקרון הכסף הוא במקום קצבת ילדים שהיה מגיע להורים שמגדלים את הילדים, האם גם הכסף הזה שייך להורים, או שמא הכסף שייך לבן, ואני לא יכול להשתמש בכסף עבור כיסוי חובותי, שלקחתי עבור גידול ילדי?

תשובה: לפי תשובת הביטוח לאומי, הם נתנו את הכסף לבן, על מנת שאין לאבא רשות להשתמש בכסף, ואם כן גם בבן הסמוך על שולחן אביו, הכסף אינו שייך לאבא, אלא לבן, ואין האב יכול להשתמש בכסף לצרכיו, אלא בהסכמת בנו. (הגרי"י זילברשטיין שליט"א)

חידה שבועית

עזון הקיר הנאה קבית משפחת זית מנמיצ את 1033101 לפי המתכונת הפאה:
ככל שעה צאפה הוא מנמיצ מספר 1033101 מהתאם לפעה (בתשע - 9 1033101, בעשר - 10 1033101, וכך הלאה) וככל מחצית השעה הוא מנמיצ 1033101 אחד. משך זמן ה1033101 ככל שעה
שהיא אינו צאפה על מחצית הדקה. הזמן מסוים צמד אדם ליד העזון שעה ו-59 דקות. מהו סך ה1033101 מנמיצ אותן אדם פוודאות? פאחרו מאחת האפשרויות:
 1. 3 1033101. 2. 5 1033101. 3. 6 1033101. 4. 8 1033101.

תשובה לחידה פרי"ש: צפור אבא של בלק. תשובה לחידה השבועית: ביקורת.

מזל טוב

מרכיב העיר: משפחות קפלן - בקשת לנשואי הבן הנכד משפחות שטרנברג - ניכטבורג להכנס הבן הנכד לעול תורה ומצוות משפחות אייזנבך - תיק להכנס הבן הנכד לעול תורה ומצוות גני הדר: משפחות רוטלוי - הרבסט - שלזינגר - פרידלנדר לנשואי הבן הבת הנכדה הגינה

פתרונות לחידות והודעות לשמחות ניתן לשלוח עד יום שני בפקס: 037608833 או למייל a7608833@gmail.com

לע"נ ר' יצחק זאב הלוי ז"ל
בן ר' אליעזר שלום הלוי ז"ל
לע"נ מרת לאה אלטע הדס ע"ה
בת ר' יעקב הלוי הי"ד

המאמר בשבתורה

אזהרה המורה! העלון מיועד אך ורק לרציניים שיוצאים את השיבות התפילה, ובשעת התפילה לא מעיינים בעלון ובשאר דברים.

לעילוי נשמת ר' דוב בן ר' מאיר יוסף ז"ל

פינחס

בהשקפה ראשונה

מאמרי השקפה, מוסר והנהגות

בספר "לקוט לקח טוב" מובא הסיפור המפורסם על רבי נחום מצ'רנוביל זי"ע שהגיע פעם לאכסניה של יהודי באחד הכפרים הנידחים. בחצות הלילה קם רבי נחום ממשכבו, התישב על הארץ ואמר תיקון חצות בבכי גדול. בעל האכסניה שהתעורר לקול הבכי, סבר לתומו שדבר מה קרה לאורח שלו ורץ בבהלה לדרוש בשלומו. כאשר שאל בעל האכסניה את רבי נחום לפרש בכייתו, אמר לו שהוא עסוק בתפילה ובתחנונים לפני בורא עולם שישלח מהרה את משיח צדקנו. בראותו שהיהודי עדיין מסתכל עליו בתמהון, שאלו רבי נחום וכי אינך רוצה שהמשיח יבוא ונעלה כולנו לירושלים? השיב לו היהודי: "אינני יודע, עלי להוועץ עם אשתי". כעבור שעה קלה שב ואמר בשם אשמו שאין הם יכולים להזניח את הברווזים והתרנגולים שהם מגדלים ולפיכך אין הם מעוניינים לעקוד מכאן לירושלים. חזר ר' נחום ושאל: "ומה תעשו לכשיבואו הקוזקים ויגזלו מכם את רכושכם ואולי אף חייהם יהיו אז בסכנה?" חזר האיש ושאל את אשתו מה להשיב על שאלה זו. ותשובתה לא איחרה לבוא: "אמור לו לרבי, שיתפלל שיבוא המשיח ויקח את הקוזקים לירושלים... ומסיים בספר "לקח טוב" סיפור זה הינו ביטוי להשקפה המנוגדת בקיצוניות לגעגועי גדולי ישראל. עלינו לבדוק את עצמנו היטב מהי תחושתנו ומידת ציפיתנו, ואז נגלה כי אנו מרחפים אי שם באמצע הדרך בין שני הניגודים האלו. (מורשת אבות)

סיפר רבי אליהו לופיאן זצ"ל: זכורני בימי נעורי הייתי ילד קטן ונכנסתי בימי המצרים בין י"ז בתמוז לתשעה באב לבית הכנסת הגדול בשעה שתיים אחרי חצות היום, מצאתי בית כנסת מלא אנשים יושבים על הארץ ועורכים תיקון חצות. מי היו אלו האנשים, סנדלרים חייטים ונגרים, אנשים פשוטים ידעו שיש לערוך תיקון חצות ולבכות על חורבן בית מקדשנו בשלושת השבועות של בין המצרים. (לב אליהו)

פעם אחת לפני תשעה באב, ניגש המשגיח רבי יחזקאל לוינשטיין זצ"ל, לאחד מבחורי ישיבת פוניב'ו, בקפידא גדולה, ואמר לו: "שמעתי עליך שאתה מארגן טיול לבני הישיבה בבין הזמנים", ענה הבחור למשגיח: "קודם כל אני לא מארגן טיול, אני רק משתתף בטיול, ועוד שאין זה טיול לשם טיול, אלא שרוצים אנו להתפלל בקברי הצדיקים, ובין הזמנים, הוא הזמן המתאים לנסוע למקומות אלו, כי באמצע הזמן הענין יפריע לסדרי הישיבה". השיב המשגיח רבי יחזקאל זצ"ל לבחור: לא על זה הקפידא שלי, אלא שאנחנו עכשיו באמצע תשעת ימי אבילות, על חורבן בית המקדש, ומה שאתם עושים עכשיו, הרי זה דומה לאחד השרוי ח"ו באמצע ימי אבילות, על פטירת אב או אם, ומתכנן כבר טיול שיעשה לאחר שיקום מימי השבעה, הלא לא כעת הזמן לעסוק בדברים אלו, וצריך להבין שאנחנו כרגע באבילות. (אוהל משה)

בסוף ימי של הרבי ממונקאטש בעל ה"מנחת אלעזר" זי"ע שכב על מיטת חוליו בבית החולים בפעסט ולמרות יסוריו לא מנע את עצמו מעבודת התפילה כדרכו בקול חזק. באחת הפעמים בעמדו לפני ה' בתפילה נכנס הרופא ראש המחלקה ואמר, שהקולות שיוצאים מהחדר מפריעים לשאר החולים הנמצאים במחלקה שחלקם חולים מסוכנים. ענה הרבי שאכן ישתדל להנמיך קולו בתפילה. למחרת בהגיע זמן תפילה, לא עמד לו כוחו לחסום את פיו והתפלל בלבת אש ובקול גדול. שוב הופיע הרופא ואמר שישנו במחלקה חולה אנוש וקולות התפילה מסובבים לו צער. פרץ הרב ממונקאטש בבכי והשיב לרופא מתוך נהמת ליבו: "גם לי כואב, כואב לי מדוע השכינה עודנה בגלות? מדוע אין בן דוד בא? על זאת אני זועק! (רשומים בשמך)

פרשה ופירושה

לקט פירושים על פרשת השבוע

פינחס בן אלעזר בן אהרן הפלחן השיב את חמתי "לפי שהיו השבטים מביים אותו והראיתם בן פוטי זה שפיטם אבי אמו עגלים לע"ז והרג נשיא שבט ישראל לפיכך בא הכתוב ויחסו אחר אהרן" (רש"י) צריך להבין, איך יתכן שהשבטים ביזו את פנחס, הלא היתה מגפה נוראה בה מתו עשרים וארבע אלף וראו בחוש שהוא עצר את המגיפה, והקב"ה מעיד בו שהשיב את חמתו ושהוא זה שעצר את המגיפה וקיבל בשכרה ברית שלום, האין בזה ראייה מספקת שהיה מעשה זה לשמה ונובע ממניעים טהורים מזוככים, מה צורך יש עדיין ליחסו אחר אהרן ואיך יתכן שבמקום להעלות אותו על נס, ידונו ממה בדיוק נבע מעשהו? מכאן ניתן לראות, נוראות כוחות הנפש, שהאדם מסוגל לקבל טובה כה גדולה ממישהו ובמקום להכיר לו טובה, יצליח למצוא דברים צרדיים במעשהו ולבוזתו על כך, גם אם יקבל עדות מהקב"ה עצמו על טוהר מעשיו של פנחס לא יהיה זה מספיק, וכדי להוציא מלבם חייבים עדות ברורה - בן אלעזר בן אהרן הכהן. (לחתך עליון - קול התורה)

לכן אמר הנני נתן לו את בריתי שלום: במדרש כתוב שפינחס סיכן את חייו כדי לקדש את שם ה' ברבים. אמר הקב"ה בדין הוא שיטול שכרו והנני נתן לו את בריתי שלום. ידוע שבעולם הזה לא מקבלים שכר על מצוות ה'. אי"כ מדוע שונה פינחס שזכה לברכה מיוחדת? מבאר המגיד מדובנא על פי משל: נער אחד היה משרת בביתו של עשיר אחד, ובתמורה לעבודתו היה אוכל על שולחנו של העשיר. ויהי היום באמצע סעודת פורים כשזכר לב כולם בשמחה ובמשתה. וכולם מסובים על השולחן הערוך בכל טוב. הגיע סוחר וביקש לקנות סחורה מחנותו של העשיר. כמובן העשיר רחה את הסוחר שיבוא למחרת כי הרי עיניך רואות את השמחה והסעודה, ואיני יכול להפסיק. שוב מחר ואתן לך כל אשר תחפץ. שמע הנער את שיחם ואמר לעשיר אני ארוץ ואפתח לו את החנות ואתן לו את מבוקשו. שאל העשיר: באמצע הסעודה! מה דחוף? ענה הנער: חבל על הסוחר, כהרף עין אלך ואשוב. אמר ועשה. למחרת היום שאל העשיר את הנער: כמה מגיע לך בעבור עבודתך אצלי כל השנים? התפלא הנער והשיב: הלא סיכמנו שבעד עבודתי אוכל על שולחןך. אמר העשיר: אכן כן, כך סיכמנו בתחילה, כי חשבתי שחביבה עליך אכילתך תמורת משכורתך. אולם כעת ראייתי שהאוכל אינו כה חשוב לך, אלא רצונך לעזור לי ולהיטיב עמי, עד שעזבת את הסעודה. אם כן מן הראוי שתקבל משכורת של ממש. והנמשל אומר המגיד מדובנא: מה האדם יכול להשיב לבורא העולם על כל תגמוליו שעושה עמו כל רגע מימי חייו. כמובן אין בכוחו לגמול טובה להקב"ה על חסדיו המרובים. ואפילו שאדם שומר תורה ומקיים כל מצוותיה כראוי, הרי מקבל את חייו במתנה שאין גדולה הימנה. בפרט אם הבריות והעושר על מתנותיו. אולם פינחס סיכן את חייו וחרף נפשו למות על קדושת ה'. אם כן גילה שחייו לא נחשבים למאומה כדי לקדש את ה'. לכך אמר הקב"ה בדין הוא שיטול שכרו, שכר אחר ממה שיקבל על מצוותיו.

בן בנות צלפחד דברת נתן נתן להם אחרת נחלה בתוך אחי אביהם: ראיתי לפרש בדרך צחות זה שאמרו בב"ב (ק"ט, ב) שבנות צלפחד צדקניות היו שלא נישאו אלא להגון להם לכן לא נשאו פחות מארבעים שנה כמושי"ב הרשב"ם שם שהיו מצפות להגון להן, וצ"ע וכי לא מצאו הגון תוך ארבעים שנה. ואפשר שכדי לעשות שידוך טוב דרוש ב' דברים א. יחוס ב. ממן, ובנות צלפחד ב' החסרונות היה להן, לא היה להם יחוס ולא ממן, שלא היה להם ירושה וגם ריגנו על אביהם שחילל שבת, אי"כ לא מצאולתם הגון שישא אותם. אלא הם המתינו עד ארבעים שנה שאז קיבלו הנחלה, והיה להם ממן, וגם נעשו אז בעלי יחוס שהרי התגלה שאביהם לשם שמים נתכוין, ממילא יכלו להנשא להגון. (אוצר הידיעות)

סיפור מההפטרה

ויאמר קנא קנאתי לה' אלהי צבאות כי עזבו בריתך. היה רגיל בפיו של המגיד רבי שלום שברדון זצ"ל לספר את המעשה, אודות הנסיבות אשר הביאו את אותה אשה צדקנית, מרת שרה שנירר ע"ה, לייסד את תנועת "בית יעקב" תנועה אשר שינתה לחלוטין, את פני העם היהודי לדורותיו, ראשיתו של המעשה, בימי מלחמת העולם הראשונה, אז היתה, שרה שנירר, אחת מבין אלפי הפליטים אשר גלו מהעיירה קראקא שבגליציה, שרה שנירר, התגלגלה לעיר וינה, וקבעה בה את מושבה, התגוררה בדירה שכורה, באחד מרבעיה של העיר, והשתייכה לקהילה מסויימת אשר התרכזה סביב בית הכנסת השכונתי, באותו בית כנסת, כיהן יהודי תלמיד חכם בשם הרב פלש, אשר היה מוסר שיעורים קבועים, מדי שבת בשבתו, שיעורים אשר נסובו סביב פרשת השבוע, על מאזינותיו הקבועות נמנתה הגב' שנירר, אשר מקשיבה היתה מעזרת נשים לדבריו המרתקים של הרב פלש, פה מפיך מרגליות היה הרב פלש, שיחותיו כולן מרתקות היו, אולם לאחת מהן נודעה השפעה מכרעת על המשך חייה של הגב' שנירר, היתה זו שיחה אשר נשא הרב פלש בחנוכה, ובה הוא התייחס לעזובה הרבה הקיימת בשטח חינוך הבנות, באותם ימים לא היו בנמצא בתי ספר, עבור בנות ישראל הכשרות, וכך בלית ברירה היו רבים מן ההורים שולחים את בנותיהם אל בתי הספר הכלליים הכפרניים, המעניקים חינוך קלוקל העומד בסתירה לדרך יעקב סבא, חינוך אשר תוצאותיו ניכרו היטב. "היכן הם ההשמונאים שברדוננו?" זעק הרב פלש, היכן הם אלו אשר ידימו את הדגל ויכריזו את ההכרזה ההיסטורית "מי לה' אלי"? הוא שאל בכאב, והגב' שנירר החליטה לספק את התשובה, היא שמעה תוכחתו של הרב, כמו שנאמר בפרשת יתרו "וישמע יתרו מה שמועה שמע ובא, כולם שמעו, ברם יתרו שמע ובא, רבים הם אשר שמעו את דבריו של הרב פלש, רבים הם אשר דבריו עוררום והביאום לכדי מחשבה, אולם אחת היתה אשר קמה ועשתה מעשה, היתה זו כאמור הגב' שנירר, אשר בעקבות אותה דרשה, הניחה לאחר תקופת מה, עם שובה לעירה לקראקא, את היסודות עליהם מושתת עד היום חינוכן של בנות ישראל. היא ריכזה סביבה קבוצת בנות, הרעיפה עליהם, טל תחיה, בדמות שיעורי תורה והשקפה נכונה, ואט אט החלה המגמה צוברת תאוצה, נפתח בית ספר, וסמינר, בהנהלתה של הגב' שנירר, חניכותיה נפוצו בכל קצוות הארץ, והעמידו תלמידות משלהן, כאשר שנים ספורות לאחר מכן ניתן היה כבר למצוא בתי חינוך לבנות על טהרת הקודש בפולין בהונגריה בליטא, ובכל העולם כולו, וזהו סיפורו של הגב' שנירר. הסיפור אשר חביב היה על המגיד רבי שלום זצ"ל, ומרבה היה לספרו, תוך שהוא מוסיף נופך בדברים ומטעים: "הבה נתאר לעצמנו כאשר הגיע אותו רב וינאי, הרב פלש, אל עולם האמת, מה הוא מצא, הלא ודאי הראו לו עולמות על גבי עולמות, אשר כולם נזקפים לזכותו, הראו לו נשמות רבות מספור, אשר הצלתן נזקפת לזכותו לזכותי? תמה בודאי הרב פלש, מה לי ולבית יעקב, אולם בבית דין של מעלה הזכירו לו את אותה שיחה, אשר נשא בחנוכה, לפני שנים רבות, וגילו לו, כי בעזרת הנשים, ישבה באותה עת, אשה צדקנית, אשר הושפעה מדבריו, קמה וחוללה מכוחם את המהפך הכביר, בדיבורך, אתה הרב פלש, הצעת את אש הקודש בלבה של הגב' שנירר, הסבירו בלי ספק לרב פלש בשמים, והבהירו כי יש לו יד וחלק בכל זכויותיה היה ר' שלום מסיים (הגדת ר' שלום)

ועל הכל...

"פרפראות"

סיפר המגיד הנודע רבי שבתי יודלביץ זצ"ל: פעם הגיעו תיירים אמריקאים למאה שערים בתשעה באב, הם התפלאו, מדוע כולם בוכים? סיפרו להם על בית המקדש שחרב, "ולא היה למקום ביטוח?" שאלו התיירים, לא באה התשובה, אז באמת צריך לבכות, סיכמו התיירים את הדיון, וסיים רבי שבתאי "אל תהיו כסוס כפרד אין הבין" שלא נהיה כאותם התיירים, שלא מבינים את המשמעות של הצער חורבן בית המקדש.

"ענין של טעם"

טעם שאומרים בבוקר "שים שלום", ובמנחה "שלום רב" (למנהג אשכנז). לפי שבבוקר אומרים ברכת כוהנים, וב"שים שלום" יש בו מעין הברכות של כוהנים. "ברכנו" כנגד "יברכך". "באור פניך" נגד יאר. ובמנחה אין שם "ברכת כהנים" לפיכך אומרים "שלום רב" ועל כן בתענית ציבור שאומרים במנחה גם כן "ברכת כהנים" אומרים גם כן "שים שלום". (מטה משה)

"מפי כתכם"

קעת ניגש לבאר את עניינם של י"ז בתמוז ושלשת השבועות, ובאמת כאשר נבחנו את הדבר נמצא שלמרות שישראל מענים בצום נפשם, נוהגים מנהגי אבילות, ולא מתחננים בשבועות אלו, עם כל זה מעטים עד מאד חשים בלב את האבל ומתעוררים מכך באמת, אין כאן כוונה לקטרג, אבל הרי זה דבר הנראה לעין, אם נוכל לאסוף כפית של דמעות מכל בני התורה גם יחד היתה זה הישג, אם כן מה טעם ומה תועלת יש בכל האבילות הזאת שאנו נוהגים, אלא שהמתבונן הישב בפרשת פינחס, יגלה אל נכון את סוד הענין, כי אולי באמת לא נוכל לאסוף מבין כולם כפית של דמעות, אך אם נזכה לאסוף טיפה אחת של דמעה טהורה ומרידה מיהודי אחד שבאמת איכפת לו הוא יחזיר את הכל בחזרה מדובר על ימינו בזמננו, כל יהודי בודד אם רק יהיה לו לב טהור, וסערות רגשות, לכבוד שמים, הוא יוכל להחזיר עטרה ליושנה, כל אחד צריך לשאוף לזכות לכך, והרי עלינו להבין הדמעות של בין המצרים, אינם הלכה בשולחן ערוך זהו ביטוי ביטוי לאיכפתיות זה כל כך עמוק. פנחס קם ואמר איכפת לי, ובכך החזיר הכל בחזרה, לכן פנחס הוא אליהו הנביא, אשר יבשר לנו על ביאת המשיח, זוהי דוגמה עבורנו ליהודי אחד שהיה איכפת לו על כבוד שמים, מספיק יהודי אחד שאיכפת לו, פינחס לא היה גדול הדור, ואף לא בעל מעמד מיוחד, והוא הצליח להחזיר הכל בחזרה, בשביל זה קבלנו את הימים האלה, לדעת מה כוחו של יהודי. יהודי, זה מי שמסוגל לתת טיפת דם, היום אין לנו טיפת דם אבל אפשר לבטא זאת על ידי טיפה של איכפתיות, זה כל כך עמוק הקב"ה כביכול עומד ומחכה לאותה דמעה, זה שאנו לא שומעים מוסיקה ואין חתונות זה הכל ביטוי, וזה שלא מתקלחים ויש ריח של זיעה, אלו הקרבנות שלנו והקב"ה מקבל ריחות אלו כריח ניחוח, כי כל אלו הם ביטויים עמוקים ועד לימינו אלה אנו חיים מזה שה' יעזור שאכן נזכה לזה. (רבי שמשון פינקוס זצ"ל)

"מקום לשאלה"

שאלה: איך יתכן שבישול יחד של שני מאכלים המתירים, יהיה יותר חמור מבישול יחד של שני מאכלים, שאחד מהם יש בו איסור, ואחד מהם הוא דבר המותר?

תשובה: אם בישל בשר כשר, עם חלב של בהמה טהורה, נאסר בהנאה. ואילו אם בישל בשר כשר עם חלב של בהמה טמאה, מותר בהנאה (לא באכילה) שמה שכתוב בתורה "לא תבשל גדי בחלב אמו" נאמר דוקא על בשר וחלב שמתירים באכילה (דברי חכמים וחידושים)

מפתגמי אור יתא

פתגמים, נצנוצי מחשבה, ורעיונות בדרכה של תורה

הרגל נעשה טבע שני. (שבילי אמונה)

הכזבן, זה דרכו לחשוב, שכולם כזבנים כמוהו. (אברבנאל)

שוטה אחד יכול לקלקל, מה שלא יוכלו אלף חכמים לתקן. (בית יהונתן)

מתיקנות הדף היומי

בס"ד | פנינים מתוך שיעורי הדף היומי של הרה"ג אברהם ישעיהו קובלסקי שליט"א

יומא דהילולא קדישא

יום כ' תמוז יומא דהילולא של כ"ק מרן בעל החכמת אליעזר מסערט וזיניץ זצוק"ל

לפני שנה זכיתי להיות בשבת קודש בצילו של הוד כ"ק מרן הרבי מסערט-ויזניץ שליט"א ברמת ויזניץ בחיפה. האמת יצאתי משם מחושמל. הרבי שליט"א קיבל אותי בפניא דמעלי שבתא במאור פנים. ובמשך כל השבת קודש הרגשתי איך הרבי שליט"א מוסר את נפשו וגופו עבור הציבור הקדוש. לראות איך הרבי מלביש לחתנים את השטריימל, לשמוע את ה'לכה דודי' בצילו של הרבי שליט"א, לטעום תענוג של טיש בליל שבת קודש אצל הרבי, זה הדבר הכי נעלה.

ומה שהכי תפס אותי בציבור זה הפירגון שיש להם. הרבי הק' מרן בעל החכמת אליעזר' הטביע בהם בגנים את הרצון להיטיב, ואת האהבת ישראל, וזה מורגש בכל פינה. כשנכנסתי לפני שבת קודש למנחה ניגשו אלי זקנים עם כזה 'שלום עליכם' כאילו שאנחנו ידידים עשרות בשנים. לא נרגעו עד שסידרו לי מקום נוח לשבת. מאיפה העיץ טובה' הזו? הכל מכוחו של רבנו מרן בעל החכמת אליעזר'.

השנה לקראת יומא דהילולא של הרבי הקדוש שוחחתי עם נכדו חביבו הרב הצדיק רבי ברוך הגר שליט"א, בנו של כ"ק מרן האדמו"ר שליט"א, ובקשתי לשמוע מעט על זקנו הקדוש. הרב הצדיק רבי ברוך הואיל להקדיש לנו מעט מזמנו ומהידיע העשיר שלו.

"אנחנו חיים היום בדור שמחפש מופתים", מתחיל הרב הצדיק את שיחתו המחכימה, "אובהים סיפורים דרמטיים. הסבא רבינו הקדוש מרן החכמת אליעזר חניך אותנו שלא זה יהיה המדד שלנו לצדיק. הוא הסביר לי פעם בשיחה אישית שכאשר מספרים על צדיק סיפור של שינוי סדרי מעשה בראשית, האדם הפשוט ששומע זאת אומר לעצמו: איך אני הקטן מגיע לכאלו דגרות. הרי זה רחוק ממני כרחוק מזרח ממערב. ואז האדם אומר לעצמו: מה אני אוכל לקחת מסיפור כזה? זה הרי לא נוגע לי כלל למוסר השכל של יום יום..."

"כך היתה כל ההנהגה שלו", ממשיך הרב הצדיק, "גם כששמע סיפור מזקנו הקדוש מרן האהבת ישראל מויזניץ זצוק"ל, היה תמיד אומר: אני רוצה לשמוע על הנהגה בבין אדם לחבירו, על מידות טובות, כי לזה יכול כל אדם להגיע בעבודה עצמית. ולכן ביקש מאתנו שכשמדברים על צדיק נדבר על המידות הטובות. גם צדיקי הדור כשדיברו על רבינו החכמת אליעזר, העידו שהוא היה יחיד בדור במידות טובות, גאון במידות".

"אינני יכול לשכוח", נזכר איש שיחנו בערגה, "פעם בראש השנה, כשרבינו נכנס לבית הכנסת לתקיעת שופר, הוא היה לאו בעלמא הדין, כולו דבוק בעולמות עליונים, וכך ליויתי אותו לעבר מקומו, וכמו הצדיק הדרך הוא רואה ילד בוכה. מיד עצר רבינו בדרכו, פנה לילד כמו אבא אוהב, בבחינת יורד משה מן ההר אל העם, ושאל אותו: וואס איז גישעה? פאר וואס ווייסטו? [מה-מה קרה, למה אתה בוכה?]. לאחר דקה המשיך רבינו בדרכו שוב אחוז שרעפים... וכך היינו יכולים לראות בהרבה הזדמנויות, במעמדים שונים, איך רבינו הוא בבחינת פושט צורה ולובש צורה...", מסיים נכדו של רבינו את השיחה המעשירה.

לאחר ששמענו עד כמה כל חייו של רבינו היו מקשה אחת עבור כלל ישראל, אז מה הפלא שהוא זכה להקים ממלכה קדושה כזאת בלי עין הרע...

מה אמר מרן הסטייפלר על החולדה שעברה בין החתן והכלה

חפץ קדוש של מצוה

השבוע נלמד בדף היומי (שבת דף ק"ז ע"א): גדולה הכנסת אורחים יותר מקבלת פני השכינה.

הרה"ק הרבי רבי זושא זי"ע התארח פעם בביתו של יהודי אחד. כשעמד בפתח הבית התחיל הרבי רבי זושא לנשק לעצמו את ידיו. הסתכל בעל הבית על מעשיו ותמה: מה זאת?

"פשוט מאוד", אמר לו הרבי הקדוש, "הגמרא אומרת גדולה הכנסת אורחים יותר מקבלת פני השכינה, נמצא שהגוף שלי הוא כעת חפץ של מצוה, כמו האתרוג שמנוענים בו וכדומה, ולכן אני מנשק אותו..."

למה כבודו משתדך עמי

השבוע נלמד בדף היומי (שבת דף ק"ל ע"א): ליכא כתובה דלא רמי ביה תיגרא.

מרן הסבא קדישא מראדושיץ זצוק"ל חיתן את בנו עם נכדתו של הרבי הקדוש רבי ראובלע ז'ארנובצער בעל הדודאים בשדה זצוק"ל. לפני החופה נזכר לפתע הסבא קדישא שהמחותנים עדיין לא רבו ביניהם, והרי הגמרא אומרת ליכא כתובה דלא רמי ביה תיגרא. ניגש הסבא קדישא אל מחותנו והתחיל לריב אתו: "למה כבודו משתדך עם אדם פשוט כמוני? מה פתאום? מה ראה בי?..." הרבי הקדוש

מז'ארנובצער ענה גם הוא לעומתו: "מילא אני משתדך עם צדיק הדור, אבל אינני מבין מה ראה כבודו בי?..." לאחר כמה טענות כאלה, נענה הסבא קדישא: "זהו, כעת אפשר כבר לגשת לחופה..."

החולדה שהפרה את שלום הבית

היה זה בבני ברק שלפני חמישים שנה. החתן והכלה ישבו בחדר יחוד ושוחחו, ולפתע עברה ביניהם חולדה שחורה. ישנם אנשים המאמינים באמונה טפילה [שמקורה בודאי מהגויים] שאם עברה חולדה שחורה [או חתול שחור, תלוי במסורת...] בין שני אנשים, זהו סימן רע שמריבה תעבור ביניהם.

הכלה שהאמינה גם היא באמונות אלו, ראתה את החולדה, והחליטה שזהו סימן רע להם והיא איננה רוצה עוד בשידוך זה. היו שם כל מיני משפיעים ומחנכים שניסו לשכנע אותה ולשנות את דעתה, אך היא בשלה. היא לא יכולה לחיות עם בעל זה. היה שם חכם אחד שהציע לה ללכת למרן הסטייפלר בעל הקהילות יעקב זצוק"ל ולשמוע את חוות דעתו, ומה שהוא יאמר תעשה. להצעה זו לא יכלה הכלה

שלא להסכים, והחליטו ללכת עוד באמצע החתונה לשאול את האורים ותומים.

מרן הסטייפלר ישב בחדרו, עסוק כל כולו בסוגיא, ולפתע נפתחת הדלת, ונכנסים חתן וכלה עם המחותרנים שלהם. הגאון הרים את עיניו, פנה אליהם ושאל למבוקשם. סיפרה הכלה את כל הסיפור כשהיא מסבירה את החששות שלה.

כשמע מרן גאון ישראל את הבעיה, חייך ואמר: "הגמרא אומרת (שבת דף ק"ל ע"א) ליכא כתובה דלא רמי ביה תיגרא. כשראו משמים שאתם אינכם רבים כלל, שלחו לכם את החולדה הזאת שתעבור ביניכם. כעת אתם יכולים לחזור לחתונה לחיים ולשלום ותבנו בית נאמן בישראל..."

עונשו של זלזול בגדולי ישראל

בדף היומי של היום (שבת ק"י ע"א) נלמד: "אמר להו אב"י, דילמא חייוא דרבנן טרקה, דלית ליה אסותא, דכתיב ופרץ גדר ישכנו נחש". פירש רש"י: "שעבר על נידוי חכמים, ונחש הנושכו על כך אין לו רפואה, לפיכך לא נמצא לו רפואה". נספר על כך סיפור מזעזע מה קורה בזלזול קל בגדולי ישראל.

היה זה שבוע אחרי פטירתו של פוסק הדור מרן הגאון הגדול רבי משה פיינשטיין זכר צדיק וקדוש לברכה. אברך נתקף בכאבי ראש נוראיים, הוא פנה לכל הרופאים, לכל יועצי הרפואה, וכולם העלו חרס בידם ולא הצליחו לסייע לו. הוא חש בבהלה אל אחד מגדולי הרבנים בארץ ישראל לבקש את ברכתו. הרב הקשיב לצרתו, וכאשר שמע שהכאבים התחילו סמוך להלוויה, הוא שאל אותו: האם פגעת פעם בכבודו של פוסק הדור רבי משה פיינשטיין? אך האברך ענה מיד בשלילה. הרב הררה, ולאחר מכן הציע לו להפיל גורל הגר"א. "אולי באמצעות הגורל נמצא את הסיבה האמיתית לכאבים..." הרב עשה את גורל הגר"א, והפסוק שעלה בגורל היה "ומדוע לא יראתם לדבר בעבדי במשה". כעת כבר היה ברור שמדובר בפגיעה בכבודו של מרן פוסק הדור.

האברך ניסה שוב ושוב להיזכר במה מדובר, ואז לפתע היכה בו הפסוק מכת ברק. הוא נזכר איך הוא עמד שם בשושן פורים בין ההמונים אשר גדשו את רחובות ירושלים בהלוויה הגדולה. איך אפשר שלא לבוא ולחלוק לגאון וצדיק כזה את כבודו האחרון, אולם הוא

הפסוק שעלה בגורל היה "ומדוע לא יראתם לדבר בעבדי במשה"

מיני מתיקה

הגמרא אומרת במסכת סנהדרין (דף י"ט ע"ב): **אמר רבי שמואל בר נחמני אמר רבי יונתן כל המלמד את בן חבירו תורה מעלה עליו הכתוב כאלו ילדו.**

חשבתיו בחמלת השם עלי ובסיעתא דשמיא לומר בכוונת המאמר, מתי אפשר להצליח עם תלמיד, איך תוכל להשפיע עליו תורה ויראת שמים, רק בתנאי אחד, "כאלו ילדו", רק אם אתה מתייחס אל התלמיד כמו בן יחידך אשר אהבת, רק אז תצליח באמת ללמדו תורה ולהשפיע בו. הילד, או הבחור, ואפילו האבדך, מרגיש במדוייק כמה המלמד שלו או המורה-דרך שלו אוהב אותו ומחבב אותו, וזה משפיע עליו יותר מכל דבר אחר.

ועל זה נאמר (משלי כו, ט): **כַּמִּים הַפְּנִים לַפְּנִים כֵּן לֵב הָאָדָם לְאָדָם.** והגמרא (יבמות דף ק"ז ע"א) מעמידה שהפסוק מדבר בדברי תורה. פירש רש"י שם (באחד מהפירושים): **"אם רבו מסביר לו פנים הוא מחכים, ואם לאו אינו מחכים מרבו."**

(מתוך הפתיחה לשיעור שבת ק"ז, ב תמו)

הוטרד משורת ההספדים הארוכה ומגודל ההלוויה. הרי פורים היום והציבור צריך לקיים את מצוות היום. "אין זה צודק", אמר האבדך לסובבים אותו, "כי לווייה של מי שרק לא יהיה תפוגם בשמחת פורים של מאות ואלפי אנשים...".

"הפתרון היחיד לכאבים שלך", אמר לו אותו רב, "הוא שתאסוף עשרה אנשים ליד קברו של פוסק הדור, ובנוכחותם תבקש מחילה". ואכן האיש אסף מניין, עלה להר המנוחות וביקש מחילה, ותוך יום חלפו הכאבים והאדם הבריא.

אליבא דהלכתא - שאלות בהלכה בסוגיות הדף היומי

השבוע נלמד בדף היומי (שבת קכ"ח ע"ב) על איסור ביטול כלי מהיכנו. רצינו לשאול מי שהמזגן שלו נוטף מים והם מלכלכים את הבית, האם מותר לאוספם או שהמים הם מוקצים, והאם מותר לו בשבת להניח דלי לקבל את המים או שיש בזה איסור של ביטול כלי מהיכנו?

תשובה שהתקבלה מאת רבה של בני ברק הגאון הגדול הרב שבת צבי רוזנבלט שליט"א:

לכבוד הרב הגאון מזכה הרבים רבי אברהם ישעיהו קובלסקי שליט"א

בדבר שאלתך לגבי מי מזגן אי הוי מוקצה, הנה גבי מי גשמים איתא בעירובין (מ"ה ע"ב) דאי מיא עביבא מיבלע בליעי הווי גשמים נולד ואסורים משום מוקצה, ומסקנת הגמרא משמע שאין המים בלועים בעבים אלא הם כבר מים גם כשהם בעבים, ולכך לא הווי מוקצה. וכן הוא בהדיא בבית יוסף (סוף סימן ש"ו) וז"ל: כתב בשבלי הלקט בשם רב צמח גאון, מטר היורד בשבת ויום טוב אע"ג דמאתמול לא היו עבים מותר לרחוץ ולשתות מהם, דאסיקנא מיא בעבים מינד ניידי ולא הוי מוקצה. והכי קיימא לן כמבואר בשולחן ערוך (סימן של"ח סעיף ח') ובמשנה ברורה שם ס"ק ל').

ויש לדון אם גם מים היוצאים מהמזגן נחשבים כמינד ניידי ולא הווי נולד, שכמו שמי גשמים אינם מוקצה אפילו באופן שלא היו עבים מאתמול, והיינו לכאורה משום שמים שנמצאים באויר גם נקראים כבר מים, כך גם מים של מזגן לא יהיו מוקצה מהאי טעמא.

אבל נראה שמה שמתירים מי גשמים שלא היו עבים מאתמול אין זה משום שהמים נמצאים כבר באויר, אלא משום שהם היו באוקיינוס והעבים לקחו אותם משם בצורת מים ולא בצורה של מיבלע בליעי, וכן מדויק מדברי השבלי הלקט שהובאו בבית יוסף, שהביא את המשך דברי הגמרא בעירובין שם שאמרו 'השתא דאתית להכי מים דאוקיינוס מינד ניידי', ואף שהגמרא שם איירי גבי דין שביתה, מכל מקום יש ללמוד מזה שהמים שבעבים שנוצרו בשבת נידונים כמי האוקיינוס ששם הם היו בכניסת השבת, ומשום כך גם אין זה נולד, ואם כן לפי זה מים של מזגן שהיו באויר בלי עבים, ואז הם היו במצב של מיבלע בליעי ולא מסתבר דבאויר יהיה נחשב כבר מים, הרי זה נחשב נולד ואסורים משום מוקצה.

ולגבי השאלה אי מותר לאוספם, תליא דינא דגרף של רעי, שאם הם במצב של גרף של רעי מותר לאוספם.

ולגבי להניח כלי בשבת לקבל מים אלו, הנה בשולחן ערוך (סימן של"ח סעיף ח') מבואר לגבי דלף שאינו ראוי, שאסור לתת תחתיו כלי משום שאין עושין גרף של רעי לכתחילה, והוי מבטל כלי מהיכנו ואסור אפילו אם יתוצה שישאר כך ולא יטלנו משם בשבת, וכמבואר במשנה ברורה שם. אלא שבביאור הלכה (ד"ה אסור) הביא דעת הטור דשרי שכיון שאפשר לטלטלו משום גרף של רעי אין זה ביטול כלי מהיכנו, וכתב בביאור הלכה בשם החיי אדם שבמקום צורך גדול יש לסמוך על הטור להתיר לתת כלי תחת הדלף אף שאינו ראוי.

מקולמוסם של הקוראים

שליט"א אחדות מעלתו, והלוואי זכה ללמוד שמץ כלשהו מדרכיהם הישירות.

גם התפעלתי מאוד מהמכתב של ידיד נעורי הגאון הגדול בקי בכל מכמני התורה הצדיק הנשגב רבי ישראל אהרונסון שליט"א שכנגדל גאונותו בתורה, פי כמה וכמה הוא גאונותו במדות טובות, אשר יכולים להכתירו בתואר "הגאון האדיר במידות", ממש צדיק ולב רך כחמאה וחלב, אשר זכיתי להתאבק בעפר רגליו בהיותו שואל ומשיב בישיבה גדולה 'באר אברהם' ולמדתי ממנו אולי כטיפה מן הים, מן הים הגדול של התורה שהוא בקי בה ממש כמונח בקופסה. אני רואה שהוא גם כן מבין עליכם במקצת על פי התוארים שהוא כותב על כבוד תורתו וניכרים דברי אמת.

השי"ת יעזור שתזכו להמשיך מתוך אושר עושר וכבוד בהרבצת התורה ולזכות את הרבים ולהגדיל תורה ולהאדירה, עדי זכה לביאת משיח צדקנו בקרוב בימינו ממש, אמן כן יהי רצון.

עוד פעם יישר כח גדול, עלה והצלח, לך בכוחך זה והושע את ישראל

מאיר איתמר רחנוביץ

מכתב מאת המשפיע הנודע הצדיק שמעון רבי ישראל בכל העולם בחוברות דרך אמונה ובישעוריים החשובים ה"ה רבי מאיר איתמר רחנוביץ שליט"א

בנו חביבנו ויקירו של מרן הרבי מקרעטשניף ירושלים שליט"א לכבוד הגאון הגדול זיכה רבינו זכה להרביץ תורה לאלפים מישראל רבי אברהם ישעיהו קובלסקי שליט"א

שלום לכבוד תורתו,

קיבלתי את הגליון המתוק מדבש ונופת צופים מלא וגדוש באמרות נעימים ממש כשמו כן הוא. ממש חייתה נפשי מהסיפור מאביכם הצדיק הידוע והמפורסם רבי שמואל צבי זצ"ל, שהיתה מצודתו פרושה עד עיה"ק ירושלים להשתדל ולהדד בכיבוד אב שיהיה מוכן עבור אביו ז"ל בירושלים הט"י שהיה רגיל לכך. יא, יא, אזוי האבן זיך ערליכע יודען אויפגעפירט [כ-כ, כן, כך התנהגו יהודים ראי שמים], וכבר שמעתי כמה פעמים מכ"ק אאמ"ר

הגמרא אומרת במסכת שבת (דף ל"א ע"א): "אמר רבא, בשעה שמכניסין אדם לדין אומרים לו, נשאת ונתת באמונה, קבעת עתים לתורה".

ישנו פירוש ידוע מהספרים הקדושים שפירשו 'קבעת עיתים לתורה' שפירושו מלשון גזילה, כמו קבע את קובעייהם נפש (משלי כב, כג), והיינו שישאלו את האדם האם גזלת מעיתותיך עבור לימוד התורה הקדושה.

לפי פירוש זה של להוסיף ולבאר גם את השאלה הראשונה 'נשאת ונתת באמונה', שהרי כשישאלוהו האם גזלת מזמנך עבור לימוד התורה, יהיו כאלה שיענו הרי אסור לגזול, ואז ישאלו אותם האם באמת נשאת ונתת באמונה? האם גם שם נודרת לך כל שלא לגזול?

לשמיעת שיעורי הרה"ג אברהם ישעיהו קובלסקי בקול הלשון חייג: 073-295-1340 | לקבלת העלון בדוא"ל: a0548470661@gmail.com

לתרומות, להנצחות ולכל ענין אחר בנוגע לגליון: 054-847-0661

עמידה ללח זמנים

שילוח הפסוק לכל יעד

הדפסה

ניסוח מחדש

עיון

עריכת ודמה

מקצועית

ש. ברגר

עמוד

העלון

בחסות:

טל: 052-7633923 | דוא"ל: info@sh-berger.com

היהלום שבספר

להתחיל

להתפלל בביכ"ו

איך ומה ולמה?

בס"ד

ישמח לב מבקשי ה'
 מערכת
 ומקדשי תיראו
 שעי" מכון
 "ומקדשי תיראו" ביתר עילית
 עם מגוון שיעורים ודרשות בנושא מורא מקדש, עבודת התפילה ועוד
 → 02-502-111-9 ←
 בעברית ונאדיש

גליון ז'

תמוז תש"פ

כולם קבלו על עצמם חיזוק במורא מקדש, אך רצינו לעורר על נקודה שלא כל כך ברור להרבה, והוא האיסור לדבר בכל הזמן שהציבור מתפללים:

א. גם אם התפלל או לא מתפלל עכשיו, אך הציבור מתפלל.

ב. מהרגע שמתחילים הציבור להתפלל (אדון עולם או ברכות בשחרית, וידבר או אשרי במנחה, שיר המעלות או והוא רחום כמעריב) ועד לאחר קדיש בתרא.

ג. בקריאת התורה האיסור גם בין גברא לגברא וגם בדברי תורה.

מראה בעצמו שאינו חפץ להתבונן ולראות בגילוי כבוד מלכותו ונעשה מרכבה טמאה ומכניס התפילות אל החיצונים ר"ל ואפילו שלא בשעת תפילה יש לימנע מלדבר בבתי כנסיות ובתי מדרשות.

פסקי משניות או"ס קכ"ד אות ז'

הגאון רבי חיים וייס שליט"א גאב"ד ביתר:

"על פי הלכה יש את המקומות שבהם אסור בתכלית האיסור לדבר... אולם כוונתנו היא על מורא מקדש וכבוד התפילה, וזה נוגע לכל חלקי התפילה שלא לדבר ולשוחח בהם, שיערו בנפשכם אדם שבאמצע שהציבור מזמר בתפילת ליל ש"ק את הפיוט הקדוש לכה דודי הוא משוחח עם חבירו, אם נעייין בשו"ע לא נמצא שיש איסור לשוחח או, אולם אותו אדם הוא מופקע לחלוטין, כי התמיהה עולה וזועקת- כיצד יכול הוא במקום הקדוש ובזמן הקדוש של התפילה בו פונים אנו למלך מלכי המלכים לשוחח שיחת חולין? לא מדובר כאן על ההיבט ההילכתי של הפסק בתפילה, על על כבוד ומורא מקדש.

(מתוך שיחה ל"שעריים", ז' תמוז תש"פ)

הפוסקים במדברים בחומרת איסור הדבור בשעת התפילה, לא הגבילו דבריהם לשעת חזרת הש"ץ וכו' אלא לכל זמן תפילת שהציבור מתאספין יחד להתפלל, וכמש"כ בשו"ע הרב:

שכל המשיח בבית הכנסת בשעה שהציבור

איסור זה לא קשור לדיני הפסק בתפילה, ולא לדיני קדושת בית הכנסת, וגם לא רק מצד הפרעה לשאר המתפללים, אלא עניין בפני עצמו, שבשעה שהציבור מתפללים, אסור לכל מי שנמצא במקום, גם אם לא מתפלל כעת, לשוחח ולדבר. ונתחיל להביא פה בס"ד מקצת המראה מקומות.

הגה"ק רבי שלום פרלוב מקוידנוב:

ידוע מזוה"ק וכמה ס"ק האיסור לאשתעי כבי כנישתא ובמאמרי של הק' הר"פ מקארעין אשר אצלי כ' וז"ל כל האזהרות באשתעי כבי כנישתא הוא בשעת התפלה עכ"ל. ע"כ יזהר לפחות מאד מאד שלא לאשתעי בעוד שהציבור מתפללין הגם שהוא אינו מתפלל:

משמרת שלום קוידנוב, סימן ט"ו סעיף ג'

הגאון בעל ה"הפסקי תשובות":

סעיפים ד' וז', שו"ע: ולא ישיח שיחת חולין ואם שח הוא חושא וגדול עונו מנשוא וגוערין בו. (לאחר שמאריך בביאור דברי השו"ע החמורים באיסור הדיבור בשעת התפילה מוסיף הפסקי תשובות):

וכל הדברים האמורים אינם רק לענין חזרת הש"ץ אלא גם המדבר בשעת קריאת התורה וכן בשאר חלקי התפילה כשהציבור מתאספין יחד לתפילה שהיא עת רצון לפניו יתברך להתגלות לבא אל מקדש מעט והמספר אז בצרכיו

עסוקים בשבחו של מקום מראה בעצמו שאין לו חלק באלקי ישראל.

שו"ע סדז א"ח קכ"ד י'

בשעה שהציבור משוררים לפני ה'

המדבר בבית הכנסת וחבריו משבחים ומשוררים, קורא אני עליו על כל שבני הרעים כי ישרים דרכי ה' צדיקים ילכו עם ופושעים יבשלו. עם ולא נמנה עם חבריו, ולמה יקצוף ה' על קולך ויקרא עליך "מי בקש מידכם רמום חצרי", אך השתחוזה לו ושב לפניו כמורא.

ספר הרוקת, הל' תשנ"ה אות כ"ו

מאדון עולם

היו מקפידים שלא לדבר שום דיבור בשעה שהש"ץ עומד לפני העמוד, דהיינו מאדון עולם עד אחר עלינו כי כל האזהרות שהזכירו במאן דאשתעי, היינו בשעת התפילה, ולפעמים שהיה צריך מוהר"ר לומר דבר נחוץ היה הולך עם אותו אדם לחוץ ואמר לו. וזמ' חיים שמעתי שבשבת האזהרה ג"כ על קודם התפלה, כדאיתא בזוהר ויקרא כי אותו קדושה שיש בחול בשעת תפלה יש בשבת קודם תפלה.

למני פנחס (קוריץ)

משיתחיל ש"ץ התפילה-עד לאחר קדיש בתרא

ע"כ שליחותיהו דרו"ל קא עבדנא לגזור גזירה שזה לכל נפש שלא לשוח שיחה בטלה משיתחיל הש"ץ להתפלל התפלה עד גמר קדיש בתרא שחרית ערבית ומנחה וכו'.

ליגרת הקודש לנעל המניח

בשעת התפילה אין שום תירוץ בעולם והנה הראשונים הקדמונים הרעישו עולמות ג"כ בסיפור בבית המדרש לבר, הגם בלי תפילה עיין במורא מקדש מהרה"ק רבי ייבי המקבץ שם מהרבה צדיקים המדברים מענין זה, ואנחנו בעונותינו הרבים שפלי דשפלי, במזחינו השפלים, בגודל שפל מצבינו ברוחניות ובגשמיות, קשה לנו מאד לקיים ולעצור במילין בבית המדרש, לבר מוזמן התפילה, ולכן העמידו הזחרותיהם לשעת התפילה עצמה. אבל לספר בשעת התפילה אין שום תירוץ בעולם ח"ו.

שומרי אמונים, מאמר פתחו שערים פק י"ד

דברי הזוהר הקדוש

"מאן דאשתעי כבי כנשתא במילין דחול וזי ליה דאחזי פירודא וזי ליה דגרע מהימנותא, וזי ליה דלית ליה חולקא באלקא דישאל, דאחזי דהא לית אלהא ולא אשתבח תמן ולא דחיל מניה ואנהיג קלנא בתיקונא עלאה דלעילא".

זוה"ק תרומה דף קל"א:

חומרת הדיבור בשעת התפילה

נראות אמרו בזוה"ק על מאן דאשתעי כבי כנישתא וכו' וכמו שביאור הכוונה רבינו התניא ז"ל דהיינו בשעה שהציבור מתפללים.

מכתב הגר"ס נאה זצ"ל קונטרס "שומר אמונים".

מסרים משמים - לזכות ולעורר את עם ישראל מספר הגאון רבי אשר קובלסקי שליט"א, ממקור ראשון:

היא כי כל ימי הייתי מקפיד ונזהר שלא לדבר שיחות חולין בבית הכנסת! - הבן נדהם מהגילוי השמימי, ואז המשיך האב ואמר: 'זוה לך האות, למען תדע כי צדקו דבריי: שמו המדעי של הנגיף המשתולל, הינו כוביד 19. שמו כוביד - רומז לחוסר הכבוד, והמספר 19 - בגימטריא י"ט, - Covid19 רומז לאמור בספר ויקרא בפרק י"ט, שם מופיע הפסוק 'ומקדשי תיראו'. את פסוק זה, האמור בפרשת בהר, נאלצנו לקרוא השנה שנת תש"פ מחוץ לבתי הכנסת הסגורים, למען יהא לנו הדבר לאות: סיבת התפרצות הנגיף בעולם הינה חוסר כבוד לאמור בפרק 19 - י"ט, הזלזול בקדושת בית הכנסת!

האב פסק את פסוקו ונעלם, ואילו הבן התעורר רועד מפחד. לא בכל יום זוכה בן לקבל גילוי שמימי מאביו בחלום הלילה, ועוד בנושא בו עסוק העולם כולו, הוא הנגיף ממנו הסתלק אביו. בהתרגשות אין קץ שחזר את המראה שנגלה אליו, ובשמו אנו מפרסמים את הדברים כאן - ממקור ראשון ששמע ממנו את הסיפור במלואו.

מתוך פניני פרשת השבוע, משיעוריו של מגיד השיעור הרה"ג

אשר קובלסקי שליט"א, פרשת בלק תש"פ

לפני מספר חודשים, ביום כ"ז בניסן תש"פ, נפטר לבית עולמו יהודי חשוב מניו יורק, הרב שלום קהלני זצ"ל. הוא אמנם נפטר בשיבה טובה - בגיל 90, אולם גם הוא נמנה על מאות הנפטרים מהנגיף הנוראי המכה בעולם ללא רחם. ימים ספורים לאחר פטירתו, כשבנו - יבדלחט"א הרב ישעיהו קהלני הי"ו נם את שנתו, והנה רואה הוא את דמות אביו בחלום הלילה...

רעדה ובעתה אחזוהו, זיעה קרה כיסתה את כל גופו. לפתע פתאום, באישון ליל, אביו שנסתלק מהעולם נגלה אליו בחלום. פניו מאירות, חיוכו התמידי נסוך על פניו, והוא קרב לבנו ואומר לו בהאי לישנא: 'דע לך בני יקירי, כי נתנו לי רשות מהשמים לרדת לעולם הזה, ולגלות את אזניך בדבר הסיבה למגיפה הנוראית המתחוללת בחוצות קריה, למען תפרסם את הדבר בכל רחבי תבל...'. אמר האב, והבן - תוך כדי חלום, שם אזנו כאפרכסת. 'הסיבה למגיפה הנוראה הזו, היא הזלזול בכבוד בית הכנסת. בית הכנסת הוא מקום מקודש לתפילה, ואנשים נוטים לזלזל בכך ונכשלים בדיבורי חולין בעת התפילה!

והסיבה שנתנו לי משמים את הזכות לגלות לך דבר זה,

עמוד ב

מה מותר ומה אסור לדבר בתפילה? מרתק במיוחד!!

שיחתו של הגאון רבי אשר קובלסקי שליט"א עם הגאון רבי יחזקאל דרברמדיקר שליט"א

שיעור הגאון רבי אשר קובלסקי שליט"א - חיזוק בקדושת בית הכנסת - י"ג סיון תש"פ, השאלות נשאלות ע"י הגאון רבי אשר קובלסקי שליט"א להגאון רבי יחזקאל דרברמדיקר שליט"א מגדולי מורי ההוראה בדורינו, שמשיב דבר דבור על אופניו.

שלום עליכם הרב יחזקאל דרברמדיקר שליט"א

אחרי כל כך הרבה זמן שלא היינו בביהמ"ד, שהתפללנו בבתיים בגגות וברחובות, ב"ה הגענו לרגע שאנו זוכים שאנו יכולים להכנס לביהמ"ד ואנו רוצים לשמוע מהרב שליט"א שיהודים שנכנסו לביהמ"ד אם כזאת שמחה ובכזאת התחדשות, וכל אחד מקבל על עצמו שלא לדבר אפילו מילה אחת בתפילה, אבל אעפ"כ ישנם הרבה שאלות הלכתיות שאנו רוצים לשמוע מהרב בכל מיני עניינים כיצד ננהג בהם כראוי על פי ההלכה. אנו נשאל את השאלות והרב יענה את התשובות ויהיה בכך תועלת גדולה עבור הציבור.

שאלה: בתחילה רצינו לשאול על עצם הנושא של אי הדיבור בביהמ"ד, האם זו הלכה פסוקה שאסור לאדם לדבר בביהמ"ד, האם מדובר רק בתפילה או אפילו סתם דיבור בביהמ"ד, מהו חלק ההלכה בנושא זה?

תשובה: זוהי שאלה מאוד חשובה, נקדים שיש שתי הלכות נפרדות, יש הלכה אחת האוסרת לדבר בבתי כנסיות ובבתי מדרשות, 'אין מדברים שיחה בטלה', לא מדברים שם דברים בטלים, ויש עוד הלכה לגבי הדיבור בשעת התפילה. אם מתפללים במקום שאינו ביהמ"ד אסור לדבר בתפילה, לא מצד דין ביהמ"ד אלא מצד דיבור בתפילה, ובביהמ"ד אסור אפילו סתם כך לדבר, מדין קדושת ביהמ"ד. אוסיף פרט קטן, אפילו שיש הרבה פוסקים שאוחזים שביהמ"ד שנבנה מלכתחילה על דעת לעשות שם סעודות, הענין של 'קדושת ביהמ"ד' אינו כל כך חמור שם.

ביהמ"ד שנבנה בכדי להתפלל שם דהיינו בית הכנסת, ובאים שם להתפלל, אסור לדבר בו דברים בטלים, וכן דברים נוספים כפי שאולי נדבר בהמשך.

יש עוד הלכה, שבבית מדרש חסידי, שמלכתחילה נבנה לא רק עבור תפילה, אין לו את כל החומרות של עשיית סעודות שם וכדו'. זה נקרא בפי החסידים 'בית החסידים', מקום שנבנה עבור תפילה, לימוד, אכילה וכו', המקום לא נבנה בתור קדושת בית המדרש, ואין לו דין של קדושת בית המדרש לענין כל חומר הדברים של בית המדרש, כך כתוב בתשובת דברי חיים.

אך אעפ"י שלבית החסידים יש דין קל יותר מאשר לביהמ"ד, אך לענין הדיבור בשעת התפילה דינו לא סתם כמדבר בשעת התפילה אלא כמדבר בבית המדרש בשעת התפילה.

שאלה: אם אני בא לבית החסידים בזמן שמתקיימת שם תפילה, ואני לא מתפלל במנין זה, האם גם אז תהיה לי בעיה כמדבר בבית המדרש, כיוון שמתפללים שם כעת?

תשובה: אכן כך. לדבר בתפילה עצמה אסור אפילו ללא הדינים של ביהמ"ד, אך לדבר דברים בטלים במקום שהציבור מתפלל, זהו איסור נוסף.

שאלה: האם מובן מהנ"ל שאם אני מגיע לביהמ"ד בזמן שהציבור מתפללים ואין בדעתי להתפלל במנין זה, האם אסור לי לשבת בצד ולדבר עם חבר או בפלאפון, האם יש לי בעיה לדבר בביהמ"ד כיוון שיש מנין שמתפלל כאן?

תשובה: בפירוש כך, עד כדי כך שהיה צד לאסור אפילו ללמוד, אך על כך אומר המשנה ברורה שללמוד מותר. אבל לדבר בשעת התפילה אסור אפילו בבית החסידים.

שאלה: מובן מכך, שאם הציבור מתפלל בביהמ"ד, אסור לדבר בזמן זה, וזו הלכה פסוקה?

תשובה: כן, זוהי הלכה פשוטה.

שאלה: כעת, לענין הפלאפונים, עצם הענין שאדם מדבר בביהמ"ד בפלאפון שלא בשעת התפילה, זהו דבר שמותר או אסור לעשותו?

תשובה: באמת זהו דבר הצריך תיקון גדול, אם אדם לומד למשל עם חברותא בפלאפון או ששומע שיעורי תורה בפלאפון, זהו דבר המצוי כעת בתקופת הקורונה, עשרות אלפי אנשים למדו בפלאפון, יש בכך צורך ומה אפשר לעשות. אבל אם

מדבר דברי חולין בפלאפון, בעצם אין הבדל אם מדבר בפלאפון או שלא בפלאפון. אך כן יש שוב הבדל בין בית המדרש לבית החסידים ואולי נדבר על כך בצורה ברורה יותר בעתיד.

שאלה: כעת הבה נשאל שאלה נוספת, אדם השאיר את הפלאפון שלו דלוק בשעת התפילה, אך כיוון את הצלצול על 'רטט', וכאשר אדם מתקשר אליו בשעת התפילה, רוצה להסתכל ולראות מי מתקשר אליו, האם מותר, או שאסור כיוון שאוחז באמצע התפילה?

תשובה: בתפילת שמו"ע בוודאי אסור, אך גם בשאר חלקי התפילה אסור כי זה מפריע את הכוונה. אך יש כאן בעיה נוספת, כאשר אדם מרים את הפלאפון שמצלצל בזמן התפילה, יש כאן בעיה בכל הגישה לתפילה, ואם כן באופן רגיל אסור להרים את הפלאפון שמצלצל באמצע התפילה בכדי לראות מי מתקשר.

שאלה: האם מותר להשאיר את הפלאפון דלוק בשעת התפילה ולכוונו על 'שקט'?

תשובה: הבעיה בהשארת פלאפון דלוק היא שהדבר מפריע לתפילה, לפעמים עלול להוציא שיחה מהפלאפון, ולכן תקנו הרבנים שלא להכנס עם פלאפון לביהמ"ד וראוי שיהיה מתקן בחוץ להניח בו את הפלאפונים, אך מי שמשאיר את הפלאפון דלוק על 'שקט' ואחרי התפילה יצא החוצה לראות מי התקשר, מעיקר הדין אין כאן בעיה.

שאלה: מה דין הדיבור עם חבר במסדרונות בית המדרש בזמן שמתקיים מנין?

תשובה: הדבר תלוי היכן מדבר, אם המדבר נמצא ברחבה מחוץ לבית הכנסת ודיבורו אינו מפריע לתפילה, אין בעיה מעיקר הדין, אך במקומות הקרובים לבית המדרש והדיבור שם מפריע לתפילה, זו בעיה מעיקר הדין.

שאלה: האם מותר לדבר במסדרון של בית הכנסת באופן שלא מפריע לתפילה?

תשובה: אם המסדרון נעשה מלכתחילה לכך כדי שמי שידבר שם לא יפריע לתפילה, אין בכך שום איסור מצד הדין. מלבד במקומות שם הדיבור במסדרון כין מפריע לתפילה ועשו תקנה שלא לדבר אפילו במסדרון.

שאלה: לגבי האיסור לדבר בשעת התפילה, האם האיסור לדבר הוא רק לאחר 'ברוך שאמר' או מיד בתחילת התפילה?

תשובה: מתחילת התפילה אסור לדבר.

שאלה: ולגבי מה נאמרו הדינים שרק לאחר 'ברוך שאמר' אסור להפסיק?

תשובה: זה ענין אחר לגבי המתפלל עצמו, לאלו דברים מותר לו להפסיק באמצע התפילה, אבל אדם הנמצא בבית המדרש אסור לו לדבר משעה שהתחילה התפילה, והאיסור הוא אף למי שאינו מתפלל במנין זה, ויש אפילו צד לאסור לימוד בזמן שהציבור מתפללים אך להלכה מותר, אבל לדבר בוודאי אסור.

לדבר בתוך בית המדרש הוא דבר חמור מאוד מאוד, וגם הדברים שהותרו בבית החסידים, אסורים בשעת התפילה.

שאלה: אם רואים אדם מדבר בשעת התפילה, צריך להעיר לו על כך?

תשובה: בשולחן ערוך כתוב שצריך להעיר לו, וגם אם הוא אדם חשוב.

שאלה: אם שומעים שצלצל לפלוגי הפלאפון בשעת התפילה, האם צריך להעיר לו או שדי בכך שמתבייש שהפלאפון שלו צלצל?

פלאפון צריך לכבות, ולו בכדי למנוע צלצול של שעון מעורר.

שאלה: כיצד גוערין בו?

תשובה: גוערין כאשר יש בעיה של חילול ה', אך לפעמים אדם משאיר פלאפון דלוק מחוסר שימת לב והוא עצמו כבר מבין שעשה שלא כהוגן.

הרב קובלסקי: ישנם עוד הרבה שאלות שאנשים שואלים בתקופה זו, ובעזרת ה' נעשה עוד שיעורים עם הרב כדי שיהיה לציבור בהירות ביסודות של האיסור לדבר בתפילה ואנו מודים מאוד לרב על שיעור זה והבאים אחריו בעזרת ה'.

הרב דרברמדיקר: אי"ה בסייעתא דשמיא וישר כח על זיכוי הרבים שבדבר.

קו מקדשי תיראו בנושא מורא מקדש ← 02-502-111-9 →

מספורי המגיד

"מתוך ההפיכה" (סיפור היסטורי מפעים מהעבר הלא רחוק)

פרק ל"א "הכרעת המו"צ וההשלכות"

תקציר: פלוטר חדש מצר, כאשר שכנה רכלנית אצה לספר לגב' היזמן על חתנה חיים שלום שהותקף בצורה חמורה מאד ע"י ונדליסטים שגרמו לו להתערעות עצבים חמורה עד שאולץ לאשפז בבית החולים, היא הזהירה על השפעה חמורה שעלולה להגיע ברבת השנים. גב' היזמן שגם קודם לכן עיינה את השידוך נכנסת ללחץ גדול לבטל את השידוך, היא מפעילה סד לחצים על בעלה שיעזב את השידוך. רבי משה יוסף הולך להתייעץ עם תבחר רב מיילאך והלה מיעץ לו לשלוח את אפרים זלמן לבד אל חיים שלום כדי להרגיע את חיים שלום, הקשר ביניהם עדיין הדוק ורק הוא יוכל לנסות להשקט את הרחות. במידה ויתברר שחיים שלום עזב את התברה המסוכנת לחלוטין מוכן הוא יחד עם אשתו להשפיע על גב' היזמן וליישר את ההדורים.

חיים שלום מרפה קצת מעול המצוות בעקבות המשבר שעבר, אמו מסתכלת בדאגה עצומה אבל מהרת מלהעיר לו כי כל מילה שלא במקום עלולה לקלקל יותר מלתקן, ולא מרפה מלהתפלל לבוא שישב את בנה לחלוטין אל המקורות, אפרים זמן מגיע לביקור במוצא, בתחילה יש מתח עצום, אבל האמא מתערבת ומצליחה להוריד את המתח, אפרים זלמן מספר על כל המתרחש בבית משפחתו, חיים שלום לומד מכך שהמלה מאד חצה בשידוך וגם חמיו מתחרט על כל הצעדים הקודמים, כעסו שוכך והוא חושב לפתוח דף חדש.

כמה שבועות עוברים על חיים שלום במוצא בשלבי ההחלמה, אם בתחילה נעם לו המקום, כשינוי ויציאה מהשגרה ובעיקר כבריחה מירושלים שזכורה לו לא לטובה, אך תוך תקופה קצרה גילה כי השקט במקום מעיק, אין כמעט עם מי לשוחח ולהעביר את הזמן, אמנם אמו הייתה לבקר אותו כמעט מידי יום, למשך כשעתיים, אך הוא היה צמא לחברה של בני גילו, ואת זה לא יכלה לתת לו. מידי ערב טייל בחורשות המוריקות של מוצא, זה הזכיר לו לא במעט את החורשה הגדולה שהשתרעה סביב אמשינוב, לא אחת היה שווה שם עם אביו ז"ל בחודשי הקיץ המהביל, זה החזיר אותו לימי העבר, ההתבודדות בחורשה עשתה לו טוב, בשעות אלו אהב לטייל במחוזות הדמיון ולחלום עד קצה הגבול.

הוא חלם על חיים שונים ממה שהיו לו עד עתה, אך לא ידע להסביר לעצמו, למה הוא נמשך, הוא לא חשב חלילה וחס לפרוק מעליו את עול היהדות, היו לו יסודות בריאים שקיבל מבית הוריו ומשנה זו לא רצה להחליף בשום פנים ואופן, אבל הוא רצה לגוון אותה, אפילו שלא ידע להסביר לעצמו איזה סוג חיים בעצם הוא רצה.

בעת שלא חלם, היה משגן עשרות פרקי משניות או גמרות בעל פה, את מה שלמד במשך היום לעצמו, במוחו הגדול יכול היה להעביר את כל מה ששיגן בשעות מועטות, משום מה לא נטה לעיין כפי שאהב בעבר, בהיותו בחדד הרגיש שקל לו יותר ללמוד באופן בקיאות, דרך שינון וחזרה. כך היה לומד כמה שעות בבית הכנסת ובשעות הערב מעביר בחורשה את מה שלמד בשינון על פה.

באחד הערבים ראה דמות לא מוכרת, היה זה אברך צנום בשנות השלושים ומעלה, לבוש עם כל הבגדים הירושלמים (כובע סופר המכונה "ביבר הוט" קפטן סגלגל של יום חול [כיום לובשים זאת ביום חול, חסידי תו"א תוא"י ומעט מחסידי קרלין ואנשי ברסלב] יארמולקע לבנה גדולה הציצה לה מתחת לכובע, גרביים שחורות עד לאמצע מכנסיו ונעלי סירה) זקן שחור עבות עיטר את פניו השזופות ופאות גדולות השתפלו עד לאמצע כרסו, הוא נח על אחד הספסלים, נראה היה שבא לפוש במקום, חיים שלום קצת תמה שלא ראהו עד עתה, סקרנותו ניצתה בו לדעת מי הוא, הוא הכיר כמעט את כל יושבי מאה שערים בית ישראל וגאולה, לא בשמותיהם אבל את הדיוקנאות הכיר היטב, משום מה את הדמות הזו לא ראה מעולם.

נראה היה שגם האברך שמח לראות שהוא מתעניין בו, הוא הושיט לו את ידו השזופה ורמז לו לשבת לידו, לאחר פריסת השלומים החלה שיחה של ממש להתנהל ביניהם. חיים שלום התפלא כי הלה אינו דובר אידיש רק מילים בודדות, גם הן היו טעות אחת גדולה, שפתו הייתה בעברית צחה, האברך הציג את עצמו כחסידי ברסלב שמתגורר בצפת, אמנם ספרדי הוא מזורי זורות אבל אוהב את הלבוש הירושלמי מאד, שמו אריאל אטיאס ובצפת התקרב לפני מספר שנים לחסידות ברסלב, מפעם לפעם הוא מגיע לירושלים כדי ללמוד אצל ראשי ברסלב, היום הגיע ל"מוצא" לכמה ימי נופש בשל חולשה עראית שאחזה בו.

חיים שלום שמח על החברותא החדשה, די היה משעמם לו במקום, עתה נשברה השגרה עם הופעת אותו אטיאס. חיים שלום החל להתעניין בתורת ברסלב, הלה הסכים להרצות בפניו את עיקרי תורת רב נתמן, אך התנצל כי לא יוכל להרחיב עמו, כי בעוד יום או יומיים עומד הוא לעזוב את המקום, אך אם ירצה להמשיך להתעניין, יכול הוא לתת לו כתובת בירושלים, שם יוכל להרחיב את מושגיו אצל מגדולי המבינים בתורת ברסלב.

חיים שלום לקח את הפתק ושמר אותו אצלו.

***

בית משפחת היזמן היה קרוע ושסוע לחלוטין, בשאלה אך להתייחס אל השידוך. צארטיל הייתה כולה דבוקה בתפילות לשלום חתנה, לא היה יום שלא רצה לכותל המערבי להעתיק על חתנה שיבריאה במהרה ושתוכל להקים איתו במהרה, בית נאמן שמושחת על אדני התורה והמסורה, היא שיתפה את חברותיה הטובות ביותר במבצע התפילה שלה.

מספורי המגיד

מנגד, אמה נקרעה בתוכה, עם מטעני כעס ואיבה שגעשו בקרבה על השידוך שנכפה עליה, היא לא פסקה מלהתפלל שלב בתה יהפך עליה ומוחה יפתח להבין כי חיים שלום אינו הבחור המתאים לה, בשל היותו מלא בסתירות ותהפוכות ובעיקר עצבים חלושים, אך נזהרה לא לטפסף את משנתה הארסית כדי לא לגרום לה לשבר.

היא הייתה חכמה דיה שאסור לעשות לה זאת, אבל לא הפסיקה מלקוות שהזמן יעשה את שלו והיא תבין כי לשוב היא מחכה לו, לפי הברורים החשאיים שעשתה, המחלה בה לוקה חיים שלום צריכה שיקום ארוך מאד ואין בטחונות שלא תחזור אליו בשעת מושבר, היא קיוותה שתתפכח ותהרהר במצבה הנואש, כשתראה סימני דכדוך, יגיע זמנה כ"אם מסורה" לדאוג לה שלא תהיה חלילה וחס עגונה, היא תתחיל לדבר בבית על מציאת פתרון, במצב כזה לא תראה "אמא חתרנית" שמנסה להרוס, אלא אדרבה היא "אמא רחמיאית" שמחפשת את הטוב ביותר עבור בכורתה.

אך למרות זהירותה בבית, כלפי בעלה רב משה יוסף נהגה בצורה לא ראויה, היא נשאה עליו כעס רב בשל זה שלא הקשיב לדבריה ולרששי לבה, היא חשה מהרגע הראשון כי חיים שלום לא מתאים לצארטיל השקולה והמחושבת, יש לו הרבה מצבי רוח קיצוניים, הוא גם פגיע מאד ושוקע בדכדוך על כל פגיעה קטנה בו, מאיזה כיון שהיא מסתכלת, השידוך הזה לא מתאים אפילו לבת פשוטה, לא כ"ש לבתה המיוחדת והמחוננת, איך עושים שידוך כזה ולא חושבים על העתיד?

את כעסיה הייתה מטיפה בשקט, רק בעת שהייתה עמו ומהרה מאד לא להראות כלפי חוץ, כדי שחלילה וחס לא תהרוס את הבית. היא לא שיערה כמה היא הורסת את בריאותו, לבו של רב משה יוסף היה אכול מבפנים, הוא לא ידע מה טוב ומה לא טוב בשביל בתו, מחד הכיר בערך העצום של חתנו, אך גם הכיר בנפילות שלו, הוא גם ידע עד כמה לא יהיה בריא כשחיים שלום יחוש שחמותו לא גורסת אותו, זה עלול להקרין על שלום הבית בעתיד.

הוא לא ידע אם הוא עושה טוב שלא שם סוף פסוק לשידוך שכבול בכבלי העיגון, הרי כל זמן שלא יתברר לו כי חיים שלום נקי מדעות כחבות לא יוכל להרשות שתתקיים חתונה, היחיד שיכול לברר את הנושא הוא אפרים זלמן, בשביל זה שלח אותו להיות עם חיים שלום, כדי להמיס את הכעס הגדול שלו וגם לתהות על קנקנו.

כשחזר אפרים זלמן לביתו מהביקור הממושך במוצא, ראה רב משה יוסף כי פניו מאד מהורהרות, נראה שהיה תפוס תחת הרשמים של הביקור, הוא לא יכול לשאול אותו דבר, כי האמא לא הייתה בסוד העניינים, היא לא יודעת שהכניסו את אפרים זלמן למבצע חשאי, אם הייתה יודעת זאת הייתה כועסת מאד על המידור. הוא יצטוך להמתין לרגע המתאים.

אלא שהוא לא ידע כי אשתו יותר פקחית ממה שדימה, היא הבחינה כי אפרים זלמן שאינו בעל סודות (כאביו) מהורהר מדי, לבה אמר לה שהוא מסתיר משהו, הסקרנות שלה גברה, מה מסתירים ממנה? אך לא רצתה לעשות את הביחור כבר עתה כשבעלה נמצא בחדר, אבל בלבה פנימה גמרה לברר את הנושא עד הסוף, היא לא אהבה בית שיש בו סודות, והיה מוחלט אצלה להיות בסוד כל העניינים.

כשראתה את כל בני הבית נמים את שנתם, שאלה את בעלה מה פשר מראהו המהורהר של אפרים זלמן, היא מכירה אותו כאחד שלא שקוע בחלומות, היא רמזה לו שהיא חושדת שרקם תוכניות עם אפרים זלמן מאחורי גבה ותבעה לדעת מה הן התוכניות, היא נקטה ב"שיטת דלילה-אשת שמשון" ולא פסקה לרגע מהמתקפה.

רב משה יוסף חש שתש כוחו, עד כמה יכול הוא לשאת את המשא הקשה, הוא החליט לשנות את הטקטיקה.

"ציפורה אם את חושבת להרוס את שלום ביתנו, בשל פגיעה ותהיה הנכונה ביותר, הרי את גורמת להרס ואולי אף למוות, תדעי לך כי אני חולה לב לא קל והתוצאות של תגובותייך מקצרות את חיי, אז מה עדיף לך? להיות אלמנה צעירה ולחותן את כל הילדים לבד?"

זו הייתה הפעם הראשונה שרב משה יוסף חלץ כגיבור את כלי נשקו, הפעם קלע במטרה בעוצמה, ציפורה עצמה לא שיערה את הסבל הרב שהיא מביאה על בעלה. עתה הבינה שחרגה בהתנהגותה מהדוך היהודית, עד לתקרית זאת היה שלום ביתם מושגת על יסודות איתנים ועמד היטב בעת שאביה רדף את בעלה עד חורמה [לאחר הסיבוך הגדול שנגרם בעטיו שכמעט מוטט את עסקיו], באותם ימים עמדה ציפורה כחומה בצורה ולא שעתה לדברי אביה שהמליץ לה "בכל פה" להיפרד מה"ביש גזא מלך השליממזלאכעך" כפי שכינהו, כאשר חבר הטתה את שכמה להיות עמו בכל התקופה הקשה.

לפתע עתה היא זו שחותרת בכל כוחותיה תחת יסודות הבית?

ציפורה נהלה מעוצמת האחריות שגולל רב משה יוסף כלפי מעשיה, באם תמשיך בדרכה הרעה. אך לא יכולה הייתה גם לוותר על טענותיה, היא הייתה משוכנעת במאת האחוזים שהשידוך הוא אסון כבד לצארטיל היקרה, זה שצארטיל חצה כל קו בשידוך לא מצדיק את ההמשך. אבל היא צריכה לשנות את הטקט, היא צריכה בצורה עקיפה יותר להביא לניתוק המבוך. השאלה רק איך עושים זאת?

לאחר שעת שתיקה מתוחה בחדר, פצתה ציפורה לסוף את פיה, היא ביקשה את סליחת בעלה על הדוך והצורה בו נהגה כלפיו, ובזה סיימה את דבריה.

מאותו יום הנמיכה את הטון עד שכמעט ולא היה מורגש, אבל לא הפסיקה מלחרוש מזימות. רב משה יוסף הרגיש בחושיו המחודדים כי ציפורה לא שקטה לרגע, היא רק מחפשת את הדוך הנכונה להביא לידי ניתוק השידוך.

מספורי המגיד

גם משה יוסף לא טמן ידו בצלחות, הוא חיפש בכל דרך להגיע אל המו"צ כדי שיוכל לטטוח בפניו את דבריו, אם יקבל ממנו הדרכה נכונה ידע מעתה לאן הוא צריך לחתור. אם יאמר לו לחתוך את השידוך יעשה בלי שהות, לאחר הפסק של המו"צ לא יעלה יותר ספיקות ואף המצוקה שהציקה לו כל העת, מה עם הברכה של הרבי הקדוש מאמשינוב, הוא זוכר היטב את הברכות החמות שנתן לו בעת שהתייעץ עמו על השידוך, אבל אם יאמר לו המו"צ שבשל הבעיות החמורות צריכים לפרק את השידוך, יש לו ההלכה שהולכים אחרי בתראה (אחרון) ק' ההלכה בכל מחלוקת הלכתית קשה שההלכה נפסקת כבתראי.

הוא נפגש לצורך זה עם תלמידו המובהק רב ברוך עקשטיין ולחץ עליו לעשות לפנים משורת הדין ולהכניס אותו אל הרב, כי מדובר אצלו בעסקי נפשות, לאחר מאמצים על אנושיים, הצליח לסדר לו פגישה קצרה עם המו"צ, הוא נכנס בדחילו אליו לחדרו, הרב נראה היה חלוש ביותר, אבל בצלילות הדעת גמורה, רב משה יוסף שטח לפניו בקצרה את הסיפור וביקש הכרעה ברורה בעניין, המצב מסובך לחלוטין ואין שמחה כהתרת הספיקות, עדיף לחתוך מה שיותר מהר, כדי ששני הצדדים יוכלו להשתקם במהרה.

המו"צ ישב בכסאו כפוף מאוד, ניכר היה עליו כי השיבה אינה קלה עבורו, פניו היו מכווצות מגודל העיון, נראה היה שמוחו הגדול שוקל את כל הצדדים בעיון רב, אי אפשר להכריע בנושא כל ק' עדין, בלי לתת את הדעת על כל ההשלכות. לאחר כחצי שעה של שתיקה עמוקה, השיב תשובה לרב משה יוסף.

"לבי אומר לי שמחיים שלום יהיה לך עוד הרבה נחת, אני לא יכול לומר לך מהיכן אני לוקח זאת, אבל יש מה שאנו מוצאים הרבה בדברי רבותינו הקדושים ז"ע "לבי אומר לי" אף אני אומר לך, אין צורך להזדה, צארטיל שלך בת 19 ולא איחרה את העת, מה עוד שהיא כל הזמן מתפללת על החתן שיבריא ושישוב לדרך התורה והמסורה, בשבילה זהו השידוך, הוא לא נכפה עליה כלל, ואין לה טעות בדבר, חיים שלום הוא בחור יקר אלא שהשתבש לא במעט בשל חבורת "מסלפי התורה".

אתה צריך להסביר לבני ביתך שיח', כי אם הרבי הקדוש מאמשינוב ה' ישמרו ויצילו מכל פגעי המלחמה, נתן לך את ברכת הדרך, זה אומר שפעלת כחסידי ולא הפעלת עליה לחצים בשל אינטרסים אישיים. לכן עליה כאשת חבר, לכופף את ראשה ולומר הן ומקודש מקודש!

ק' היא דרכה של האשה הישראלית, עליה אומרת הגמ' "איזו אשה כשרה שעושה רצון בעלה" אם מדובר שהבקשות הן מובנות, מה השבח הגדול שעושה רצון בעלה? ק' דרך כל אדם שמה שמבין הוא עושה. אלא ודאי מדובר באשה כשרה שצריכה להתגבר על הרצונות והמאוים האישיים, על זה משבחת הגמ' את האשה שיודעת לכופף את דעתה ומסכימה עם בעלה, גם כשנדמה לה שהוא טועה, אבל מכיון שיודעת שהוא עושה זאת לא בגלל שרוצה לשלוט עליה אלא כי הוא עושה מה שמבין שכן הוא רצון התורה!

בנידון שלנו, לא פסקת מלהתייעץ ולא עשית דבר על דעת עצמך, לפיך עליה כעת להשתדל לקבל את ההכרעה, בפרט שאין המדובר בלסגור שידוך אלא להיפך, רק בשב ואל תעשה, אני מאמין שבקרוב נראה באופן הברור ביותר את האמת".

לאחר עוד מילות ברכה נפרד ממנו רב וועלוויל באיחולים חמים שהכל יסתדר על הצד היותר טוב.

בלילה סיפר רב משה יוסף לציפורה בהרחבה רבה את פסק ההלכה של המו"צ, נראה היה שציפורה מתקשה לקבל את ההחלטה, היא הורידה דמעות רבות והתכנסה לתוך עצמה, מאותו יום פסקה לדבר על הנושא, אבל לא הייתה אותה אשה שמחה כפי שהייתה עד עתה, כשרה המסחרי ירד פלאים, לא אחת עשתה טעויות שממש סיכנו את יציבות החנות, עד שלא הייתה לרב משה יוסף ברירה, הוא נאלץ בשל המצב המסחרי הקשה ליטול את המושכות.

***

אפרים זלמן החל לבקר את חיים שלום יותר בתדירות, חיים שלום שמח מאוד עם גיסו, השיחות עמו הועילו מאוד, בעיקר הוא למד איתו את מסכת עירובין, אפרים זלמן היה מעביר לו את יסודות הלימוד שקיבל מהגאון רבי ישראל יצחק רייזמאן, חיים שלום גילה עולם חדש שלא היה כל ק' ידוע לו, עולם הפסיקה וההוראה, זה מצא חן בעיניו מאוד עד שביקש מאפרים זלמן שימליץ עליו לרב רייזמאן, הוא מוכן ללמוד בנפרד כדי שלא להרגיז את המחזות.

הידיעה הזו התקבלה בשמחה עצומה אצל רב משה יוסף, הנה חתנו מחפש אתגר לימודי חדש, אם היה מושפע לרעה מחבורת המשיחיסטים לא היה נמשך ללימודי הוראה, זה דורש המון התמסרות ויגיעה, אם בנוסף ימשך בלימוד העיון עם רב ברוך עקשטיין הרי יהיה לו סדר יום מלא וממילא לא יתעסק בשטויות.

הוא דבר עם רב ישראל יצחק שיקבע שיעור נפרד עם חתנו למשך שעה וחצי ביור"ד הלכות תערוכות, זה יתן אתגר רציני לחיים שלום ולאחר שכבר שמע מאפרים זלמן כי החברה גירשה את חיים שלום חזרה אליו שלוות הנפש, הוא חיכה בקוצר רוח לראות שחיים שלום ישוב לירושלים, כדי לחדש את הקשר עמו, בדעתו היה לחכות שנה נוספת עד לעריכת הנישואין, שנה יש בה י"ב חודשים והיא משקפת פרק זמן בו יש את כל האירועים של השנה (ולכן מי שחלה במחלה שיש בה חשש טריפות, אם חי מעט יותר מ"ב חודשים נכראה שלא ימות) אם יהיו שינויים יוכל לבדוק אותם בעין בוחנת.

ציפורה שמעה את דבריו אבל לא הגיבה כלום, כביכול זה נוגע למישהו אחר, מרגע שהמו"צ התערב לטובת השידוך הייתה שבורה ורצוצה, אף אחד לא מבין אותה ואת פחדיה הנוראים, החושים החדים שלה מאותתים לה ללא הרף שעומדת להתרגש צרה איזומה, אם השידוך יקום ויהיה, היא אפילו לא יודעת על מה בדיוק להצביע, היא הייתה בטוחה בתחושות שלה ולראע לא נסוגה מעמדתה העקרונית כי חיים שלום הוא "מקח טעות" הוא לא מתאים לצארטיל המיוחדת שלה משום בחינה. היא כבר התכוננה לראע של אחרון, כן, בכליון עיניים.

מספורי המגיד

היה לה אפילו מחשבה על איזה בחור שיתאים לצארטיל, הבן של השכנים שלהם, מנחם פיליפ, בוגר ישיבת "חיי עולם" עליו אומרים הבריות "צום ג-א-ט או צום לייט" (טוב לשמים ולבריות) בחור יסודי לבוש בבגדים נקיים תמיד, גבה קומה וחינני להפלא, תמיד הוא עם חיוך נעים על שפתיו, מקדים בשלום כל אחד, אין מי מהשכנים שאינו חש כלפיו חיבה.

המיוחדות שלו הן מיוחדות במינן "אויסנאם" (מיוחדים להפלא) קצ' ציינו כל מכיריו, הוא נחשב גם לבחור למדן ומתמיד, קצ' שמעה מכמה שכונות שידעו לציין את מעלות בן השכן, אמנם הוא לא מגיע לקצה זרתו של חיים שלום בתחום הכשרונות, אבל האם כשרונות זה העיקר? "דוך ארץ קדמה לתורה" צריכים בעל שהוא בראש וראשונה בעל מידות טובות וגם בעל יציבות שלא נתון להשפעות שמסיטות אותו לכל רוח ואת זה מכל מנחם פיליפ.

אבל מה עושים שהכל זה רק חלומות, כי מי אומר שהבחור הזה ירצה את צארטיל ל"עוזבת שידוך" הכתם של עזיבת שידוך הוא לא פשוט. היא לא צריכה ללכת רחוק, בבנין ממולה מתגוררת משפחת ערבלך יש להם בת מיוחדת במינה שעזבה שידוך לפני שנתיים, מאז היא מקבלת סחורה סוג ב' או יותר נכון ג' ד'.

אם כשהייתה בשידוכים קיבלה הצעות רבות בהתאם למעמדה, משפחה יחסנית מאד ובעלת נכסים, האבא נחשב לאחד הסוחרים המוצלחים ביותר בירושלים בתחום המזון, אבל ברגע שהפכה להיות שידוך עזוב (החתן ירד מהדוך הישרה ונהיה אחד מפעילי הלח"י האקטיביסטיים ביותר, הוא ישב גם בכלא הידוע לשמצה "קישלה" לא היה חסר שיעלה לגרום, אלמלי שלוחמי לח"י הצליחו לחלצו ברגע האחרון, לפני שנפסק דינו למיתה בתליה) מאותו רגע ירדו מניות הכלה לשעבר, בחור טוב לא אבה לשמוע שידוך עזוב, זה ממש פגיעה חמורה במעמדו, למה שיסכים לקחת בחורה עזובת שידוך, כשיכול לקחת בחורה חלקה בלי כל "בלעטלאך" (עלים שפוגמים בהדר האתרוג)

מי יתקע כף לידה כי אותו מנחם פיליפ יסכים לקחת את צארטיל עם כל מעלותיה, מה עוד שהיא עדיין לא נכנסה לשוק, היא צריכה קודם לעזוב את השידוך וצריכים להמתין פרק זמן עד שתיכנס לשוק לאחר הטלטלה שתעבור בעצם עזיבת השידוך, מי יערוב לה שעד לאותו פרק זמן מנחם לא יחטף?

ציפורה היא לא אשה פתיה, את כל החשבונות הללו היא יודעת, אבל מה לעשות שהרצונות שלה משתלטים עליה, היא לא יכולה להפנים כי תהיה שוויגער של בחור חולני כזה. השם שלו יצא לחרפה ברחוב ככל שמחלת הנפש שלו תחרף, מי ירצה אח"כ לגשת אל אפרים זלמן הבא אחריה בתור וליתר ילדיה כשיש חתן כזה במשפחה?

אם לכל הפחות הייתה יכולה להשיח את צערה בפני מישוהו היה רווח לה, אבל מרגע שהמו"צ פסק את פסקו, מרגישה היא כלואה, איש אינו מבין את רגשותיה, היא לא יכולה לדבר עם בעלה שמתבצר בעמדה שלו וסובר שהוא צודק במאת האחוזים, מרגיז אותה שצארטיל עיוורת לחלוטין ולא מבינה לאיזו שוחה עמוקה עומדת היא ליפול, כל יום היא נוסעת לכותל ומעתיקה תפילות ובקשות לשלום חתנה היקר. אפרים זלמן קורן מאושר מהקשר החדש שיש לו עם חיים שלום, הוא נוסע אליו פעמיים בשבוע וחוזר עם סיפורים מופלאים על חיים שלום, כולם קושרים נגדה קשר ודעתה אינה נחשבת, אין אשה אומללה יותר ממנה.

אולי אתה נוסע איתי לירושלים מציע אריאל אטיאס לחיים שלום, יש מישוהו שמגיע עם רכב לקחת אותי מכאן, אם תרצה תוכל להצטרף, אם תרצה תוכל להגיע אל רב נחמן נתן הירש שאצלו אני לומד את תורת רבי נחמן, הוא יודע את כל תורת מהר"ן מברסלב, קצ' תוכל להיות מהחבורה הקדושה שלנו. ברגע שתהיה חסיד ברסלב, תבין מה זו עבודת ה', לדעתי תוכל להגיע רחוק מאד, אולי תהיה אתה בעצמך "מנהיג החבורה" לפי מה שאני רואה עליך, אתה תגיע רחוק מאד, אולי תזכה גם להגיע לקבר הקדוש בעיירה "אומן" ולהשתטח על קברו, אתה יודע שרבינו הקדוש הבטיח שמי שישטח על קברו לא ימות בלי שישו בתישובה שלימה, לדעתי כדאי לך להצטרף אלי לנסיעה, היא תסלול לך דוך חדשה, אתה לא תפסיק להודות לי על קצ'.

חיים שלום היה נבון, מצד אחד הוא מאד רוצה להצטרף, המסתורין טובוע בדמו, יש לו הרגשה ש"תורת ברסלב" תעשה לו טוב, למעשה אין לו כיום שום אחיזה בחצר חסידית, אמשנינו כבראה כלתה רח"ל ביקוד השואה האיומה, בירושלים אין עדיין חצר חסידית מבוססת, תושבי ירושלים ברובם פרושים, יש אמנם כמה קרלינאים וגם את המסתופפים אצל השומר אמונים, אבל הוא לא נמשך אליהם, אבל ברסלב נראית לו חסידות מושכת מאד, הם מגיעים בשאיפותיהם למקומות הכי רחוקים ולזה הוא כל קצ' נמשך.

אבל מאיך אמו לא יודעת מכלום, אם יסע בפתאומיות יעורר מחדש את כל הפחדים שלה, היא חושדת אותו בניהול חיים מסתוריים, אם בתקופה האחרונה נרגעה בשל מצבו, אם יעשה עכשיו את הצעד הפיזי ישיב את כל החשדות עליו, למה שיעשה מעשה נואל שיכול לגרום לו ולה להרבה צער.

"אני מבין שאתה עדיין לא בשל להצטרף, הגיב אריאל חד העין, אין דבר, תשמור על הכתובת שמסרתי לך, היא תבוא לך לשימוש באחד הימים".

{ אז נדברו }

פרשת פנחס תש"פ | עלון מספר: 472 | לסדר: "הגני נותן לו את בריתי שלום"

להצטרפות לרשימת התפוצה

במייל,

להערות והארות:

a8447168@gmail.com

להשתתפות בהוצאות

הגליון:

בבנק:

חשבון 53957

בנק דיסקונט

סניף 106

באשראי:

"נדרים פלוס"

- "קהילות"

בטלפון:

(מענה ממחשב)

0799-654321

תודה מראש!!!

כל שותפות שלכם

מחזקת את ידינו...

מה הקשר בין שערי בית המקדש לעונת השלכת...?

שבעה עשר בתמוז חל בשבוע זה!!! ביום זה קרו כמה וכמה צרות לעם ישראל.. אבל הצרה העיקרית שעליה אנו מתענים היא על שהובקעה העיר ובא צר ואויב בשערי ירושלים...

כידוע: לירושלים היו הרבה שערים... ולכל שער היה שם בפני עצמו!! כל שער סימל מהות מסוימת!!! וברגע שצר ואויב נכנס בשערים האלו... יש פה משמעות עמוקה... המשמעות היא שהשער הזה נבקע... המהות הפנימית הזו נבקעה ונעשקה מאיתנו... כמדומני ששבעה עשר בתמוז זה יום שבו צריך לעשות "סיבוב שערים"!!! לא פיזי... אלא אדרבה... פנימי... סובו ציון והקיפוה... שיתו לבכם לחילה!!! **שימו לב** לחומה שלה... (אני בנתיים מצאתי שבעה עשר שערים לירושלים...) זו סוגיה ארוכה בפ"ע... להבין כל שער מה הוא היה מסמל... אבל תפסת מרובה לא תפסת... ולכן ברשותך קורא יקר... אני רוצה להתמקד היום בשער אחד שנוגע אלינו במיוחד!!!

אחד משערי העזרה הנקרא **שער שלכת!!!** מה זה ה"שלכת" הזו?? למה נקרא שמו שלכת???

אומר רש"י (ישעיה ו'): שבשני צידי השער הזה היו שני עצים גבוהים... (ככל הנראה מחוץ לעזרה.. שהרי מבפנים.. כתיב "לא תטע לך אשרה כל עץ...) עץ אלה ועץ אלון שלעצים האלו יש כידוע הרבה עלים שעושים הרבה צל... וכשהיתה מגיעה עונת השלכת... לאט לאט העלים היו נופלים לארץ כמו שכולנו מכירים... והעץ היה נשאר בלי עלים... ועל שם השלכת הזו היה נקרא השער בשם "שער שלכת"!!! **אתה מבין לבד שזה לא נגמר ברובד הזה, טמונה פה משמעות הרבה יותר פנימית ועמוקה!!!**

אז לא צריך לנחש ולהגיד פשעטלאך... יש על זה פסוק מפורש בנבואה הראשונה של ישעיה הנביא... ישעיה שהוא נביא הנחמות... פונה לה' בשאלת השאלות: ואומר **עד מתי ה'???** עד מתי תהיה הגלות?? מתי תבא הגאולה?? עונה לה' לישעיה שזה הסימן לסיום הגלות:

על אם לאו ערים מאין יושב ובתים מאין אדם והארץ תשאר שוממה, וריוק זה את האדם ורבה העובדה בקרב הארץ, ועוד בה עשיריה ושלשה חזיתה לבער כאלה וכאלה אשר בשלכת מצבת בבל ורע קודש מצבתה,

אומר הקב"ה לישעיה: אתה רוצה תמרור וסימן מתי תדע שהגאולה מתקרבת?? התשובה היא: זה יראה בדיוק כמו עץ האלה והאלון שיש להם הרבה הרבה עלים... ואז מגיעה עונת הסתיו... הרוחות מתחילות לנשוב... ואז מתחילה התופעה הבוטנית ששמה שלכת... עלים נופלים בזה אחר זה... והעץ מתערם מכל העלים שהקיפו וחיפו אותו... ומה נשאר?? נשאר רק **המצבת!!!** מצבת הכוונה **שלד!!!** שלד האילן כמות שהוא!!! והשלד של האילן נשאר עם עשיריה בודדת של עלים שבשארית כוחותיהם הם נשארים צמודים ונאמנים לשלד של האילן ולא מרפים ממנו... **למרות!!!** למרות שיש הרבה רוחות נושבות... ולמרות שהאילן הוא כבר הרבה פחות מרשים ומצל ומגונן ממה שהוא היה מקודם... בכל זאת הם נשארים נאמנים אליו ודבוקים לאילן...

והעשיריה הזו!!! העשיריה שתשאר נאמנת ותשרוד את עונת השלכת... **שבה והיתה לבערה!!!** היא... העשיריה הזו ממנה יצמחו ענפים חדשים ובה יכנס השרף וההתרענות והתקווה החדשה של האילן כולו... ממנה הכל יצמח- **זרע קודש מצבתה...** ממנה הכל יתחיל...

מה כתוב כאן?? שהידישקייט זה אילן גדול ומסועף... אילנא דחיי... ויש בו הרבה הרבה עלים שמסוככים ומצלים על כל מי שחוסה בהם... ויום יבא ורוח תתחיל לנשוב... ותחל עונת השלכת... הקב"ה יקלף את כל השכבות החיצוניות של האילן... הקב"ה יזיז לצד את כל העלים... את כל הפיצי'פקס... את כל המסביב... והאילן יתערם לגמרי מכל הצל שלו והיופי החיצוני והמרשים שלו... ומה ישאר?? **המצבת!!! השלד של האילן כמות שהוא!!!**

ואז יגיע רגע של בירור... יהודי יעמוד מול השלד של אילנא דחיי כמות שהוא וכעת תשאל השאלה: האם אתה מסוגל לדבוק בעבודת ה' גם בלי תפאורה ובלי חיצוניות או לא?? האם אתה מוכן לדבוק באילנא דחיי רק אם "אילן אילן... פירותך מתוקים, צלך נאה, אמת המים עוברת תחתך... " האם רק אז אתה מוכן לשבת בצלו של האילן הזה... או!!! או אתה מוכן להיות מהעשיריה הנאמנת שמוכנה להישאר צמודה לאילן של עבודת ה' גם בשעת שלכת... גם כשכל התפאורה מסביב זזה לצד ואתה עומד מול השלד של הנטו יהודי שנדרש ממך??

אומר הקב"ה לישעיה... כשיגיע כזה שלב... הנה!! תדע לך שפעמי הגאולה קרבים מתמיד... ובשביל זה!! בדיוק בשביל זה יש לנו שער שלכת!!! שער שמזכיר לנו את התמרור הזה...

את השער הזה ניסו האויבים לבקוע מאיתנו... לעשוק מאיתנו... להשכיח מאיתנו... אבל אנחנו לא ניתן להם!!! בשביל זה יש לנו יום מיוחד שבעה עשר בתמוז בשביל לסובב ציון ולהקיף אותה... שיתו לבכם לחילה!!! שימו לב לחומות ולשערים של ציון... לזכור ולהזכיר ולהיזכר ש... שנכון... אנחנו כעת בעיצומה של עונת השלכת... זה לא קל... כל המסביב זז לצד... כל האוירה זזה לצד... ואנחנו נשארים מול נטו יהדות!!! נטו יידישקייט וקשה לעבוד ככה...

אבל אדרבה... לזכור ולהזכיר שדווקא השלכת הזו!!! היא השער והתמרור לגאולה שקריבה מתמיד... אם רק נהיה מהעשיריה הפותחת שנתפוס חזק באילנא דחיי ולא נרפה... נזכה שאותה עשיריה שבה והיתה לבער... ונזכה לביאת גואל צדק במהרה... **הרחבת עניין זה... בעמוד 3-4 בגיליון זה.**

נשארה כמות מוגבלת של חוברת "בשוי לירושלים" שיצאה בתקופת בין המיצרים לפני כשנתים.

ניתן להשיג במוקדים כדלהלן:
בני ברק (בכל המוקדים), ביתר עילית, אשדוד, אופקים, ובירושלים ברחוב נחמיה 10

בחסד ה' כי גבר ובשעה טובה

יצא לאור ספר "ואהבת".

ניתן לרכוש במוקדי המכירה:

אופקים: שמירא: 0534112035

אחיסמך- שרגל: 0527171721

אלעד- 039073067

אשדוד- 0504120311

בית שמש: נהר הירדן 9 רמה ב', מש' צוויבל.

ביתר עילית ב' אזור רמי לוי 0548450998

הרצ' רחובות: 0548423047

התענית: 0548473542

בני ברק: קבוץ גלויות 9 - 0556728458

חזון איש 34 (פינת דסלר, משפחת דרייפוס) 0527117271

רבי עקיבא- אזור הרב קוק- 0527603814

משפחת ביום רחוב השלושה 11.

קרית הרצוג: הרב גניחובסקי 20 - 0527616750

ירושלים: מרכז העיר: רחוב נחמיה 10.

בית וגן: רח' הרב פרנק 29 קומה ב'.

רמות א'- 0527189947

רמות ד'- רובין 47 קומה ב'

רוממה: המ"ג 29 0527682281

גבעת שאול: בן עוזיאל- 0548491554

הר נוף- 0533148861

קרית ספר: מרומי שדה 3 052-7174781

חפץ חיים 14 089742750

ברכפלד- 0533109169 (כולל עטרת שלמה)

גרין פארק- 0527644795

צפון: חיפה: זבולון 9 או ישיבת תמנרת ישראל

נווה שאנן: חניטה 81 זלושינסקי.

רכסים: הורדים 4א' קריצ'לר לתאם 0548415410

כרמיאל- 0527136165 משפחת שטיימן.

טבריה- 0548441354

צפת- מאור חיים צה"ל 6/65 מש' סימן טוב

0533127052 עיר העתיקה: 0548449816

הרצ' הירצ' הקריה החסידי, יונתן בן עוזיאל 3/5

0583244899 - 0533104790

הרצ' הרהר- קדושי: 0583238157

כמו כן ניתן לקנות גם את הספר "אהבתי" במוקדי המכירה כדלעיל

לברור על נקודות ההפצה בארה"ב ובאירופה, שאלו אותנו במייל.

או בטל- 052-7683095

מי יגנוב את הבמה... מי יטרוף את הקלפים...?

התכונה בעיצומה... הועדה המכינה שוקדת כבר ארבעים יום תמימים לקראת המעמד הגדול... כן... משה רבינו עלה לה מיד לאחר מתן תורה... והוא אמור להופיע כאן ביום י"ז בתמוז בשעה 12.45 בצהריים!!! ו... והוא אמור להגיע לכאן עם טבעת הנישואין- לוחות הברית ואנחנו צריכים להכין פה חופה גדולה... "המקדש עמו ישראל על ידי חופה וקידושין..." אנחנו מצידנו צריכים לבטא את השמחה הגדולה שלנו בקבלת לוחות העדות... ומתכוננים... במה גדולה הוצבה למרגלות הר סיני... רמקולים רבי עוצמה... אחד שתיים... שתיים אחד... מחסומי מטרה לאורך כל הציר... מזרח ענק של שלוש קומות לשבעים זקנים ולשרי אלפים ושרי מאות וחמישים ועשרות... הכל מסודר... מכירת כרטיסים החלה כבר שבועיים לפני המעמד... כולם מחכים בהתרגשות עוצמה...

והנה... הגיע היום הגדול... ומפלס ההתרגשות מטפס לשיאים... רמקולים מסתובבים בכל מחנה ישראל... רבותי: לא לישון!!! לא לחזור על הטעות של מתן תורה... אל תשכחו... במתן תורה הקב"ה הגיע ונאלץ לחכות לנו... עכשיו אסור שזה יקרה!! ברגע שמשא רבינו יורד עם הלוחות... כולנו צריכים כבר להיות שם!!! ניצבים... ואכן כל כלי ישראל ללא יוצא מן הכלל... כולם עומדים ניצבים מול השמש היוקדת בשעה 12.00 בצהריים... עיני כולם נשואות להר... מחכים לראות את זיו פניו הקדושות של משה כשהוא יורד מההר...

דא עקא ש... ש... שהוא עדיין לא מופיע!!!

הכל מוכן... יש הכל!!! יש תזמורת... יש במה... יש הגברה... יש מזרח... יש הההכל... רק משהו אחד חסר... **אין מי שישב שם במזרח!!!** תחשוב: יש פה מבוכה גדולה... יש פה ציבור ענק... שש מאות אלף איש עומדים ככה באמצע היום ומחכים... מה עושים איתם??

אין ברידה... צריך להתחיל למשוך את הזמן... אז היום אין בעיה... מקסימום אתה מזמין איזה דמות פלונית להגיד פרק תהילים... ואז מכבדים איזה רב מטעם שיגיד קבלת עול מלכות שמים... והמנהח מתחיל לדבר ודוחפים לו פתק שימרח קצת ולא יגמור... כדי להרויח עוד כמה דקות... בנתיים מתאם קשרי קהילה של מאוחדת מדבר עוד רבע שעה... וככה מצליחים למשוך את הציבור ולהרויח עוד כמה דקות... **ככה זה היום...**

אבל כשיש לך עסק עם דור דעה... כאן א"א למשוך זמן בכל מחיר... בפרט כשהשטן לבנתיים לא שוקט על השמרים והוא מנצל את המצב הרגיש שנוצר והוא מראה להם את מטתו של משה רבינו... כאילו משה רבינו מת... ו... ומכאן העסק מתחיל להתגלגל במהירות... כמה שאהרן הכהן מנסה להרויח זמן... זה לא עוזר הרבה... המצב מדרדר במהירות מסחורת... יוצא העגל הזה... תחשוב רגע!!! איך זה קרה כ"כ מהר??? שים לב לשאלה: אני לא שואל איך זה קרה?? אלא איך זה קרה **כ"כ מהר??**

פשוט מאוד: כשיש לך עסק עם- עם שלם שעומד על הרגלים!!! כולם פה!!! הבמה כבר עומדת על תילה!!! ההגברה כבר עובדת!!! הדבר היחיד שחסר זה... זה משה רבינו... **כעת יש רק פרט אחד קטן שחסר!!! מי הולך "לקחת" על הבמה...**

כאן מספיק פספוס אחד קטן... מספיק רגע אחד של פעולת הסחה... ומגיע עגל אחד קטן וטורף ברגע אחד את כל הקלפים... כי כבר לא צריך לאסוף את הציבור... כבר לא צריך לעשות במה מיוחדת... כבר לא צריך לחמם את הציבור... כי כבר חם להם... פה בשניה אחת העגל יכול להגיע... ולגנוב את כל ההצגה... **זה בדיוק מה שקרה לדאבוננו הרב!!!** לו יצויר שעם ישראל היו מגיעים בסתם יום... מתלוננים איפה משה רבינו ומתי הוא מגיע... בסייידר... היה אורך די הרבה זמן עד שהדברים מתגלגלים... עד שההסלמה נכנסת לתוקפה... אבל ברגע שכבר כולם פה!!! והכל מוכן!!! ועיני כולם נשואות למקום אחד... כאן בצ"ק אחד אפשר לגנוב את הבמה... זה בדיוק מה שמשא רבינו דאג שלא יקרה ח"ו בלוחות שניות!!! מוחל טוב'ת... אל תכינו לי במות... אל תעשו לי קבלת פנים... כשאני יורד מההר ביום כיפור... אני לא רוצה לראות אף אחד שמחכה לי במרגלות ההר... תשבו לכם בבית הכנסת... תשבו בבית שלכם... תעשו מה שאתם רוצים... רק אל תעשו רעש וצלצולים... **כי זה בדיוק מה שקרה ב"ז בתמוז יוצא העגל הזה...** (זה אולי קצת מדויק בלשון רש"י בכי תשא: ואיש אל יעלה עמך, הראשונות על ידי שהיו בתשואות קלות וקהלות שלטה בהם עין הרע', קצת משמע שהוא מתכוין לתשואות של יום י"ז בתמוז, אבל לא מוכרחים לבאר כך, כי לכאורה הכוונה היא לו' סיון, מתן תורה בעצמו, אבל הוורט הוא נכון לכשעצמו...)

רואים פה את הסיכון הגדול שיש ב"במה"!!! כן... במה זה משהו מרשים ועוצמתי... אבל הוא גם עלול להיות נשק מסוכן!!! כי היות וכל העיניים נשואות לבמה... אז בשניה של היסח הדעת אפשר לגנוב את הבמה ולקחת אותה לכיוון ההפוך בדיוק!! דברים טובים באמת מתרחשים דווקא הרחק מהזרקורים... דברים יקרים באמת קורים דווקא באזור סטריילי ונקי מחשש גניבה... **אנחנו כבר ארבעה חודשים נמצאים בתוך המצב הזה!!!** אין במוות... אין אירועים... אין התכנסויות מרשימות... למה? כנראה שהקב"ה רוצה משהו יקר באמת!!! משהו שאפשר להפקיד ולהפקיר אותו לחסדי הבמה... בתקופה הזו כנראה שהקב"ה רוצה משהו קצת יותר חשוב ויקר... ה' רוצה את הלב שלי... את הדף גמ' האמיתי והטהור שלי... ה' רוצה אחת ולתמיד לפגוש אותי!! וזה כבר יקר לו מידי... יקר לו בשביל שאני אאבד שמה בבמה... **לכן אנחנו פה!!!** בריתוק של קרוב לחצי שנה... **מתוך הבנה ש"לעיני כל ישראל" זה לא תמיד דבר טוב...** לפעמים "לעיני כל ישראל" מסתיים בשבירת הלוחות... דווקא הלוחות השניות והמתוקנות מקומם בארון... הרחק מהשאון... הרחק מהבמה המופקרת לגורלה... לא לחינם הז"ל אומרים: שדברי תורה מקומם בסתר... כי תורה זה אמת!!! ואם התורה תתחיל להופיע בבמות... מהר מאוד משהו יעשה עליה סיבוב ויקח את הבמה לעצמו... לכן תורה מונחת בקרן זוית... מי שרוצה לגנוב במות... שיחפש לו במות אחרות... התורה יקרה מידי בשביל המחטפים האלו... זה גם הפשט במה שראינו בדף היומי (שבת קק) שגם בשעת כשלונה של ירושלים שפסקו ממנה אנשי אמנה בעיניים של משא ובמתן... אבל בדברי תורה אף אחד לא ניסה לרמאות... אף אחד לא ניסה לגנוב את הבמה של תורה... גם הרמאי הגדול ביותר לא התבייש לומר בכנות: "לא אהיה חובש ובבית איך לחם ושמלה..." ולמה? כי היות והתורה מונחת בקרן זוית הרחק הרחק מהבמה... בזכות זה אין יצר הרע לגנוב במה של תורה... בינה זאת... עמוק עמוק... למבינים בלבד....

מיהי העשירה הפותחת של שער השלכת...???

לפני כמה שבועות נכתב כאן מאמר שהצליח להרגיז כמה אנשים... נכתב שבימים אלו ה' מקלף את כל השכבות... ומוריד את כל המסביב... את כל הפיצ'פקעס ואת כל הסמאות שאנחנו חיים איתם... מצד אחד הכל זז לצד... מצד שני יש הכל... אבל נטו!!! השלד של היהדות נשאר בשלימותו... אבל שלד... בלי שום עלים... בלי שום תפאורה... בלי מסביב...

כן... אנחנו בעיצומה של שלכת!!! הקב"ה מזיז לצד את הכל... ואנחנו כעת עומדים מול המצבת!!! מול השלד של היידישקייט!!!

כל אחד מאיתנו מוצא את עצמו מול הנטו יהודי שבו!!!!

זה לא קל... האילן בעונת שלכת מרגיש מאוד לא נעים... אתמול הייתי כזה מרשים... כזה מכובד... היתה לי כזו הופעה... ופתאום הכל הושלך ונפל ונשארתי נטו!!! נטו מה שאני!!! אבל דווקא אז זה הרגעים המכוננים ביותר... אלו הם רגעי המבחן האמיתיים ביותר... וכאן נבחרים העשירה הפותחת!!! פה!!! בנאמנות של יהודי בתקופה הזו... כאן הוא נבחן... **בחור ישיבה יקר**: בתקופה האחרונה אתה מרגיש מאוד דפוק... זה... זה לא זה... בתקופה הזו אני עושה שטייגן רבע ממה שהייתי עושה בישיבה בימים הטובים... בישיבה הייתי לומד שעות ע"ג שעות... שטייגן באמצע הסדרים ובין הסדרים... ואילו עכשיו אני בקושי סוחב!!! אני מחזיק את עצמי בשיניים...

בחור יקר: לא הבנת!!! כשהיית בישיבה האילן היה במיטבו... הייתי מוקף בהמון המון עלים... פירותין מתוקים... צילך נאה... אמת המים עוברת תחתין... נו... מה יעשה הבחור ולא ישב וילמד?? על זה נאמר: "במה אברכך?? מה יש לך לעשות אם לא לשבת וללמוד..."

אבל עכשיו?? עכשיו אתה בעיצומה של שלכת... ה' בבת אחת הזיז את כל העלים לצד... אין פירותין מתוקים... אין צלך נאה... אין אוירה... אין כלום... הכל שלכת... הכל מפורק... הכל בריפיון ידיים... ואתה כעת עומד מול השלד של היידישקייט!!! אתה עכשיו כמו איזה בחור פוילישער עם סקסט בעיר לייפיציג שאף אחד לא אומר לו מה לעשות... יש לו את כל הסיבות שבעולם לחפש את עצמו ולהיות איזה שוליא דנגרי... אבל לא!!! הוא תופס את עצמו ומכריח את עצמו להיכנס לבית מדרש של העיירה... והוא יושב ועוסק בתורה!!! מה הפלא שכל בחור כזה צמח גדול בישראל?? מה הפלא שכמעט כל בחור שנכנס בשערי ישיבת סלבדקא שבקוננא או חברון ש... שבעיר חברון... מה הפלא שכולם יצאו גדולי עולם?? בטח!!! זה בחורים שהיו בתקופה של שלכת!!! הבחור הזה שמעצמו החליט לשבת וללמוד היה מהעשירה הפותחת!!! מהעשירה שנצמדה עם כל הכח לנטו אילנא דחיי בלי שום דחיפה מאחורה... בלי שום תפאורה... בלי שום אוירה... כזה בחור צמח מאה אחוז גדול בישראל!!! **בחור יקר: תבין איפה אתה**

נמצא... תקרא את המפה... תבין כמה שווה שלוש שעות לימוד שלך בבדידות ובשממון של הקורונה... שזה שווה הרבה יותר מעשר שעות שלך בימים כתקנם...

אנחנו לא הזמנו את זה... אין לנו את האומץ לבחור ניסיונות שכאלו... אנחנו מצידנו מעדיפים שהאילן ימשיך להיות במיטבו... שהמסגרת תמשיך להיות חממה שנותנת מענה לרבות עלים שסוכים בצילה... אבל ה' רצה אחרת... תעשה משהו... ה' רוצה עכשיו שתהיה עונת שלכת!!!

ה' כעת מעדיף את העשירה הבודדת שנצמדת לאילנא דחיי... הוא מעדיף אותה על המלא מלא עלים... ואתה מהעשירה הפותחת הזו!!!

תעריך את הזירה שאליה נקלעת... תבין על איזה שיבר אתה יושב...

ועליך נאמר: ושב ויהייתה לבער... כל הצמיחה תתחיל ממך...

בינינו... להתבטל לרבי שליט"א... להיכנע להוראות שיוצאות מפה קדשו זה דבר לא קל... אף אחד מאיתנו לא אוהב לקבל מרות... רק מה אחד הדברים שהכי דוחפים אותנו ונותנים לנו כח לעשות את זה?? הממסד החזק! הממסד היציב וההרבה הרבה חסידים שעומדים על הפרענצ'עס ובתוך עמי אנוכי יושבת... זה נותן כח... נותן תחושה בטוחה... ותכל'ס... פתאום הכל התקלף... פתאום אין טיש... לא פוגשים את העוילם... אין התאחדות ואין בוטע ואין טיש... אין באופק שום חתונה בחצר הקודש... ואני נשאר לבד... ו... וכעת נדרש ממני להמשיך!!! להמשיך להתבטל לאמונת צדיקים... להמשיך לדבוק באילנא דחיי... אבל בלי כל התפאורה... בלי כל העלים הנוספים שמקיפים אותנו...

זה לא קל!!! פתאום זה נהיה הרבה יותר קשה... פתאום אני מרגיש כזה לא בטוח... פתאום אני מרגיש רעד כזה... לא לגמרי יציב...

אז הנה!!! כעת זו נקודת מבחן!!! האם האמונת צדיקים שלי מגיעה ממקום טהור ופנימי או מתפאורה וסמאות חיצוניות... כעת זה לא רק מבחן... **אלא בעיקר עבודה פנימית**... זה הזמן לעשות את העבודה הזו... לעמוד מול הכינות האמיתית שלי ולהבין שאם האילן הזה אמת!!! הוא אמת גם כשכל העלים זזו לצד והוא נשאר נטו הוא...

שוב: שלא תבין לא נכון! אנחנו לא מזמינים את זה... אסור לנו להזמין שלכת... שלכת זה דבר מאוד מסוכן... אף אחד מאיתנו לא מחפש לקחת יהודי שחי בחממה חרדית ולעקור אותו מהאוירה השמרנית ששומרת עליו ולזרוק אותו לסוף העולם... ולהגיד לו: תמשיך להיות הערלעלע ייד... אסור לנו להביא על עצמנו כזה ניסיון!!! בשביל זה לא אנחנו הזמנו את הקורונה אלא הקב"ה... ואם יש קורונה סימן שהקב"ה מזמין את מבחן הכנות הזו!!! את הבהירות הזו!!!

לפני קצת יותר מחצי שנה סיימנו את הש"ס... איזה אירועים אדירים... ככולם סיימו... ככולם התחילו... כככולם לומדים דף היומי... מה... אתה לא לומד דף

היומי?? איך לא... כולם לומדים... ואכן מרנין ומפעים היה לראות את האילן הגדול והעוצמתי של דף היומי... איך שהוא מלא בעלים של לומדי תורה... מכל גווי הקשת... מי לא מצטרף ללימוד דף היומי...

עד שהגיעה השלכת- הקורונה... האולמות נסגרו... חלק מהשיעורים אפילו התבטלו... ההתלהבות בודאי ירדה... והעלים התחילו לאט לאט לנשור בזה אחר זה... ומי נשאר?? הנטו דף גמ'!!! אותו דף גמ' שכולנו למדנו אותו לפני חצי שנה... הוא נשאר באותו ערך!!! רק מה?? לפני חצי שנה הולחנו עליו שירים... ורבות אנשים השתתפו במעמדים הגדולים... ועכשיו הדף גמ' נשאר בלי כל התפאורה הזו...

ונו... איפה אתה בסיפור הזה?? האם אתה בוחר להיות מהעשירה הנאמנת שתמשיך להיצמד לאילנא דחיי ולא תנשור... או שאתה זורם עם העלים... כשכל העלים מתגודדים סביב האילן... גם אתה רוצה נכנס לעניינים... וברגע שכולם נושרים אז גם אתה נושר??

בשביל זה יש לנו שער שלכת!!! להזכיר לנו שהרגע המכונן ביותר זה דווקא השלכת!!! דווקא כשהנטו יידישקייט נשאר בלי כל התפאורה... כאן נקודת המבחן וכאן זה בית הנבחרים!! העשירייה הפותחת...

ברשותך קורא יקר: אני רוצה לחדד פה איזה נקודה דקה ועדינה:

מישהו טען לי בכאב: תכל'ס!!! הרי ה' עשה את הקורונה בשביל לעורר אותנו... בשביל לחזק אותנו... הקורונה הזו הייתה אמורה לעשות אותנו יותר טובים... אבל תכל'ס... לפי כל המדדים זה נראה... ש... שזה צועד לכיוון ההפוך לגמרי... הרי תכל'ס... בשטח... הכל מפורק... הרבה בתים בישראל שעד עכשיו הצליחו להסתדר בלי רשת... פתאום נאלצו להכניס מחשב... בחורי ישיבות שעד כה היו מסודרים במסגרת... פתאום זה למחצה שליש ולרביע... בקיצור: המצב הרוחני לא נהיה יותר טוב... אדרבה... רק יותר גרוע... **נו... מה אתה אומר על הטענה שלזו**

אמרתי לו: אתה צודק מאה אחוז!!! מצד ההסתכלות שלי ושלך זה באמת ככה... המצב כעת נהיה רק יותר גרוע... כי זה באמת ככה!!!

אבל צריך לדעת שיש הסתכלות מצידנו! ויש הסתכלות מצדו של הרבש"ע!

ואני אסביר את דברי: תשמע סיפור: אני מכיר בחור ישיבה אחד קדוש וטהור שיום אחד חטפו אותו והורידו אותו למ"ט שערי טומאה... ואותו בחור קדוש ממשיך בקנאות לשמור על הקדושה שלו גם בשאול תחתית... וכעת יש לו התמודדות קשות מול אשת פוטיפר וכולנו דאגה ותקווה שהוא יעמוד בניסיון... כן... תחשוב שהסיפור של יוסף הצדיק... הוא כעת!! בשעת מעשה!! ואני מספר לך שזה מה שקורה כעת... איך אתה רואה את זה?? האם קורה

התמודדות!!! האם להיות או לחדול??? כאן אנחנו צריכים להסתער על המשימה...

אנחנו מבינים שאנחנו נמצאים במגרש שהקב"ה הזמין אותנו!!!!

זה מגרש שאנחנו לא הזמנו אותו... התפללנו... בכינו... זעקנו שזה לא יקרה... אבל אחרי שזה קורה... אז הקב"ה הזמין את המגרש הזה... אז קדימה... אנחנו באמצע המגרש!! בעיצומו של משחק!! אין לנו זמן להתפלש בעפר... אנחנו באמצע ה"משחקת לפניו בכל עת"!!!

חכה... עוד חמישים שנה כשהמשחק יתייצב... אנחנו נרשה לעצמנו להתחיל לבכות... עוד חמישים שנה רבי יהודה בר אלעי ישב בין תנור לכירים ונראה כמי שמתו מוטל לפניו... עוד אלף שנה עם ישראל יתחילו עם כל מיני מנהגים של אבלות על החורבן... לא להתרחץ... לא לבכס... מ"ז מתמוז... תשעת הימים... את כל זה יעשו בהמשך... אחרי המשחק אנחנו נבכה ב"ז בתמוז על האויבים שהבקיעו את השער... אבל כעת באמצע המשחק אין זמן לבכות... הכדור עדיין בידינו... תבעט בו עם כל הכח... אנחנו כעת בעיצומו של מפגן ואהיה שעשועים יום יום משחקת לפניו בכל עת... הקב"ה כעת צופה בנו ורוצה לראות אותנו מפגינים לו נאמנות וממשיכים להיות יהודים בכל מצב... ממילא הטעות הכי גדולה שאפשר לעשות בתקופה הזו של הקורונה... זה להסתובב עם פרצוף נזוף ולהגיד: אי אי אי... איזה מצב קשה יש עכשיו... איזה ניסיונות... איזה נפילות... **אדוני היקר!!!** את זה תגיד כשיחזרו ההקלות... אבל עכשיו אתה באמצע המשחק... גם אם היצר הרע הבקיע גול אחד... והוא אוחד באחד אפס... אתה עדיין יכול לעשות שתיים אחד... אל תתפלש בעפר... תכלס... המפתחות בידך!!!!

אז בא נסכם... אנחנו צריכים לשבת בחצות היום ולהגיד תיקון חצות על שבר בת עמי... על זה שתשתפכנה אבני קודש בראש כל חצות... על זה שיש בתים נקיים לגמרי שנאלצו להכניס אינטרנט מסונן הבייתה...

אבל אתם בעצמכם?? אלה שעומדים כעת בחזית עצמה... **אתם אל תגידו תיקון חצות!!!** המפתח כעת בידיים שלכם... אתם תחליטו האם הולך להיות פה קול נהי וניהי או שהולך להיות פה עוז וחדווה במקומו... אתם קובעים את הסדר יום!!! אתם תשמחו שה' הזמין לפניכם ניסיון... והנה... יש לכם הזדמנות להפגין לו יתברך נאמנות... ולעשות לו נחת רוח הרבה הרבה יותר ממה שעשיתם לפני הקורונה...

אנחנו נמצאים בתקופה קשה!!! שאנחנו נקבע את התוצאות שלה... האם היא הולכת להיות תקופה מכוננת... או חלילה לא.

אנחנו נקבע האם אנו נהיה העשיריה שתדבק באילנא דחיי ולא תנשור בשלכת ששולטת כעת בעולם... את השער הזה לא ניתן לאויבים להבקיע.

הטעות הכי חמורה היא להמשיך להסתובב עם פנים נפולות... אוי... בחירות... זה לא טוב... גם אם המנגינה הזו הייתה נכון רגע אחד לפני שהחלט סופית על בחירות... אבל ברגע שזו עובדה מוגמרת!!! כעת חייבים להחליף דיסק... בא נקפוץ על זה וננצח ובגדול...

סו"ס אל תשכח שאם יש לך מייל בבית ואתה בכל זאת מתגבר... הרי לקב"ה יש כעת הרבה יותר נחת רוח מאשר לפני שזה היה בבית שלנו... רק מה?? אנחנו לא יכולים לקחת את ההימור הזה ולכן דחינו את הניסיון הזה בשתי ידיים... אבל אחרי שזה כבר עובדה בשטח!!! כאן באמת צריך להחליף גישה... כעת צריך להסתער על הנס להתנוסס!!!! ה' זרק אותך למגרש והוא רוצה לראות אותך שתהיה לפניו שעשועים יום יום משחקת לפניו בכל עת... **על אותו משקל...** כל ישיבה שנסגרת בגלל הדבקות ובידודים וכדו'... בשבילנו זה כאב לב... זו הסתרת פנים... כי... כי בחור ישיבה שמסתובב בלי מסגרת זה ניסיון... ואנחנו מאוד חוששים מניסיונות ויש לנו ממה... אבל אתה!!! החבור ישיבה בכבודו ובעצמו... שאתה כעת עומד מול העובדה המוגמרת!!! שאין ישיבה... אין מסגרת... והכל פתוח... כעת תחליף דיסק!! אל תסתובב עם פנים נפולות כמונו... אדרבה... אתה תקום בבוקר בשמחה גדולה ותגיד: רבש"ע... זרקת אותי למגרש ההתמודדות?? אתה וכל פמליא של מעלה צופים בי ורוצים לראות אותי מבקיע את השער? זכאה חולקי!!! אני מסתער על המשימה... אבא שבשמים: אני אפתיע אותך!!! (גם בעיני יפלא...) אני אוכיח לך שאני נאמן לך בכל מצב... ואהיה שעשועים בכל יום משחקת לפניו בכל עת!!! אתה בחור ישיבה... בסופה של קורונה אתה תקבע האם קרה פה משהו טוב או לא טוב... המפתחות בידיים שלך... אם אתה תקח את הנס והנסיון הזה ותחליט שהוא נס להתנוסס... אם תחליט שהניסיון הזה הוא נועד בשביל להתגבר ולצמוח ממנו... בזה יתברר שבקורונה הזו קרה משהו טוב!! טוב מאוד!! אנחנו מצידנו ממשיכים לצפות מהצד בדאגה... ומחכים שתכנס בשלום ותצא בשלום אבל אתה??? אתה במגרש עצמו!!! אל תסתובב עם פנים נפולות... אתה נמצא בתקופה המכוננת ביותר בחייך... התלבש במיטב מחלצך.

אגב: את הגישה הזו אנחנו רואים גם בייחס לחורבן בית שני...

אם תשים לב: אחרי שנחרב בית שני... לא מצינו שהתאבלו במיוחד!!! לפני כן- כן... רבי צדוק התענה אינספור תעניות שלא יחרב ביהמ"ק... מצינו כל מיני התבטאויות של כאב ואבל מריב"ז שהתבטא לפני החורבן... אבל אחרי?? אחרי החורבן... לא מצינו שרברן גמליאל וריב"ז ורבי יהושע בן חנניה ישבו כל היום והתפלשו בעפר... **לא!!! ממש לא!!!** אדרבה... מהברייתות זה היה נראה כאילו ממשיכים הלאה... עם הפנים קדימה... עסקים כרגיל... כאילו העולם לא נחרב...

מה הפשט בזה??? **העניין הוא ככה:**

אם בית המקדש נחרב זה איום ונורא... זה עצוב מאוד... אבל בשעת מעשה!!! כשכזה חורבן קורה בפועל... עם ישראל נמצא כעת במצב מאוד שברירי!!! וכעת יש לנו את כל הסיבות להתרסק לגמרי ולאבד כל תקווה... במצב הזה הקב"ה זרק אותנו כעת למגרש

פה משהו טוב או לא?? **התשובה היא מאוד מסובכת:** כי מצד אחד... בסופו של דבר **למפרע!!!** כולנו יודעים שקרה פה הדבר הכי טוב בעולם... כי שם!!! בניסיון הזה ובהתגברות הזו של יוסף... שם נברא הצדיק יסוד עולם הראשון!! **משם** רועה אבן ישראל!!! **משם!!!** ודווקא **משם!!!** אבל מצד שני: תכל"ס... כשאני מספר לך כעת בשעת מעשה שנכון לרגעים אלו הן של יעקב אבינו נמצא במ"ט שיערי טומאה וחיה רעה מתגרה בו... איך אתה אמור להגיב??

אוי אוי... רחמנא ליצלן... ה' ירחם... איזה הסתרת פנים נוראה...

הבנת מה קורה פה??? זה שבהסתכלות של הקב"ה... הקב"ה מעמיד ניסיון ליוסף ובעזה"ש הוא יתגבר... ולמפרע יתברר שאלו היו הרגעים הכי גדולים שעשו רעש הכי גדול בשמים והעמידו לנו את משיח בן יוסף... **זה לא סתירה!!!** שבהסתכלות שלנו אנחנו אמורים לראות את הרגעים אלו כהסתרת פנים הכי גדולה... **זה לא סתירה!!! מסכים איתי???**

על אותו משקל כאן: זה שיש עכשיו קורונה... והקורונה הזו מזמינה כל מיני ניסיונות... שבחורי ישיבות מסתובבים בלי מסגרת... מצידנו יש פה נטו הסתרת פנים!!! מצידנו קורה פה דבר רע!!! נטו רע!!! עכשיו... זה לא סתירה שאחרי!!! אחרי שהניסיון כבר קיים... אחרי שהבחור ישיבה הזה כבר מסתובב בלי מסגרת וכעת יש לו ניסיונות ו... והוא מתגבר!!!! מתגבר כמו יוסף בשעתו... יכול להיות שיש עכשיו עת רצון בשמים שלא היתה מאות שנים... יכול להיות שיש לקב"ה כעת קורת רוח שלא הייתה מאז שיוסף הצדיק עמד בניסיון... **כלפי מה הדברים אמורים???**

לדוגמא: למגינת לב... עם המון כאב לב... בסופו של דבר נאלצנו להכניס מחשב עם מייל מסונן הבייתה... הלב נצבט... כמה רצינו לדחות את הצעד הזה... כמה רצינו להימנע מזה... ובסופו של דבר הלחץ מהעבודה גבר ולאחר יעוץ, הרב הכריע להכניס את הרשת המסוננת הבייתה... **טוב שכך היא ההסתכלות...** טוב שאתם מתייחסים לצעד הזה כאבל לאומי... טוב שזו הקבלת פנים הצוננת והקריה שאתם נותנים למחשב עם המייל... **אבל!!! כעת!!!** אחרי שהמייל כבר פה... וזו כבר עובדה מוגמרת... כעת צריך להחליף דיסק... כעת המנגינה צריכה להתחלף לאדרבה... לשמחה גדולה!!! אבא שבשמים... הזמנת לנו ניסיון... נתת לנו הזדמנות להפגין לך נאמנות... **אנחנו נעשה את זה ובגדול!!!** נתת ליראין **נס להתנוסס!!!** כל זמן שיכולנו להימנע מהניסיון הזה נלחמנו... נאבקנו... כאבנו... לא רצינו את זה... אחרי שזה כבר עובדה מוגמרת בשטח... עכשיו צריך להתלבש במיטב המחלצות ולהכריז: אשרינו שזכינו שה' רוצה לראות את ההופעה שלנו!!! את הביטוי שלנו!!!

בקיזור: זה בדיוק כמו בחירות... אנחנו לא אוהבים בחירות... כי אנחנו מפחדים לאבד את מה שכבר יש לנו... **אבל אחרי!!!** אחרי שהבחירות כבר נכפו עלינו... אחרי שזו עובדה מוגמרת... כעת עושים שמח... תזמורת... עקשען... ומפעילים המון מוטיבציה... רבותי... אנחנו רוצים לנצח ובגדול!!!

העצמה אישית תורנית

לקבלת העלון במייל יש לשלוח בקשה לכתובת:
e.shalhevet@gmail.com

ניתן להשיג את עלוני שלהבת באידיש בכתובת:
e.shalhevesyddish@gmail.com

ובאנגלית בכתובת:
e.shalhevesenglish@gmail.com

קול שלהבת KOL SHALHEVES

ניתן להאזין לשיחות המרתקות
בנושאים:

חינוך
יעוץ נישואין
אמונה
השקפה
ועוד נושאים מגוונים

באידיש, עברית ואנגלית

בקול הלשון:

03-6171103

073-2951103

במחיר שיחה רגילה

בחייל קול שלהבת:

929.222.9900

עלון מס' 144 | פנחס תשי"פ

עלון מס' 144 | פרי פנחס | תמוז תשי"פ

שלהבת

מיסודם של הגאון ר' שמשון דוד פנקוס זצוק"ל והגאון ר' עזריאל טאובר זצוק"ל

דבר המערכת

על מה בית המקדש לא נחרב... ועל מה כן??

כולנו יודעים שבית המקדש נחרב על שנאת חינם!!! באופן טבעי המסקנה היא שהיות בית המקדש נחרב על עבירות שבין אדם לחבירו... וממילא במה אנחנו צריכים להתחזק??? במצוות שבין אדם לחבירו.. באהבת ישראל וכו'...

אבל לא!!! **ר' עזריאל זצ"ל כדרכו... הבחין כאן בנקודה הרבה יותר עמוקה ופנימית:** סוף סוף בית המקדש הוא בית של ה'!!! זה מקום שכל מהותו ועניינו הוא בין אדם למקום!!! לא כ"כ הגיוני שבית שכל כולו מסמל בין אדם למקום יחרב בגלל מצוות שבין אדם לחבירו...

אלא מאי??? השנאת חינם המדוברת שעליה נחרב בית המקדש שנאת חינם לא מהסוג של בין אדם לחבירו... אלא שנאת חינם מהסוג של בין אדם למקום...

מה הכוונה???

כשאחי יוסף שנאו אותו ולא יכלו דברו לשלום... היתה פה שנאה... היה פה משהו נקודתי!!! במקום לאהוב את יוסף הם שנאו אותו... כאן יש מקום אולי לעבוד על מידת השנאה.. כן לאהוב ולא לשנא... אבל ברגע שהם מכרו את יוסף... פתאום מישהו חדש נכנס לתמונה...

אבא!!!! אבא שבור ורוצץ... כי ארד אל בני אבל שאולה.. פתאום אבא נכנס לתמונה...

זו כבר סוגיה חדשה לגמרי!!! את זה לא לקחנו בחשבון... עד היום היה פה משהו נקודתי בבין אדם לחבירו... שנאת אחים או אהבת אחים.. אבל ברגע שאבא בתמונה... כל המפה משתנה... זו!!! זו התפנית ושינוי התפיסה שקרתה אצל אחי יוסף לאחר מכירתו!!!

כשהם ירדו למצרים כתוב ברש"י **"שהיו מתחרטים במכירתו** ונתנו ליבם להתנהג עמו באחוה ולפדותו בכל ממון שיפסקו עליהם..." כתוב כאן שאחי יוסף **חזרו בהם מהמכירה!!!!**

והשאלה נשאלת: במה הם חזרו בהם?? וכי הדעה שלהם השתנתה? וכי בחילוקי דעות שהיה להם עם יוסף קרתה איזה תפנית והם פתאום הבינו שהוא צדק?? לא!! בחילוקי דעות לא חל שינוי!!! כל השינוי בתפיסה היה: שעד המכירה היה לנו ויכוח עם יוסף!!! היה לנו שנאה מול יוסף.. אבל ברגע שהוא נמכר והתברר שאבא בתמונה... מכאן ואילך: כי איך אעלה אל אבי והנער איננו איתי... **על זה אנחנו מתחרטים!!** היינו צריכים להתנהג איתו באחוה-- ולו בשביל אבא!!! עם השנאת חינם מול יוסף... נו... אפשר להתווכח... לא בטוח שזה בחינם... יש פה ויכוח...

אבל השנאת חינם שהורידה את אבא אבל שאולה... על זה אנחנו מתחרטים!!!

זו הנקודה!! שנאת חינם מתחלקת לשני חלקים...

יש את החלק של הבין אדם לחבירו שבזה... לשנא את החבר זה דבר לא טוב... זו עבירה.. אבל נו... היא לא אמורה להיות יותר חמורה מכל שאר עבירות שבין אדם לחבירו...

רק מה?? בשנאת חינם יש עוד חלק!!! **אל תשכח שיש פה אבא משותף!!!** שאם אתה שונא את אחיך אבא שלו נעלב... אבא שלו לוקח את זה אישית... אם אתה מוחק את אחיך ישראל מחקת את אבא שלו... **איך אתה עושה את זה לאבא...**

בית המקדש נחרב על שנאת חינם!!! מה פירושו???

אתם רוצים לריב... יש לכם כל מיני טענות אחד על השני... זה נורמלי... אחים לא תמיד

קבלתי ונושעתי...

קבלתי על עצמי להודות שאני אמא לא מושלמת!

תקציר: בשבוע שעבר פתחנו מדור חדש זה, "קבלתי (על עצמי עול מלכות שמים) ונושעתי" ... משוב של קוראים מעיד כיצד תכנים אלו של קבלת עומ"ש חוללו שינוי ומהפך באיכות חייהם והם נושעו... ישועה מסוג אחר!!! ישועה מסוג התכנים של גיליון זה...

אז בשבוע שעבר הובאה כאן ישועתה של בת ישראל הממתינה לשידוך, ומשרד השידוכים של גיליון זה הפגיש אותה עם אבא שבשמים שגם הוא מחפש כלה, שתקבל אותו, השידוך יצא לדרך, שני השותפים כבר כרתו ברית, כעת מה שנותר זה רק השותף השלישי... שמהר יבא אי"ה... מה שבטוח ההמתנה היא כבר לא לבד... אלא ביחד עם בורא עולם...

ונעבור כעת לישועה הבאה... והפעם זו ישועה מפתיעה ממש... משוב שהגיע אלינו מאם בישראל... מצוה וחובה לפרסם את הישועה הזו!!! כי רבים וטובים מחכים לישועה מהסוג הזה... אלו הם דבריה בעיבוד קל:

אני אם בישראל... אמא לשבעה ילדים צפופים בלע"ר... אמא שיוצאת לעבוד בהוראה מוקדם בבוקר וחוזרת גמורה בשעה שלוש... ומיד נכנסת בסערה למשרת אם בישראל... לתת תשומת לב, חום ואהבה. לבשל... לנקות... לכבס... לצאת לגינה... לדחוף אוכל לפיות... לקלח... להשכיב... ו... ו... וזה לא תמיד הולך!!! עם כל הרצון הטוב לפעמים הילדים שלי מקבלים אמא עצבנית... שאין לה כח עכשיו להקשיב לאף אחד... לא תמיד הם אוכלים מבושל... ולא פעם קורה שהבית נשאר הפוך והכביסות מחכות... כי בדיוק היה צריך להגיש ציונים ותעודות ואסיפת מורות והורים וטלפונים ו... ו... ודי... לא עמדתי בזה...

עד היום הייתי מאוכזבת מעצמי... איזה אמא מזניחה את... עד היום הייתי יוצאת למלחמת חרמה נגד עצמי... רצה לכל מיני סדנאות והנחיות והרצאות שישננו בי וינפנו בי ויזכירו לי שוב ושוב את מה שאני יודעת הכי טוב... את אמא לא מספיק טובה!!! תתחילי כבר להשקיע בילדים שלך... ואז הייתי חוזרת הבייתה חדורת קרב ויוצאת שוב למאבק איתנים מול התשישות והעייפות והשחיקה הטבעית... עד ששוב העייפות והשחיקה הכריעו... ושוב מצאתי את עצמי האמא הרעה... המזניחה... ו... והלא... לא...

עד שהגיעה הישועה!!! נחשפתי כאן בגיליון זה למושג של קבלת עול מלכות שמים!!! תקבל את ה'!!! תקבל את הנתונים שה' העמיד לפניך!!! תקבל את הכישורים שלך ואת החולשות שלך... ו... ואצלי באופן אוטומטי זה התקשר למקום הזה...

פתאום חדרה בי מחשבה ש... שבתחילה הזדעזעתי ממנה... וניסיתי להדוף אותה... פתאום שמעתי את עצמי לוחשת לעצמי: אבי שבשמים... אני מקבלת באהבה!!! אני מקבלת את עצמי!!! אז אני אמא לא הכי

מסתדרים במיוחד... אבל תתאמצו בשביל אבא שבשמים... ועל זה נחרב בית המקדש!!!
על השנאת חינום מהמקום של בין אדם למקום... על זה שרבנו כמו ילדים שלא מבינים שיש פה אבא משותף שלא אוהב את זה... ובשבילו צריך להתאמץ להסתדר אחד עם השני...

בנימין... "גונב" את הגביע!!! כל השבטים כועסים עליו מאוד... חז"ל אומרים שהם סנטו בו... גנב בן גנב... עקרונית 'מגיע לו'... (כביכול) אם הוא גנב אז שימכר בגנבתו...

אבל לא!!! לכולם ברור כעת כשמש בצהרים שלמרות שהוא "עשה" מעשה ש"לא יעשה"... כולנו עכשיו חוזרים למצרים נחושים ודרוכים לקראת קרב להציל אותו ולפדות אותו בכל מחיר... למה?? כי "מגיע לו"?? לא!!! "לא מגיע לו" (כביכול כמובן...) אז למה אנחנו נחושים להציל אותו?? **כי אבא!!!**

בשביל אבא!!!
זו הנקודה!!! כאן!! בהרגש הזה הם תקנו על עוון מכירת יוסף... לריב עם יוסף... לשנא את יוסף... זה אולי חטא... זה אולי לא טוב... אבל זה עדיין לא העוון העיקרי של מכירת יוסף... רק מה העוון העיקרי?? כי איך אעלה אל אבי... איך לא חשבנו על אבא... זו הנקודה של שנאת חינום שעליה נחרב בית המקדש!!!

יש בינינו המון חילוקי דעות... יש בינינו תהומות של מנטליות... אי אפשר לצפות ממני שאני אוהב אותך במיוחד... בפרט שאני בטוח שאתה טועה בדרך בעבודת ה'... בפרט שכמעט לכל אחד מאיתנו יש אביסלע מידות רעות שעדיין לא גמרנו לעבוד עליהם... יש צרות עין... ויש חוסר פרגון... וממילא יש שנאת חינום... אי אפשר למחוק את הרגשות האלו...

אבל בסופו של דבר יש לנו אבא משותף!!! ובשבילו אנחנו צריכים לעשות מאמץ עליון לשחוק שפתיים ולחיות באהבה אחווה שלום ורעות... להסתדר איכשהו... להגיע לעמק השווה...

בית המקדש ש-נחרב על שנאת חינום... הוא לא נחרב על זה שלא חשבנו על החברים שלנו... אלא על זה שלא חשבנו על אבא שבשמים!!! איך אתה מזלזל ביהודי... ואתה לא חושב שאבא שבשמים שומע אותך ונעלב... איך שכחת את אבינו שבשמים??

את הנקודה הזו אנחנו צריכים לקלוט!!!

ר' עזריאל כל הזמן חזר ושינן: שנאת חינום נובעת מראש **קטן בעבודת ה'!!!** זה לא רק חור במידות!! זה בעיקר חור בבין אדם למקום!!! יענקי הקטן שמתעצבן על שושי... אז הוא הולך ומרביץ לה... והוא לא חושב שלהרביץ לשושי זה... זה עושה קואב לאבא ואמא...

כשמבינים את הנקודה הזו... זה נהיה הרבה יותר קל... לא!! זה לא אומר שאני נהיה ליברל שכולם אוהבים וברורים... זה לא אומר שאני מהיום לא רואה את המחדלים הגדולים שיש אצל השני... זה לא אומר שאני הופך את העור שלי... אני פשוט חושב על האבא המשותף שלנו... ולמענו!!! למענו אני חושב עליך...

אנחנו מתאחדים סביבו- סביב אבא!!! בינינו אנחנו ממשיכים לא להסתדר... ולא בטוח שאנחנו יכולים להסתדר... אדרבה... במשך השנה יש עניין של שדה אחוזה... כל שבט צריך להתבצר בנחלת השבט... ויש מצוה גדולה שלא לערבב את נחלת השבטים... אם מישהו מנחלת זבולון בא וקנה שדה אחוזה אצלנו פה שבט גד... יש מצוה גדולה לבא ולפדות את השדה ולגרש אותו מפה... כי לא בריא לנו לחיות ביחד!! כי אנחנו לא כ"כ מסתדרים יחד... רק מה?? איפה אנחנו כן נפגשים?? רק בבית המקדש!! רק בבית של ה'!!! באחד שעריך- בשער שכל ישראל נכנסים בו... רק סביב האבא המשותף שלנו... רק סביבו אנחנו יכולים להיפגש וצריכים להיפגש... יתן ה' שנזכה במהרה שיקיים בנו מקרא שכתוב: עומדות היו רגלנו בשעריך ירושלים... ששם עלו שבטים... עדות לישראל להודות לשם ה'... אמן.

ונושנתי...

המשך מעמ' קודם

והאור החיים הק' (בפרשת במדבר) אומר דבר נורא: ההבדל בין שבט לוי לעם ישראל זה שעם ישראל היו בשעבוד מצרים... וכתוצאה מזה הרגשות שלהם נשחקו... הם התרגלו למחזות לא סימפטיים של ילדים מוזנחים שזרוקים בארץ גושן וחלקם זרוקים ביאור... הם התרגלו ללדת ילדים תחת התפוח ולהשאיר אותם ככה... שיגדלו מעצמם... ולכן אמא ישראלית לא חשבנה יותר מידי חשבונות האם אני מסוגלת ללדת עוד ילדים... האם אני מסוגלת לגדל אותם או שהם חלילה ישארו מוזנחים... וזה היה משמים!!! כי גזרה חכמתו יתברך שבני ישראל פרו וישרצו וירבו ויעצמו... ולולי השחיקה הזו... זה לא היה יכול לקרות... לעומת זאת שבט הלוי שלא היו בשעבוד... רגשית הם לא היו מסוגלים ללדת הרבה ילדים!!! כי כל אבא ואמא משבט לוי עשו את החשבון הריאלי שלהם... יש לי כבר שלוש שישיות... וזהו... אין לי כבר מקום לא בבית ולא בלב ואין לי מספיק ידיים בשביל לגדל עוד ילדים... אומר האוה"ק: זו הסיבה שדווקא עמרם גירש את אשתו במצרים ואחרים לא!! כי רק לשבט לוי היו הרגישויות האלו... מה שנקרא "למען לא ניגע לריק ולא נלד לבהלה!!" ולכן!!! לכן אוכלוסייהם היו מועטים לעומת בני ישראל שפרו וישרצו וכו'... עד כאן דברי האור החיים הקדוש...

כתוב כאן מסמך מבהיל!! כתוב כאן שבשביל ליכות להעמיד לקב"ה משפחה ברוכת ילדים בלע"ר... אי אפשר לצפות להיות ולראות מושלמות בכל מקום ופינה, כן, יש כאן מקום לשחיקה... ולמה?? כי אמא שמרגישה צורך להיות האמא המושלמת, ונחושה בכל מחיר לתת את המקסימום לילדיה... עלול להיות לה רתיעה טבעית מללדת עוד ועוד ילדים... כי... כי מי אמר שיהיה לי כח לגדל אותם... מנין לי שאהיה להם האמא הכי טובה בעולם? מי אמר שיהיה לי אפשרויות לחתן את כולם ולהיות אמא מושלמת של כולם?!! ממיילא!!! היות וגזרה חכמתו יתברך שגם בדורנו "בני ישראל פרו וישרצו וירבו ויעצמו במאוד מאוד..." ואין בן דוד בא עד שיכלו נשמות שבגוף... חייבים כעמ"י בשעתו במצרים, לא להירתע מלהעמיד עוד ועוד נשמות קדושות, ולא לחשוב פעמיים כמו שבט לוי בשעתו...

הנה לנו איזה חלון הבנה... איזו זוית חשיבה מה אולי יכול להיות עומד מאחורי השחיקה שלנו... כן... מי יודע... אלולי השחיקה הזו... המשיח היה צריך להתעכב בעוד כמה מאות שנים שהרי אין בן דוד בא עד שיכלו נשמות שבגוף... זו נקודה למחשבה... אמנם!!! אמנם זה לא נשמע טוב... לא מצלצל טוב... זה נשמע כאילו אנחנו מעודדים מצב של אמא עייפה, וילדים שגדלים עם חסכים... חלילה. אבל בשביל זה!!! בדיוק בשביל זה אנחנו מקבלים עול מלכות שמים... ומקבלים את רצונו יתברך... ואם רצונו יתברך שזה מה שיהיה... וזה הרי מה שקורה... אז אנחנו פה בשביל לקבל אותו!!! ולא בשביל להיות העובדת סוציאלית שמבקרת אותו...

אנחנו פה בשביל לקבל את עצמנו... ולעמוד מול הנתונים שה' העמיד לפנינו... כמובן!!! שזו לא סתירה שכל אמא צריכה לעשות את הכל בשביל להיות אמא טובה... ותמיד אפשר להשתדרג ולהתקדם בזה... וחזקה על אם בישראל שעושה את זה...

אבל בסופו של דבר לא עליך המלאכה לגמור... ולא נותר לנו אלא לאמץ את התפיסה הכ"כ בריאה של אותה אם בישראל שמקבלת על עצמה עול מלכות שמים ואומרת לקב"ה: אני האמא הטובה ביותר של הילדים שלי!!! לא פחות... אבל גם לא יותר...

טובה בעולם... אז אני אמא לא הכי מושלמת... אז בסדנא האחרונה היה רב שיח כזה והתברר שיש אמהות הרבה יותר משקיעות בבית ממני... אז הילדים שלי לא הכי מטופחים... אז לא כל יום הם אוכלים מבושל... אז לפעמים יש להם אמא עצבנית שאין לה כח אליהם... אז הבית לא תמיד מסודר ומאורגן...

וכי אני הזמנתי את זה?? וכי אני הזמנתי את כורח המציאות שאני מוכרחת לצאת לעבוד ולחזור בשעה 4 בצהרים הבייתה?? זה לא אני!! אבא שבשמים הזמין את הנתונים האלו... אם ככה, אני מקבלת באהבה!!! אני מקבלת את עצמי!!! את הנתונים שלי!!

כן... אני בטוחה שאם יענקי ושושי הקטנים שלי היו נולדים לשכנה פה ממול... הם היו הרבה יותר מאושרים בחיים... היה להם אמא עם סבלנות ברזל... אמא מטפחת... משקיעה...

אבל מה אעשה שה' רצה אחרת!!! ה' רצה שהם יהיו דווקא הילדים שלי...

אני הזמנתי את זה?? אני אשמה בזה שהם הילדים שלי ולא שם מישהי אחרת??

אני הזמנתי את הטרדות המסוימות שאכמ"ל שבזמן האחרון מעיקות לי על הלב... שלפעמים סוחטות ממני את תמצית הכוחות ולא תמיד אני מצליחה לגרום את עצמי לערימת הכביסות והכלים...??

אני הזמנתי את העובדה הזו שכוחות נפש שלי הם מוגבלים (מעניין למה...)

לא אני הזמנתי!! אבא שבשמים קבע את העובדות האלו בשטח!!!
אז אולי לא כיהן להרים דגל לבן... אבל בשביל זה אני מקבלת עול מלכות שמים!!!

וזהו!!! אני מכריזה ברגע זה על הפסקת אש!!! הסתיימה המלחמה שהכרזתי על עצמי!! אני מקבלת את עצמי... מקבלת את הנתונים שלי... בני היקרים: תקבלו באהבה את האמא העייפה שלכם... כי כך גזרה חכמתו יתברך... אני אקרא אתכם קריאת שמע שעל המיטה ואלמד אתכם שצריך לאהוב את ה' בכל מצב... בכל מאודך... בכל אמא ואמא שהוא מודד לך, הוי מודה לו במאוד מאוד... והנה!!! פה הגיעה הישועה האישית שלי!!! אני מוכרחת לומר שברגע שהבנתי את זה ננסחה בי שלושה כוז מדהימה!!! ש... ש... לא!!! דווקא זה לא גרם לי לקום מהספה... אדרבה... זה דווקא הרדים אותי על הספה עם חיוך שלי... לראשונה הרגשתי שהשינה בצהרים היתה טובה ולא טרופה!! שינה של "בידך אפקיד רוחי!!" ואחרי רבע שעה של שינה קמתי עם כוחות מחודשים... כוחות של אם בישראל אמינית שלא רק יודעת את תפקידה!!! אלא יודעת גם את מקומה!!!

שלא תבינו לא נכון... אני אמשך להשתדל להתייעל... תמיד אפשר להתחזק... תמיד אפשר לחפש פתרונות פרקטיים איך למצא זמן לכל דבר... יתכן שצריך להוריד שעויות... וגם יתכן ללכת לסדנא המדוברת כדי לקבל ארגז כלים... אבל בלי מכות!!! בלי מלחמות!!! גמרתי להילחם נגד הנתונים של הקב"ה... בסופו של דבר... כל פעם שהאשמות העצמיות מתחילות להזדחל לי לתוך הלב... אני שולחת אותם "לכו לאומן שבראני..." פרטים אצלו...

המסר הזה הוא קרייטי!! וחובה לפרסם אותו!!! האמת היא שכל מילה נוספת מיותרת... אבל אי אפשר שלא להוסיף כאן את דברי האור החיים הק' שהשבוע היה יומא דהילולא דיליה... האור החיים מדבר על זה ששבט הלוי היה מועט באוכלוסין באופן בולט ביחס לשאר השבטים... והראשונים כבר שואלים למה??

"וצדיק באמונתו יחיה"

מאת הרב ישראל קליין שליט"א

המחשבה - טעם החיים

מחשבה הם חיים מתים. החכמה תחיה בעליה, שגור על לשונו היה, שאדם צריך להיות ה"פסיכולוג" של עצמו, המח הוא הרופא והפציינט הוא הלב. הלב עובד על פי הרגש, ועושה שטויות, כאשר מתרחשת עליו דאגה או צרה, ברגע הראשון הלב עלול להשתולל כמו ילד קטן, לאבד את העשתונות "אין הקב"ה בטרונאי עם בריותי", ועל כך אמרו חז"ל "אין אדם נתפס בשעת צער", אבל נדרשת מן האדם עבודה אישית ורצינית להשליט את המח החושב והבוגר על הלב הטיפש והקטן.

מרגלא בפומיה של הרב פינקוס זצ"ל בכל מאורע בחיים לשאול את השאלה: "אתה מבין מה קורה פה"?! כלומר אדם יכול לעבור מאורע מכריע בחייו ולא לחשוב על חשיבות המאורע על עוצמתו של המאורע, לדוגמא זכה אדם ונולד לו ילד - והוא לא שם לב מה זה אומר?! הוא לא חושב ולכן הוא לא מרגיש את עוצמת החסדים, את הרגע הגדול של המעמד, מה הפירוש להיות עוד פעם שותף של הקב"ה, השם בחר בי פעם נוספת לעסקא אתו, אדם יכול לחתן את בנו או בתו וברגעים אלו לעסוק בזוטות וקטני קטנות במקום לחיות טפח מעל גבי קרקע, בגובה. הוא מתנהל ומתנצח ומתוכח על דברים פעוטים חסרי משקל וערך, וכל זה מחוסר חשיבה.

אמר מי שאמר אם האדם עסוק בלקטוף כוכבים, בבוץ הוא אף פעם לא ישקע. כאשר המח עוסק בלחשוב על מאורעות החיים הוא מתרומם ומתגבה. הרדידות המחשבתית היא האויב הגדול ביותר שיש לנו.

אני סבור שאם נאמץ לעצמינו את משפט השאלה אתה מבין מה קורה פה?! ונפנה את השאלה הזו לעצמינו, נוכל לראות אור גדול בחיים.

אדם נעמד בתפילה לפני קונו הוא צריך לשאול את עצמו אתה מבין מה הולך פה????! אני בריה קלה ומעוטת ערך, אפרוח שלא נפתחו עיניו, זבוב קצוץ כנפיים, עומד לשבח ולפאר ולרומם את בורא עולם הלא זה לא יתכן!!!

איזו רוממות מציפה את לב האדם רק כי הוא הקדיש רגע למחשבה כי הוא בחר לצאת מהרדידות והעשייה הסתמית שגובהה כגובה הדשא, וטיפס לשמים. מעשה כביר מקושר ומחובר לעולמות עליונים.

במחשבה קלה כזו אנו יכולים להזניק כל מעשה שלנו ולהפוך אותו למנוע רב עוצמה, לכלי כביר אשר יניף את כל חיינו לפסגות אחרות. נכנסת שבת ושוב שבת ועוד שבת ושוב שבת והחיים עוברים וחולפים ושבוע רודף שבוע, אנחנו צריכים לעצור את המירוץ הזה לתפוס את מושכות חיינו בחזרה ולשאל **אתה מבין מה קורה פה?!**

מה הפירוש ששבת נכנסת, מה זה קבלת שבת, מי זו השבת, מה עניינה, מטרתה, סגולתה. וכך הוא בכל חג ומועד עשיית מצוה או דבר טוב שאנו עושים.

נעצור לרגע את הסרט של החיים שטס בכזו מהירות ונשאל את עצמינו אתה מבין מה הולך פה?! נחשוב!!

וכמו כן ברגע חולשה ונפילה, אנחנו עומדים להתפוצץ מכעס, אנחנו כעוסים, מאוכזבים, דואגים, מפחדים, כאובים רגשית. ונשאל את עצמינו שוב, אתה מבין מה הולך פה?!, כל פעולה אינסטינקט היא פעולה בהמית, חייתית. יהודי עושה ופועל מתוך חשיבה.

בלי חשיבה זה לא אדם. כאשר האדם לא מפעיל את הדעת הוא אינו אדם. סקר שנערך ברחבי העולם אודות המושג "חשיבה" גילה שתשעים וחמשה אחוז מבני האדם, מעדיפים למות מלחשוב, ארבעה אחוז נותרים חושבים שהם חושבים ורק אחוז אחד באמת חושב, חשיבה כאן הכוונה למחשבת אמת מה אני עושה פה, מה התכלית של חיי. כאשר מחשבה זו עולה במוחו הוא מסלק אותה ומרחיק אותה כאילו היתה זו מחשבה זרה ח"ו.

הרי אם הוא רק היה חושב חייו היו משתנים לבלי היכר, לענ"ד הכלי הזה הוא רב עוצמה לכל מקרי חיינו, לשאול את עצמי **אתה מבין מה קורה פה?!** ולנסות להעמיק ולהתבונן, פתאום חיינו יקבלו טעם ואור חדש.

זה מה שאמר החפץ חיים לחיות בלי מחשבה אין לזה טעם.

בשבוע שעבר הבאנו עובדה נפלאה ששמעתי ממו"ח שליט"א והשבוע נרצה לחדד את המסר המיוחד שיש בעובדה הזו, לפני כשלושים ושנים, הוא נסע עם הוריו לצורך ענין נחוץ לגרמניה, והנה בשבת קודש פוגש אותו יהודי מבוגר, שלפני המלחמה היה בפולין, היהודי הזה סיפר לו את הסיפור הבא, בהיותי נער למדתי באחד מבתי החסידים בפולין, יום אחד הגיע החפץ חיים זצ"ל לשטיבל שלנו למכור את ספריו. החפץ חיים דיבר בפנינו דברי חיזוק. הוא שאל אותנו: קינדערלאך! חז"ל אמרים שכשיהודי היה אוכל את המן הוא היה יכול לכיין במחשבתו ולטעום איזה טעם שהוא רוצה, מה היה קורה כאשר הוא לא חשב והוא היה אוכל בלי מחשבה...

שתקנו, מספר היהודי, הבנו שהחפץ חיים רוצה לומר לנו משהו. אמר לנו החפץ חיים: תשמעו היטב! אם לא חשב - לא היה למן טעם, כי אם עושים דבר בלי מחשבה, אין לזה טעם, זה יסוד החיים. אם פועלים ללא מחשבה - אין לזה טעם.

מו"ר הגאון רבי עזריאל זצ"ל עמל כל חייו על נקודת המחשבה, לא לחיות בלא מחשבה. לא לחינם נקראו ספריו אשר זכו לתהודה עולמית ותורגמו לכמה שפות בשם "פרקי מחשבה".

הוא לימד וחזר ולימד כי ה"מחשבה" היא זו שצריכה להנהיג את האדם, חיי האדם בלי מחשבה הם חסרי טעם, קיום מצוות בלי מחשבה אין בהם טעם, שבתות ומועדי השנה בלי מחשבה אין בהם טעם.

הוא השקיע רבות, למד ולימד ספרי מחשבה והשקפה. חיים בעומק הם חיים מלאי טעם וחיים ללא מחשבה הם טפלים וחסרי טעם.

כאשר האדם חי בעומק יש בכוחו להתגבר על הרבה ממהמורות החיים, על ידי חשיבה אדם יכול לעמוד בנסיונות, יכול לקבל יסורים באהבה, יכול לחיות חיי רוממות, ספרי המחשבה העמוקים של המהר"ל היו לחם חוקו ותמיד היה אומר בבדיחותא שהמהר"ל השאיר לנו שתי ירושות, את ספריו הקדושים ואת ה"גולם מפראג", כל אחד יכול לבחור או ללמוד מהר"ל או להשאר "גולם".

כאשר נעמיק נראה, שכל המציאות נמצאת באמת במחשבה, השפעת המציאות על הרגשות שלנו וממילא על התגובות והמעשים שלנו, שהם אלו אשר מביאים את התוצאות של חיינו. הרגשות שלנו אינם תלויות כמה שקורה לנו בחיים, אלא, כמה שאנחנו "חושבים" על מה שקורה לנו בחיים.

המחשה קיצונית לדבר זה, ראיתי פעם בספר "והגדת" של המגיד הנודע הגה"צ רבי יעקב גלינסקי זצ"ל, הוא סיפר על אדם אחד איל הון שרכשו נאמד במאה מליון לירות סטרלינג, הון עתק, יום אחד הוא עשה עסקה שבה הפסיד את רוב כספו ומכל רכושו נשארה בידו עשיית, סך עשר מליון לירות סטרלינג, כאשר הוא שמע מההפסד הכביר הזה, הוא לא החזיק מעמד קיבל שבץ ומת, הוא לא יכל לשאת את הצער.

לאדם הזה היה אח עני מרוד, האח העשיר שנפטר לא הותיר אחריו זרע, והנה כאשר נודע לאח העני שהוא הירש היחיד ורכושו נאמד ברגע זה בעשר מליון לירות סטרלינג הוא לא החזיק מעמד ונפטר.

העובדה של החיים היתה רכוש בשווי עשר מליון סטרלינג, ומה שגרם את המוות הקיצוני בשני הארועים הללו היו המחשבות. לא העובדה של רכוש בשווי כזה, אלא המחשבה אודות האירוע היא שזאת שקבע את גורלו של האדם שחשב.

על אותה מציאות ניתן לחשוב כחידלון, כחוסר תקוה, כשקיעה בבוץ של צרות וים של חובות, מלאים כעס ומרירות, מתוסכלים, והצער נוגס בנו בכל פה, והדכאון אוכל בנו כמו כלב מורעב.

ומאיך גיסא אותה מציאות יכולה לגרום לנו לחשוב על אושר הכי גדול, על כר נדיר לצמיחה כלכלית, על חיים חדשים מאירים זורחים ופורחים, הלב מתמלא ברעיונות כבירים, מקוריים ויצירתיים, לא בגלל המציאות אלא המחשבה היא הקובעת, האם כעת קרה אסון חיי או תקות חיי.

כל תגובה שלנו נובעת מהחשיבה שלנו אודות האירוע שקרה או התרחש בחיינו, אנחנו מחליטים האם האירוע הזה יכעיס אותנו או לא, האם הדבר הזה ישמח אותנו או לא.

חיים בעומק הם מלאים בעסיסיות, מלאים באנרגיה, וחיים בלא

תורה ומידות טובות

פרשת פנחס | עלון מספר 195 כניסת שבת: 19:32 (לנוהגים 40 דק' 19:12) יציאת שבת: גאונים: 20:23 ר"ת: 21:19

אורחות חיים

בדבר חשיבות השירה להשי"ת הביאו לפני רבינו את דברי מוהר"י מוסקאטו ושהיה כמחילת תקופת האחרונים ומציא רבינו רבות מדרכיו המודפסים בסוף "קונטרס הספיקות" עיי"ש] בספרו נפוצות יהודה הדרוש הראשון בשם ספר לבנת הספיר וז"ל: בעי בר נש לאתערא באוריתא ובצלוחת למישרי עליו רוח קדישא ואתערו והוא כנגן המנגן ותהי עליו וגו' בגין שנשמעת אתגזרת מלעילא מצרוו החיים ורגילא בניגוניו ובשיר של מלאכי השרת ושיר הגלגלים, עתה בהיותה בגוף ושומעת ניגון, אז מוצאת נחת רוח ונהנית כפי מה שהיתה רגילה בהיותה דבוקה ביסודה בקול נועם הגלגלים. ומריבו ההנאה והערבות [הביא מוהר"י מוסקאטו למעלה מזה שקרוב לוודאי שהגלגל התשיעי קרוי "ערבות" על שם ערבות הניגון הנמשך ממנו] ראויה לשרות עליה רוח אלוקים כפי הנהגתה ביסודה הראשון.

והוסיף רבינו על דברים גבוהים אלו וכפי שקלא למש"כ המוהר"י מוסקאטו את דברי הגר"א המובאים בהקדמת פאת השולחן וז"ל: "היה אומר הגר"א שיבא את חכמת המוסיקא, והיה אומר אז כי רוב טעמי התורה וסודות שירי הלויים וסודות תיקוני הזהרה אי אפשר לידע בלעדיה. ועל ידה יכולים בני אדם למות מכלות נפשם מניעמותיה, ויכולים להחיות המתים בסודותיה הגנוזים בתוכה. הוא אמר כמה ניגונים וכמה מידות הביא משה רבינו ע"ה מהר סיני, והשאר מורכבים, עכ"ל. והוסיף רבינו שגם לכיון ההפוך יכולים להמית אחרים על ידה.

ועוד על עצמת וחשיבות השירה כתב הגר"א בבאורו לספר דברי הימים וז"ל: **בכח השיר מנצחים ליצה"ר**. ונביא מה שביאר רבינו בדברי הגאון האלו. איתא בדברי הימים (א' פכ"ג 7-7): "ויאסף את כל שרי ישראל והכהנים והלויים: ויספרו הלויים מבן שלשים שנה ומעלה ויהי מספרם לגלגלתם לגברים שלשים ושמונה אלף: מאלה **לנצח** על מלאכת בית ה' עשרים וארבעה אלף ושטרים ושפטים ששת אלפים" והתחבטו המפורשים מהו לשון ניצוח מה שייר לשון ניצחון בענין שירה ועיין מה שביארו שם והגר"א באדרת אליהו ביאר וז"ל: לנצח על שם שבכוח השיר מנצחים ליצר הרע. ושאלו את רבינו מה הביאור בדבריו? ענה רבינו ואמר אם אחד שר שיר בעלמא שיר זה לא יכול לפעול שום דבר על יצה"ר והמחיש זאת רבינו ואמר וכי אם אחד שיצרו תוקפו ישיר לו שירים וכי יועיל משהו להכניע את יצרו?! **אלא שעושים מצוה בשירה זה דבר אחר וכאן הלויים עשו מצוה ע"י השירה וזה שוקל כנגד הכל.** (מזקנים אתבונן)

מענייני הפרשה

מאת הגאון הגדול אב"ד בד"צ "זרע אמת" ואב"ד "יורה דעה" מורנו הרב נסים יעקב עטייה שליט"א

לו זכות במצות הבן לאחר מיתתו, א"כ הוא כהולך ומשמש לפני ה' על ידי בנו. והנה אהרן הכהן זכה שכתרו ניתן לבנו בחייו, אולם משה לא זכה שבנו ימלא את מקומו, ולכן התאוה משה.

וזו הכונה, שהתאוה משה למיתתו של אהרן, שנחשב כאילו הוא חי, דכל המניח בן כמותו כאילו לא מת. אמנם באמת משה לא היה צריך לכל זה, מכיון שזכותם של כל ישראל לעולם תלויה בו, כיון שעל ידו קיבלנו את התורה, לכן הוא נחשב כאילו שלא מת.

וזוהי הכונה: "ונאספת אל עמי גם אתה", פי' אפילו שאין לך בן שממלא את מקומו, בכל זאת תמות, "כאשר מת אהרן אחיך", מכיון שזכותם של כל ישראל תלויה בך לעולם.

לכן אמור הנני נותן לו את בריתי שלום. והיתה לו ולזרעו אחריו וגו' וכה יב-יג. הסבירו המפרשים, מדוע דוקא כאן הקב"ה פורש לו שלומותיו, ומברכו בשלום?

אלא דהנה שאלו המפרשים מפני מה ברכת שלום היא אחר ברכת כהנים, ותרוצו שברכתו של הקב"ה שלום. עוד אמרו חז"ל (קלוזין ע:): שהכהנים רגזנים הם, שנאמר (הושע ד, 7): "ועמך כמריבי כהן".

והסיבה שהקב"ה נתן בכהנים את מידת הרגזנות היא, מכיון שהם מורי התורה, מנהלים ומנהיגים את עם ישראל, לכן צריכים שיהיו נוהגים את נשיאותם ברמה, ולזרוק מרה בתלמידים, ומי שאין בו כעס אינו ראוי לזה, לכן נתן ה' בטבעם שיהיו רגזנים וכעסנים, שיכעסו ויצעקו על מי שעובר על רצון ה', ולא יהיו שותקים.

אלא שאדם שמוטבעת ומושרשת אצלו מידה זו של רגזנות וכעס, יכול להתנהג כך גם במקום שאינו לצורך עבודת ה' ח"ו, לכן הוזקקו לברכת שלום. וכן אמרו חז"ל (חולין מט. הובא בכ"ז לעיל ו, טז): "ואני אברכם", הקב"ה מברך לכהנים. לכן כתוב לאחר מכן, שים שלום, שברכתן שלום, שהם צריכים את הברכה הזאת.

ולפי זה יובן מדוע נתברך פינחס בשלום, אלא שלאחר שפנחס קנא לה' א-לוקיו, והיתה בו מידת הקנאה יותר מכל ישראל, לכן היה צריך לברית שלום, שלא יצמח ממידה זו מחלוקת חלילה.

"והיתה לו ולזרעו אחריו ברית כהונת עולם", שהיו תמיד שומרי התורה, וגודרי גדר מענשי הרשעים, וצריכים גם לרתיחות וגם לשלום. ושניהם צריכים אחד לשני.

ונאספת אל עמיך גם אתה כאשר

נאסף אהרן אחיך וכו', יג. פירש רש"י, מכאן שנתאוה משה למיתתו של אהרן. וצריכים להבין מה הכונה שנתאוה למיתתו של אהרן, למה בדיוק התאוה?

אלא אמרו חז"ל (נבלאשית רבה מט, ד ועיין מעניית ה:), כל המניח בן כמותו כאילו לא מת, כיון שיש

אנו מתעתדים להוציא לאור ספר שו"ת נפלא של מורנו הרב הגאון הגדול ר' יעקב נסים עטייה שליט"א

לכל המעוניין לסייע ולהקדיש להצלחה רפואה ולהבדיל לע"נ נא ליצור קשר בטלפון: 054-8416719

בא אלי יחזקאל עזרא בן ישראל המכונה בשם בכור, וא"ל כי היום כמה שנים באים לי הרהורים רעים בלבי בפתע פתאום בעת היותי בתפלת לחש או בזמן שאומר קדיש או קדושה וכאלו אחד מדבר בלבי ואומר לי המיר את דתך בדת הפורדסטוני ח"ו.

הגריי פתיא זצ"ל: גם ח"ר יוסף חיים וגם ח"ר שמעון אגסי הזהירוני שלא אעסוק עם שבתאי צבי שרי...

יהודה אמותה הפעם. אך הנח אותי במקומי ולא אזיק לך עוד והמות יפריד ביני ובינך וכו' וכו'.

כל הדברים האלה דיבר הרוח בלב בכור ובכור היה מגיד אלי, אך לפי שלא היה רצוני להטפל ברוחות לכן עשיתי לו התראה שאם יחזור להביא הרהורים רעים בלב בכור די אשלח בו. והנה לא עברו עוד כי אם ימים מועטים וחזר הרוח לסורו הרע והתחיל להביא מחשבות רעות בלב בכור ובא בכור וסיפר אלי. והתחלתי ליחד אצל אזנו וגזרתי עליו להגיד לי שמו באמת ואמרתיו לו כי המלאך הממונה על היחודים הוא הגיד לי את שמך ושם עירך (התלתי ברוח) ולכן אני מיחד אצל אזניך פעמים רבות עד אשר תאמר לי את שמך כמו שאמר לי המלאך. ונבעת הרוח מדבר זה ואמר לי כי שמו צבי ושם אמו רבקה והוא מעיר אזמיר.

אמרתיו לו אמור באמת כי תחלה אמרת שאתה דוד בן סבתי ועכשיו אתה אומר צבי האם אין אתה שבתאי צבי הנודע שהיה מעיר אזמיר אשר עשה את עצמו משיח אמר לי כן הוא באמת. אמרתיו לו א"כ הלא אתה נפקדת בשנת תכ"ו מעלה מטה. וזה לך רל"ז שנים מפטירתך א"כ הגידה לי באיזה מקומות היית מתגלגל ובמה היית נידון. ואמר לי בלשון לעג לך קנה לך תכריך א' של ניירות ואגודה אחת של קולמוסים ושם וכתוב את הדברים שעברו על ראשי. וכי אין לך עסק שאתה רוצה לעסוק בדברים כאלו. והלא עבר זמן בית המדרש. והתלמידים מחכים ומצפים על ביאתך ועד מתי אתה מתעב עמי. וראיתי שהאמת אתו וקמתי לביהמ"ד והנחתי גמר הדבר למחר.

וכאשר באתי לבית המדרש שם מצאתי את ח"ר שמעון אהרן אגסי הי"ו (ז"ל) וספרתי לו על ענין שבתאי צבי איך הוא נתגלגל באיש אחר הנקרא בכור. וח"ר שמעון הנזכר הלך וסיפר הדברים לפני ח"ר יוסף חיים נר"ו (ז"ל) ושניהם הזהירוני שלא אעסוק עוד עם שבתאי צבי פן אנוק ח"ו.

ביום הב' כאשר בא בכור אלי התחלתי ליחד לש"צ, וי"צ חזר לקלל אותי קללות נמרצות בלב בכור ובכור היה אומרם אלי. ואני פסקתי מן היחודים והתחלתי לדבר עמו דברים רכים דברים המושכים את הלב. אמרתיו לו אשאלך והודיעני על מה תריבני. האם רצוני להנקם ממך על שהריעות לי בהיותך בחיים או על שצערת את אבאי? א"ל לאו, וכי האם הייתם בעולם בימים ההם. וגם לא מאנשי עיר אזמיר אתם.

אמרתיו לו אמור לי האם רצוני לצער אותך ביחודים לפי שמקוה ליטול שכר טוב בעמלי מבכורי? אמר לי אין זאת, כי הלא בכור הוא איש עני ואפ"י פרוטה לא יתן לך.

אמרתיו לו א"כ שער בדעתך למה אני מטריח את עצמי ומתבטל מעסקי ומלמודי אם לא שאני חס על נשמתך כי היא חלק אלוה ממעל והיא מזהירה כמרגלית רק שע"י העונות עלה עליה חלודה. והקב"ה שהוא עילת העילות וסיבת הסיבות סיבב את הדבר להכניסך בגוף בכור הנז' כדי שע"כ יהיה קץ וגבול לתיקון נשמתך על ידי שאטרח לתקן. א"כ מה פשעי ומה חטאתי לקלל אותי קללות נמרצות? אמר לי מפני שאיני יכול לסבול צער היחודים.

אמרתיו לו והלא מנהג העולם אם איש יהיה לו מכה בחלל הגוף והרופא רוצה לקרוע את בני מעיו אפ"י אם יש לו צער גדול הוא סובל את כל הצער ההוא כדי שיתרפא ואינו מקלל את הרופא כלל. ומה גם אם הרופא הוא עוסק עמו בתנא. ואני אדרכי להכביר מלין עם הרוחות יען כי רובם ככולם הם עמי הארצות ואינם מבחינים בין המטיב להם לבין המזיק להם. אבל אני ידוע ידעתי כי ת"ח גדול והשום אתה ויודע לשקול בדעתך בין המטיב לך לבין המזיק לך לכן אני מצטדק לפניך. ואני אין לי שום תלונה על קללותיך כי

ידעתי כי אין נשמתך רוצה לקלל אותי רק הקליפה החופפת עליה הם המכריחים אותה לקלל ולכן אני מוחל וסולח לנשמתך. כה היו דברי עם שבתאי צבי בדברי רציו וכבוד. כי יראוני ח"ר יוסף חיים וח"ר שמעון ז"ל להתגרות בו.

וכאשר גמרתיו את דברי הוא השיב לי דברי פי חכם חן שפתים ישק וגם אני לא אכחד ממך כי אעפ"י שאני מצטער מן היחוד כדמיון אדם שיש לו בקעים גדולים בשרו ובא הרופא ושפשף את הבקעים ההם בחומץ ומלח עד כמה לאיש הוא עכ"ז בגמר היחוד אני מרגיש בעצמי כי נתרך עורי והתחילו הבקעים להסתם ונעשה לי קורת רוח. והן עתה מסכים אני לדברך ואני רוצה ליחד עלי כמה פעמים וגם אם אזעק ואשווע אל תתן לבך אל זעקתי כי אני צועק מרוב צער המכאוב. אמרתיו לו אין די לי בזה. אמר לי אם כן!?

אמרתיו לו הלא אם אדם שכור ומעדו קרסוליו ונפל בטיט חצות. והוא צועק וקורא לעוברי דרך להקימו הלא בלא ספק שגם הוא ישתדל להקים את עצמו עם העוזרים לו. ולא יניח את כל משאו על העוזרים. כדמיון הזה אני שואל ממך שלא תניח את כל משאך עלי רק אני מבער את הקלי' מעל נשמתך מצד חוץ ואתה תתחזק עליה לבערה מבפנים. וה' הוא יעזור לנו. אמר לי טוב טוב, עשה והצלח.

ואני התחלתי ליחד כמה פעמים והוא היה צועק צעקות גדולות. ולא הייתי משיגה לקול צעקתו. עד אשר נתייגעתי מן היחודים. וגם הוא נעשה עייף ויגיע מרוב הצער. ולא יכלנו לדבר דבר עד עברו זמן מה. אח"כ שאלתיו האם מצא קורת רוח מאלו היחודים! אמר חן חן לכבודך כי אני מרגיש שהוקל משא הקלי' מעלי. אמרתיו לו הגידה גא לי כמה הוא עובי הקלי' שעליך? השיב לי כי בלא גוזמא הוא עובי אמה.

אמרתיו לו שאלה אחת אני שואל ממך הודיעני את כדור השמש אסיה מתגלגלת על גבי הרקיע ככדור או אם היא מנסרת ובוקעת את הרקיע או אם היא תלויה תחת הרקיע באויר עוה"ז? אמר לי רצונך להכניס את ראשי בין ההרים (ר"ל בין התנאים) הגדולים כדי שירצצו את מוחי. מה שצמצא כתוב למוד ואין לי עסק בזה. עוד שאלתי כמה מיני שאלות ואין אני כותב רק את התשובות בלבד. כי מן התשובות יבנו השאלות, וכה היו תשובותי.

אני הוא שבתאי צבי, ומיתתו היתה בחנק. ולא עשה תשובה ונקבר בקברי הנכרים. ובהיותו בחיים היו הקלי' נגלים לעיניו. והסיבה שגרמה לו להרשיע לפי שלא היתה הורתו בקדושה. ונתגלגל בכמה גלגולים לאין מספר. והוא זכה לנפש ורוח. וכאשר התחילה להתנוצץ בו הנשמה אירע מה שאירע. ועכשיו הוא מודה שמרע"ה הוא אמת ונבואתו אמת ותורתו אמת. אמנם אין דברי אלה עושים פירות כי כיון שמת האדם נעשה חפשי מן המצות. גם מתן שכרי של המצות כבר זכה בו צדיק אחר. ומה שהוא מדבר בלב ואינו מדבר בפה הוא מטעם שבו ר' הוא עוסק בתורה ועי"כ הוא כופה להרוח שבו ומצער. ולכן הרוח הוא משתדל להפריעו מלימודו ומכניס לו מחשבות זרות.

יחש לי בזה כי אע"פ שעסק התורה הוא כופה לרוח הרעה מ"מ אינם גורמים להרוח שידבר בלב ולא בפה. אלא הטעם שאינו מדבר בפה הוא כדי שלא יחש ניכר ויהיה ללעג ולקלס בפי הבריות.

ועי' בשער הגלגולים הקדמה כ"ב דכ"ב ע"א שכתב שם ז"ל: ואמנם זה הגלגול המתגלגל באדם הוא בא' משני פנים, הא' הוא ענין אלו הנשמות של הרשעים שלאחר שמתו ולא זכו ליינס לגיהנם הם נכנסין בגופות בני אדם החיים בעוה"ז ומדברים ומספרים את כל הקורות אותם שם כנודע רח"ל. והב' כי מתעבדים בו בהסתר גדול ואם האדם ההוא יחטא ומתגברת עליו הנפש ההיא המתעברת בו ומחטאיו ומסיתו לדרך רע וכו' יעו"ש.

ואפשר שמה שכתב הרב ז"ל שמתדבקים בו בהסתר גדול וכו' הוא מטעם שכתבנו כדי שלא יהיה ניכר מי הוא ויהיה ללעג ולקלס בפי הבריות. **המשך בעמוד 4**

נקודות אור | סיפורים של תיקון מיזות | אנשים שחזרו לכור נחצבתם | וחיזוק לאלו שעדיין...

"אלוקים שלי בלתי-נראה", המשיך זלמן את השיחה המוזרה, "אך הוא ברא את כל הצבעים". השניים השתקו לרגע אך מייד קרא בעל האלה: "אני ארוקן את כיסוי של היהודי!".

הוא תחב את ידו לכיסו של זלמן והחל נובר בו. אצבעותיו הסתבכו בגדילי הציצית שהשתלשלו ממכנסיו. הוא משך את ידו החוצה, אבל הציציות נכרכו סביב אצבעותיו. האיש נבהל. הוא ניער את ידו כאחוז תזזית, הצליח לשחרר את אחיזת חוטי הציצית, ונסוג. "ליהודי הזה יש הגנה על הכיסים!", צווח בפחד.

זלמן הסביר להם על מצוות ציצית: "יש פה חמישה קשרים ושמונה חוטים - שלוש-עשרה, ועם הערך המספרי של המילה 'ציצית' אנו מגיעים ל- 613, שזה המספר של מצוות הא-ל". השניים הביטו זה בזה בחוסר אמון. "אני רוצה לראות את הא-לוקים שלך!", אמר בעל האלה, "איך אני יכול לראות אותך?".

זלמן השיב: "א-לוקים ממלא את כל המציאות, וגם אתכם, אך אם אתם בוחרים לעשות את הרע בעיני, אתם רק כמו מקל בידו". בעל האלה נעלם מהשטח.

השני התקרב לזלמן. "לאן אתה צריך להגיע?", שאל בנימה ידידותית. "לרכבת מס' 2", ענה זלמן. "אתה עלול למות שש פעמים לפני שתגיע ליעדך, אבל אל דאגה - אגן עליך".

כשהוא אווז באקדח ביד אחת וידו השנייה כרוכה סביב כתפו של זלמן צעדו השניים לעבר הרציף. בבוקר סיפר זלמן לג'ייקובסון את חוויות הלילה. "אני חושב שהבנתי את מה שא-לוקים רצה לרמוז לי", אמר בחיוך. בארבע השנים הבאות התמסר ללימוד, והרב דאג לכל צרכיו. (על-פי ספרו של כ"צ גייקובסון)

פנה ימינה. בפניו הבניין תמצא גדר ובה חור. עברו מבעד לחור ולך לאורך פסי הרכבת. בסוף השטח הזה תמצא גשר קטן וישן, העובר מעל פסי הרכבת. עברו את הגשר. בצד השני של הגשר יש מדרגות המובילות לסמטה. פנה ימינה בסמטה ולך לאורכה חמישה או שישה רחובות. לימינך תמצא רציף מוגבה ובו קו מתאים".

זלמן יצא מתחנת הרכבת, מצא גדר חלודה, זחל מבעד לחור בגדר וחצה שטח מוזנח. עכשיו הגיע לגשר וחצה אותו בזהירות. תחתיו ראה בתי מגורים שרופים, ערימות אשפה ושרבובי מחאה על הקירות. הוא הבין שנקלע לאזור לא-נעים.

כשנכנס לסמטה החשוכה נשמעה קריאה: "רוקן את הכיסים שלך!". דמות של גבר צעיר צצה מתוך האפילה. האיש דרך אקדח. "רוקן את הכיסים שלך!", ציווה שוב. זלמן הישיר מבט לעבר העיניים שנצצו בחושך.

"אני רוצה לומר לך משהו", התאמץ להסתיר את בהלתו. "א-לוקים ציווה שבע מצוות לכל אדם בעולם, ואחת מהן היא האיסור לגנוב. אם תגנוב, תאבד את עולמך". התוקף שתק לרגע ואחר-כך פלט בזעף: "אני שונא יהודים!".

עוד גברתן הגיח מתוך החושך, ובידו אלה. "למה זה לוקח לך כל-כך הרבה זמן?!", רטן. "היהודי הזה משגע אותי", השיב הראשון בתסכול. "תירה בו", הורה השני.

זלמן התערב: "אמרתי לו, שאם יגנוב - יאבד את חיי הנצח". האיש האוחז באלה נפנף בה בחוסר סבלנות. "הא-לוקים שלך לבן?", שאל. "אני לא אוהב א-לוקים בצבע לבן".

זלמן סטרן, צעיר מקנטקי שבארה"ב, נכנס לשיבת 'הדר התורה' בברוקלין, שנועדה לצעירים כמוהו, שלא זכו לחינוך יהודי. הוא ביקש להשלים את הידע בהידות שהיה חסר לו. זה היה בשנת תשל"ב. (1972) כצלם במקצועו, רצה לשלב לימודים ועבודה. בימים רכן על ספרי הלימוד, ובלילות יצא לעבוד בצילום חתונות. בכסף שהשתכר שילם את שכר הלימוד בישיבה. אבל

ראש הישיבה, הרב ישראל גייקובסון, ראה כי אחרי ערב של עבודה, שמסתיים מאוחר, קשה לצעיר להתרכז בלימודים ביום המחרת. הוא אמר לו: "אל תדאג בעניין שכר הלימוד. קח פסק זמן מהעבודה בלילות והתמסר ללימוד". זלמן התלבט ולבסוף השיב: "אני לא רוצה לוותר על אפיק הפרנסה, אבל אצמצם את ימי עבודתי". שבוע לאחר מכן, במוצאי שבת, בשעה עשר בערב, יצא לפגישה עם צלם חתונות ברובע קווינס.

הפגישה נסתיימה לקראת אחת אחר חצות. הוא נכנס לתחנת הרכבת התחתית ואחרי המתנה ממושכת עלה לרכבת בדרכו חזרה. הקרונות היו ריקים. הנסיעה התמשכה, וזלמן החל לחשוש שאולי תעה בדרך. הוא ניסה לעיין במפה שהייתה תלויה על דופן הקרון, אך זו הושחתה בגרפיטי. כשהרכבת עצרה בתחנה החליט לצאת ממנה. הוא ניגש לקופה, ומצא שם פקיד אפרו-אמריקני מעיין בספר תנ"ך. "אדוני, האם תוכל להסביר לי כיצד להגיע לקראון הייטס?", שאל.

הפקיד האיר לו פנים: "עליך לעלות לרכבת A למנהטן וברחוב 42 להחליף למס' 2 בלילה רכבת A נוסעת פעם בשעה. היית צריך להמשיך ברכבת שבה נסעת", הוסיף. זלמן הביט בשעונו בייאוש. השעה הייתה רבע לשלוש לפנות בוקר.

"יש קיצור דרך, אם אתה מעוניין", אמר הפקיד. הוא שרטט מסלול על דף נייר: "צא ביציאה הזאת.

ומאותו היום והלאה, היה שבתאי צבי מתחנך לבכור שילמוד איזה דפים יתרים מזוהר שלמד אתמול אפ"י שעי"ז הוא מתבטל מעסק המשא ומתן.

וכאשר היה יורד לבית הטבילה היה מריץ אותו בירידת המדרגות עד שהיה קרוב ליפול במעיין. גם היה מעורר אותו באשמורות הבקר לתפלה, גם חילה את פני ליחיד לו יחודים בכל יום סמוך לאזנו ולתקוע בשופר, וליתן עוד לבכור איזה לימודים אחרים באומרו כי אולי עי"ז תתתקן נפשו ויזכה לכנס לגיהנם.

אמרתי לו אימתי תהיה זמן יציאתך מבכור! אמר לי אל תשאלני על זה כי כאשר אראה את עצמי ראוי והגון ליכנס לגיהנם אני יוצא מבכור באין אומר ואין דברים, ובאמת כן עשה כי לא עברו ימים מועטים והנה אין מעורר לבכור מן השינה יבא אלי ובדקתי אותו ולא מצאתי בו מאומה וכל רוח אין בקרבני. (הלכות מספיקות להגרי"י יאדע פתיאל זצוק"ל)

וסיבת הכנסו בו על שער עבירה בהיותו נער קטן והיום שלושים שנה מעת הכנסו בו. וקודם לזה היה מקיף על ראש בכור לפי שהוא משורשו וכמ"ש בספרי הלוקטים ירמיה פ' ח' וז"ל ואתן להם יעצום ר"ל אתן להם רוחות שיעצו תוך גוף, הקצוב אליהם כסוד או דודו או בן דודו יגאלנו וכו') ועי' עילה וסיבה של העבירה הנז' נכנס בו ואני נידון משעה שניה של יום הששי עד שעה רביעית ומחצה אצל הנוצרי בצואה רותחת.

גם עלי אני הכותב אמר שעכשיו אני מגולגל פעם שניה וזה לי ט"ו שנה שכבר זכיתי לרוח והקב"ה הזמין אותי לידך כדי שתזכה לתקן אותי. ואתה בכור, למוד בכל יום זהר לעילוי נשמת שבתאי צבי בן רבקה באשמורת הבקר, וכן אחר הסעודה, ותטבול בכל יום יום, ואל תירא מהרהורים רעים וכשיעלו איזה הרהורים רעים על לבך אמור פסוק רחש לבי דבר טוב וכו' ותכוין רח"ש ועוד תכוין בשם קרע שטן ויתבטלו המחשבות מלבך.

המשך מעמוד 2 -ופה בבכור הנז' הוא מגולגל חלק ורוחו אבל נפשו עדין היא בחייתו יער, ורצונו לצאת מכאן ולא יכנס עוד בגוף ישראל יילך ליערים, וכשמת היה בן ל"ה שנים. ועוד שאלתי שאלות אחרות ולא רצה להשיב רק אמר לי שעכשיו הוא מלובש בסט"א כעובי אמה. ואחר ה' ימים חזרתי ודברתי עמו בלשון רכה וראיתיו כי הוא נכנע מאד והיה מתאונן מאד על חטאתו אשר חטא.

והפציר בי מחד להשתדל לעשות לו תיקון ובירך אותי ואת אנשי ביתי ברוב ברכות, ואמר כי לכבודי אינו מדבר רק אמת, ותחלת חטאו הוא נכשל באשת איש. ואמת היו הדברים אשר שמעת שעבר עבירה חמורה מעוטף בציצית ותפילין, וגם שלח בחור א' להחטיו וכו', וי"ב שנים נמשך חיבוט הקבר שלו, ועד עכשיו היה מגולגל בחייתו יער, וזה תחלת גלגולו בארם והוא בבכור הנז'.

העלון יוצא לאור להצלחת הגה' צ' נשיא מוסדות אורות חיים ומשה

הרה"ג דוד חנניה פינטו שליט"א

ולע"נ מרת אימו הצדקה

מדלן מזל בת מוחה שמחה ז"ל ת.נ.צ.ב.ה.

ולעילוי נשמת **מרים בת מייסה ז"ל ת.נ.צ.ב.ה.**

שבת יש' תמוז התש"פ

הדלקת נרות	צאת השבת	ר"ת
19:32	20:23	י-ם
19:30	20:21	ת"א
19:33	20:24	חיפה
19:30	20:21	ב"ש

כל הזכויות שמורות

פרשת פנחס

המאור שבתורה

מעט מן האור דוחה הרבה מן החושך

לע"נ: מו"א עט"ר חיים בן שמחה ז"ל לרפואת והצלחת: שמחה בת נעימה תחי'

אוי להם לבריות שחוטאים וחושבים שהמיתה היא מנוס

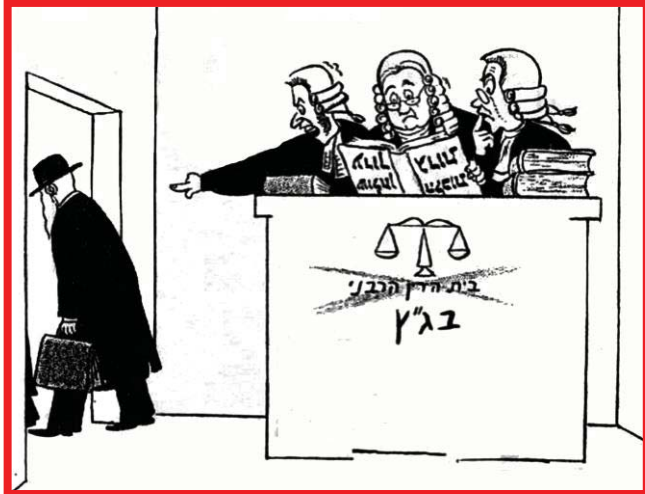
פנחס, בעודו ילד, נקלע הצדיק המלובן הגה"ק רבי ישראל אבוחצירא זיע"א למריבה בין כמה ילדים. כבר בקטנותו נכרה בו צדקותו, והוא הקפיד מאוד על מי שגרם למריבה, אף שלא היה מעורב בה. הוא גער בילד ובקש להענישו בפיו. מאוחר יותר, ספר לאביו הצדיק על המריבה, והוסיף שכמעט קלל את הילד שהיה אשם בקטטה. שמע אביו והורה לו, שלעולם לא יוציא מהפה אף פעם מילה לא טובה על אף יהודי, וכיון שכאשר יגדל ינהיג עדה, עליו להרגיל את פיו רק לברך את ישראל. מאז שמר הנער על פיו מכל משמר, שהיה קדוש וטהור רק לתורה ולתפילה ולאמירת טוב על יהודים. ברבות הימים השתמש בפה זה לגזור גזרות של צדיק, בבחינה של צדיק גזור וד' מקיים.

כשהגיע ארצה, רבה של טבריה רבי חיים אבולעפיה זצ"ל, שהיה אז בן 93, הזמינו לייסד ישיבה בטבריה ולכהן תחתיו ברבנות העיר, אולם הוא סרב מפני שרצה להתגורר בירושלים. בירושלים יסד ישיבה, בה למד בין השאר החיד"א. לאחר פחות מעשר שנים, בשנת תק"ג, נפטר, ונטמן בהר הזיתים.

הלוואה מהי היא? דאגה בלילות, ובזיון בימים...

בכל פעם שנתקלו רבני הישיבה בקושיא קשה היו פונים אל רבי **עזרא עטיה** זצ"ל לא פעם היו עוזבים את הישיבור בעיצומו וניגשים אל ראש הישיבה כדי להביין קשה או כדי לבקש הבהרה על דברי **התוספות** ועד מהרה היו שבים לכיתה ושמחה של התרת ספקות נסוכה על פניהם גם הם היו מלאי התפעלות מראש הישיבה השולט בכל רוזי הסוגיות השונות הנלמדות בכיתות ומסוגל להשיב בד בבד על קושיא במסכת כתובות ועל קושיא במסכת עבודה זרה. חכם **משה עדס** זצ"ל, שאף הוא היה נוהג לעזוב את הישיבור ולפנות אל ראש הישיבה לליבון העניינים תמיד היה שב ומכריז "ראש הישיבה האיר את עינינו" ומיד מסביר לתלמידים את התירוץ ששמעו.

הרב יוסף רפאלי מספר על מופתים שהתגלגלו מתחת לשולחן ועל רוח הקודש שנסוכה הייתה על כתליו. כך למשל, כאשר הגיע אל הצדיק, הרה"צ רבי אלעזר אבוחצירא זצוק"ל ידיד של רפאלי שרכש מגרש גדול לבניה, והתלבט את מי מבין שלושת הקבלנים המוצעים לו, לבחור לביצוע הבניה. אחד מהם היה **חבר טוב** של הרוכש-המתייעץ. הוא סיפר לרבי אלעזר כי מדובר בחבר קרוב שכבר ביצע בעבר עבודות בניה, אולם רבי אלעזר לא התרשם והורה לו לבקר דווקא אחר. זה, **לא שת ליבו** להכוונה ולהוראה שקיבל והחליט להעדיף את ידידו הקבלן. בתוך זמן קצר, התקיימו דברי הצדיק שצפה את העתיד. הקבלן גרם לו נזק משמעותי והלה הפסיד 180,000 שקלים.

נקבים נקבים האדם עושה בלשונו יותר ממה שעושה בחרבו, כי האדם עומד כאן **אמוסר חברו** הרחוק ממנו למיתה, אבל בחרב אינו ממת אלא הסמוך לו. לכך נברא אדם שתי אוזניים ושתי עיניים ושתי נחיריים ופה אחד לומר שימעט דיבורו. וכתב בספר **מנורת המאור** ששבעה נקבים יש בראש כנגד שבעה קני המנורה, והפה הוא כנגד הקנה האמצעי שהוא קודש, ולכך צריך **לקדש פיו** ולשונו ביום שבת שהוא השביעי וקודש, שכל השביעיות קודש הם.

טוב מסן ובריא מאיש עשיר וחולה

שמוחה בונים הקטן, בנו של **"המגייד מודיסלב"**, היה ידוע כ"ילד קונדס" של העיירה. בכל יום שלף ממוחו המצאה חדשה או תעלן מתוחכם. "מדוע הוא מפנה את מרצו לתחבולות ואינו שוקד ברצינות על לימודיו?" שאלו בייגון, "בן עשר הוא, כבר אינו תינוק, ועדיין אינו מנסה להתגבר על יצרו ולעשות נחת רוח ליוצרו". יום אחד נפל דבר. באותו היום **גער בו המלמד** קשות ובסוף דבריו הנוקבים אף קרא בייאוש: "זהו! שמוחה בונים, חבל על המאמץ שאני משקיע בך, בן אדם כבר לא תהיה לעולם!" אמירה קשה זו פצעה את ליבו של הילד. הילד יצא מהחידור, רץ כל עוד רוחו בו אל היער הסמוך ופרץ בבכי תמרורים. "המלמד צודק!" "אם אמשיך כך, באמת לא אוכל להיקרא בן אדם!" הלילה ירד. שמוחה בונים, שבגדיו היו **ספוגים בדמעותיו הרותחות**, התנער ממקומו ושם פעמיו אל בית המדרש. "עדיין אפשר להתחיל דף חדש!" הרהר לעצמו. שם, בבית המדרש, המתין בפניה נסתרת עד שעזבו הלומדים את המקום. אז ניגש הוא אל האדם היחיד שעוד היה שקוע בלימודו. בונים הכיר אותו. כל העיר הכירה אותו. היה זה **רבי אבא**. עתה ניגש אליו ובקול נמוך הפציר: "האם יוכל כבודו לבחור עבורי דף גמרא שאצליח ללמוד בעצמי, ואחר כך לבחון אם הבנתי כראוי?" שאל. רבי אבא התבונן בילד במבט מעמיק וחשב: "האם אני עד לתהליך חדש ומבורך, או שמא תעלול חדש עלה במוחו של הילד השובב? לא! הזיק המתחנן בעיניו מעיד על רצון אמתי! אולי סוף סוף נענו תפילותיהם של הוריו השבורים..." רבי אבא השיב בקול רך: "בשמחה בני!" הוא דפדף במסכת "**בבא קמא**", הצביע על סוגיה מסוימת ואיחל לו בהצלחה. שמוחה בונים הסתער על הגמרא כלהט ובמרץ כמו כל מטרה שהיה רגיל להציב לעצמו, אך לשווא. למרות מאמציו המרובים לא הבין כמעט מאומה. הלפו שעות אחדות של מאמץ, פלגים של זיעה טפטפו על חולצתו, שאך לא זמן התייבשה מדמעות אחר הצהריים. רבי אבא היה שקוע בתלמודו. לפתע נזכר בשמוחה בונים, בנו של המגייד. כשהתקרב אליו, נדהם לגלות את המחזה הנוגע ללב: הילד הקטן התייפף בבכי, מרטיב בדמעותיו את דף הגמרא שתחתיו. "מה קרה?" שאל מזועזע. "שנים עברו עלי לריק", רטט קולו של שמוחה בונים, "**עסקתי בהבלים במקום בתורה**... עכשיו אינני מסוגל לקלוט דבר מן הסוגיה. כבר שעות אני תלמאץ בכל כוחי, ואיני מצליח!" גל חדש של בכי טלטל את כתפיו של הילד. רהמיו של רבי אבא נכמרו עליו והוא קרא בחום: "לא! לא איחרת את המועד. אני מוכן ללמד אותך! אתה תתמיד ותשקיע ובעזרת ה' תזכה להיות גדול בישראל!" רבי אבא התיישב מול הילד והחל לפשט לו את הסוגיה. ואז כשקלט שמוחה בונים סוף סוף את דברי הגמרא, החל שכלו החרוף להקשות קושיות מדהימות. מאותו לילה למדו שניהם יחדיו. הילד בלע בצמא את דברי הגמרא והשמיע חידושים מבריקים ומיוחדים, ורבי אבא נפעם בכל פעם מחדש מתלמידו המחונן.

שמוחה בונים שגדל והיה לרבי שמוחה בונים מפשיסחא, לימד את כולנו כי אין דבר העומד בפני הרצון!! התורה לא בשמיים היא ולא מעבר לים, וכל הרוצה ליטול, יבוא ויטול!!! (העורך).

אצל הגאון רבי שמואל מסלוצק זצ"ל, רבה של ירושלים, התקיים דין תורה. מלוה תבע מהלווה עשרים לירות זהב. אבל הלווה הכחיש מכל וכל. הרב התבונן בפניו הלווה במבטים חודרים ולא אמר מאומה. כך חלפו דקות ארוכות בדממה. לפתע פתח רבי שמואל ואמר: "מהי הסיבה שאינך רוצה להשיב לו את השלושים לירות שלווית ממנו?" "שלושים? – פרצה התמיהה מפי הלווה – הרי רק עשרים לווית ממנו... וככה? פסק הרב, מהר והשב לו את העשרים!" הלווה הסמיק. פליטת הפה "הכשילה" אותו. וגם האיום שעסקו יחרם, הוסיף אף הוא, והוא השיב את המלוה למלוה...

בסופו של דבר כשאדם מתפכח הוא מבין שהתהליך הוא "ממך אלך אברכה!". הוא מנסה לברוח מהקשיים הטבעיים שגור עליו הבורא אלא שהוא רואה שהתחליפים אינם כה ערבים והוא מעדיף לחזור שוב אל מה שנתן לו הבורא מלכתחילה...

כל הקהל התאסף כבר בבית הכנסת של החוזה ולובלין זצ"ל מוכן ומזומן לתפלת ראש השנה ורק רבי דוד מלעלוב זצ"ל בושש לבוא. עיכב רבי יעקב יצחק את התפלה ואמר יש לחכות לרבי דוד. יצאו חסידים לחפשו ומצאוהו עומד ליד סוס, מאכילו עשורים מתוך כוונתו כי מיהר בעל הסוס לבית הכנסת, חשש פן יאחר את התפלה והשאיר את הסוס רעב...

כל העבירות אדם לא נענש עליהם במחשבה, חוץ משנאת חינם

על המלמד להדגיש לתלמידים בהודמנות רבות את הנושא של התחשבות בזולת. זכורני שראיתי באיזה ספר שמעיר על כך שבסעודת אשורוש מתואר הכלא בכל דבר אחד אינו מתואר שם – נגינה. וכתוב באותו ספר שזה משום שהנהגה בסעודת אשורוש הייתה הנהגה של אין אונס כאשר יש משהו על השולחן ואין מכריחים לקחתו, אז באמת לא חייבים לקחת, אבל אם מנגנים זה אונס אפילו מי שלא רוצה שומע בעל כורחו.

רשימת תפוצה
hamaor.net@gmail.com

האדם נוצר כדי לפעול ולעשות, ליצור ולהועיל. מי שנוהג בהזנחה והוא מתרשל לעשות את המוטל עליו-הרי זה כאלו היה **מחריב והורס** את אשר כבר נבנה. (גם מתרפה במלאכתו-אח הוא לבעל משחית). **העצלות** הינה הרת מות ואבדון. אם היד טמונה בחיק ואינה עושה דבר, אזי הרי זו "צרעת" המשולה למות, אבל משמוצאים את היד מתוך החיק כדי לפעול ולעשות, מיד "והנה שבה כבשרו".

משולחת גביה

הילולת אור הזויים הקדוש
השבוע זכינו להגות את יום הילולתו ושמחת ליבו של אדוננו הצדיק רבינו חיים בן עטר, בעל אור החיים הקדוש, זכותו תגן בעדנו, אמן.

בספר 'אם הבנים שמחה' לגאון רבי ניסים טרבלסי מובא מעשה קטן הממחיש את עוצמת גדולתו ודרגתו של אדוננו הצדיק: "יש לספר הלום אשר חלמתי ביום שבת קדש לאחר סעודת שחרית ולאחר שלמדתי מעט מפרשת השבוע במנהגי, בתוך הביאור הזכרתי מה שאמר מורנו רבי חיים בן עטר זצוק"ל בדבר מהפרשה.

לאחר ברכת המזון ישנתי, וחלמתי שבא אלי רב אחד מלובש יפה ומעוטף במעיל כמו שלובשים רבני מרוקו, והוא כולו לבן והיה יושב בישיבה ותופס בידו ספר, לא ידעתי מה שמו ועל מה מדבר. כשראה אותי הרים את ראשו ואמר לי בזה הלשון ממש "אם אתם לא תעשו תיקון בערכניה תיראו מה יקרה לכם השבוע אחרי שלשה ימים", והמשיך לקרות בספר שבידו.

לאחר מכן התעוררתי וראיתי שעדיין לא הגיע זמן ללכת לבית כנסת וחזרתי לישון. כשישנתי שנית ראיתי בחלום כאלו אני נמצא באותו מקום שראיתי בחלומי הראשון ואתו רב ואתו מעמד ואני עוד עומד לידו, ועוד חוזר לומר לי את אותם הדברים כדמותם בעלמם. ובחלום אמרו לי שהרב הזה הוא רבי חיים בן עטר זלה"ה. ובאמת בערכניה הייתה בעיית תערוכת אנשים ונשים היות ומקום הערכניה הוא צר מאד וכשנכנסים יחדיו מתערבים יחד.

בזמן הדרשה ספרתי לקהל החלום והם התרגשו הרבה מזה והסכימו לעשות תיקון בערכניה, קבענו זמני שעות בשביל הגברים ושעות בשביל הנשים, וכבר למחרת עשו כנוצר.

ביום השלישי שאחר השבת ראינו אירון טס מעל המושב ונפל במגרש הרחוק בערך עשרים מטר מהשיכונים של המושב, ועשה בור עמוק ורחב כמה מטרים, אך ברוך ה' בתוך המושב לא נפל, דבר שהיה חלילה גורם לאסון אכזרי בבני אדם וברכוש. וזאת הודות להצלחתו ודאגתו של הצדיק מעולם האמת, הודו לה' כי טוב פי לעולם חסדו (תהילים קו, א).

שבת שלום ומבורך לכל בית ישראל

הגאווה מביאה את האדם לידו תאוה

בפקחותו הרבה הצליח הרב הצדיק הנסתר **יוסף וולאך** זצ"ל כל כך להסתיר את עצמו ולהראות כאיש פשוט, עד שכל שראוהו לא העלה כלל בדעתו עליו שהינו מלא וגדוש בתורת הנגלה והנסתר, בחסידות ובפרישות מי ידמה לו ומי ישווה לו. היה נוהג לבקר אצל צדיקים שדודו ולהשתעשע עמם **בתורת הנגלה והנסתר** וכשאחד מידידיו היה בצרה, היה נוסע עמו לקברות הצדיקים בכדי להודיעו. היה בקי גדול בכל חכמת הקבלה ובפרט בכוננות ה**אד"ו**, לפעם ישב אצל אחד מהמקובלים הגדולים שבלית"א והיו צריכים לסדר איזה עניין מורכב, וראו איך שהוא אמר לאותו גדול איך ומה לכוון כדי **שהעניין יסתדר** על הצד הטוב ביותר, אותו גדול הסכים לדבריו ובסייעתא דשמיא העניין סודר.

כפרי בא לעיר ונכנס לבית-המדרש להתפלל שחרית. מצא תפילין על השולחן והיניחן. אמר לו השמש: רבי יהודי, התפילין הללו של רבנו תם הן. החזיר לו הכפרי: אין בכל כלום. עד שיבוא כבר אסיים להתפלל.

מעשה שאירע בזמן ה- "חזון איש" זצ"ל שבאו אליו זוג שאינם שומרים תורה ומצוות וביקשו שיברך אותם שיוולדו להם ילדים, כי עד כה היו חשוכי בנים. החזון איש ייעץ להם **לברוק את המוחות** שבביתם ואמנם התברר שבאחת המזוזות היה פסול במילה "בניכם" האנשים החליפו את המזוזה ובפקודת השנה הם באו לבשר חזון איש שנוגד להם בן אחד האנשים המקורבים לחזון איש שאלו מדוע הוא לא ניצל את פניית האנשים לומר להם שאין להם בנים כי אינם שומרים תורה ומצוות ואם הם **ייעיבו את מעשיהם**, הקב"ה ישלח להם את עזרתו ויילד להם בן על כן ענה החזון איש: "המציאות מורה לנו שלהרבה זוגות, שאינם שומרים תורה ומצוות יש ילדים. כאן הסיבה או הסימן לכך שהיו חשוכי בנים הייתה המזוזה. לכן אמרתי להם את העניין העיקרי. ובעניין שמירת המצוות, הותרתי את **הבחירה החופשית בידם**, הם אלו שעליהם לבחור בטוב ולהימנע מעשיית הרע".

לעילוי נשמת: ניסים בן רימה, שרה בת חורשד, דינה בת רוב, יוסף דהאן בן שמחה, ליאור בן אילנה, ששון בן טיפחה, שמחה בת לולו, יחיא בן לוליה, פנחס חיים אוחנה בן חנינה, נעימה בת עזיזה, סעידה מול בת יעקב, מלכה בת שרה. פנחס בן פנחס, נאכל בן מלכה, דוד ומרים אלבז, הרב אלעזר בן שמחה, יחזקאל בן שמחה, רפאל בן קלרה, הרב יעקב יוסף בן מרגלית, אלברט בן זוהרה אליעזר בן רגינה, אפרים אליהו בן מרים, שלום בן אורה מורי הרב יורם אברגיל, הרב יהודה יאיר, ישראל בן שמחה סבג, שמואל בן רבקה זכאי, רחל רשל בת קלרה, חכם יהודה בן חנה פתייא **מרו הרב עובדיה יוסף בן גורגיה**

לא נפסיק את השמחה

גיליון מספר: 41

חודש: תמוז

הבדיחות המצחיקות של 'חודש תמוז'

איש אחד חזר הביתה בשעה 4:00 לפנות בוקר. אשתו התעוררה ושאלה בעצבים "יוסף מה השעה, עכשיו בוקר?" השיב הבעל 1:00 בלילה. איך שסיים לדבר השעון צלצל קוקו..... קוקו..... קוקו..... "בסדר בסדר" נזף הבעל בשעון, "הבנו שהשעה עכשיו 1:00, לא צריך לחזור על זה ארבע פעמים....."

אבא של הרשלה גילה במוצאי שבת שאין להם יין להבדלה אז הוא ביקש מהרשלה ללכת לקנות בקבוק יין. "תביא לי כסף" אמר הרשלה. אמר לו האבא: זה לא חכמה לקנות עם כסף, החכמה זה לקנות בלי כסף. הרשלה הלך וחזר עם בקבוק ריק. האבא: למה הבאת בקבוק ריק? הרשלה: זה לא חכמה לעשות הבדלה עם בקבוק מלא החכמה היא לעשות הבדלה עם בקבוק ריק.....

נחש אחד שואל את אימו: "אמא אנחנו ארסיים?" האמא אומרת לו שכן, והוא מתחיל לבכות. האמא שואלת: מה קרה?. הנחש משיב "נשכתי את הלשון שלי....."

עכברון הלך לטייל עם אמא שלו פתאום הם רואים עטלף, אז העכברון אומר לאמא שלו: "אמא, הנה מלאך....." טיפש אחד צמא הלך במדבר, והיה חייב לשתות. ראה הטיפש עץ קוקוס ועל עץ הקוקוס היה קוף. אמר לעצמו: 'אני אזרוק על הקוף אבן, והקוף יזרוק עלי קוקוס.' זרק הטיפש אבן על הקוף. הקוף ירד מהעץ ופוצץ אותו מכות.....

כל הילדים מצטלמים לתמונה קבוצתית של הכיתה, והמורה מנסה לשכנע אותם לרכוש עותק מהתמונה: רק תחשבו כמה נחמד יהיה להביט בתמונה כשתגדלו ולהגיד "הנה משה, עכשיו הוא עורך דין", או "הנה מיכאל, היום רופא" קול קטן מאחור ממשיך ואומר: "והנה המורה. עכשיו הוא מת....."

שני שוטרים נוסעים במהירות רבה במכונית, בשלב מסוים הם עוקפים אבל נכנסים בעץ, הם מצליחים איכשהוא לצאת מהאוטו, אומר אחד לשני: "אתה יודע מגיע לנו בונוס אני אף פעם לא הצלחתי להגיע כל כך מהר למקום התאונה....."

מנהלת ראתה קבוצה של ילדי כיתה א' שהתגודדה בפנית החצר והחליטה לברר מה קורה שם. היא ניגשה ושאלה: "ילדים, במה אתם משחקים?"

"אנחנו מחליפים שקרים" הם סיפרו לה, "מי שמספר את השקר הכי גדול בעולם יקבל את הכלב שמצאנו". "אוי! איזה דבר נורא" התקוממה המנהלת, "כשאני הייתי בגילכם לא שיקרתי אף פעם. צעקו כל הילדים בפה אחד: "הכלב שלך....."

אינדיאני: "אפשר לקבל 3 כוסות קפוצ'ינו" מלצר: "כן, לקחת או לשבת"
אינדיאני: "לקחת לשבט....."

חזן מבחין בסוף התפילה בבן אדם שבוכה, החזן ניגש אליו ואומר לו: "אני שמח שהצלחתי לרגש אותך" עונה האיש: "אכן, היה לי עיזה שמתה והזכרת לי איך היא הייתה פועה....."

שאלה: מה ההבדל בין שיפוצניק לרופא? תשובה: שיפוצניק מכסה את הטעויות שלו בבטון, הרופא מכסה באדמה....

דייג מסכן שלא היה לא ממש מזל ובקושי היה לו אפשרות להביא אוכל למשפחה, והנה הוא מעלה ביום אחד דג זהב. אומר הדג לדייג תשחרר אותי אני מגשים לך שלש בקשות. טוב אומר הדייג: "תביא רכב מזדה" מיד הרכב מופיע ליד הדייג. מה הדרישה השניה? שואל הדג, "תביא עוד רכב מזדה" הדייג מקבל מיד את הרכב השני. מה הדרישה האחרונה שלך? שואל הדג. "אני רוצה עוד רכב מזדה" אומר הדייג. הדג מתפלא אבל מגשים גם את הדרישה השלישית. הדג לא יכול ושואל את הדייג "מדוע בקשת שלוש רכבים כאלה? מה תעשה איתם? בלי להסס הדייג עונה: אני הולך למכור את זה ולקנות מרצדס.....

איך נקרא המקום של השומר בבית הקברות? פינת החי.....

ראש ישיבה חשובה מאוד בחו"ל הייתה לו אישה רעה שתמיד מצאה סיבות כדי לריב עמו ולהציק לו. אז יום אחד הוא אמר לה "שידוע שהאישה נקראת על שם בעלה. רב אשתו נקראת רבנית, סנדלר אשתו נקראת סנדלרית, ראש ישיבה אשתו נקראת רשעית ישיבה....."

גוי אחד הלך לאיזה טיש של אדמו"ר. והאדמו"ר זרק תפוחים לחסידים וזה עף על הגוי אז הגוי זרק את זה בחזרה על האדמו"ר וצעק לגבאים "הוא התחיל....."

חודש תמוז

תמוז"ז ר"ת זמני טיולים ממשמשים ובאים. ויש עניין ללכת לטיולים דווקא בחודש תמוז לתקן בזה את חטא המרגלים שטיילו אז בארץ ודיברו בגנותה, אז כנגד זה נטייל ונשבח את הארץ.

(נשים לב: המרגלים הלכו לטיול באמצע הזמן, ועוד לארץ של גויים, וקטפו שם פירות בלי רשות, ואחרי כל זה מה הטענה עליהם? ראו מעשה מרים ולא לקחו מוסר, למה לא הייתם בסדר מוסר???)

היום אומרים שתמוז ר"ת תשים מסכה ותהיה זהיר

פרשת בלק

אדם מתיישב בקידוש, ואומר בל"ק – בא לי קוגל. אחרי שסיים את המנה, אומר בלע"ם - בא לי עוד מנה. אחרי שאכל כמה מנות, טפח על בטנו ואמר פנח"ס - פה נטמן חצי סיר. שאלו אתו ואיך היה? ענה מטו"ת - מה טוב ומה טעים. אמרו לו מסע"י - מה יהיה הסוף ??? (בלע"ז אמרו לו מסעי מתי אתה נוסע מכאן)

ערב ר"ח אב

למה אהרן הכהן נפטר דווקא בר"ח אב? כיוון שיש מחלוקת בין החסידים לליטאים האם אומרים תחנון ביארציט של צדיקים, ואהרן הרי אוהב שלום ורודף שלום אז הוא נפטר בר"ח כדי שלא יהיה מחלוקת, ולכולי עלמא לא אומרים תחנון.

ניתן לשלוח למייל של המערכת את המצחיקים שלכם!

מְצֹאנֵי הַשּׁוֹמְרִים הַסּוֹבְבִים בְּעִיר "אֶפְנֵי" וַכַּעַת אֲנִי בַּבִּידוּד

אנשים שאומרים בוקר טוב ביום ראשון הם אנשים לא אמינים בעיניי

הנה אדם אשר יכול לשמש מורה נבוכים לניבחריו! פרופ' זאב רוטשטיין מנכ"ל הדסה (אגב חילוני) על חוק החמץ שבג'ץ חמץ/ ס: אני מחוייב לעובדים ולקהל הפציניים שלי, אצלי לא יכנס חמץ בפסח, לא מעניין אותי בג'ץ כבודם במקומם מונח, אבל הם לא ינהלו לי את בית החולים

אם עובר עליכם יום רע, תמיד תזכרו ששני החבר'ה הללו, פרקו 6000 בלוקים בכתובת הלא נכונה 🙄

מינוס ועוד מינוס זה פלוס... שעה אני מנסה להסביר לבנק.

לתשומת הלב: ילדים מתחת לגיל 5 יש לחתוך לרצועות דקות (ולא לטבעות) שופרסל

אדם חכם כתב היום בו נולדת הוא החליט שאי אפשר בלעדיו היום בו נכנסת לבידוד הוא היום בו העולם החליט לשקול מחדש

תגייד מאיפה אתה בארץ? נו תענה כבר, מאיפה אתה בארץ? למה אתה שותק? מה לא ברור לך? אני מחריש

באחד הימים הגיע אחד אל רבי עקיבא ושאלו: "שנינו יודעים שאין מעבודת אלילים מאומה, ואף על פי כן אנו רואים אנשים הנכנסים לבית עבודה זרה כשהם חולים ויוצאים משם בריאים, כיצד תוכל להסביר דבר זה?"
השיב רבי עקיבא: "אמשול לך משל... היה אדם אשר כל בני עירו היו מפקידים אצלו את חפציהם ללא שטר ועדים.
באחד הימים הגיע לעיר אדם ששמע על נאמנותו של האיש והפקיד אצלו חפצים. בקשה אחת הייתה לו - נוכחות עדים, וכך בכל פעם היה מגיע עם עדים. באחד הימים שכח להביא עדים, כשהבחינה בזאת אשתו אמרה לו: 'בוא ונכפור בפיקדון הזה כאילו לא היה בידנו, נאמר שלא קיבלנו אותנו, הרי אין לו עדים.'
השיב לה בעלה: 'יזכי מפני שאדם שוטח זה עשה שלא כהוגן אנו נאבד את נאמנותנו?'
בשעה שבורא עולם משגר 'ייסורים' על האדם, משיב את הייסורים: להכנס אל האדם ביום פלוני ובשעה פלונית, ותצאו ממנו ביום פלוני, בשעה פלונית, באמצעות רופא פלוני ותרופה פלונית!
כיוון שהגיע אותו הזמן שצריכים הייסורים ליצאת ואותו אדם הלך אל עובד עבודה זרה, עשה סגולה כלשהי, לקח תרופה מסוימת, אומרים הייסורים: 'מיצד הדין לא טוב שניצא עכשיו ממנו, שהרי הוא יתלה את הישועה שלו באותו אדם או תרופה, מיצד שני... מפני שאותו אדם שוטח חושב כך אנו נאבד את שבועתנו לבורא...?'
על כל אדם מגיעים ייסורים, אין אדם השמח בהם, או המיחל להם. אולם יש לנו לדעת הייסורים נשלחים מלמעלה לזמן קצובו לעיתים אנו תולים את תקוותנו ברופא מסוים, בתרופה או בשליח. יש לעשות השתדלות, אבל יש לזכור לפנות קודם אל מי שנתן אותם, אל בורא עולם! אליו יש לצעוק ולהתפלל, לתלות בו את התקווה שלנו ולא בשום אדם או סממן אחר.
כשאדם מתחזק באמונה פשוטה שחכול נשלח מאליו מלמעלה, הוא השולח אליך הוא הלוקח מוכן, יהיה לו קל יותר לקבל את הדברים, לשמוח בהם, להעביר אותם בקלות יותר.
לכל קושי וכאב יש זמן קצוב, לא משנה מה תעשה הוא ישאר אינך. אלא אם תפנה לבורא, תבקש ממנו, תראה לו שהוא המושענת היחידה שלך, אז תוכל לראות איך הקושי עוזב אותך אם את מופנה מקום לשמחה ולאפשר שכל-כך חיכית להם...
העורך

מדען יתחתן עם מדענית הוא הציע לה ניסויים!

בנל שבת מחולקים
300 כוסות ברד
300 ברכות
300 חיוכים 😊

**לכל הלומדים, לתהלים
לאבות ובנים וגם לאבות**
להמשכת הפעילות (100 ש"ח לשבת): 052-7656075

בית פנסת "שמואל הנביא" ירושלים לעדת התרגום
הח' שמואל הנביא 55

לאחר יום שלם בתלמוד תורה מגיע יצחק לבית הכנסת קצת לנוח ולקרוא מספרי הילדים ונעמד מול הסיפרייה קומיקס סבא ילדים מספרים פרשת שבוע סיפורי צדיקים

לא עוד !!! סיפריית הילדים

אחרונים זוכים
1,800 חסר עוד 400 ש"ח
מעל 40 ספרים כולל הדבקה ותפירה שמות התורמים יופיעו בכל הספרים
לפרטים והקדשות: 052-7656075

גל ראשון: מענק לכל ילד 500 שקלים
גל שני: קנסות לילדים 500 שקלים
זה רק לי נראה שהמדינה רוצה את כספה בחזרה?

ברוך נתב"ג אמת
בצער רב מודיעים על פטירתו של
חז"ל ז"ל
יושבים ושבעה איש איש בביתו

הגל השני הוא קונספירציה של סבים וסבתות לקראת החופש הגדול

הגל השני הוא קונספירציה של סבים וסבתות לקראת החופש הגדול

במקרה כזה המדינה צריכה לתת לו 500 שקל פרס.

נוהגים לאכול מאכל זה בשבת פרשת רבי בלק, לקיים את הפסוק "עתה ילחכו הקהל..."

אם אני לוקח משכנתי עם שני ערבים מאיזה כפר הכי כדאי לקחת אותם?
דיווח גבר כבן 45 נפטר מקורונה לאחר שעשה צניחה חופשית והמצנח לא נפתח לו

כל הרודף אחרי COVID הודף אחריו

בת 5: (מחופשת): אבא, הקפאתי אותך! אני חמודה אין לי זמן למשחקים. אשתי: מאמי זרוק את הובל. אני: לא יכול, אני קפוא.

אתמול נכנסתי לשיטלך בית ישראל עם מסכה להתפלל מעריב. מפה לשם החדר מלא, אין מסכות ואין כלום. אני רואה יהודי צ'אלמער מבוגר עם זקן לבן מצטופף בפינה עם מסכה. התיישבתי לידו כמובן, מסיים את התפילה ופתאום הוא קורא לי: "אנטולדיג, אני רואה שיש לך מסכה - גם אתה קיבלת חיובי?"

לפי מחקרים 15% מהאוכלוסיה משתמשים בתרופות פסיכיאטריות. יוצא ש 85% לא מטופלים וזה מסביר הכל.

ביבי שומע?? אני רק מזכיר לך פעם קודמת שהיו 600 נדבקים ביום הכנסת לי 2000 שקל לחשבון

אחות: דוקטור, מה לרשום בסידת המוות של הנפטר? רופא: קורונה! אחות: אבל, הוא נורה 3 פעמים, ויש לו 4 חתכים דוקטור: אוקיי, תכתבי "קורונה עם מחלות רקע!"

שוטר עצר אותי בלי מסיכה. השוטר: למה אתה בלי מסיכה? רושם לך עכשיו קנס!

אני: אני בלי מה? אהה, אני לא דתי. השוטר: אהה, סורי, קח מסיכה.

זעם בנתניה: הקטטות יוגבלו 500 משתתפים

דברי הגאון הרב ראובן אלבז שליט"א

העברה על המדות
וכמו שמובא בילקוט (שמעוני ריש פרשת פנחס, רמז תשע"א) וזה לשונו: פנחס הוא אליהו, אמר לו הקדוש ברוך הוא, אתה נתת שלום בין ישראל ובני בעולם הזה, אף לעתיד לבא אתה הוא שעתידי לתון שלום ביני לבין בני שנאמר "הנה אנכי שלח לך את אליה הנביא וכו' והשיב לב אבות על בנים ולב בנים על אבותם (מלאכי ג, כג-כד).
וזכה פנחס לכל זאת מפני שהעביר על מידותיו ושחק בשעה שהכלימוהו, וכדמצינו בדברי חז"ל (סוטה מג ע"א) שהיו השבטים מבזין אותו ואומרים, ראיתם בן פוטי זה, בן שפיטם אבי אמו עגלים לעבודת כוכבים יהרוג נשיא מישראל!
ומה ענה להם פנחס, לא השיב דבר! שתק והעביר על המידות, ולכן זכה וקיבל את כל אותם שנים של עשרים וארבע אלף איש מישראל שנספו במגיפה, וכמו שדרשו רבותינו (חגיגה ד ע"ב) על הפסוק וַיִּשְׁפֹּט בְּלֹא מִשְׁפָּט (משלי יג, כג), פעמים שמלאך המוות לוקח אדם מן העולם קודם שהגיע עתו וזמנו להיפטר, ואת אותם שנים שהיה צריך לחיות נותנים במתנה לתלמיד חכם שמעביר על מידותיו. וכיון שפנחס העביר על מידותיו ושחק, זכה לכל אותם שנים של הנספים במגיפה.
אולם אצל משה רבינו מצינו להיפך, כביכול, בגלל כמה מילים שאמר ולא הבלג על מידותיו מספיק (כפי דרגתו הגבוהה), שָׁמְעוּ נָא הַמְּרִים (במדבר כ, ז), נענש ולא נכנס לארץ על אף שודאי שישים ריבוא מישראל היו מוכנים לתת למשה רבינו מהימים והשנים שלהם כדי שייכנס עמהם לארץ, אך בגלל שהשיב תשובה והחסי בהעברה על המידות, לא יכל לקבל שנים אלו. וסִבְיָיו נִשְׁעָרָה מֵאֵד, מלמד שהקדוש ברוך הוא מדקדק עם סביביו כחוט השערה (יבמות קכ"א ע"ב).
ומכללם של דברים למדנו עד כמה צריכים אנו לעבד את מידותינו ולהיות מהמעבירים על מידותיהם, שאין קץ לשכרם.

קריאת התהלים ולימוד אבות ובנים

גם המוצר שלך צריך לקבל
את המראה והרושם המושלם

שירות מיוחד

חוברות הידוק בגימור מרובע

רוצים להדפיס חוברת עם נראות טובה
בתקציב שלא יקרע לכם ת'כיס?

גרפומט ידפיסו לכם חוברות עם הידוק
עם גימור מרובע עד 200 עמודים!

משלוחים
לכל חלקי
העיר

שרות
מהיר
במיוחד

מחירים
נוחים
במיוחד

כל סוגי
ההדפסות
וההפקות

הדפסות
באיכות
גבוהה